

เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะสื่อประชาสังคม

นายเจษฎา เจนพิทักษ์ชาติ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

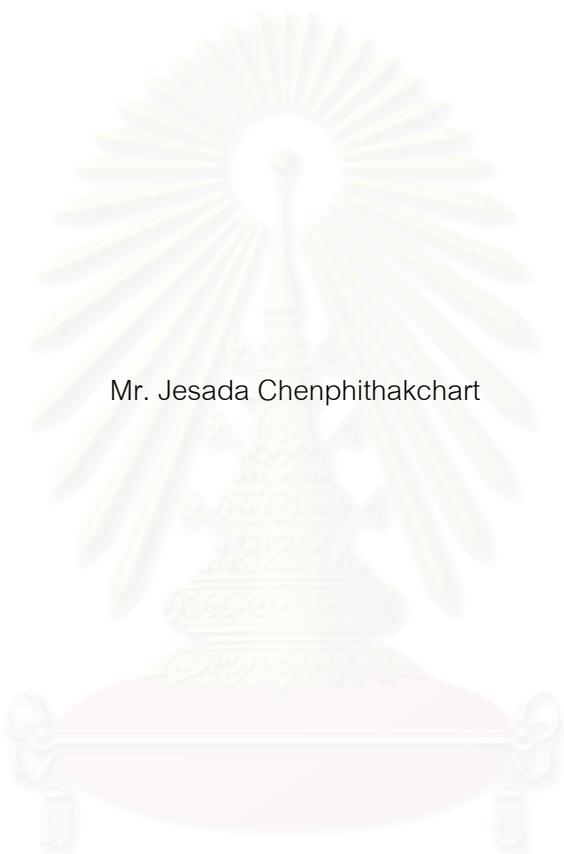
สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

WWW.MIDNIGHTUNIV.ORG AS A CIVIL JOURNALISM

Mr. Jesada Chenphithakchart

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Art Program in Journalism

Department of Journalism

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

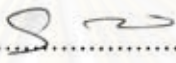
Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
สาขาวิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

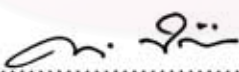
เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะสื่อประชาสังคม
นายเจษฎา เจนพิทักษ์ชาติ
วารสารสนเทศ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ ชำวิจิตร

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณะบดีคณะนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ ชำวิจิตร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รจิตลักษณ์ แสงอุไร)

เจษฎา เจนพิทักษ์ชาติ : เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะสื่อประชาสังคม
(WWW.MIDNIGHTUNIV.ORG AS A CIVIL JOURNALISM)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ณรงค์ ชำวิจิตร, 156 หน้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาบทบาทของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะสื่อประชาสังคม ที่ใช้คุณสมบัติของสื่ออินเทอร์เน็ตในการเสริมพลังผู้ใช้งาน การทำหน้าที่เป็นนายประดูข่าวสารของเว็บมาสเตอร์ในยุคของเว็บ 2.0 ลักษณะของชุมชนออนไลน์ รวมถึงศึกษาผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในประเด็นการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ได้รับ ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์ โดยการเก็บข้อมูลอาศัยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการวิเคราะห์ เนื้อหาในกระดานข่าว

ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 9 คน และการวิเคราะห์เนื้อหาในกระดานข่าว 2 ช่วงเวลา แสดงให้เห็นว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนสร้างคุณประโยชน์ต่อผู้ใช้งานมากในส่วนของการเสนอบทความทางวิชาการที่หาอ่านได้ยาก อันเป็นการเสริมเติมเต็มความรู้สามารถนำไปปรับใช้ในการศึกษาและการทำงานได้ อย่างไรก็ตามผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าเว็บไซต์ยังไม่สามารถทำหน้าที่ของสื่อประชาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยอุปสรรคสำคัญในเรื่องของเนื้อหาภาษาที่ใช้มีลักษณะทางวิชาการที่ยากแก่ความเข้าใจของผู้ใช้ทั่วไป กลุ่มผู้ใช้จึงถูกจำกัดเพียงแค่นักวิชาการ อาจารย์ นักศึกษาและผู้ใช้ที่มีความสนใจอย่างแท้จริง อีกทั้งผู้ใช้สื่อจะต้องมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตทำให้การสื่อสารจึงยังไม่อาจขยายไปสู่สังคมวงกว้างได้ ปัจจัยสำคัญอีกประเด็นคือเรื่องพื้นที่สาธารณะ สืบเนื่องจากปัญหาผู้ใช้งานบางคนแสดงความคิดเห็นอันมีลักษณะหมิ่นพระบรมเดชานุภาพทำให้เว็บไซต์ถูกปิดหลายครั้ง เว็บมาสเตอร์จึงแก้ปัญหาด้วยการกำหนดรูปแบบให้ผู้ใช้แสดงความคิดเห็นโดยตั้งเป็นกระทู้ใหม่ทุกครั้งเพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจสอบข้อความ ผลจากการแก้ปัญหาด้วยวิธีดังกล่าวสร้างความไม่พอใจต่อผู้ใช้งานบางส่วน เนื่องจากการผลักภาระไปยังผู้ใช้และขาดความต่อเนื่องในการแสดงความคิดเห็นซึ่งข้อคิดเห็นดังกล่าวปรากฏอยู่บนกระดานแสดงความคิดเห็นมากมาย จากการสังเกตการณ์พบว่าปัจจุบันความนิยมในการใช้กระดานข่าวลดน้อยลงไป เว็บมาสเตอร์ต้องเป็นผู้ช่วยหาข้อมูลลงเพื่อให้กระดานข่าวมีความเคลื่อนไหว อีกทั้งรูปแบบการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตกล่าวคือจากการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยแนวคิดเว็บ 2.0 พบว่าผู้ใช้มีลักษณะของการเป็นผู้ผลิตเนื้อหามากขึ้น การที่เว็บมาสเตอร์ยังคงรูปแบบการเป็นผู้เฝ้าประดูข่าวสารในการคัดเลือกเนื้อหาทั้งในส่วนของบทความและการแสดงความคิดเห็นทั้งหมดเป็นการสร้างความกั๊กกั้นให้ผู้ใช้งานต่อเกณฑ์การพิจารณาของเว็บมาสเตอร์ ซึ่งบทบาทที่สำคัญควรเป็นเพียงผู้ให้บริการพื้นที่สาธารณะและอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้งาน ด้วยปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ผู้ใช้งานประโยชน์จากเว็บไซต์เพียงแค່ส่วนของบทความมากกว่าและไม่เกิดความรู้สึกเป็นชุมชนขึ้น การแสดงความคิดเห็นที่ปราศจากข้อถกเถียงทำให้ไม่ทราบว่าเว็บไซต์สามารถเสริมพลังผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้หรือไม่

โดยสรุปจากผลการวิจัยพบว่าเว็บไซต์ยังไม่สามารถทำหน้าที่ของสื่อประชาสังคมได้อย่างเต็มที่ด้วยเพราะอุปสรรคต่างๆดังที่อภิปรายผลจากการวิจัยข้างต้น นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้งานต้องการให้เว็บไซต์มีการปรับปรุงรูปแบบให้มีลักษณะเป็นมิตรและสะดวกกับผู้ใช้มากขึ้น ทั้งในเรื่องของรูปภาพที่ใช้ตกแต่ง รูปแบบตัวอักษร สีพื้น และการใช้งาน รวมถึงต้องการให้มีการขยายช่องทางการสื่อสารไปยังสังคมวงกว้างขึ้น

ภาควิชาวารสารสนเทศ
สาขาวิชาวารสารสนเทศ
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4785210228 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: CIVIL JOURNALISM / WEBSITE / EMPOWERMENT

JESADA CHENPHITHAKCHART : WWW.MIDNIGHTUNIV.ORG AS A CIVIL JOURNALISM

PROGRAM THESIS ADVISOR : ASST.PROF. NARONG KHAMWIJIT, 156 pp.

This research has been conducted qualitatively with the purpose of studying the role of the Midnight University website (www.midnightuniv.org) as a form of civil journalism that utilizes the unique qualities of the internet media to empower users, and the webmaster's role as the information gatekeeper in the 2.0 era of this website. This research also studies the users of the Midnight University website, the various ways that they benefit from the information gained from the website, and the problems and obstacles they face in attaining information from the website. Data was collected through in-depth interviews and analysis of web board contents.

Research results acquired through the interviews of a sample group of nine and the analysis of web board contents during two time periods demonstrates that the Midnight University website is very useful due to its presentation of academic articles that include new socio-political context, which are difficult to find elsewhere. The knowledge provided in the website could be adopted in other forms of studies and academic work. However, this website fails to serve effectively as the medium for civil journalism due to the highly academic language used to present its contents, which is an important obstacle to the comprehension of the average users. Consequently, regular users of the Midnight University website are limited to academics, professors, students, and users who are truly interested in the topics presented. Moreover, users must possess basic knowledge about computers and the internet. This prevents successful communication with a wider audience. The use of public space is another important factor. This website has been closed down many times due to accusations of lèse-majesté which stemmed from opinions expressed by certain users on the Midnight University web board. Therefore, the webmaster has solved the problem by allowing users to express their opinions only by posing a new discussion thread. This method makes it easier for the webmaster to check and censor seditious comments. However, this problem-solving method has caused discontent among certain groups of users who view that this is a way of imposing the webmaster's burden upon the users as well as causing discontinuity in the exchange of ideas and opinions. Thus, the web board's popularity has decreased significantly, forcing the webmaster to post more information in order to encourage activity within the web board. Moreover, the form of internet communication has changed from what it used to be in the past. That is, according to web 2.0 analysis, users are becoming more and more like content providers. The webmaster's traditional role as the information gatekeeper—allowing only selected information to be published both as articles and opinion statements on the web board—has caused users to doubt the webmaster's personal discretion. This is because they believe that the webmaster's job is only to provide a public space for discussion and accord the highest level of convenience to the users. These problems have resulted in users entering the website only to read articles. Consequently, there is no sense of community in the web board. Opinions expressed tend to go unchallenged. Hence, it is doubtful whether or not this website would be able to encourage the driving force for any social change.

Furthermore, the research suggests that users would like the website to be developed in many practical aspects—for example, decorating images, fonts, background colors, utility features—so that it would become more user-friendly and more convenient. The Midnight University website should also expand its channels of communication so as to allow participation from a greater community of users.

Department Journalism

Field of study Journalism

Academic year 2007

Student's signature.....

Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ได้ด้วยความสะดวก และการช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลาย ๆ ท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ ขำวิจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาผู้คอยเอาใจใส่และให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ตลอดการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์จิตต์ลักษณ์ แสงอุไร กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ สำหรับคำแนะนำที่ดีเพื่อปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์และกลุ่มตัวอย่างที่ได้สละเวลาอันมีค่ายิ่งในการสัมภาษณ์ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะบอกลที่นอกจากให้สัมภาษณ์แล้วยังให้ความช่วยเหลือเป็นธุระในการติดต่อกลุ่มตัวอย่างที่เพิ่งรู้จักกันไม่นาน ขอขอบคุณผู้ที่ให้คำแนะนำรวมถึงเยี่ยมอุปรกรณ์ต่าง ๆ โดยไม่เคยบ่นและคิดมูลค่า ขวัญที่เดินทางเป็นเพื่อนในการเก็บข้อมูลที่เชียงใหม่ แหม่ม ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาทางด้านภาษา และเพื่อน ๆ สามเสนวิทยาลัยทุกคนที่ให้อกำลังใจที่ดีตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ JR สำหรับความช่วยเหลือและกำลังใจที่มีให้แก่กัน ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ เว็บไซต์สยามนาฬิกาตอทคอมสำหรับกำลังใจ ขอขอบพระคุณพี่นายและพี่ไฉ่สำหรับความเป็นห่วงและความช่วยเหลือในเรื่องการเรียน

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณแม่ และป้าที่เป็นบุคคลสำคัญที่สุดในชีวิตของผู้วิจัย ท่านเป็นแรงบันดาลใจในการเรียนต่อระดับปริญญาโท อีกทั้งยังเป็นแรงสนับสนุนสำคัญทั้งทางด้านกำลังใจ และกำลังทรัพย์ ตลอดจนมีความรัก ความเข้าใจ ความอดทนแก่ลูกคนนี้โดยไม่เคยบ่นสักครั้ง ขอขอบคุณน้องรักผู้ให้อกำลังใจกันตลอดมาในทุกๆเรื่อง กุ๊กที่อยู่เคียงข้าง ให้ความรัก ความห่วงใย รวมถึงความช่วยเหลือในการจัดพิมพ์ ขอขอบพระคุณญาติพี่น้องสำหรับแรงใจที่สนับสนุนให้จนมีวันนี้ ขอขอบคุณพี่บี แอนนี่ที่เป็นเพื่อนที่ดี ให้คำปรึกษา ข้อคิดต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการทำงาน การเรียนและการใช้ชีวิต ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ร้านแอมป์โซลูทคาเฟ่ที่สร้างความสุขและกำลังใจให้นยามที่รู้สึกเบื่อหรือท้อแท้ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นมุมมองชีวิตใหม่เพิ่มมากขึ้น ได้เรียนรู้ถึงความสำเร็จที่ต้องอาศัยความอดทนและความพยายามอย่างยิ่งยวด ผู้วิจัยจะเก็บภาพบรรยากาศและความรู้สึกต่าง ๆ ที่ได้จากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไว้ในความทรงจำตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	10
ปัญหาคำถามการวิจัย.....	10
ขอบเขตการวิจัย.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดสื่อประชาสัมพันธ์.....	13
แนวคิดการเสริมพลังชุมชน.....	16
แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะ.....	19
แนวคิดเรื่องผู้เฝ้าประตูข่าวสาร.....	21
แนวคิดเรื่องเว็บ 2.0.....	26
แนวคิดเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์การเมืองวิพากษ์ (การครอบงำ).....	29
แนวคิดการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์.....	31
แนวคิดเรื่องเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร.....	34
แนวคิดเรื่องการออกแบบเว็บไซต์.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40

บทที่	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
วิธีการวิจัย วิเคราะห์ และการนำเสนอเนื้อหา.....	44
การวิเคราะห์เนื้อหา.....	44
กระดานข่าว (web board).....	45
หลักเกณฑ์ที่ใช้ศึกษาเนื้อหากระดานข่าว.....	46
คำจำกัดความประเด็นที่เกี่ยวกับประชาสังคม.....	47
ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์.....	48
การนำเสนอข้อมูล.....	48
4. ผลการวิจัย.....	49
สรุปเนื้อหาการสัมภาษณ์เชิงลึก.....	49
สรุปรูปแบบเนื้อหาในกระดานข่าว.....	94
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	111
สรุปผลการวิจัย.....	111
อภิปรายผล.....	120
ข้อเสนอแนะ.....	132
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	132
รายการอ้างอิง.....	133
ภาคผนวก.....	137
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	156

สารบัญตาราง

ณ

บทที่

หน้า

1	แสดงรูปแบบตารางสังเกตลักษณะเนื้อหากระทู้บนกระดานเว็บบอร์ด.....	46
2	แสดงรูปแบบตารางจำนวนกระทู้บนกระดานเว็บบอร์ดตามช่วงเวลาสังเกตการณ์.....	47
3	แสดงรูปแบบตารางจำนวนประเด็นที่มีการถกเถียงแสดงความคิดเห็น.....	47
4	แสดงการสรุปประเด็นการสัมภาษณ์.....	49
5	แสดงการสังเกตลักษณะเนื้อหากระทู้บนกระดานเว็บบอร์ด.....	94
6	แสดงจำนวนกระทู้บนกระดานเว็บบอร์ดตามช่วงเวลาสังเกตการณ์.....	96
7	แสดงจำนวนประเด็นที่มีการถกเถียงแสดงความคิดเห็น.....	96
8	แสดงตารางสรุปรูปแบบเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.....	112
9	แสดงตารางสรุปการทำหน้าที่สื่อประชาสังคม.....	112
10	แสดงตารางสรุปการทำหน้าที่พื้นที่สาธารณะบนกระดานเว็บบอร์ด.....	115

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญภาพ

ญ

บทที่		หน้า
1	แสดงรูปแบบเว็บไซต์บ้านนอกรอคอตคอม.....	5
2	แสดงรูปแบบเว็บไซต์ประชาไทคอตคอม.....	6
3	แสดงรูปแบบเว็บไซต์ฟ้าเดียวกัน.....	6
4	แสดงรูปแบบหน้า Home page เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.....	8
5	แสดงตัวอย่าง link บทความล่าสุดบนหน้า Home page.....	8
6	แสดงสัญลักษณ์ Copy left บนเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.....	9
7	แสดงส่วนโฆษณาขายซีดีรวบรวมบทความของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.....	9
8	แสดงแบบจำลองผู้กรองข่าวสารของไวท์.....	22
9	แสดงแบบจำลองความคิดรวบยอดเพื่อการวิจัยการสื่อสารของเวสลีย์และแม็คลิน.....	23
10	แสดงตัวอย่างบทความที่ประกอบไปด้วยคำศัพท์ที่ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ในระดับสูง.....	58
11	แสดงส่วนถ้อยแถลงของเว็บไซต์.....	66
12	แสดงตัวอย่างบทความที่รวบรวมการถอดเทปสัมภาษณ์.....	74
13	แสดงสัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงไปสู่หน้าหลักของเว็บไซต์, บทความ และสัญลักษณ์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.....	90
14	แสดงรูปภาพประกอบเว็บไซต์ซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทความ.....	94
15	แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีลักษณะขอความร่วมมือหรือรณรงค์ ที่เป็นผลการเรียกร้องของเว็บไซต์.....	97
16	แสดงตัวอย่างกระทู้แจ้งข่าวการเปลี่ยนแปลงวิธีแสดงความคิดเห็นจาก เว็บมาสเตอร์.....	99
17	แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็น แบบใหม่.....	100
18	แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีประเด็นเกี่ยวกับประชาสังคม.....	102
19	แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก.....	105
19.1	แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก.....	105
19.2	แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก.....	106
19.3	แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก.....	106

บทที่	หน้า
19.4 แสดงตัวอย่างหน้ากระดาษเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก.....	107
19.5 แสดงตัวอย่างหน้ากระดาษเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก.....	107
19.6 แสดงตัวอย่างหน้ากระดาษเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก.....	108
19.7 แสดงตัวอย่างหน้ากระดาษเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก.....	108
20 แสดงตัวอย่างหน้ากระดาษเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงที่สอง.....	109
20.1 แสดงตัวอย่างหน้ากระดาษเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงที่สอง.....	109
20.2 แสดงตัวอย่างหน้ากระดาษเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงที่สอง.....	110
21 แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีการเปิดประเด็นเนื้อหาคล้ายคลึงกัน.....	114
22 แสดงการเรียกร่องของเว็บไซต์ให้เกิดการแก้ไขปัญหา.....	114
23 การถอดเทปวงสนทนาแสดงความคิดเห็นแสดงการสร้างเสริมจิตสาธารณะ.....	115
24 แสดงช่วงเวลาเหตุการณ์รัฐประหารที่ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นบนกระดาษเว็บบอร์ด...	116
25 แสดงกระทู้รวบรวมความคิดเห็นจากเว็บไซต์อื่น.....	117
26 แสดงความคิดเห็นของผู้ใช้งานในเว็บไซต์อื่นๆ ซึ่งมีเสรีภาพในการแสดงออก มากกว่าเว็บไวดัฒมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.....	124
27 แสดงตัวอย่างหน้าประวัติความเป็นมาของเว็บไซต์.....	129
28 แสดงตัวอย่างรูปแบบเว็บไซต์ที่ดูอึดอัด.....	129
29 แสดงตัวอย่างหน้าต่าง Search engine ที่ถูกซ่อนไว้.....	130
30 แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็น แบบใหม่.....	140
30.1 แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็น แบบใหม่.....	141
30.2 แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็น แบบใหม่.....	141
30.3 แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็น แบบใหม่.....	142
30.4 แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็น แบบใหม่.....	142

สารบัญภาพ

ฎ

บทที่	หน้า
30.5	แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็น แบบใหม่.....142
30.6	แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็น แบบใหม่.....143
31	แสดงตัวอย่างกระทู้โฆษณาประชาสัมพันธ์.....144
31.1	แสดงตัวอย่างกระทู้โฆษณาประชาสัมพันธ์.....145
32	แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีประเด็นเกี่ยวกับประชาสังคม.....146
33	แสดงตัวอย่างกระทู้ข่าวคัดลอกจากสื่ออื่น.....149
34	แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีประเด็นเกี่ยวกับการเมืองหรือสังคม.....150
35	แสดงตัวอย่างกระทู้เรียกร้องขอความร่วมมือ.....154
36	แสดงตัวอย่างกระทู้แจ้งข่าวจากเว็บมาสเตอร์.....155

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในท่ามกลางวิกฤติทางสังคมในทุกด้านอย่างที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ได้นำไปสู่การยอมรับร่วมกันถึงความจำเป็นในการปฏิรูปสังคมอย่างรอบด้าน เพื่อแก้ปัญหาสังคมในทุกระดับและสร้างสังคมที่มีฐานมั่นคง มีความเข้มแข็งทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สามารถเผชิญกับสังคมโลกที่มีการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วและซับซ้อน ในภาวะดังกล่าวนี้จะอาศัยการแก้ปัญหาผ่านโครงสร้างของภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียวนั้นไม่ได้อีกต่อไป จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยทุกส่วนของสังคมเข้ามาร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ปัญหา หรืออาศัยการแก้ปัญหาผ่านขบวนการประชาสังคม (Civil Society) ให้ทุกส่วนของสังคมสามารถร่วมใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ดังนั้นในการสร้างความเป็นประชาสังคมในสังคมทั้งระบบจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมขบวนการประชาสังคมและความเป็นชุมชนในทุกระดับของสังคม ตั้งแต่ระดับฐานรากของสังคมนั้นก็คือในระดับชุมชนท้องถิ่นซึ่งกระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศ ส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นเหล่านั้นเข้มแข็ง มีพลัง สามารถพึ่งพาตนเองและมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นผ่านการรวมตัวและเรียนรู้ร่วมกันในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชน ซึ่งจากความเข้มแข็งของชุมชนที่เป็นฐานรากจะนำไปสู่การรวมตัวเป็นเครือข่ายประชาสังคมในระดับตำบล อำเภอ จังหวัดและประเทศที่เข้มแข็งได้ ซึ่งเป็นวิถีทางในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนและมีความยืดหยุ่นในการที่จะปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว

การส่งเสริมความเคลื่อนไหวทางสังคมตามแนวคิดดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องมีข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นระบบและมีการเตรียมโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม (Civic infrastructure) ที่รอบด้าน เนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะรองรับการริเริ่ม การผลักดันกระบวนการทางสังคมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นให้เคลื่อนไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วและมีพลัง

และเมื่อพิจารณาถึงยุคที่มีการเคลื่อนไหวใหญ่ของภาคประชาชนจนได้มาซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับสำคัญคือฉบับประชาชน พ.ศ. 2540 เริ่มปรากฏวาทกรรมคำว่า "สื่อทางเลือก" ซึ่งในที่นี้ให้ความสำคัญเน้นหนักไปในส่วนของ "สื่อประชาสังคม" อันมีจุดเน้นด้านเนื้อหาที่ถ่วงดุลข่าวสารกระแสหลักและการเข้าถึงผู้รับสารที่กว้างขวางขึ้น ทั้งในระดับชุมชนตนเองและระดับสังคมดูเหมือนว่าสื่อประชาสังคมนั้น มีความหมายอย่างกว้างที่ครอบคลุมไปถึงปฏิบัติการกิจกรรมที่สามารถสื่อสารกับผู้คนจำนวนมากอีกด้วย และในที่สุดสื่อประชาสังคมหรือสื่อทางเลือกก็กำลังมีพัฒนาการที่ก้าวข้ามศาสตร์ของการสร้างการใช้ "สื่อ" (media) ไปสู่การขยาย "พื้นที่ทางสังคม" (social sphere) อันหมายถึงการสื่อสารใดๆ จากล่างขึ้นบน ที่ข้ามพ้นข้อจำกัดของสื่อไปสู่การเมืองภาคประชาชนและความยุติธรรมทางเศรษฐกิจ สังคม

ขณะที่ปัจจุบันสื่อรูปแบบเดิมเช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ กำลังประสบกับวิกฤติทางเศรษฐกิจ รวมถึงปัญหาความน่าเชื่อถือ ปรากฏว่ามีสื่อชนิดใหม่คืออินเทอร์เน็ตที่เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากขึ้นเรื่อยๆ และผู้ที่สังเกตการณ์ทางสังคมและนักวิชาการจำนวนมากมองว่าช่องทางการสื่อสารแบบใหม่นี้จะสามารถช่วยบรรเทาประชาธิปไตยในรูปแบบที่สื่อเดิมไม่สามารถทำได้ เนื่องจากสื่อใหม่มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการสื่อสารแบบสองทาง การแลกเปลี่ยนและระดมความคิด และยังแพร่กระจายอย่างรวดเร็วในประเทศไทยแม้ว่าอยู่ในช่วงวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจก็ตาม ในกระแสการแพร่กระจายของอินเทอร์เน็ตในสังคมไทยนำไปสู่การเกิดเว็บไซต์ข่าวสารที่ไม่มุ่งหวังกำไร โดยจะเน้นการนำเสนอบทความทางวิชาการ แนวคิดทางการเมือง ข่าว เหตุการณ์ปัจจุบัน ประเด็นปัญหาสังคมที่เป็นที่สนใจและมีผลกระทบต่อสาธารณชน กลุ่มคนด้อยโอกาสในสังคม อาจเรียกได้ว่าเป็นความเคลื่อนไหวทางวารสารศาสตร์ในรูปแบบใหม่ที่ต่างจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ที่มีการวิเคราะห์เชิงลึก ที่มาของปัญหา เสนอแนวทางการแก้ไข เน้นการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมากกว่าการนำเสนอเหตุการณ์อย่างเดียวซึ่งลักษณะดังกล่าว ไม่ปรากฏชัดในสื่อเดิม

เว็บไซต์ "มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน" ซึ่งมีแกนนำคือ สมเกียรติ ตั้งนโม และนิธิ เอียวศรีวงศ์ เป็นอีกเว็บไซต์หนึ่งที่ถูกมองว่าเป็นสื่อประชาสังคม เป็นสื่อนอกกระแสที่มุ่งเน้นให้ความรู้ เน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน มีส่วนในการก่อให้เกิดสำนึกต่อสาธารณะเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา ร่วมรับรู้ ตกเถียงเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยที่สื่อเองเป็นผู้จุดประเด็น วิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา และเป็นสื่อกลางในการให้ความรู้กับประชาชนโดยไม่เกี่ยงวัยวุฒิและคุณวุฒิผ่านบทความจากเหล่า

นักวิชาการต่างๆซึ่งรวมถึงมีการจัดกิจกรรมสัมมนาต่างๆอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและสังคม โดยรวม เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนยังได้เปิดขึ้นมาเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยไม่มีเงื่อนไขทางการศึกษา วัฒนธรรม การเมืองและเศรษฐกิจใดๆมาเป็นอุปสรรค และยังมีวัตถุประสงค์ที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตความรู้ขึ้นมาเพื่อพัฒนาประเทศ อย่างยั่งยืน สมดุลและเป็นธรรมโดยได้พยายามเปลี่ยนประชาชนจากเดิมที่เป็นเพียงแค่ผู้ชมเป็นผู้เข้าร่วมในการ แก้ไขปัญหาสังคมร่วมกัน

แนวคิดหลักๆและวัตถุประสงค์ของการเป็นเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนของกลุ่มผู้ก่อตั้งมอง ว่ามหาวิทยาลัยทั่วไปนั้นมุ่งตอบสนองของความรู้ให้กับชนชั้นกลางเป็นส่วนใหญ่ซึ่งมีอยู่จำนวนน้อยของประเทศแต่ไม่ได้ให้คำตอบแก่คนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนจนที่ควรได้รับประโยชน์จากมหาวิทยาลัยอย่างเต็มที่ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงมีเจตจำนงที่จะทำในสิ่งที่มหาวิทยาลัยทั่วไปได้ละเลยมาโดยตลอด อีกทั้งมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นมหาวิทยาลัยที่เข้าถึงได้ยาก ทั้งนี้เป็นเพราะการวางเงื่อนไขของระบบ การศึกษาของประเทศทำให้คนส่วนใหญ่ที่เป็นคนจนหรือด้อยโอกาสทางการศึกษาไม่สามารถเข้าถึง มหาวิทยาลัยได้ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงเปิดโอกาสให้กับคนทุกระดับชั้นและทุกระดับการศึกษาเพื่อ เข้ามาเรียนกับมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

อีกทั้งมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ก็นำผลิตภัณฑิตออกไปรับใช้หน่วยงานขนาดใหญ่ของประเทศ เป็นหลัก เป็นการผลิตแรงงานสมองมุ่งไปรับใช้ราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจเอกชน อุตสาหกรรม ฯลฯ กิจกรรมเหล่านี้มองดูแล้วไม่ต่างอะไรไปจากโรงเรียนฝึกลูกจ้างมากกว่าที่จะเป็นมหาวิทยาลัยที่ควรจะมี ผลิตคนให้รู้จักกับความรู้เพื่อไปพัฒนาชีวิต สังคมและบุคคลให้มีความสุข ดังนั้นมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน จึงมุ่งกระทำในสิ่งที่แตกต่างไปจากมหาวิทยาลัยทั่วไปนั่นเอง

ดังนั้นแล้ววัตถุประสงค์ด้านหนึ่งของเว็บไซต์จึงคัดเลือกที่จะนำเสนอแนวคิดนอกกระแสที่ต่าง จากแนวความคิดกระแสหลักที่มหาวิทยาลัยทั่วไปมีสอนอยู่แล้ว กล่าวคือแนวคิดหรือบทความที่เห็นใน เว็บไซต์นั้นจะเน้นอุดมการณ์ที่ให้คุณแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมอย่าง แท้จริง โดยสมเกียรติได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ที่ทำเว็บไซต์นั้นเป็นเพราะต้นทุนของสื่อมีราคาถูกลงและ บริบทของการเป็นชุมชนออนไลน์กำลังมีบทบาทสำคัญ รวมถึงได้รับความนิยมและเข้าถึงได้ง่ายในยุค ปัจจุบัน ประเด็นสำคัญคือสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่สามารถทำลายเงื่อนไขของสถานที่และเวลาได้ด้วย

วัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือสื่อประชาสังคมในปัจจุบันที่มุ่งให้ความรู้แก่ประชาชนซึ่งกว่าร้อยละ 70 ที่เป็นคนจนนั้นหาได้ยากและเป็นที่น่าเสียดายว่าสื่อต่างๆที่เราพบเห็นนั้นมักจะนำเสนอด้านบันเทิงมากกว่าให้ความรู้แก่ประชาชน อีกทั้งยังเป็นสื่อที่มุ่งแสวงหากำไร ส่วนสื่อที่ให้ความรู้แก่ประชาชนนั้นบางสื่อก็เป็นไปเพียงฉาบฉวย ไม่สามารถตอบคำถามของประชาชนได้อย่างครบถ้วน เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงพยายามที่จะตอบโจทย์นี้แก่ประชาชนที่ต้องการสื่อที่สามารถให้ความรู้ได้อย่างแท้จริง

ซึ่งจากวัตถุประสงค์รวมถึงบริบทที่ปรากฏจากกล่าวได้ว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนถือเป็นชุมชนออนไลน์ (online community) ก็คงจะไม่ผิดนัก เพราะเวลาที่เราพูดถึงชุมชนในความหมายทั่วไป คำว่า ชุมชน หรือ community หมายถึงกลุ่มคนที่อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่งมารวมอยู่ด้วยกัน กลุ่มคนเหล่านี้มีลักษณะหรือจุดสนใจร่วมกันในชุมชนไม่ว่าแบบใดก็ตาม จะจัดหาสิ่งสนับสนุน อำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิก ไม่ว่าจะเป็นถนนหนทาง ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ เป็นต้น ซึ่งในชุมชนแห่งการเรียนรู้ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนั้น การอ่าน การเขียน การพูดคุยกัน ของสมาชิกในชุมชนเป็นช่องทางที่สำคัญของการเรียนรู้ที่จะทำให้คนมาเรียนรู้ร่วมกันได้ การให้บริการต่าง ๆ ที่จะตอบสนองของคนในชุมชนได้มากขึ้นก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารในรูปแบบของอินเทอร์เน็ตและการพบปะกันของเหล่าสมาชิก

ส่วนประเด็นของการเสริมพลัง (empowerment) เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมองว่าสิ่งสำคัญของการเสริมพลังให้ประชาชนนั้นคือต้องมองประชาชนเป็นผู้เรียนที่ใฝ่แสวงหาความรู้ (active learner) มองประชาชนเป็นผู้มีพลังในการเรียนรู้ ไม่ใช่เป็นผู้รอรับการเรียนรู้ (passive learner) เพื่อที่จะให้ประชาชนมีการพัฒนาตนเองได้อย่างแท้จริง ประชาชนที่เข้ามาเรียนรู้ในเว็บไซต์จะเป็นผู้วิเคราะห์ตัดสินว่าประเด็นความรู้ที่เขาได้เข้ามาศึกษานั้นถูกต้องหรือไม่โดยผ่านการวิพากษ์วิจารณ์ การเสนอความคิดเห็นต่างๆอย่างเสรี

ทั้งนี้ภาพรวมของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนประกอบด้วยบทความทางวิชาการ บทความแปลและเรียบเรียง บทความถอดเทป บทความจากสมาชิคมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ข่าว และกระดานแสดงความคิดเห็น โดยในส่วนของกระดานความคิดเห็นได้เปิดบริการเพื่อเป็นช่องทางการ

นำเสนอข้อมูลอย่างหลากหลาย ทั้งข่าวท้องถิ่น ข่าวสารจากประเทศเพื่อนบ้าน บทความวิชาการ บทความจากหนังสือพิมพ์และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฯลฯ

เราสามารถพบสื่อที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้เช่น เว็บไซต์บ้านนอกดอทคอม (www.bannok.com), เว็บไซต์ประชาไทดอทคอม (www.prachatai.com), เว็บไซต์ฟ้าเดียวกัน (www.sameskybooks.org) เป็นต้น

รูปที่ 1 แสดงรูปแบบเว็บไซต์บ้านนอกดอทคอม

รูปที่ 2 แสดงรูปแบบเว็บไซต์ประชาไทดอทคอม

รูปที่ 3 แสดงรูปแบบเว็บไซต์ฟ้าเดียวกัน

ส่วนสำคัญที่ผู้วิจัยได้เลือกเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมาศึกษาประเด็นของสื่อประชาสังคม นั้นมาจากความมีชื่อเสียงในหมู่วิศวกรวิชาการเรื่องของเนื้อหาที่มีความโดดเด่น เข้มข้นครอบคลุม ทั้งบริบททางการเมืองและสังคม ลึกลงไปในรายละเอียดความน่าสนใจอยู่ที่วัตถุประสงค์ของการตั้งเว็บไซต์ที่ต้องการนำเสนอองค์ความรู้ต่างๆไปสู่ประชาชนทั่วไปในมุมมองที่แตกต่างจากสถาบัน การศึกษาอื่นๆ ด้วยเนื้อหาที่เน้นหนักไปในทางวิชาการเว็บไซต์ใช้วิธีการสื่อสารแบบใด มีองค์ประกอบ รวมถึงคุณสมบัติใดของสื่อประชาสังคมที่เสริมพลังภาคประชาชน และเว็บไซต์สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้หรือไม่ อีกทั้งงานวิจัยฉบับนี้จะสามารถช่วยตอบคำถามด้วยว่าสื่อภาค ประชาชนบนเว็บไซต์จะสามารถสื่อสารสาระสำคัญของปัญหาทางการเมืองและปัญหาทางสังคมไปสู่ สังคมมุกกว้างได้จริงหรือไม่ หากไม่แล้วปัญหาอุปสรรคที่มีคืออะไร

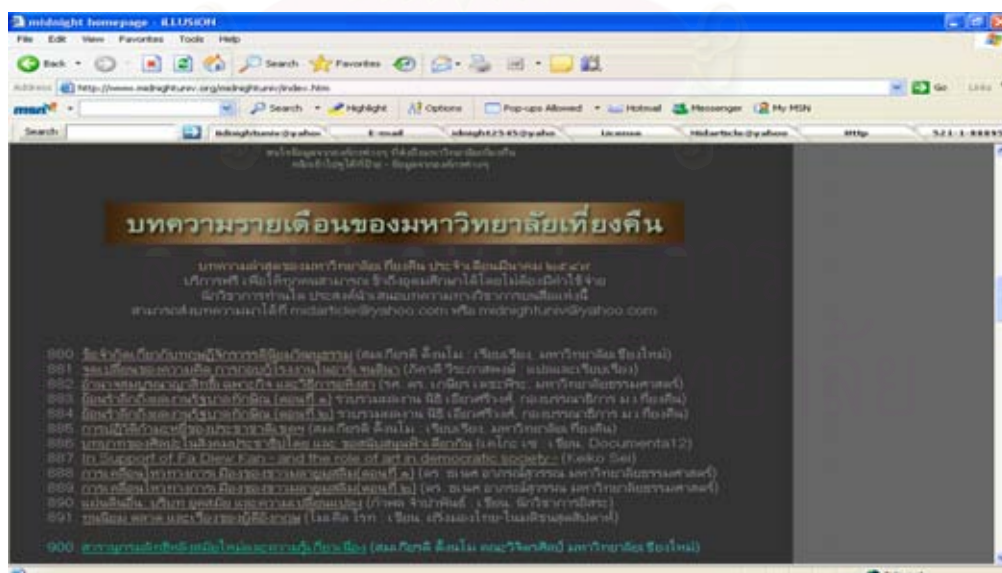
ที่ผ่านมาเว็บไซต์ที่ทำหน้าที่สื่อประชาสังคมในประเทศไทยยังมีน้อยและไม่ค่อยได้รับความ สนใจจากผู้คนหมู่มากเท่าไรนัก เนื่องจากสื่อกระแสหลักยังสามารถเข้าถึงผู้คนทุกชนชั้นได้ง่ายกว่า การนำเสนอมีรูปแบบที่น่าสนใจมากกว่า กลุ่มคนส่วนใหญ่ที่บริโภคสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ตให้ น้ำหนักไปในส่วนของความบันเทิง ความสนใจในบริบทการเมืองและสังคมยังเป็นคนกลุ่มน้อยและเป็น เรื่องยาก อีกทั้งการนำเสนอยังดูน่าเบื่อเกินไป ผู้ใช้ที่พบเห็นจึงมักเป็นกลุ่มนักวิชาการ อาจารย์ นักศึกษา รวมถึงบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจอย่างแท้จริงเสียมากกว่า และด้วยรูปแบบสื่อส่วนใหญ่ที่ ปรากฏยังคงถูกแทรกแซงจากระบบการเมืองอยู่บ่อยครั้ง ที่ผ่านมาเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้เคย ถูกสั่งปิด (block) มาแล้วถึงสามครั้ง การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นของเว็บมาสเตอร์จะสามารถรักษาพื้นที่ แสดงความคิดเห็นในเว็บไซต์ได้อย่างไร รวมถึงรูปแบบการตรวจสอบ (censor) การคัดเลือกรับทความ และลบข้อความต่างๆตามมาตรฐานของเว็บมาสเตอร์มีความเหมาะสมอย่างไรในยุคของเว็บ 2.0 ที่ ผู้ใช้เริ่มมีบทบาทในการกำหนดเนื้อหาเอง

ดังนั้นในการศึกษาเรื่องสื่อประชาสังคมออนไลน์ที่ให้ทำหน้าที่เสริมพลังให้ความรู้แก่ประชาชน นั้นสามารถนำข้อมูลมาประเมินความสนใจของประชาชนต่อสื่อประชาสังคมที่ให้ความรู้ทาง อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันได้ และสามารถนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาปรับปรุงกระบวนการ สื่อสารองค์ความรู้ของเว็บไซต์อื่นๆต่อไป

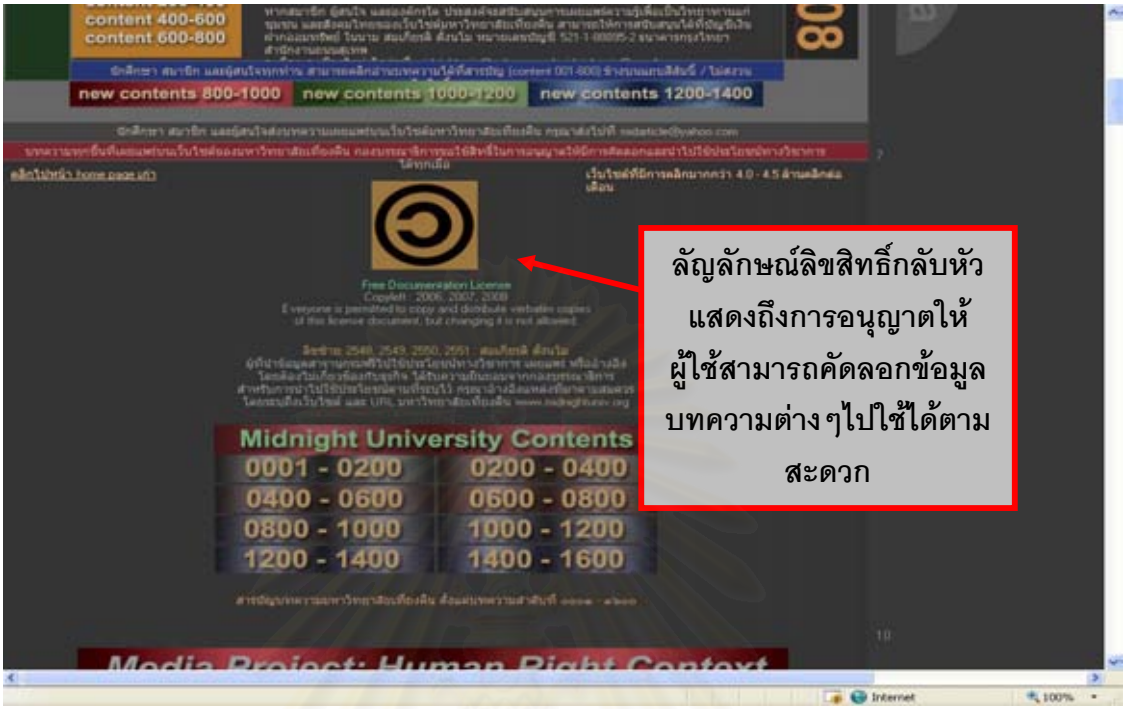
การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงบทบาทของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่เสริมพลังความรู้ให้แก่ประชาชน เพื่อพิสูจน์ว่าแท้จริงแล้วเว็บไซต์นี้มีความสัมพันธ์เพียงพอในการเป็นสื่อประชาสัมพันธ์หรือไม่อย่างไร และเพื่อศึกษาถึงอุปสรรคของประชาชนในการเข้าถึงข่าวสารความรู้จากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีปัจจัยใดประกอบเป็นสำคัญ

รูปที่ 4 แสดงรูปแบบหน้า Home page เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

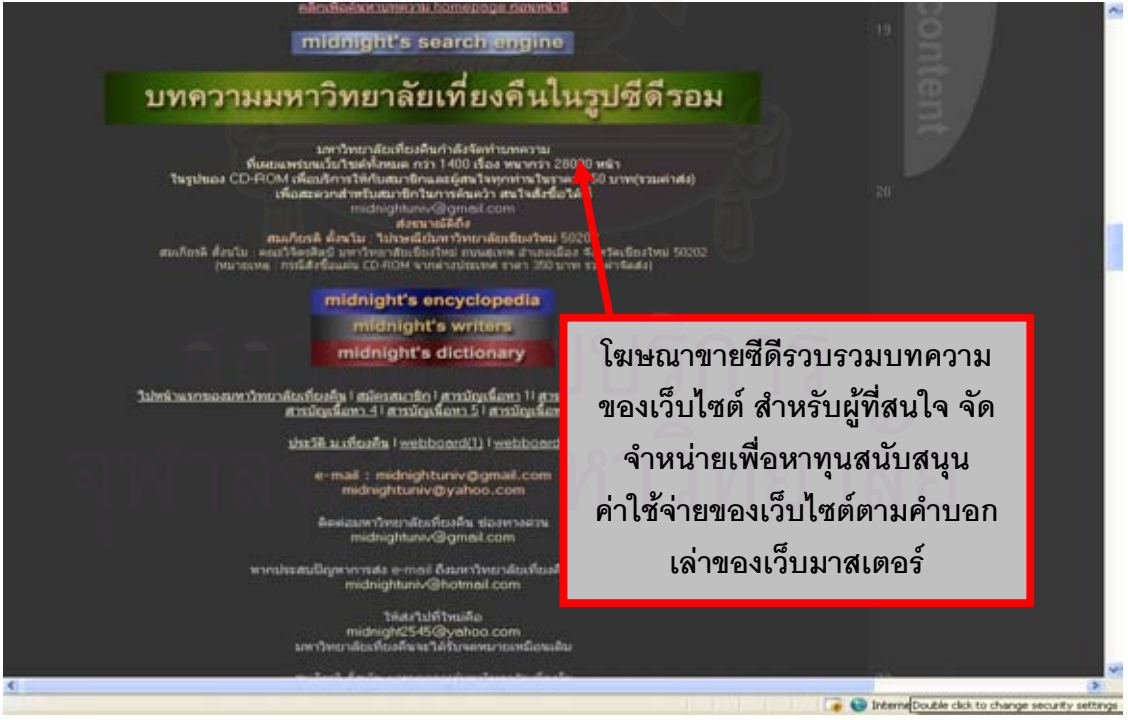

รูปที่ 5 แสดงตัวอย่าง link บทความล่าสุดบนหน้า Home page

สัญลักษณ์ลิขสิทธิ์กลับหัว
แสดงถึงการอนุญาตให้
ผู้ใช้สามารถคัดลอกข้อมูล
บทความต่างๆไปใช้ได้ตาม
สะดวก

รูปที่ 6 แสดงสัญลักษณ์ Copy left บนเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

โฆษณาขายซีดีรวบรวมบทความ
ของเว็บไซต์ สำหรับผู้ที่สนใจ จัด
จำหน่ายเพื่อหาทุนสนับสนุน
ค่าใช้จ่ายของเว็บไซต์ตามคำบอก
เล่าของเว็บมาสเตอร์

รูปที่ 7 แสดงส่วนโฆษณาขายซีดีรวบรวมบทความของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ การเสริมพลัง คุณสมบัติของสื่อใหม่และการเป็นนายประตู่ข่าวสาร
2. เพื่อศึกษาประชากรผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในเรื่องการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ได้รับ รูปแบบลักษณะของชุมชนออนไลน์ ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์

ปัญหำการวิจัย

1. เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีลักษณะของสื่อประชาสัมพันธ์หรือไม่ อย่างไร
2. เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีการเสริมพลังให้เกิดผลในสังคมอย่างไร
3. คุณสมบัติของสื่อใหม่ประการใดบ้างที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยนำมาใช้
4. บทบาทหน้าที่ของเว็บมาสเตอร์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะเป็นนายประตู่ข่าวสาร
5. ผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับอย่างไร
6. ลักษณะชุมชนออนไลน์ของผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นอย่างไร
7. มีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการแสวงหาความรู้จากสื่อประชาสัมพันธ์อย่างเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหรือไม่

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนที่ได้เข้าไปศึกษาหาความรู้ด้านวิชาการและเสนอบทความรวมถึงการแสดงความคิดเห็นต่างๆผ่านเว็บบอร์ดของเว็บไซต์ฯ ศึกษาทัศนคติและมุมมองเกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์และการเสริมพลังของกลุ่มผู้จัดทำเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เว็บไซต์ หมายถึง คำที่ใช้เรียกกลุ่มของเว็บเพจหรือที่อยู่ของเว็บเพจ กลุ่มข้อมูลที่ถูกนำเสนอผ่านคอมพิวเตอร์

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หมายถึง กลุ่มองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร ทำหน้าที่เสนอองค์ความรู้ที่มีประโยชน์ครอบคลุมทั้งบริบทการเมืองและสังคมให้กับประชาชนที่สนใจ รวมถึงเปิดพื้นที่ให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาทางการเมืองและสังคม ในที่นี้คือเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

สื่อประชาสังคม หมายถึง สื่อที่นำเสนอเนื้อหาโดยที่มีได้คำนึงถึงเงื่อนไขทางธุรกิจเป็นเรื่องสำคัญ โดยมีลักษณะนำเสนอถึงสาเหตุของปัญหา เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรวมถึงเป็นสื่อกลางในการประสานงานทางออกในการแก้ไขปัญหา ในที่นี้คือเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

พื้นที่สาธารณะ หมายถึง สถานที่ เวทีช่องทางพื้นที่ ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นหรือเป็นเวทีของประชาสังคม และนำไปสู่ข้อสรุป

จิตสาธารณะ หมายถึง ความคิดที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตน อันส่งผลให้การกระทำต่างๆที่เกิดขึ้นมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ

ข่าวสารความรู้ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสารทางวิชาการต่างๆ เช่น บทความ แนวปรัชญา แนวความคิด การวิเคราะห์ข่าวสารต่างๆทางการเมืองโดยนักวิชาการ และผู้ใช้บริการเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

ลักษณะทางประชากร หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ

อินเทอร์เน็ต หมายถึง การติดต่อสื่อสารทั่วโลก ผ่านเครือข่ายขนาดใหญ่ ที่ประกอบด้วย เครือข่ายย่อยจำนวนมาก ต่อเชื่อมกันด้วย TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol) โดยมีคอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง

เว็บบอร์ด หมายถึง การระดมความคิดเห็นที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าชมเว็บไซต์สามารถแสดงความคิดเห็น ตลอดจนตั้งประเด็นใหม่ในการแสดงความคิดเห็นได้

เว็บมาสเตอร์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ปรับปรุงข้อมูล, จัดการข้อมูล, จัดทำเว็บไซต์ รวมถึงเป็นผู้ดูแลความเรียบร้อยและกฎระเบียบภายในเว็บไซต์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบพฤติกรรมการศึกษาข่าวสารความรู้ทางวิชาการรวมถึงอุปสรรคต่างๆของประชาชนผู้ใช้บริการเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน อันเป็นแนวทางในการปรับวิธีการสื่อสาร และกลยุทธ์การใช้สื่อเป็นตัวเสริมพลังให้คนสามารถเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการและการเมือง
2. เพื่อเป็นแนวทางแก่เว็บไซต์อื่นๆ สามารถนำผลการศึกษาไปศึกษากระบวนการพัฒนาและส่งเสริมโดยใช้สื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เพิ่มมากขึ้น รวมถึงมีความเข้าใจความหมายต่างๆทางการเมือง
3. เพื่อทราบถึงประโยชน์ รวมถึงความจำเป็นของสื่อภาคประชาชนที่มีต่อสังคม และทราบถึงแนวทางในการสร้างสื่อประชาสังคมให้เกิดความสำเร็จต้องอาศัยปัจจัยใดประกอบ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องสื่อประชาสังคม ในฐานะสื่อเสริมพลังความรู้ให้แก่ประชาชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต โดยเป็นกรณีศึกษาเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ได้มีการศึกษาถึงทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดสื่อประชาสังคม
2. แนวคิดเรื่องการเสริมพลังชุมชน
3. แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะ
4. แนวคิดเรื่องผู้เฝ้าประตูข่าวสาร
5. แนวคิดเรื่องเว็บ 2.0
6. แนวคิดเรื่องเศรษฐศาสตร์การเมืองวิพากษ์ (การครอบงำ)
7. แนวคิดการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์
8. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร
9. แนวคิดเรื่องการออกแบบเว็บไซต์
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดเรื่องสื่อประชาสังคม (Civil Journalism)

แนวคิดเรื่องสื่อประชาสังคม (Civic Journalism) หรือสื่อภาคประชาชน (Public Journalism) เกิดจากการที่สื่อวารสารศาสตร์ดั้งเดิม (Traditional Journalism) ไม่สามารถหลีกเลี่ยงจากข้อจำกัดบางอย่าง ได้แก่ การอยู่ใต้อิทธิพลทั้งจากองค์กรที่เป็นเจ้าของสื่อ แม้แต่รูปแบบที่คิดว่าเป็นกลางที่สุด ยังมีข้อจำกัด ทั้งในเรื่องของความจงรักภักดีต่อองค์กร และเงื่อนไขทางธุรกิจ ตลอดจนเสรีภาพในการนำเสนอเนื้อหา ยึดติดกับการนำเสนอแบบเดิมๆ ยึดติดกับคนบางกลุ่ม โดยเฉพาะภาครัฐเท่านั้น

สภาพการณ์ปัจจุบันสื่อถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ (อนุชาติ พวงสำลี : 2543)

1. สื่อที่ถูกครอบงำโดยรัฐบาล เช่น การโฆษณาชวนเชื่อโครงการต่างๆ โดยสื่อถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการทำงานของภาครัฐ ในการเผยแพร่แนวคิดและแนวปฏิบัติที่รัฐต้องการในลักษณะสำเร็จรูปไปสู่ประชาชนให้มีการรับรู้ทัศนคติไปในทางที่รัฐต้องการได้ สะท้อนให้เห็นกระบวนการสื่อสารในเชิงอำนาจนิยม
2. สื่อที่ถูกครอบงำโดยระบบทุนนิยม นอกจากสื่อกลุ่มนี้จะสนองความต้องการภาครัฐแล้วยังต้องสนองต่อความต้องการให้กับคนบางกลุ่มซึ่งมีอิทธิพลเพื่อแสวงหาผลกำไรทางธุรกิจด้วย

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแนวคิดของกระบวนการสื่อสารที่มุ่งเน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลง

เดวิท แมทิวส์ ได้เน้นความสำคัญของช่องทางการสื่อสารหรือเครือข่ายทางการสื่อสาร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างประชาสังคมให้เข้มแข็ง อาทิ การเป็นเวทีการประชุมเมือง ตลอดจนช่องทางหรือเครือข่ายการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ จะเป็นกลไกหลักที่จะนำไปสู่การสร้างสำนึกสาธารณะ การเรียนรู้ร่วมกัน การกำหนดประเด็นปัญหาสาธารณะ และหาทางเลือกสำหรับชุมชน (อนุชาติ พวงสำลี บก. พลเมืองไทย ณ จุดเปลี่ยนศตวรรษ กรุงเทพฯ สถาบันการเรียนรู้และพัฒนาสังคม 2543 หน้า 16)

แนวคิดเรื่องสื่อประชาสังคม (Civic Journalism) เพิ่งเกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาเมื่อประมาณ 5 ปีที่ผ่านมา จากปัญหาความไม่เชื่อมั่นในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนรวมทั้งปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ผู้บริโภคเกิดความเบื่อหน่ายต่อข่าวที่ลักษณะตื่นตื่น ไร้ใจ ความขัดแย้งที่หาข้อสรุปไม่ได้ที่พบในสื่อกระแสหลัก จากการสำรวจพบว่า 50% ของคนอเมริกันไม่เชื่อถือสื่อมวลชน ในจำนวน 1 ใน 3 บอกว่าสื่อมวลชนทำให้สังคมเสื่อมลง

(ชวรงค์ ลิ้มปัทมปาณี ,<http://thaitopic.com/mag/mass/chawarong.html>, 2550)

Jay Rosen นักวิชาการแห่งมหาวิทยาลัยนิวยอร์กและ Buzz Merritt บรรณาธิการผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อภาคประชาชนด้านสื่อภาคประชาชน (Public Journalism) กล่าวว่าสื่อภาคประชาชนเกิดจากความไม่มั่นใจของสาธารณชนที่มีต่อสื่อทางวารสารศาสตร์ ด้วยการที่สื่อเองนั้นให้ความสำคัญต่อยอดขาย รวมถึงในบางครั้งที่สื่อนำเสนอข่าวที่ค่อนข้างหมิ่นเหม่ศีลธรรมหรือการทำให้ความรู้สึกต่อสาธารณประโยชน์ลดน้อยลง ในส่วนของประเด็นการเมืองพบว่าสื่อเองให้ความสำคัญในประเด็นเรื่องอื้อฉาวทางการเมือง การนำเสนอประเด็นทางการเมืองแบบขัดแย้ง รวมทั้งในการเลือกตั้ง สื่อเองหมกมุ่นอยู่ที่ผลการเลือกตั้งในลักษณะของกีฬา เช่นผลการแข่งม้าหรือการชกมวยที่มุ่งที่ผลแพ้ชนะมากกว่าจะพูดถึงประเด็นนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ในงานเขียนของ Rosen และ Merritt ว่าสื่อเองต้องเป็นผู้ริเริ่มในการสนับสนุนกลไกที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสาธารณชนให้เกิดจิตใต้สำนึกต่อสาธารณะ ทำให้ประชาชนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของปัญหามากกว่าที่จะเป็นเพียงผู้ดู เปิดพื้นที่ให้โอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น อภิปรายประเด็นสาธารณะรวมทั้งสื่อเองต้องเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ประเด็น รวมถึงผลของการอภิปรายหาคำตอบให้กับสังคม รวมถึงการประสานข้ามสื่อช่วยเหลือซึ่งกัน ในการรายงานข่าวควรหลีกเลี่ยงวิธีการนำเสนอแบบเดิมที่จะสัมภาษณ์จากแหล่งข้อมูลชั้นสูงหรือนักวิชาการแล้วมาสรุปว่าเป็นความเห็นโดยรวม

Shaffer J. ผู้อำนวยการของพิวเซนเตอร์ สำหรับงานข่าวเพื่อประชาสังคม (Pew Center for Civic Journalism) กล่าวว่างานข่าวประชาสังคมจะเกิดขึ้นได้ หากมีการเปลี่ยนแปลงอย่างน้อย 3 ประการ (ปารีชาติ สถาปัตตานท์ สโรบล: 2542)

ประการที่ 1 การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในห้องข่าว โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางนำเสนอสิ่งที่เป็นประเด็นสนทนาต่าง ๆ ในชุมชน เน้นปัญหา สาระอย่างเที่ยงตรง เจาะลึกและเปิดกว้างให้สมาชิกในชุมชนเป็นผู้ตัดสินใจร่วมกันเกี่ยวกับประเด็นนั้น

ประการที่ 2 การเปลี่ยนแปลงการใช้คำศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในข่าว โดยใช้คำศัพท์หรือภาษาที่สะท้อนความเป็น “ประชาชน” มากขึ้น

ประการที่ 3 การเปลี่ยนแปลงระบบการให้รางวัลสำหรับข่าวหรือนักข่าว ซึ่งอาจนำไปสู่การกระตุ้นความสำคัญของข่าวในเชิงประชาสังคมมากขึ้น

ลักษณะสำคัญของสื่อประชาสังคม

1. สื่อควรมีการนำเสนอข่าวแบบวิเคราะห์ถึงรากเหง้าของปัญหา
2. สื่อควรมีบทบาทในการสร้างจิตสาธารณะแก่ประชาชน
3. สื่อต้องเป็นผู้เริ่มต้นจุดประเด็น เกาะติด เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมอภิปรายประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม
4. สื่อต้องเป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการแก้ปัญหา

ดังที่กล่าวมา ทฤษฎีนี้จะชี้ให้เห็นว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีคุณสมบัติที่จะเป็นสื่อประชาสังคมหรือไม่อย่างไร

การเสริมพลังชุมชน (Community Empowerment)

การเสริมพลังชุมชน (Community Empowerment) เป็นระบบคุณค่าและเป็นกระบวนการขับเคลื่อนทางสังคมที่ส่งเสริมให้บุคคลและชุมชนนำศักยภาพของตนเองและภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน

การเสริมพลังชุมชนเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาชุมชน ไม่เพียงก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเท่านั้นยังต้องการการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่องในการร่วมคิดร่วมทำและพัฒนาชุมชน เหนือสิ่งอื่นใดไม่พอยังก่อให้เกิดพลังการจัดการและเกิดองค์กรชุมชนขึ้นโดยความสมัครใจและมีการจัดการที่ดีโดยสมาชิกชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการกันเอง ซึ่งเป็นเสมือนสัญญาประชาคมในการแสดงพลังชุมชน เป็นศูนย์กลางการประสานงานทั้งภายในชุมชนและเครือข่ายภายนอกชุมชน อีกทั้งยังเป็นองค์กรชุมชนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป

การศึกษาเพื่อการเสริมพลังมิใช่เป็นเพียงเทคนิคการเรียนรู้ที่จะต้องถูกเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ เช่นเหมาะสมกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ จำนวนผู้เข้าอบรม / ประชุม และมีใช่เป็นการนำเอาเทคนิคการเรียนรู้หลายๆอย่างมารวมกันไว้ แต่การศึกษาเพื่อสร้างพลังเป็นปรัชญาและทฤษฎีในการจัดการศึกษาให้แก่บุคคล เนื่องจากเทคนิคการเรียนรู้แบบต่างๆ เช่นการแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายกลุ่มย่อยสามารถนำไปใช้กับแนวคิดใดๆก็ได้ ผู้สอนที่แนวคิดการสอนแบบดั้งเดิมจะทำให้ผู้เข้าฝึกอบรม / ประชุม ขาดความสนใจและเกิดการฟุ้งพา หรือถูกกดพลังลงได้ ดังนั้นการนำเทคนิคการเรียนรู้แบบต่างๆไปใช้อาจทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีพลังหรือไร้พลังได้ ขึ้นอยู่กับแนวคิดและความสามารถของผู้นำเทคนิคเหล่านั้นไปใช้และนำไปใช้กับใคร

การเสริมสร้างพลังชุมชนให้เข้มแข็งและการเตรียมประชาชนให้มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านจิตใจ เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การเมือง และสานต่อเป็นเครือข่ายของความร่วมมือ ภาครัฐต้องปรับทิศทาง วิธีคิด วิธีทำงานครั้งใหญ่ ในฐานะของวิทยากรกระบวนการเรียนรู้ (facilitator) ในการนำการเปลี่ยนแปลง กระตุ้น และเชื่อมประสานให้ประชาชนเกิดความตื่นตัว มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตนเอง เป็นการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของชุมชนในการรวมกลุ่มพลังเพื่อสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน เป็นระบบคุณค่าของสังคม ทำให้ประชาชนหรือองค์กรชุมชน สามารถรวมตัวกันทำงานเป็นทีม มีความสามัคคี เป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็ง สามารถระดมทรัพยากร เสริมการพัฒนาชุมชน สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต

ในการดำเนินการพัฒนาเมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ให้มีประสิทธิภาพได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีต่างๆโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้ประชาชนได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมรับผิดชอบในความสำเร็จและความล้มเหลวของการพัฒนา ทำให้ประชาชนหรือชุมชนได้มีโอกาสเรียนรู้ปัญหาจากการร่วมมือทำงานโดยการทำงานแบบพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมคือชุมชนจะต้องระบุปัญหาและความต้องการของชุมชน จัดลำดับของปัญหาที่จะต้องดำเนินการ ก่อน-หลัง มีการสร้างวิสัยทัศน์ของชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองน่าอยู่แล้วจึงร่วมกันจัดทำโครงการ / แผนงานเพื่อการพัฒนา และมีการติดตามประเมินผลโดยชุมชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน

การจัดทำแผนชุมชนทั้งแผนแม่บท ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ประชาชนต้องแสดงพลังการมีส่วนร่วม ร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ร่วมวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไข ร่วมตัดสินใจกำหนดแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการ ร่วมลงมือปฏิบัติตามแผน รวมถึงการเคลื่อนไหวทางสังคมซึ่งทำให้ประชาชนหรือองค์กรชุมชนสามารถรวมตัวกันทำงานเป็นทีม ซึ่งจะก่อให้เกิดพลังในการจัดการที่มีความสามัคคีเป็นชุมชนที่เข้มแข็งสามารถระดมทรัพยากร ภูมิปัญญา และทุนทางสังคมเพื่อทำกิจกรรมแก้ไขปัญหา เสริมการพัฒนาชุมชน สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต รวมถึงมีการกำกับติดตามประเมินผลในกิจกรรมและทบทวนยุทธศาสตร์ปรับแผนเป็นระยะๆ เป็นวงจรที่ต่อเนื่อง

หัวใจของการสร้างพลังชุมชนคือกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยชุมชนองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและวิทยากรร่วมเรียนรู้ด้วยกัน ก่อให้เกิดผลการเรียนรู้ 3 ด้าน คือด้านความรู้ เจตคติ และเกิดทักษะในการพัฒนาชุมชนและเกิดโครงสร้างใหม่ในสังคมหรือชุมชน เพื่อการจัดการ ประกอบด้วย วงจรการวางแผนปฏิบัติ การกำกับ ประเมินผลและการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข มุ่งสู่เป้าหมายเป็นเมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าการส่งเสริมบทบาทของคนไทยทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย เรียนรู้ การพึ่งตนเองและการสร้างพลังชุมชนให้เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมการตัดสินใจและลงมือปฏิบัติในทุกระดับ นำไปสู่การบูรณาการและการสร้างความสมดุลของการพัฒนาระดับบุคคลเชื่อมโยงถึงการมีครอบครัวอบอุ่น สร้างกลุ่มให้มีพลังเข้มแข็ง เพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และประเทศชาติมั่นคง

โดยแนวคิดนี้เรานำมาอธิบายเนื้อหาภายในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนว่ามีลักษณะของการส่งเสริม หรือเสริมพลังให้กับประชาชนเกิดจิตสาธารณะหรือไม่อย่างไร

เรื่องพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere)

เรื่องพื้นที่สาธารณะ ตามทัศนะของนักวิชาการชาวเยอรมัน Jurgens Habermas หมายถึงเวทีของพลเมืองที่จะมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะต่างๆของสังคมสมัยใหม่บนเส้นทางการเปลี่ยนแปลงของระบบการเมืองและเศรษฐกิจสังคม (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, พื้นที่สาธารณะใหม่ของคนชนชั้นกลางที่ไม่เป็นข่าว, 2544: 11)

พื้นที่สาธารณะหรือ Public sphere ในรูปแบบดั้งเดิมที่สุด เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในยุโรปตะวันตกช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 17 ต่อเนื่องคริสต์ศตวรรษที่ 18 ซึ่งเป็นยุคแห่งเหตุผลและปัญญา การครอบงำจากรัฐและศาสนาเริ่มลดน้อยลง ระบบเศรษฐกิจแปรเปลี่ยนไป เป็นยุคเริ่มต้นของระบบทุนนิยม (Capitalism) เข้ามาแทนที่ยุคศักดินา (Feudalism) ที่เดิมมีเพียงสถาบันกษัตริย์ ขุนนางชั้นสูง และพระเท่านั้นที่มีบทบาททางการเมือง

จากระบบเศรษฐกิจและสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป เกิดชนชั้นใหม่ทางสังคมคือชนชั้นกลางที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจ พ่อค้า ช่างฝีมือ ปัญญาชน โดยผู้ที่เริ่มสร้างพื้นที่สาธารณะเริ่มจากพวกกระฎุมพีชนชั้นกลาง ผู้ชาย กลุ่มคนเหล่านี้จะนัดพบปะตามร้านกาแฟ ร้านเหล้า เพื่อพูดคุย อ่านหนังสือพิมพ์ สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องของกฎหมาย การเมือง การปกครองผลประโยชน์สาธารณะ โดยนำข้อสรุปที่ได้ไปต่อรองกับชนชั้นปกครองต่อไป ซึ่งเท่ากับว่าพื้นที่สาธารณะได้เปิดโอกาสให้ชนชั้นกลางได้แสดงตัวในฐานะพลเมือง

แนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ

รูปธรรม

ปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นพัฒนาต่อเนื่องจนถึงสถานะเสื่อมถอย

▪ มิติผู้กระทำ	ชนชั้นกลาง พ่อค้า ปัญญาชน
▪ มิติสถานที่	ร้านกาแฟ โรงเหล้า Salon
▪ มิติกิจกรรม / การกระทำ	พูดคุย ถกเถียง อภิปรายอย่างมีเหตุผล
▪ มิติด้านการเมือง	เรื่องกฎหมายการเมืองการปกครอง
▪ มิติด้านหน้าที่	หาข้อสรุปเพื่อไปต่อรองกับผู้มีอำนาจ

- มิติการเข้าถึง ทุกคนมีสิทธิเสนอความคิดเห็น
- มิติบทบาทของสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ เผยแพร่ ดีพิมพ์ข้อสรุปหรือมติ

นามธรรม บรรทัดฐานในอุดมคติ การสื่อสารแบบเปิดซึ่งจะนำไปสู่สังคมที่เสรี และเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

- การเข้าถึงอย่างถ้วนหน้า
- ปลอดภัยจากการครอบงำ
- ความเท่าเทียมกัน
- โดยส่วนรวม
- ข้อโต้เถียงอย่างมีเหตุผล
- การพัฒนา

อย่างไรก็ดีจากการศึกษาทางประวัติศาสตร์ของ Habermas พบว่าภาวะถดถอยของพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) ในยุโรปตะวันตก ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 พื้นที่สาธารณะถูกกัดกร่อนและครอบงำด้วยสภาวะการค้าและระบบทุนนิยมของสังคม Habermas กล่าวว่าพื้นที่สาธารณะ Public Sphere ในสังคมการค้า (Commercialization) นั้นขึ้นอยู่กับว่าใครจะเป็นคนให้คำจำกัดความไว้เพียงใด (Jurgen Habermas, 1998: P.8)

เนื่องจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีพื้นที่ให้คนเข้ามาเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่างๆได้ การนำเอาแนวคิดนี้มาใช้วิเคราะห์จะช่วยให้เข้าใจได้ว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน มีพื้นที่ที่มีคุณลักษณะของพื้นที่สาธารณะอย่างแท้จริงมากน้อยเพียงใด การแก้ปัญหาเพื่อสกัดกั้นข้อความที่มีลักษณะหมิ่นพระบรมเดชานุภาพส่งผลให้เว็บไซต์สามารถคงสถานะของพื้นที่สาธารณะไว้ได้หรือไม่

แนวคิดเรื่องผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gatekeeper)

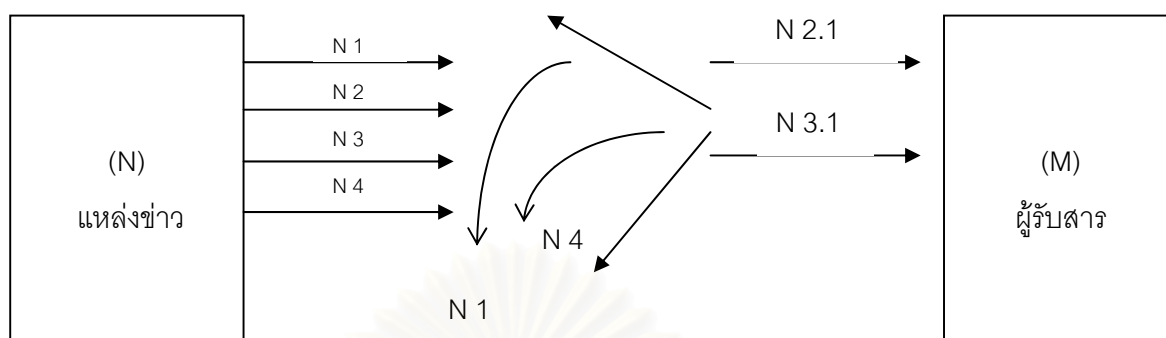
Gatekeeper หรือผู้เฝ้าประตูข่าวสาร เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการสื่อสารเพราะมีหน้าที่สำคัญในการตรวจสอบและเฝ้าสังเกตความเป็นไปของสภาพแวดล้อมในสังคม ด้วยเหตุนี้ นักวิจัยสื่อสารมวลชนจึงมีแนวโน้มที่จะให้ความสนใจต่อการศึกษาเรื่อง Gatekeeper ทั้งในช่องทาง การสื่อสารอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

เคิร์ท เลวิน (1947 อ้างใน ธงชัย มหาไตรภพ, 2532) นักจิตวิทยาสังคมชาวเยอรมันได้ ทำการศึกษาวิจัยในปี ค.ศ. 1947 เกี่ยวกับวิธีการที่ได้ผลดีที่สุดที่จะเปลี่ยนนิสัยการบริโภคอาหารของ ประชาชน เลวินกล่าวว่าอาหารที่ประชาชนนำมาบริโภคนั้นจะผ่านมาทางช่องทางหนึ่งซึ่งบริเวณ ภายในที่อาหารเหล่านั้นผ่านมาจะถูกแรงต้านบางอย่างมิให้อาหารเดินผ่านไปได้อย่างสะดวก บริเวณ นั้นอาจจะมีผู้ทำหน้าที่คล้ายกับผู้เปิดประตู ซึ่งเขาได้ให้คำจำกัดความผู้เฝ้าประตูว่าเป็นบุคคลหรือกลุ่ม บุคคลซึ่งมีอำนาจที่จะตัดสินใจว่าควรปล่อยให้สิ่งใดผ่านไปหรือระงับไม่ปล่อยให้ผ่านไป

ไวท์ (1950 อ้างใน Francois, 1977) จึงได้นำแนวคิดเรื่องผู้เฝ้าประตูไปศึกษาครั้งแรกในปี ค.ศ. 1950 โดยทำการศึกษาบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวันที่มียอดพิมพ์ 30,000 ฉบับในชุมชน มิตเวสต์ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีประชากรประมาณหนึ่งแสนคน ไวท์พบว่าบรรณาธิการใช้ข่าวที่ ได้รับจากโทรพิมพ์เพียงร้อยละ 10 ของข่าว จำนวน 12,400 คอลัมน์นิ้วและปฏิเสธที่จะตีพิมพ์เรื่องราว 423 เรื่องเพราะเชื่อว่าไม่มีคุณค่าพอที่จะรายงาน โดยคิดว่าเป็นโฆษณาชวนเชื่อ (propaganda)

การศึกษาของไวท์เกี่ยวกับการทำงานของบรรณาธิการข่าวโทรพิมพ์พบว่า กิจกรรมในการ ตัดสินใจคัดเลือกข่าวเพื่อตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นดังกล่าวมีกระบวนการเป็นไปตามแบบจำลองนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

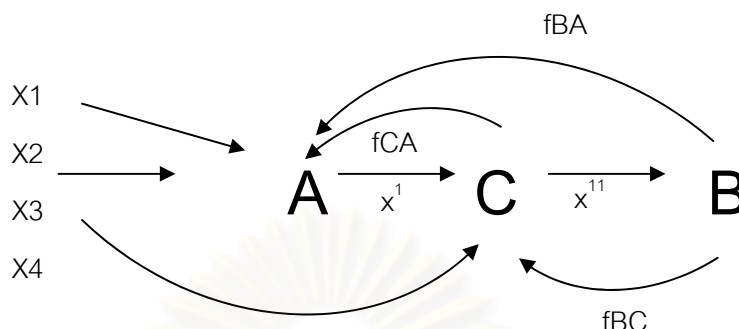
รูปที่ 8 แบบจำลองผู้กรองข่าวสารของไวท์

ในที่นี้

N	= แหล่งข่าวต่างๆ
N1,2,3,4	= ข่าวแต่ละชิ้น
N2.1 N3.1	= ข่าวที่ถูกเลือก
M	= ผู้รับสาร
N1 N4	= ข่าวที่ไม่ถูกเลือก

แบบจำลองของไวท์แสดงให้เห็นว่าแหล่งข่าวจะมีข่าวสารมากมายหลายชิ้น (N1-N2-N3-N4) ที่ส่งมายังหนังสือพิมพ์หรือสถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีโทรทัศน์ต่างๆ บรรณาธิการข่าวจะทำหน้าที่คัดเลือกข่าวสารเพียงบางชิ้นเพื่อตีพิมพ์หรือออกอากาศ (N2.1 และ N3.1) ส่วนข่าวอีกหลายชิ้นถูกโยนทิ้งตะกร้า (N1 และ N4) ข่าวสารที่ได้รับคัดเลือกจะผ่านกระบวนการผลิตหรือตกแต่งให้เหมาะสมกับเวลา เนื้อที่หรือลักษณะของสื่อเพื่อส่งไปยังผู้รับสาร

หลังจากที่แบบจำลองนายประตูข่าวสารของไวท์แพร่หลายออกไป บี.เฮช.เวสต์ลีย์และเอ็ม.เอส.แม็คคลีน (B.H. Westly and M.S. Mclean, 1957) ได้นำแบบจำลองของไวท์ไปประยุกต์ใช้เพื่ออธิบายบทบาทช่องทางข่าวสารในฐานะนายประตูข่าวสาร โดยสร้างแบบจำลองที่ครอบคลุมการสื่อสารในลักษณะต่างๆทั้งในระดับระหว่างบุคคลและระดับสื่อสารมวลชนเรียกว่า “แบบจำลองความคิดรวบยอดเพื่อการวิจัยการสื่อสาร” ดังแสดงในภาพ

รูปที่ 9 แบบจำลองความคิดรวบยอด
เพื่อการวิจัยการสื่อสารของเวสลีย์และแม็คคลีน (ค.ศ. 1957)

เวสลีย์ และแม็คคลีน นำเสนอแบบจำลองนี้ เพื่ออธิบายกระบวนการสื่อสารในสถานการณ์ที่
ง่าย ๆ ซึ่งส่วนประกอบสำคัญในแบบจำลองนี้มีดังนี้

X หมายถึง สิ่งต่างๆไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ วัตถุ ตัวบุคคลหรือความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มี
อยู่ทั่วไปโดยมากอยู่ในรูปที่ยังไม่มีการปรุงแต่ง หรือยังไม่ได้นำมาถอดรหัสและเข้ารหัสเป็นรูปข่าวสาร
สำหรับ x ตัวเล็กตามแนวลูกศรนั้นเป็นสิ่งที่ผู้รับสาร (B) รับรู้ตามความเข้าใจของตัวเอง

C หมายถึง ช่องทางการสื่อสารที่อยู่ระหว่างผู้สื่อสาร (A) กับ ผู้รับสาร (B) ทำหน้าที่เสมือน
เป็นตัวแทนของผู้รับสาร (B) ในการเลือกสรรข่าวสารที่คิดว่าผู้รับสาร (B) ต้องการแล้วถ่ายทอดโดย
วิธีการต่างๆ เช่นทางสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ช่องทางการสื่อสาร (C) สามารถช่วยขยายการ
รับรู้ของผู้รับสาร (B) ให้กว้างไกลไปกว่าการรับรู้โดยตรง

f หมายถึง การป้อนกลับ (Feedback) เป็นการสื่อสารจากผู้รับสารกลับไปยังผู้ส่งสารทำให้ผู้
ส่งสารทราบข่าวสารที่ส่งไปนั้นมีผลอย่างไรกับผู้รับ เช่นผู้รับเกิดความเชื่อถือหรือไม่เชื่อ พอใจหรือไม่
พอใจสารนั้นๆ การป้อนกลับแบบนี้อาจจะบอกกันต่อหน้าหรือใช้สื่อ เช่นทางจดหมาย ทางโทรศัพท์ ซึ่ง
เรียกว่าการป้อนกลับแบบมีจุดหมาย (purposive feedback) คือผู้รับสารเจตนาที่จะบอกให้ผู้ส่งสาร
ทราบถึงผลของการส่งสารนั้นๆ ส่วนการป้อนกลับอีกลักษณะหนึ่งเป็นแบบไม่มีจุดมุ่งหมาย

(nonpurposive feedback) ผู้ส่งสารจะต้องใช้วิธีการสังเกตและอนุมานเอาจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เช่นสังเกตจากยอดจำหน่ายของหนังสือพิมพ์หรือจำนวนผู้ชม ซึ่งการป้อนกลับในแบบจำลองนี้อาจจะเกิดขึ้นได้ทั้งจาก B กลับไปยัง A หรือ B ไป C หรือจาก C ไป A ก็ได้

ดังนั้นบุคคลหรือกลุ่มคนในช่องทางการสื่อสาร (C) ตรงกับบทบาทของสื่อมวลชนที่เราเห็นทุกวัน คือทำหน้าที่คัดเลือกและตกแต่ง (เรียบเรียง ตัดทอน เพิ่มเติม ฯลฯ) เหตุการณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้นให้อยู่ในรูปที่น่าเสนอต่อผู้รับสารได้อย่างเหมาะสม เช่นในรูปข่าว บทความความคิดเห็น โฆษณาหรือการบันเทิงเรขมยต์ต่างๆ ทั้งในหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ บทบาทในลักษณะการเลือกสรรเช่นนี้เราเรียกว่า “ผู้เฝ้าประตู” (Gatekeeper) นั่นเอง

ซึ่ง Bittner (1989 อ้างใน กิตติพงษ์ พงศ์พัฒนาวุฒิ, 2539) ได้อธิบายว่าผู้เฝ้าประตูข่าวสารนอกจากผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์แล้ว ผู้เฝ้าประตูอาจจะได้แก่ผู้อำนวยการสร้าง ภาพยนตร์ ผู้กำกับภาพยนตร์ ผู้บริหารหนังสือพิมพ์หรือบุคคลอื่นๆ ที่ควบคุมการเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อมวลชน ไม่ว่าผู้เฝ้าประตูจะเป็นใครก็ตามเขาได้กล่าวสรุปถึงหน้าที่สำคัญ 3 ประการของผู้เฝ้าประตูไว้ดังนี้

จำกัด (limit) ข่าวสารโดยการบรรณาธิการข่าวสารก่อนที่ผู้รับสารจะได้รับ เช่นผู้รายงานข่าวอาจตัดข่าวบางส่วนที่เห็นว่าเป็นเรื่องนอกประเด็นทิ้งไป

ขยาย (expand) ข่าวสาร นายประตูข่าวสารอาจเพิ่มเติมข่าวสารโดยการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในข่าวนั้น

จัดระบบใหม่หรือการแปลความหมาย (reorganize or reinterpret) ของข่าวสาร โดยรวบรวมหรือตกแต่งข่าวสารใหม่ ในบางกรณีผู้เฝ้าประตูจะต้องทำหน้าที่จัดตกแต่งข่าวสารขึ้นใหม่

Becker and Roberts (1992 อ้างเล่มเดิม) ได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้เฝ้าประตูในช่องทางการสื่อสารว่าผู้เฝ้าประตูสามารถตัดทอน เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข่าวสารใดๆ ซึ่งได้แก่นักข่าว บรรณาธิการ ผู้อำนวยการสร้างหรือคนอื่นๆ ที่ทำหน้าที่ในแขนงสื่อมวลชนโดยผู้เฝ้าประตูควรมีหน้าที่ดังนี้

ควรจรรวบรวมวัตถุดิบอันไหน เพื่อผลิตเป็นสื่อสำหรับเผยแพร่ เช่นผู้เฝ้าประตูอาจตัดสินใจว่า ภาพยนตร์เรื่องใดควรสร้าง บทความชิ้นใดที่จะเลือก หรือเหตุการณ์ใดที่จะส่งช่างภาพหรือนักข่าว ไปเก็บรวบรวมและจะสัมภาษณ์ใครที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้น เป็นต้น

ตัดสินใจว่าเรื่องที่ต้องการสื่อสารจะมีรูปแบบเนื้อหาใด เช่นผู้เฝ้าประตูอาจตัดสินใจว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นควรนำมาเผยแพร่ในรูปแบบวิทยุ ภาพยนตร์ ภาพยนตร์ชุดทางโทรทัศน์หรือทำ เป็นข่าว เป็นสารคดีหรือรายงานสดในรูปแบบอื่นๆ เป็นต้น

ควรเลือกช่องทางไหนเพื่อเผยแพร่ เช่นผู้เฝ้าประตูอาจจะเผยแพร่ข่าวทางโทรทัศน์ เครือข่ายหนึ่งหรือตีพิมพ์ นวนิยายเป็นตอนๆลงในนิตยสารระดับชาติเล่มใดเล่มหนึ่ง เป็นต้น

แต่ในยุคที่มีการพัฒนาการนำเสนอข้อมูลข่าวสารบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้เกิดข้อถกเถียงเกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์มีประเด็นที่ต้องพิจารณาในเรื่องของโครงสร้างของข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อบทบาทที่มีอยู่เดิมของนักหนังสือพิมพ์ Kawamoto (1998) ได้อธิบายถึงหน้าที่โดยทั่วไปของนักหนังสือพิมพ์ที่อาจต้องปรับตัวจากการเป็นผู้ที่ทำหน้าที่คัดเลือกและตัดสินใจ (allocation) ไปเป็นเพียงที่ปรึกษา (consultation) โดยลักษณะของการเป็นที่ปรึกษาจะควบคุมบทบาทและหน้าที่เฉพาะในส่วนของการสนับสนุนให้มี การแผ่ขยาย การสร้างและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ใช้นั้น ทั้งนี้ในโลกของอินเทอร์เน็ตที่ทุกคนสามารถจะเป็นผู้ผลิตเนื้อหา (content provider) หรือผู้พิมพ์ (Publisher) บทบาทของนักหนังสือพิมพ์ในการเป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสารก็จะลบล้างหายไปเรื่อยๆจากกระบวนการดังกล่าว

Boczkowski (2000) ยังได้กล่าวอีกว่าบุคคลที่อยู่ในกระบวนการสนับสนุนและสร้างเนื้อหาเพื่อเผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นบทบาทเดียวกับกองบรรณาธิการจะปรับเปลี่ยนไปสู่ลักษณะใหม่ที่เรียกว่า “เปิดประตู” (gate-opening) โดยจะทำงานเกี่ยวข้องกับการดัดแปลงและจัดรูปแบบเนื้อหาให้เหมาะสมกับสื่อที่นำเสนอเท่านั้นแต่ไม่มีบทบาทในการคัดเลือกเนื้อหาขึ้นนำเสนอ บนหนังสือพิมพ์ออนไลน์เพราะเนื้อหานั้นได้ถูกคัดเลือกมาแล้วจากหนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม การเปลี่ยน

แปลงดังกล่าวเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของสื่อที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทหน้าที่ของบุคคลในกระบวนการทำข่าว

การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานของนายประจักษ์ข่าวสารจะทำให้เกิดความเข้าใจในปัจจุบันที่เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจของผู้เฝ้าประตูด้วย ซึ่งก็จะทำให้เห็นวิธีการสื่อสารของเว็บมาสเตอร์เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนว่ามีหลักการคัดเลือกข่าวสารหรือบทความที่น่าสนใจอย่างไร มีการใช้การสื่อสารในรูปแบบใดสื่อไปยังผู้รับสารและผลตอบรับ (feedback) เป็นเช่นไร

แนวคิดเรื่องเว็บ 2.0 (Web 2.0)

ตั้งแต่ปี 2003 แนวคิดเรื่อง “เว็บ 2.0” เป็นแนวคิดที่ได้รับการจุดประเด็นโดย Tim O'Reilly เจ้าของสำนักพิมพ์ O'Reilly ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในงาน Web 2.0 Conference จนกลายเป็นคำที่พูดถึงและได้รับการยอมรับจากคนทั่วไป โดยแนวคิดนี้กล่าวถึงปัญหารูปแบบเว็บไซต์ซึ่งมีผลต่อความอยู่รอด เนื่องจากรูปแบบของการใช้อินเทอร์เน็ตในยุคปัจจุบันของผู้คนเริ่มเปลี่ยนแปลงไป รูปแบบเดิมๆไม่สามารถตอบสนองวิวัฒนาการการใช้งานของผู้ใช้ ส่งผลให้ความนิยมของหลายๆเว็บไซต์ลดน้อยลงจนต้องปิดตัวเองลงไป ทั้งนี้เว็บไซต์ในยุคที่ผ่านมาเจ้าของเว็บไซต์หรือเว็บมาสเตอร์จะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและนำเสนอให้กับกลุ่มผู้ใช้ แต่ในยุคสมัยใหม่รูปแบบได้ถูกแทนที่ด้วยตัวผู้ใช้จะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเพิ่มเนื้อหาข้อมูล

ซึ่งคำว่า Web 2.0 เป็นคำเรียกย่อๆของกระแสเปลี่ยนผ่านจากรูปแบบการใช้งานอินเทอร์เน็ตแบบเดิมๆในยุคที่ 1 ซึ่งหมายถึงการที่ฝ่ายผู้ผลิต content (เว็บไซต์) กับฝ่ายคนที่เข้ามาค้นหาข้อมูลในเว็บไซต์แยกขาดออกจากกัน แต่เมื่อเข้าสู่การใช้งานอินเทอร์เน็ตยุคที่ 2 หรือที่เรียกกันว่า Web 2.0 นั้น หมายความว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทุกคน ไม่ว่าจะฝ่ายใดก็ตามต่างเข้ามา ร่วมกันทำหน้าที่แบ่งปัน, แลกเปลี่ยน และเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารถึงกันและกัน

หากจะอธิบายความหมายของ Web 2.0 ให้มองเห็นภาพ กล่าวคือกระแสความนิยมของบล็อกส่วนบุคคล (Blogging) ที่เพิ่มสูงมากขึ้นเรื่อยๆ และสร้างเครือข่ายโยงใยกันไปทั่วโลกในหมู่มุนี

สนใจในเรื่องใกล้ๆกันจนกลายเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ขนาดใหญ่ หรือเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมอย่าง wikipedia.org สารานุกรมออนไลน์ที่เปิดเสรีให้คนทั่วโลกเข้าไปช่วยกันปรับปรุงข้อมูล

ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงคุณลักษณะของเว็บ 2.0 จะพบรูปแบบดังนี้

1. ลักษณะเนื้อหาของเว็บไซต์มีความละเอียดขึ้น มีการแบ่งสัดส่วนจากข้อมูลขนาดใหญ่มาเป็นขนาดย่อย
 2. ผู้ใช้สามารถจัดการเนื้อหาที่ปรากฏบนเว็บไซต์ได้ และสามารถแบ่งปันเนื้อหาที่ผ่านการจัดการให้กับกลุ่มคนในเว็บไซต์ได้ เกิดเป็นรูปแบบการจัดการแบบใหม่ของเว็บไซต์ที่จากเดิมเว็บมาสเตอร์จะเป็นผู้จัดการเอง
 3. เนื้อหา มีการจัดเรียงหมวดหมู่ เป็นระเบียบ
 4. เกิดรูปแบบทางธุรกิจรูปแบบใหม่ที่หลากหลาย โดยผู้ใช้งานเป็นผู้กำหนดเนื้อหาเองได้
 5. การให้บริการของเว็บไซต์มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมเว็บมาสเตอร์ทำหน้าที่เป็นผู้เพิ่มเนื้อหาในเว็บไซต์ เปลี่ยนเป็นการบริการพื้นที่ให้ผู้ใช้งานมาเป็นผู้กำหนดเนื้อหา
- (ณรงค์ ขำวิจิตร, 2550)

ดังที่กล่าวข้างต้น ในสมัยก่อนลักษณะของสังคมออนไลน์จะมีลักษณะที่ถูควบคุมหรือดูแลจัดการโดยผู้ดูแลเว็บไซต์ แต่จากการเข้ามาของเทคโนโลยีเว็บ 2.0 ผู้ใช้จะเป็นส่วนหลักในการกำหนดและสร้างข้อมูลต่างๆขึ้นด้วยตัวเอง ยกตัวอย่างเช่นเว็บไซต์ข่าวบางเว็บไซต์ในต่างประเทศที่เปิดให้ผู้อ่านเป็นผู้ส่งข่าวเข้ามา ดังนั้นจึงเกิดการเปลี่ยนแนวคิดและการสื่อสารครั้งสำคัญของเว็บไซต์

ในส่วนของการออกแบบนั้นจะเกิดผลกระทบในหลายๆประเด็น โดยจากความสามารถในการแบ่งส่วนหน้าเว็บเพจ (web page) จะเป็นตัวกำหนดให้ผู้ออกแบบเว็บจะต้องคิดให้เข้าถึงและตรงกับประสบการณ์ของผู้ใช้มากยิ่งขึ้น จากที่กล่าวคือประสบการณ์และความต้องการของผู้ใช้จะเป็นตัวกำหนดรูปร่างหน้าตาและการออกแบบเว็บไซต์ไว้รองรับการให้บริการกับคนในสังคมยุคเว็บ 2.0 ผู้ออกแบบเว็บไซต์หรือธุรกิจเว็บไซต์เองจะต้องคำนึงถึงประสบการณ์ในการใช้งานเว็บไซต์ของผู้บริโภคให้มากที่สุด ลึกลงไปในส่วนของการตอบสนองจากผู้ใช้มีพฤติกรรมการใช้อย่างไร เป็นการปรับเปลี่ยนแนวคิดจากสิ่งที่เรียกว่าการใช้งานของผู้ใช้เพียงอย่างเดียว สังคมออนไลน์จะกลายเป็น

สังคมแห่งการสื่อสารสองทาง มีการแสดงออกทางความคิด และที่สำคัญผู้เข้าเว็บจะไม่ใช่แค่ผู้อ่านหรือผู้ตอบกระทู้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะกลายเป็นผู้สร้างเนื้อหาขึ้นมาบนเว็บไซต์ด้วย

หากมองให้ลึกแล้วเว็บ 2.0 อาจส่งผลตามมาในเรื่องของระดับนโยบายเกี่ยวกับการควบคุมเนื้อหา ซึ่งจะพบว่าเจ้าของเว็บไซต์ไม่ได้เป็นผู้ที่สร้างเนื้อหาและอาจไม่ใช่ผู้รับผิดชอบในการจัดเตรียมเนื้อหาที่อยู่บนนั้นอีกต่อไป ดังนั้นสิ่งที่สำคัญคือเจ้าของเว็บไซต์จะต้องทำความเข้าใจกับบทบาทใหม่ที่เกิดขึ้น ยกตัวอย่างเรื่องของเว็บบอร์ดอาจยังไม่มีรูปแบบถึงแนวคิดในแบบเว็บ 2.0 จริงอยู่ที่รูปแบบของเว็บบอร์ดจะมีการเปิดให้ผู้ใช้เว็บเป็นผู้ส่งเนื้อหาเข้ามา แต่ในกระบวนการนั้นยังไม่สามารถที่จะต่อยอดโดยการนำเอาเนื้อหาจากผู้ไปใช้ต่อ

ที่ผ่านมาเรื่องของการแสดงออกหรือการสื่อสารสองทางบนโลกออนไลน์ถูกกำหนดทิศทางจากเว็บมาสเตอร์ที่สามารถนำเสนอข้อความหรือแนวคิดต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้มีการโพสต์ข้อความหรือรูปภาพซึ่งหลายคนเข้าใจคิดว่าเป็นการแสดงออกอย่างเสรีประชาธิปไตย แต่ในความเป็นจริงเนื้อหายังคงถูกควบคุมและกำหนดจากเว็บมาสเตอร์อยู่ดี และมีแนวโน้มไปในทิศทางที่ผู้ใช้ไม่ได้สนใจเลยก็เป็นไปได้ เป็นความคิดเห็นของเว็บมาสเตอร์เพียงคนเดียว ซึ่งยังถูกมองว่ายังไม่มีแนวคิดแบบสังคมประชาธิปไตยอย่างแท้จริง อาทิเว็บต่างๆอาจมีเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้เพียงส่วนเดียว ส่วนที่เหลือบนหน้าเว็บนั้นอาจไม่ตรงกับสิ่งที่ต้องการ มองดูแล้วเป็นการบังคับในเชิงเนื้อหาต่อผู้ใช้เว็บไซต์

เว็บ 2.0 ยังคงเป็นเรื่องใหม่ที่ปัจจุบันเป็นที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก การใช้แนวคิดเกี่ยวกับเว็บ 2.0 มาประกอบการวิเคราะห์จะทำให้เราเห็นลักษณะโครงสร้างของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นว่าด้วยรูปแบบการตรวจสอบ (censor) ของเว็บมาสเตอร์ในปัจจุบันส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์อย่างไร อันจะทำให้เราสามารถคาดเดาทิศทางอนาคตของเว็บไซต์ว่าจะสามารถคงอยู่ต่อไปได้หรือไม่

เศรษฐศาสตร์การเมืองวิพากษ์ (Critical Political Economy Theory)

ผู้เสนอทฤษฎีนี้เชื่อว่าโครงสร้างของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามการเคลื่อนไหวของประวัติศาสตร์ในแต่ละสังคม การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดจากความสัมพันธ์ของกลุ่มคนที่ไม่เท่าเทียมกัน สภาพสังคมมีความขัดแย้งทั้งทางเศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรม และเป็นการเปลี่ยนแปลงในลักษณะมหภาคที่เป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้าง

แนวคิดเรื่องเศรษฐศาสตร์การเมืองกับการศึกษาเรื่องสื่อ

นักวิชาการทางนิเทศศาสตร์ที่เสนอทฤษฎีแนวเศรษฐศาสตร์การเมือง เช่น Nicolas Garnham, Graham Murdock & Peter Golding เชื่อว่าถ้าจะทำความเข้าใจกับระบบสื่อสารมวลชน ต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางเศรษฐกิจและอุดมการณ์ของสื่อ จากการศึกษาพบว่าระบบการเป็นเจ้าของและการควบคุมสื่อ (ownership and control of the mass media) จะมีส่วนต่อการขาดความหลากหลายทางความคิดและสาระ หากการผูกขาดความเป็นเจ้าของสื่ออยู่กับกลุ่มคนเพียงไม่กี่กลุ่มที่การควบคุมต้นทุนให้ต่ำเพื่อให้ได้กำไรสูงสุด ส่งผลให้รูปแบบและเนื้อหาจำกัด เฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่มีกำลังซื้อเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสในสังคม เกิดการลดทอนสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการใช้สื่อ (The right to information and access to the media) และยังเป็น การควบคุมสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นทางการเมืองและวัฒนธรรมเชิงโครงสร้าง (structural control of political and cultural rights) (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2542)

ทฤษฎีแนวเศรษฐศาสตร์การเมือง อาจแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มตามประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้

1. กลุ่มที่ให้ความสนใจกับการวิเคราะห์ฐานทางเศรษฐกิจ หรือแบบแผนการผลิตของระบบสื่อสารมวลชน (political economic analysis) ให้ความสำคัญกับฐานทางเศรษฐกิจ (economic base) สามารถอธิบายปรากฏการณ์ของการผูกขาดโดยบริษัทข้ามชาติ และบริการโลกาภิวัตน์ (globalized economy)

2. กลุ่มที่ให้ความสนใจกับการวิเคราะห์ผลผลิตของระบบสื่อสารมวลชน หรือวัฒนธรรมศึกษา (culture analysis) ให้ความสำคัญกับตัวโครงสร้างส่วนบน (superstructure) โดยศึกษาที่วัฒนธรรม (culture) และอุดมการณ์ (ideology) ที่ระบบผลิตออกมาควบคุมคนในสังคม

เอ้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ กล่าวว่า ตามแนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมืองมองว่าภายใต้ความไม่เสมอภาคของอำนาจในสังคม สื่อมวลชนค่อนข้างมีความสัมพันธ์กับอำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจเพราะส่วนใหญ่แล้วสื่อมวลชนมักดำเนินการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ด้วยการสร้างกระแสหลักของแบบการรับเนื้อหาของสื่อ สัดส่วนของสื่อเพื่อธุรกิจมากกว่าสื่อเพื่อสาธารณะโดยอ้อมนโยบายเศรษฐกิจเสรี (อนุชาติ พวงสำลี, 2543)

Dallas Smythe นักเศรษฐศาสตร์การเมืองกล่าวว่านอกจากสื่อจะช่วยส่งเสริมการโฆษณาภาพลักษณ์แล้ว สื่อยังมีส่วนทำให้ผู้รับ (audience) กลายเป็นสินค้า (commodity) อีกด้วย ลักษณะสำคัญของเศรษฐศาสตร์การเมืองเชิงวิพากษ์

1. เน้นการศึกษาแบบองค์รวม (holistic)
2. เน้นประวัติศาสตร์ (history)
3. เน้นการสร้างสมดุลยภาพระหว่างทุนนิยม และการแทรกแซงจากฝ่ายรัฐ (public intervention)
4. เน้นการตอบคำถามเชิงจริยธรรม (moral) ที่เกี่ยวข้องกับกรอบความคิด (concept) เช่น ความยุติธรรม (justice) ความเท่าเทียม (equity) และสาธารณะประโยชน์ (public good)

แนวคิดนี้จะช่วยให้เห็นว่าเนื้อหาภายในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีลักษณะของการครอบงำจากปัจจัยภายนอกหรือไม่อย่างไร การวิพากษ์ วิจัยกรณีปัญหาต่างๆไม่ว่าจะเป็นด้านบริบทการเมืองหรือสังคมอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ใด

การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer Mediated Communication: CMC)

Joseph B. Walther (1992) (อ้างในกิตติ กัมภัย, 2543) ให้ความหมายของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์เอาไว้กว้าง ๆ ว่าเป็นการประชุมโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ (computer conferencing) และ การใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (electronic mail) ซึ่งเกิดขึ้นและดำเนินไปในเวลาเดียวกัน (synchronous) หรือต่างเวลา (asynchronous) โดยที่ผู้ส่งสารใส่รหัส (encode) ลงไปในเนื้อหาสาร (text message) ซึ่งจะถูกลำเลียง (relayed) จากคอมพิวเตอร์ของผู้ส่งสารไปสู่คอมพิวเตอร์ของผู้รับสาร

ในระบบการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า เป็นการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งหากเปรียบเทียบระหว่างสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต กับสื่อดั้งเดิมอันได้แก่ สื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์จะพบคุณสมบัติดังที่ Sara Bentivegna (2002) กล่าวไว้ ดังนี้

ลักษณะการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ดังที่ปรากฏในอินเทอร์เน็ตมีศักยภาพเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประชาธิปไตย เนื่องจากคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- การมีปฏิสัมพันธ์ (interactivity)
- การเกิดการสื่อสารทั้งในแนวราบและแนวตั้ง (co - presence of vertical and horizontal communication)
- การลดขั้นตอนการสื่อสารผ่านคนกลางในกระบวนการสื่อสาร (disintermediation in the communication process)
- ต้นทุนที่ถูกลง (convenient costs)
- ความรวดเร็วของการสื่อสาร (speed of communication)
- การไร้พรมแดน (absence of boundaries)

การมีปฏิสัมพันธ์ (Interactivity)

อินเทอร์เน็ตจะทำให้ผู้ใช้งานมีปฏิสัมพันธ์ (interactivity) เกิดขึ้นเมื่อฝ่ายหนึ่งเริ่มรวบรวมข้อมูลข่าวสารในประเด็นใดประเด็นหนึ่งแล้วนำมาพูดคุย สื่อความเห็นของเขาออกไปกระบวนการ

ปฏิสัมพันธ์ ยังคงดำเนินต่อไปเมื่อมีผู้ใช้คนอื่น ๆ เข้ามาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่เขาสนใจ เหตุการณ์เช่นนี้เองที่พลเมืองโดยทั่วไปสามารถสวมบทบาทในกระบวนการสื่อสารได้ 2 บทบาท คือเป็นทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสาร โอกาสที่เปิดให้ผู้รับสารและส่งสารออกไปได้นี้ช่วยยกตำแหน่งของพลเมืองให้สามารถร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นการตัดสินใจต่าง ๆ ของทางภาครัฐได้ ควบคุมสิทธิของตนเองได้มากขึ้น สร้างแรงกดดันให้กับภาครัฐในประเด็นที่พลเมืองต้องการคัดค้านได้ การสื่อสารแบบสองทางนี้เองช่วยให้พลเมืองโดยทั่วไปมีบทบาทในฐานะผู้กระทำ (active) ได้ กลุ่มคนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันจะสามารถรวมตัวกัน รวบรวมข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกิดเป็นสังคมเสมือน (virtual community) ขึ้น เกิดเป็นรูปแบบหนึ่งของแรงกดดันกับทางภาครัฐ สิ่งเหล่านี้คือกระบวนการทางประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นในไซเบอร์สเปซ ซึ่งแม้ไม่อาจส่งเสริมความสัมพันธ์ของทางภาคประชาชนกับภาครัฐได้อย่างทันทีทันใด แต่โอกาสที่ภาคประชาชนสามารถก่อร่างรวมตัวกันได้นี้ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการประชาธิปไตยของประเทศ

การเกิดการสื่อสารทั้งในแนวราบ และแนวตั้ง (Co – presence of vertical and horizontal communication)

อินเทอร์เน็ตมีลักษณะของการสื่อสารในแนวตั้งและการสื่อสารในแนวราบ เกิดความสัมพันธ์อันใหม่ที่เชื่อมระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร การสื่อสารในแนวตั้งคือการสื่อสารด้วยสื่อรูปแบบเดิมซึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้ส่ง (ในที่นี้อาจหมายถึงตัวแทนจากภาครัฐ) สร้างกระบวนการสื่อสารไปยังผู้รับ (อาจหมายถึงประชาชน) เพื่อสื่อความคิดเห็น ประกาศ หรือเรียกร้อง กระทั่งชักชวนให้เกิดการเคลื่อนไหว ในสื่อรูปแบบเดิมการสื่อสารในแนวตั้งนี้เกิดขึ้นในทิศทางเดียวกัน คือจากระดับบนลงล่าง แต่การสื่อสารจากล่างขึ้นบนขาดหายไป แต่อินเทอร์เน็ตทำหน้าที่ดังกล่าวได้ ประชาชนที่เคยแต่เป็นผู้รับ อาจจะไปเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ส่ง ในขณะที่ผู้นำทางการเมืองซึ่งเคยเป็นผู้ส่งต้องกลายเป็นผู้รับและอินเทอร์เน็ตช่วยให้เกิดการสื่อสารในแนวราบ ดังเห็นได้จากการแสดงความคิดเห็นในกลุ่มสนทนาต่างๆ การริเริ่มรวมตัวกันทำกิจกรรมเคลื่อนไหวต่างๆ

การลดขั้นตอนการสื่อสารผ่านคนกลางในกระบวนการสื่อสาร (Disinter mediation in the communication process)

อินเทอร์เน็ตทำให้สื่อกลางในกระบวนการสื่อสารหายไป สื่อใหม่นี้ลดบทบาทของผู้เล่าเรื่อง (storyteller) ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถสืบค้นข้อมูล ตีความข้อมูลข่าวสาร (surfing) ต่างๆด้วยตนเอง ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆได้โดยตรงไม่ว่าจะเป็นเอกสาร รายงาน ประกาศหรือข้อกฎหมายใดๆก็ตาม ซึ่งแต่เดิมสิ่งเหล่านี้ไม่เคยเข้าถึงกลุ่มคนจำนวนมากได้โดยผ่านทางโทรทัศน์หรือหนังสือพิมพ์ได้เลย ซึ่งเอกสารข้อมูลออนไลน์เหล่านี้ก็มีคุณค่ามากขึ้นและมีการเผยแพร่มากขึ้น สื่อกลางที่หายไปที่เกิดขึ้นโดยอินเทอร์เน็ตเหล่านี้ก็มีคุณค่ามากขึ้นและมีการเผยแพร่มากขึ้น การหายไปของสื่อกลางที่เกิดขึ้นโดยอินเทอร์เน็ตนี้ส่งผลกระทบต่อการวางโครงสร้างความสัมพันธ์ในการสื่อสารขึ้นมาใหม่ระหว่างระบบของสื่อ ระบบการเมืองและประชาชนทั่วไป โดยที่ฝ่ายประชาชนนี่เองที่ได้รับประโยชน์สูงสุด เนื่องจากความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลซึ่งครั้งหนึ่งเคยจำกัดอยู่แค่คนกลุ่มเล็กๆบางกลุ่มเท่านั้น

ต้นทุนที่ถูกลง (Convenient costs)

ค่าใช้จ่ายของอินเทอร์เน็ตก่อให้เกิดผลอย่างยิ่งใหญ่ในการขยายตัวของสื่อนี้ ค่าใช้จ่ายที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพของมันทำให้กลุ่มคนที่เล็กๆ หรือใครก็ตามสามารถเคลื่อนไหวแสดงตัวขึ้นในโลกของอินเทอร์เน็ตได้ไม่ยาก ซึ่งในโลกของสื่อเดิมไม่มีทางเกิดขึ้นได้ แม้ว่าฐานทางการเงินมีความสำคัญต่อการจัดทำเว็บไซต์ให้สวยงามให้น่าดึงดูด แต่อย่างไรก็ตามการลงทุนเพียงเล็กน้อยก็เพียงพอต่อการเปิดเว็บไซต์แล้วซึ่งไม่สามารถเป็นไปได้อย่างเดียวในสื่อแบบเดิม

ความรวดเร็วของการสื่อสาร (Speed of communication)

เรื่องความรวดเร็วในการสื่อสาร การแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารทำได้รวดเร็วขึ้นอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อนในสื่อรูปแบบเดิม ดูเหมือนว่าอินเทอร์เน็ตจะเปิดโอกาสที่ดีที่สุดให้แก่การรวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มเคลื่อนไหว การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่รวดเร็วอย่างไม่มีสื่อใดมาเทียบเคียงได้ อีกทั้งการส่งสารในอินเทอร์เน็ตสามารถแพร่กระจายไปยังกลุ่มคนต่างๆที่ต้องการได้ทุกกลุ่มอีกด้วย

การไร้พรมแดน (Absence of boundaries)

การหายไปของข้อจำกัดด้านพรมแดนไม่เพียงแต่ทำให้การกระจายข้อมูลข่าวสารที่เป็นที่สนใจไปถึงยังทุกคนได้เท่านั้น ในเวลาเดียวกันยังรวมไปถึงข้อคิดเห็น ประสบการณ์ ข้อเสนอจากกลุ่มผู้สนใจทุกกลุ่มให้แลกเปลี่ยนกันได้ทั่วโลกอีกด้วย

ดังที่กล่าว จะเห็นว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเพียงคืนมีการสื่อสารผ่านช่องทางของสื่อใหม่อย่างคอมพิวเตอร์ การใช้แนวคิดนี้ช่วยวิเคราะห์จะทำให้เราทราบได้ว่าเว็บไซต์มีการใช้ประโยชน์จากการเป็นสื่อสมัยใหม่ในรูปแบบใดบ้าง

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร (Demographics of Characteristics of Audience)

โดยทั่วไปแล้วนั้นผู้รับสารจะมีลักษณะที่แตกต่างกันไป โดยเฉพาะลักษณะทางประชากร (Demographics Characteristics) อันได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (ปรมะ สตะเวทิน, 2533)

1. อายุ (Age)

อายุของผู้รับสารเป็นลักษณะประการหนึ่งที่เราสามารถใช้ในการวิเคราะห์ผู้รับสาร อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม โดยทั่วไปแล้วคนที่มีอายุน้อยกว่ามักจะมีความคิดเสรีนิยมมากกว่า (more liberal) คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะมีความคิดอนุรักษนิยมมากกว่า (more conservative) คนที่มีอายุน้อย และคนที่มีอายุน้อยมักจะยึดถืออุดมการณ์กว่า (more idealistic) ใจร้อนกว่า (more impatient) และมองโลกในแง่ดีกว่า (more optimistic) คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะเป็นคนที่ยึดถือการปฏิบัติมากกว่า (more pragmatic) มีความระมัดระวัง (cautious) และมองโลกในแง่ร้าย (pessimistic) ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากคนที่มีอายุมีประสบการณ์ในชีวิตมากกว่าคนที่มีอายุน้อยมักไม่ค่อยยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในสังคม เพราะการเปลี่ยนแปลงในสังคมย่อมมีผลกระทบต่อทรัพย์สิน สถานะทางสังคมและความลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่คนรุ่นใหม่ไม่เคยประสบมา

ก่อน ทำให้ทัศนคติและความรู้สึกนึกคิดของคนต่างรุ่นต่างวัยไม่เหมือนกัน เช่นคนรุ่นใหม่ไม่เคยรู้เรื่องการทูลเจตการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2500 เป็นต้น

2. เพศ (Sex)

จากการวิจัยทางจิตวิทยาแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงมักจะเป็นคนจิตใจอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ โอนอ่อนผ่อนตาม และเป็นแม่บ้านแม่เรือน และยังพบอีกว่าผู้หญิงจะถูกชักจูงใจได้ง่ายกว่าผู้ชาย

3. การศึกษา (Education)

การศึกษาหรือความรู้ (knowledge) เป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาระดับที่ต่างกันย่อมจะมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์และความต้องการที่ต่างกันไป คนที่มีการศึกษาสูงหรือมีความรู้ดีจะได้เปรียบในการที่จะเป็นผู้รับสารที่ดีเพราะมีความรู้กว้างขวาง เข้าใจมากกว่า ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ โดยทั่วไปคนที่มีการศึกษาสูงจะใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มีการศึกษาต่ำ และคนที่มีการศึกษาสูงมักจะใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อชนิดอื่น

4. สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status)

สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึงอาชีพ, รายได้, เชื้อชาติและชาติพันธุ์ ตลอดจนภูมิหลังของครอบครัว จากการวิจัยพบว่าสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้รับสารมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปฏิกิริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสารและสาร เพราะว่าคนที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่ต่างกันจะมีวัฒนธรรม ประสบการณ์ ทัศนคติ ค่านิยมและเป้าหมายที่ต่างกัน

งานวิจัยของ แม็คเนลลี และคณะ (Mcnelly and Others, 1968) พบว่าคนมีฐานะดีและมีการศึกษาสูงเป็นกลุ่มที่ได้รับข่าวสารที่มีเนื้อหาสาระจากสื่อมวลชนมากที่สุด ผลที่ได้จากการวิจัยในลักษณะนี้สามารถอธิบายได้เช่นเดียวกับกรณีของการศึกษาที่ว่าผู้ที่มีรายได้สูงมักจะเป็นคนที่มีการศึกษาสูงและมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดีจึงมักถูกผลักดันให้จำเป็นต้องเรียนรู้ หาข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ (ยุบล เบญจรงค์กิจ, 2534)

ลักษณะของผู้รับสาร (Characteristics of Audience)

โดยทั่วไป บุคคลย่อมมีลักษณะนิสัย และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อต่างกันไป โดยพิจารณาจากเหตุผลพื้นฐาน คือ ความแตกต่างทางด้าน สรีระ ภูมิหลัง และสภาพแวดล้อมตามที่ชแรมม์ (Schramm, 1962) กล่าวไว้ว่า

1. การศึกษา พบว่าผู้มีการศึกษาดีจะแสวงหาผลประโยชน์จากสื่อต่างๆ และเพิ่มความรู้
2. เศรษฐกิจ พบว่าผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะให้ความสนใจในการอ่านหนังสือนิตยสารมากและชอบบทบรรณาธิการ เรื่องราวเกี่ยวกับการเมือง ตลอดจนปัญหาทางสังคมเศรษฐกิจและวิทยาการ
3. อายุ ผู้ที่มีอายุมากขึ้นมักจะนิยมรับข่าวสารที่เป็นทางการมากกว่าชาวบ้านเทิงและสนใจการเมืองอย่างจริงจังมากกว่า
4. เพศ เพศหญิงมักจะสนใจอ่าน ฟัง หรือชมรายการแม่บ้าน บ้านเทิง ในขณะที่ผู้ชายมักจะสนใจข่าวกีฬาและข่าวการเมือง
5. ศาสนา ในสังคมหนึ่งๆมักมีผู้นับถือศาสนาต่างกัน ดังนั้นจึงไม่ควรนำเสนอเรื่องราวที่ขัดแย้งกันทางศาสนา
6. ที่อยู่อาศัย ผู้รับสารที่อยู่ในท้องถิ่นต่างถิ่นกันมักมีความสนใจต่างกันบางอย่าง ทั้งนี้เพราะวิถีการดำเนินชีวิตต่างกัน
7. ทักษะสติ ความเชื่อ และแนวความคิดของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันไป

จากทฤษฎีแนวความคิดด้านการสื่อสาร ทฤษฎีการเปิดรับข่าวสาร ทฤษฎีการเลือกรับสาร ตลอดจนแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสารและลักษณะของผู้รับสารจะช่วยให้ผู้รับส่ง

สารได้พิจารณาเลือกสารและช่องทางการส่งสารให้เหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มผู้รับสารของกลุ่มผู้รับสารเป้าหมายที่ผู้ส่งสารประสงค์จะให้สารไปถึงและมีประสิทธิผลสูงสุด ดังนั้นการนำทฤษฎีนี้มาช่วยวิเคราะห์จะทำให้รู้ว่า กลุ่มผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีลักษณะเช่นไร ด้วยเนื้อหาที่ปรากฏบนเว็บไซต์ที่มีลักษณะเชิงวิชาการมากมีอุปสรรคอย่างไรบ้างต่อผู้ใช้

แนวคิดเรื่องการออกแบบเว็บไซต์ชุมชน (Community website)

Amy Jo Kim (2004) กล่าวว่า การสร้างเว็บไซต์ที่จะประสบความสำเร็จหรือได้รับการตอบรับจากผู้เข้าชม สิ่งแรกที่คุณออกแบบต้องคำนึงถึงก็คือความน่าสนใจของเว็บไซต์และความสามารถของเว็บไซต์ในการดึงดูดให้ผู้เข้าชมกลับมาเป็นสมาชิกกับทางเว็บไซต์ ทั้งนี้วิธีการในการสร้างเว็บไซต์ Community นั้นมีขั้นตอนที่สำคัญ 9 ประการ ดังนี้

วิธีการที่ 1 ระบุวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน (define and articulate your purpose)

การที่เว็บไซต์ชุมชนจะประสบความสำเร็จได้ ผู้ออกแบบจะต้องวางวัตถุประสงค์ในการทำเว็บไซต์ให้ได้อย่างชัดเจน เช่นผู้ออกแบบต้องทราบว่า เหตุใดจึงต้องทำเว็บไซต์นี้ขึ้นมาหรือเว็บไซต์นั้นเหมาะสำหรับใครที่จะเข้ามาร่วมพัฒนาเว็บไซต์นั้น เพราะเว็บไซต์ชุมชนจะได้รับความนิยมก็ต่อเมื่อเว็บนั้นสามารถตอบสนองทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้เข้าชมเว็บนั้นๆ ดังนั้นการทราบวัตถุประสงค์ข้างต้น จะทำให้เป้าหมายในการออกแบบชัดเจน ดึงดูดใจผู้ชมและจะทำให้เว็บไซต์ในแต่ละส่วนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

วิธีการที่ 2 รวมผู้คนต่างๆเข้าด้วยกัน (PLACE: bringing people together)

ภายในเว็บฯจะต้องเป็นแหล่งรวบรวมหลากหลายสถานที่เข้าไว้ด้วยกัน เช่นมุมหนังสือ, ร้านฟังเพลง, ที่ทำงาน ฯลฯ โดยเว็บไซต์ชุมชนนี้จะรวมผู้คนต่างกลุ่มเข้ามาอยู่รวมกันภายในเว็บ ซึ่งการดึงดูดให้ผู้ชมเข้ามารวมกันในเว็บไซต์สามารถทำได้โดยตั้งเป็นห้องสนทนา Chat room ฯลฯ โดยทั้งหมดต้องคำนึงถึงความต้องการ / ความสนใจของผู้ชมเป็นหลัก ทำายสุดเว็บไซต์ Community นี้ขยายเครือข่ายกลุ่มผู้เข้าชมจากกลุ่มเล็กๆ ไปสู่ผู้ชมกลุ่มใหญ่ในที่สุด

วิธีการที่ 3 มีการแสดงตัวตนของผู้ใช้อย่างชัดเจน (Profiles: getting to know your members)

โดยทั่วไปคนในสังคมจะแสดงความเป็นตัวตนของเขาตามลักษณะของสังคมที่เขาอยู่ เช่น สมาคม, บริษัท แต่ในเชิงจิตวิทยาแล้วเมื่อคนเข้าสู่โลกเว็บไซต์เขามักจะใช้ความรู้สึกในการเข้าร่วมสังคมเป็นหลัก ดังนั้นในแต่ละเว็บไซต์ชุมชนจะต้องมีการแสดงลักษณะตัวตนของสมาชิกอย่างชัดเจน และต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสมาชิก วิธีการนี้จะทำให้เว็บไซต์มีจุดยืนที่โดดเด่นกว่าเว็บไซต์ทั่วไป กล่าวคือข้อมูลสมาชิกเหล่านี้จะสร้างความเชื่อใจให้เกิดขึ้นภายในเว็บฯ จะช่วยในการพัฒนาความสัมพันธ์ของสมาชิกให้มีความเชื่อใจกันมากยิ่งขึ้น

วิธีการที่ 4 ทำให้ผู้ใช้มีส่วนร่วมจนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเว็บไซต์ (ROLES: from newcomer to old timer)

อีกวิธีหนึ่ง คือ การทำให้ผู้เข้าชมเว็บหน้าใหม่กลายเป็นคนสำคัญในเว็บ เช่น จากเดิมเขาอาจแค่เข้ามาเล่นเกมสล็อตในเว็บฯ ผู้ทำเว็บฯ ต้องทำให้เขาเข้ามาเล่นเกมสล็อตทุกวัน โดยอาจจัดเป็นการแข่งขันเพื่อให้ผู้ชมติดตามเว็บไซต์ชุมชนนั้นๆ โดยต้องทำให้ผู้เข้าชมเปลี่ยนความรู้สึกจากการเป็นผู้เข้าชมเว็บธรรมดาๆ เป็นความรู้สึกว่าเว็บนี้เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของเขา

วิธีการที่ 5 เป็นผู้นำทางความคิด (LEADERSHIP: the buck stops here)

รูปแบบเว็บไซต์ชุมชนควรมีผู้นำทางความคิด โดยผู้นำทางความคิดเหล่านี้อาจเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีข้อมูลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้เข้าชมที่มีข้อข้องใจสามารถสอบถามกับผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ จะทำให้เขารู้สึกมีส่วนร่วมกับเว็บไซต์นั้นๆ มากยิ่งขึ้น

วิธีการที่ 6 สร้างกฎในการแสดงความคิดเห็น (ETIQUETTE: rules to live by)

ทุกๆ เว็บไซต์ชุมชนมักจะมีพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน หากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นนั้นเป็นไปในทิศทางที่ดีก็อาจไม่ประสบปัญหาใด แต่หากเกิดความขัดแย้งขึ้นผู้จัดทำเว็บไซต์อาจไม่สามารถควบคุมการทะเลาะโต้เถียงนั้นได้ ดังนั้นสิ่งสำคัญคือควรตั้งกฎพื้นฐานในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นไว้และใช้กฎดังกล่าวควบคุมมาตรฐานการมีส่วนร่วมในเว็บไซต์

วิธีการที่ 7 สร้างกิจกรรมระหว่างสมาชิก (EVENTS: meetings, performances & competitions)

ควรจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมระหว่างสมาชิก เช่นนัดพบปะสมาชิก ฯลฯ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกให้เหนียวแน่น

วิธีการที่ 8 ปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เข้ากับสถานการณ์ขณะนั้น (RITUALS: handshakes, holidays & rites of passage)

รูปแบบการจัดทำเว็บไซต์ชุมชนที่ได้รับการยอมรับและได้รับความนิยมในทุกๆเว็บไซต์ คือการดัดแปลงรูปแบบเว็บไซต์นั้นๆตามเทศกาลต่างๆเพื่อเป็นการรวมแบบแผนกิจกรรมของแต่ละบุคคลให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน วิธีการนี้จะช่วยให้เว็บไซต์ชุมชนแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว

วิธีการที่ 9 สร้างความสะดวกสบายในการใช้งาน (SUBGROUPS: clans, clubs & committees)

ถ้าเป้าหมายในการสร้างเว็บไซต์ชุมชนคือต้องการเพิ่มขนาดผู้เข้าชมเว็บไซต์ได้ในปริมาณมาก ผู้ออกแบบเว็บไซต์ต้องคิดหาเทคโนโลยีที่สามารถช่วยให้สมาชิกสามารถ link ไปยังหน้าต่างๆย่อยของเว็บโดยวิธีง่ายดาย วิธีการนี้จะเป็นโอกาสที่ดีที่ทำให้สมาชิกเกิดความภักดีกับเว็บไซต์นั้นๆ เพราะสมาชิกจะสามารถจดจำเว็บไซต์ชุมชนของเราได้ดีกว่าเว็บไซต์ของคู่แข่ง

ทั้งนี้ จากแนวคิดเรื่องการออกแบบเว็บไซต์ชุมชนในข้างต้น ผู้วิจัยจะนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการก่อตัวของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน กล่าวคือการทำเว็บไซต์หนึ่งจะประสบความสำเร็จได้นั้นสิ่งสำคัญประการแรกนั้นคือความสามารถของเว็บไซต์ในการสร้างความน่าสนใจต่อผู้เข้าดูเว็บไซต์ อันเป็นเหตุให้ผู้เข้าชมเกิดความรู้สึกอยากติดตามนำไปสู่การเข้ามามีปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกภายในเว็บไซต์ในลำดับถัดมา โดยแนวคิดเรื่องการออกแบบเว็บไซต์ชุมชนนี้จะทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความสมบูรณ์ขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฐิตกานต์ ธนาโอฬาร (2536) ศึกษาเรื่องการสื่อสารกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัย : ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่าการเปิดรับสื่อมวลชนและการสื่อสารกับสื่อบุคคล มีผลต่อการพัฒนาทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่เปิดรับสื่อมวลชนเพื่อข่าวสารประเภทให้ความบันเทิง ส่วนการเปิดรับข่าวสาร การเมืองนั้น นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ติดตามจากสื่อโทรทัศน์ในระดับค่อนข้างสูงและจากหนังสือพิมพ์ และวิทยุในระดับปานกลาง สื่อบุคคลที่นิสิตนักศึกษามีการสื่อสารทางการเมืองด้วยมากที่สุดคือกลุ่ม เพื่อน รองลงมาคือบุคคลในครอบครัว โดยมีการสื่อสารกับสื่อบุคคลทั้งสองกลุ่มเป็นครั้งคราว ส่วนครู อาจารย์เป็นสื่อบุคคลที่นิสิตนักศึกษามีการสื่อสารทางการเมืองในระดับค่อนข้างน้อยมาก

เสน่ห์ นนทะโชติ (2526) ศึกษาวิจัยเรื่องการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในชนบทไทย บ้านวังคล้า อ.เสิงสาง จ.นครราชสีมา พบว่า ผู้มีระดับการสื่อสารทางการเมืองสูงมีแนวโน้มจะมีระดับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองค่อนข้างสูงกว่าผู้มีระดับการสื่อสารทางการเมืองต่ำ บุคคลที่ใช้ช่องทางทางการเมืองรับข่าวสารทางการเมืองมีแนวโน้มที่มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าผู้ที่ใช้ช่องทางสื่อสารระหว่างบุคคล ในขณะที่ผู้มีระดับการศึกษาทางการเมืองค่อนข้างต่ำมักเข้าร่วมทางการเมืองโดยการชักจูงระดมพลังจากผู้อื่น และผู้ที่เปิดรับสื่อมวลชนสูงกว่าการสื่อสารระหว่างบุคคลจะเข้าร่วมทางการเมืองด้วยสำนึกของตนต่างกับผู้ที่ได้รับข่าวสารจากการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงกว่าสื่อมวลชนจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการชักจูงระดมพลังของผู้อื่น

อุษา ไหราเรือง (2540) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสารการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่านักศึกษารับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนมากกว่าสื่อบุคคลและมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับค่อนข้างต่ำ โดยระดับการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นแตกต่างกันตามลักษณะประชากรศาสตร์ โดยที่ระดับการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา

ลาซาร์สเฟลด์ และคณะ (Lazarsfeld et al) ได้วิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาในปี 1940 พบว่าสื่อไม่ได้มีอิทธิพลในการออกเสียงโดยตรงแต่ข่าวสารจะไหลผ่านจากสื่อมวลชนไปยังผู้นำความคิดเห็นในลักษณะการสื่อสารแบบ 2 จังหวะ (Two-step Flow of Communication) ซึ่งมีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมาก ซึ่งต่อมาได้มีการวิจัยซ้ำและได้ผลยืนยันจนกลายเป็นทฤษฎีคลาสสิกที่ใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน

บีเกอร์ และ เพรสตัน (Beeker & Preston, 1969: 197-209) พบว่า การใช้สื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมทางการเมือง คือผู้ที่สนใจกิจกรรมทางการเมืองหรือเคยร่วมในกิจกรรมทางการเมืองจะสนใจข่าวสารทางการเมืองสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยร่วมและพบว่าผู้ที่มีความศรัทธาในระบบการเมืองจะมีส่วนช่วยสังคมได้จะเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง มีฐานะทางเศรษฐกิจดีและเป็นผู้ที่ติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เสมอ

จามะรี เชียงทอง (2543) ศึกษาเรื่องวิวัฒนาการของประชาสังคมในประเทศไทย พบว่าการเคลื่อนไหวของประชาชนในประเทศไทย ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาอาจแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ 1). ส่วนคนชั้นกลางในเมือง จะเป็นการเรียกร้องสิทธิของความเป็นพลเมือง เช่นมีอบมือถือในเหตุการณ์พฤษภาคม 2535 การเรียกร้องรัฐธรรมนูญใหม่ หรือ จ.ส. 100 ของคนกรุงเทพฯ ที่นักวิชาการกล่าวว่าเป็นประชาสังคมแต่ก็เป็นการรวมตัวค่อนข้างหลวม 2). การเคลื่อนไหวของคนจนในชนบทที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการแย่งชิงทรัพยากรภายใต้การชี้แนะของ NGO เป็นการรวมตัวในลักษณะเครือข่ายที่มีความเข้มแข็งแนบแน่นมากกว่าและมีระยะเวลาการรวมตัวประมาณ 10 ปี

เวทินี สตะเวทิน (2542) ศึกษาเรื่องการเมืองในการจัดการประชาคมบางลำพูพบว่าในการจัดการประชาคมบางลำพุนั้นเป็นการเคลื่อนไหวในภาคประชาชนเป็นการสร้างจิตสำนึกร่วมกันในชุมชน สามารถแบ่งกิจกรรมที่พบได้เป็น 2 ประเภท คือกิจกรรมเชิงรุก ได้แก่การประชุม พูดคุยกันในกลุ่มย่อย ระดมความคิดเห็นและกิจกรรมในเชิงปกป้องผลประโยชน์ของชุมชน ได้แก่การประชุม การขอความร่วมมือ การส่งข่าวให้สื่อมวลชน การต่อรอง ในประเด็นที่เกี่ยวกับการรักษาเอกลักษณ์ของชุมชน ปัญหาของชุมชนอันนำไปสู่การพัฒนาชุมชน

รัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์ (2542) ศึกษาเรื่องมณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์พบว่าลักษณะในมณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์นั้นเป็นมณฑลสาธารณะจำลอง (Pseudo-public sphere) ความคิดเห็นที่เกิดขึ้นไม่อาจหาข้อสรุปเป็นสาธารณณมิติได้ เป็นเพียงช่องทางให้ผู้ใช้งานเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัวแต่การแสดงความเห็นที่เกิดขึ้นเป็นการแสดงความเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างเสรี

สายชล บุรณกิจ (2541) ศึกษาเรื่องบทบาทของเว็บไซต์ไทยในกระบวนการประสานสังคมพบว่าเว็บไซต์ไทยมีรูปแบบและลักษณะเฉพาะ เนื้อหาส่วนใหญ่ไม่แตกต่างจากเนื้อหาที่มีการเผยแพร่ทางสื่อปกติและมีบทบาทในการเชื่อมโยงประสานสังคม (social integration and correlation) มีการติดต่อสื่อสารสองทางทั้งยังก่อให้เกิดปรากฏการณ์ขยายฐานของสังคม (social expansion)

พรทิพย์ ศิริชูทรัพย์ (2542) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติและการมีส่วนร่วมต่อปัญหาสังคมของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบนเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชน พบว่าการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตขององค์กรพัฒนาเอกชนมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสังคม รวมถึงการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรพัฒนาเอกชน เพราะสื่ออินเทอร์เน็ตทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีปฏิสัมพันธ์อย่างเต็มที่ อีกทั้งค่าใช้จ่ายสำหรับสื่ออินเทอร์เน็ตยังไม่สูงมากนัก

จากเอกสารอ้างอิงทั้งหมดผู้วิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาวิเคราะห์ถึงบทบาทของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะสื่อประชาสังคมว่ามีส่วนให้การเสริมพลังแก่ประชาชนอย่างไรตามแนวคิดของนายประจักษ์ ขาวสาร การคัดเลือกข่าวสารที่สำคัญลงบนเว็บไซต์ รวมถึงศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับประชาชนในการเข้าถึงเว็บไซต์ตามแนวคิดของความแตกต่างของลักษณะทางประชากรผู้เข้ามาใช้เว็บไซต์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยเรื่องบทบาทของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะเป็นสื่อประชาสังคมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ ได้กำหนดรายละเอียดให้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยการใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลสำหรับการวิเคราะห์และอธิบายปรากฏการณ์ที่จะศึกษา โดยมีวิธีการดำเนินงานวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ เว็บมาสเตอร์ 1 คน และกลุ่มสมาชิกผู้ใช้บริการเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน 8 คน จากกลุ่มคณาจารย์หรือนักวิชาการ , กลุ่มเอ็นจีโอและกลุ่มสื่อมวลชนที่คุ้นเคยกับเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนดังรายนามต่อไปนี้

1. สมเกียรติ ตั้งนโม	เว็บมาสเตอร์เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
2. พິรงรอง รามสูต รัตนันนทน์	อาจารย์ภาควิชาวารสารสนเทศ
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. วาสนา วงศ์สุรวัฒน์	อาจารย์ภาควิชาประวัติศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ธร ปิติติล	อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และนักศึกษา
ปริญญาโท มหาวิทยาลัยออกฟอร์ด
5. อรรถพล สาตุ้ม	นักข่าวท้องถิ่นสายการเมือง เว็บไซต์ประชาไท
6. ธานี เชื้อสถาปนศิริ	นักวิจัยโครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อ
สุขภาพะของสังคม
7. อรุณ ภูริทัต	สถาปนิกและนักเขียน

8. ศุภวุฒิ บุญมหาธนากร	สถาปนิก
9. กรองทอง สุดประเสริฐ	นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาพัฒนาสังคม
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วิธีการวิจัย วิเคราะห์ และนำเสนอเนื้อหา

ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) ด้วยวิธีแบบ snowball มีการนัดหมายล่วงหน้าและอาจเป็นการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์หรือแบบเห็นหน้าค่าตา (face to face)

โดยแนวคำถามในการสัมภาษณ์จะถูกแบ่งออกเป็น 2 แบบ สำหรับเว็บมาสเตอร์และกลุ่มผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

การวิเคราะห์เนื้อหา

เพื่อตอบคำถามในส่วนของเนื้อหาและรูปแบบของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เนื้อหาบนเว็บไซต์ ผู้วิจัยศึกษาโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาและจากการสัมภาษณ์โดยยังรวมถึงการศึกษาการนำเสนอเนื้อหาที่ปรากฏบนหน้าเว็บบอร์ดเป็นเวลา 3 เดือน ในช่วงแรกเริ่มปรับเปลี่ยนรูปแบบการแสดงความคิดเห็นและเป็นช่วงเวลาของการเกิดเหตุการณ์รัฐประหาร (19 กันยายน พ.ศ. 2549) กล่าวคือช่วงเวลาของเดือนสิงหาคม – เดือนตุลาคม พ.ศ. 2549 และอีก 3 เดือนในอีกหนึ่งปีถัดมา กล่าวคือช่วงเวลาของเดือนสิงหาคม – เดือนตุลาคม พ.ศ. 2550 ภายหลังจากเกิดรัฐประหาร

ทั้งนี้ผู้วิจัยยังวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์.เที่ยงคืน อีกด้วย

กระดานข่าว (Web board)

การศึกษาเนื้อหากระดานข่าวเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเนื้อหาเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เนื่องจากเป็นพื้นที่สาธารณะที่ทางเว็บไซต์ได้เปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้เข้ามามีส่วนร่วม เป็นการศึกษา กระทำที่ปรากฏในส่วนของกระดานข่าว

ในการนำเสนอเนื้อหาในส่วนของกระดานข่าว มีการศึกษา ตามหัวข้อดังนี้

- การเข้าถึง และภาพรวมของกระดานข่าว หมายถึง โอกาสของผู้ใช้ในการเข้าถึงสื่อ โดยสื่อ ในที่นี้คือกระดานข่าวซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ใช้สามารถใช้บริการกระดานข่าวในเว็บไซต์หรือไม่ รวมถึงลักษณะของกระทำที่ปรากฏในกระดานข่าวมีลักษณะเป็นเช่นไร
- ความเท่าเทียมและเสรีภาพในการแสดงออก หมายถึง ผู้ใช้สามารถได้รับสิทธิเสรีภาพ และความเท่าเทียมในการแสดงความคิดเห็นต่อกรณีปัญหาที่ปรากฏอยู่ในกระดานข่าว หรือไม่
- การมีส่วนร่วม หมายถึง ผู้ใช้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อกรณีปัญหาต่างๆใน กระดานข่าวหรือไม่
- การใช้เหตุผล หมายถึง ในการแสดงความคิดเห็นหรือเสนอประเด็นปัญหามีการใช้หลัก ของเหตุและผลกำกับความคิดเห็นของตนหรือไม่
- การหาข้อสรุป หมายถึง ในแต่ละกรณีปัญหาที่เกิดขึ้น มีการวิพากษ์ วิจรณ์จนนำไปสู่ ข้อสรุปของการแก้ปัญหาหรือไม่
- การระดมความช่วยเหลือ ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา หมายถึง ในกระทำที่มีลักษณะ ของการขอความร่วมมือหรือระดมความช่วยเหลือ เมื่อถึงที่สุดแล้วการเรียกร้องดังกล่าว ได้รับการตอบสนองจากผู้ใช้งานหรือไม่
- ข้อสังเกตอื่นๆ หมายถึง ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการแสดงความคิดเห็นของผู้ใช้ (มนทกานต์ ตปนียางกูร. พัฒนาการของสื่อประชาสัมพันธ์ไทยบนอินเทอร์เน็ต, 2545: 34)

หลักเกณฑ์ที่ใช้ศึกษาเนื้อหากระดานข่าว

ใช้วิธีการสังเกตการณ์ความเคลื่อนไหวของการตั้งกระทู้ รวมถึงลักษณะของเนื้อหาที่ถูกลำมาตั้งเป็นกระทู้ว่ามีลักษณะใด สืบเนื่องจากปัญหาการแสดงความคิดเห็นที่มีลักษณะหมิ่นพระบรมเดชานุภาพที่ถูกตรวจพบเจอบ่อยครั้งในกระดานข่าว จนทำให้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนถูกสั่งปิดถึง 3 ครั้งโดยคำสั่งของรัฐบาล เพื่อเป็นการแก้ปัญหาเว็บมาสเตอร์ได้กำหนดเงื่อนไขของการแสดงความคิดเห็นแบบใหม่คือหากผู้ใช้ประสงค์ที่จะแสดงความคิดเห็นในกระดานเว็บบอร์ดให้แสดงความเห็นโดยตั้งเป็นกระทู้ใหม่ขึ้นมาเพื่อความสะดวกของเว็บมาสเตอร์ในการตรวจสอบข้อความในแต่ละวัน เนื่องจากข้อความที่มีลักษณะหมิ่น ,โฆษณา หรือเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ลามก ฯลฯ มักแฝงข้อความอยู่ในกระทู้ต่างๆทั้งกระทู้ปัจจุบันและเก่า ซึ่งเว็บมาสเตอร์ของเว็บไซต์นี้มีเพียงคนเดียวจึงเป็นเรื่องยากที่จะสามารถทำการตรวจสอบกระทู้ทั้งหมดทุกวัน ดังนั้นการศึกษาเนื้อหากระดานเว็บบอร์ดในรูปแบบใหม่นี้จึงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถศึกษาการแสดงความคิดเห็นของผู้ใช้เกี่ยวกับประเด็นประชาสังคมที่มีในเว็บไซต์ได้ หลักเกณฑ์การศึกษาเนื้อหากระดานเว็บบอร์ดจึงทำได้เพียงการสังเกตรูปแบบดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

ตารางที่ 1 แสดงรูปแบบตารางสังเกตลักษณะเนื้อหากระทู้บนกระดานเว็บบอร์ด

ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาในส่วนของกระดานเว็บบอร์ด	
การเข้าถึง และภาพรวมของกระดานข่าว	
ความเท่าเทียมและเสรีภาพในการแสดงออก	
การมีส่วนร่วม	
การใช้เหตุผล	
การหาข้อสรุป	
การระดมความช่วยเหลือ ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา	
ข้อสังเกตอื่นๆ	

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกระทู้บนกระดานเว็บบอร์ดตามช่วงเวลาสังเกตการณ์

จำนวนกระทู้บนกระดานเว็บบอร์ดตามช่วงเวลาสังเกตการณ์		
	ปี พ.ศ. 2549	ปี พ.ศ. 2550
สิงหาคม		
กันยายน		
ตุลาคม		

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประเด็นที่มีการถกเถียงแสดงความคิดเห็น

จำนวนประเด็นที่มีการถกเถียงแสดงความคิดเห็น		
	ปี พ.ศ. 2549	ปี พ.ศ. 2550
สิงหาคม		
กันยายน		
ตุลาคม		

คำจำกัดความประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประชาสังคม

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประชาสังคม หมายถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับองค์กรหรือการรวมกลุ่มของปัจเจกชนโดยความสมัครใจ และรวมถึงกิจกรรมที่อยู่นอกเหนือระบบอำนาจทางการเมืองที่เป็นทางการ (official political authority) ในการค้นหา จุดประเด็น วิพากษ์ วิจารณ์ ตลอดจนการพยายามหาทางออกต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมหรือประเด็นที่เป็นปัญหา หรือทำให้สาธารณชน หรือชุมชนเกิดความวิตกกังวลก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวทางสังคมได้

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์

ในส่วนของผู้วิจัยที่เป็นอุปสรรค ผู้วิจัยได้พยายามที่จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เป็นสิ่งสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยประเมินทั้งรูปแบบของเว็บไซต์ เนื้อหาและปัจจัยด้านอื่นๆจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอข้อมูล

ในการนำเสนอข้อมูลจากผลการวิจัยเรื่องบทบาทของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะที่เป็นสื่อประชาสังคมที่ทำหน้าที่ให้ความรู้เสริมพลังแก่ผู้ใช้ในเรื่องบริบทของสังคมและการเมืองจะนำเสนอข้อมูลในเชิงบรรยาย (descriptive) ตามประเด็นที่ทำการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงบทบาทของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะที่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่เสริมพลังความรู้ให้แก่ประชาชนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของประชาชนในการเข้าถึงข่าวสารความรู้จากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน โดยศึกษาตั้งแต่พัฒนาการและโครงสร้างเว็บไซต์ รูปแบบและเนื้อหาของเว็บไซต์โดยผ่านความคิดเห็นจากเว็บมาสเตอร์และผู้ใช้งาน ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-depth interview) เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลสำหรับการวิเคราะห์และอธิบายปรากฏการณ์ที่จะศึกษา โดยในเนื้อหาของบทที่ 4 นี้จะเป็นการแสดงข้อมูลการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้จากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ โดยจะทำการแยกเป็นประเด็นเพื่อสะดวกต่อการทำความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้น โดยทำของบทจะเป็นการสรุปรูปแบบของกระดานข่าว (web board)

สรุปเนื้อหาการสัมภาษณ์เชิงลึก

เมื่อพิจารณาการสัมภาษณ์สามารถแยกประเด็นสรุปเนื้อหาได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แสดงการสรุปประเด็นการสัมภาษณ์

ตารางสรุปประเด็นการสัมภาษณ์	
สาเหตุของการเข้าใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	เกิดจากการชื่นชอบแนวคิดของนิธิ เอียวศรีวงศ์, ติดตามอ่านบทความของนักเขียนที่ตนชื่นชอบ รวมถึงหาข้อมูลเพื่อเสริมความรู้และใช้ในการศึกษา
ความน่าสนใจ	ผู้ใช้ให้ความสนใจในส่วนของบทความแปลที่หาอ่านได้ยาก มีความหลากหลาย มีแนวคิดที่แปลกต่างและแปลกใหม่ รวมถึงไม่มีค่าใช้จ่าย ส่วนของเว็บบอร์ดหรือกระดานแสดงความคิดเห็นไม่ค่อยให้ความสนใจ การเข้าใช้มีความถี่น้อยกว่าส่วนของบทความ
การทำหน้าที่สื่อเสริมพลัง	เสริมความรู้ให้ผู้ใช้ด้วยบทความทางวิชาการต่างๆ ด้วยข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีเหตุมีผลรองรับแนวความคิด แต่ไม่สามารถโน้มน้าว

	หรือจูงใจผู้อ่านได้ทั้งหมด เนื่องจากผู้อ่านเชื่อว่าตนมีวิจารณญาณในการตัดสินใจและเลือกที่จะเชื่อถือหรือไม่เชื่อถือข้อมูลในบทความนั้นๆ
การนำข้อได้เปรียบของสื่ออินเทอร์เน็ตมาใช้	ต้นทุนต่ำ, มีพื้นที่ขนาดใหญ่รองรับข้อมูล, ทำลายข้อจำกัดทางด้านเวลาและสถานที่
การทำหน้าที่ผู้เฝ้าประตูข่าวสารของเว็บมาสเตอร์	เว็บมาสเตอร์เป็นผู้ควบคุม พิจารณาคัดสรร คัดเลือก จัดการ เบ็ดเสร็จทั้งในส่วนของบริษัท และส่วนของกระดานแสดงความคิดเห็น ซึ่งเกณฑ์ที่เว็บมาสเตอร์ใช้บางครั้งถูกมองว่าไม่มีความเป็นธรรมกับผู้ใช้ โดยมีลักษณะโน้มเอียงเปิดรับเฉพาะแนวความคิดที่เห็นด้วยกับกลุ่มมหาวิทยาลัยเพียงคืน
อุปสรรค	<ul style="list-style-type: none"> - ภาษาที่ปรากฏในบทความมักมีลักษณะที่ยากแก่การเข้าใจของผู้ใช้ เนื่องจากเป็นบทความทางวิชาการ ผู้อ่านต้องมีความรู้ที่สูงจึงทำให้กลุ่มผู้ใช้เว็บไซต์เป็นจำนวนน้อยซึ่งก็คือกลุ่มนักวิชาการ, อาจารย์, นักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่ให้ความสนใจ - รูปภาพที่ใช้ตกแต่งสร้างความอึดอัดแก่ผู้ใช้และไม่ได้มีความหมายเกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทความรวมถึงขนาดตัวอักษรที่เล็ก, สีพื้นหลังที่มีดยากแก่การมองเห็นซึ่งกลุ่มผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นคนมีอายุทำให้เกิดความลำบากในการอ่าน อีกทั้งเรื่องปัญหาในการใช้งานที่ยากต่อการค้นหาข้อมูลแสดงถึงการขาดความเอาใจใส่ต่อผู้ใช้ในเรื่องบริการ - ปัญหาในกระดานแสดงความคิดเห็น (web board) ที่เว็บมาสเตอร์กำหนดให้ตั้งเป็นกระทู้ใหม่ทุกครั้ง ทำให้ให้ผู้ใช้รู้สึกว่าการขาดความต่อเนื่อง และเป็นการผลักรถการแก้ปัญหาไปให้ผู้ใช้ ส่งผลให้ระยะหลังความเคลื่อนไหวในเว็บบอร์ดมีความเชื่องช้า ได้รับความสนใจน้อยลง

	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาหลักเกณฑ์การคัดเลือกและลบบทความหรือความเห็นของผู้ใช้ที่ถูกมองว่าไม่มีความเสมอภาคและเป็นกลาง เนื่องจากการจัดการเกิดขึ้นโดยคนๆเดียว ผู้ใช้เชื่อว่าแนวคิดหรือความเห็นที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับแนวคิดของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมักจะไม่ได้รับการพิจารณาหรือพบเห็นได้น้อย - เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนยังไม่สามารถสร้างความน่าสนใจให้เกิดขึ้นกับคนส่วนใหญ่ได้ เนื่องจากเนื้อหาทางวิชาการที่ยากแก่การเข้าใจ ทำให้สื่อสารไม่ถึงคนระดับรากหญ้า รวมถึงปัญหาการเข้าถึงสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ตที่ยังถูกมองว่ายังห่างไกลสำหรับกลุ่มคนดังกล่าวเช่นเดียวกัน
ข้อเสนอแนะ	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับเปลี่ยนรูปแบบของเว็บไซต์ให้เป็นมิตรกับผู้ใช้มากขึ้น รวมถึงพัฒนาเครื่องมือการใช้งานต่างๆในเว็บไซต์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้มากกว่านี้ - เปลี่ยนวิธีแก้ปัญหาในกระดานเว็บบอร์ด โดยอาจเพิ่มจำนวนผู้ดูแลเว็บไซต์ให้มากขึ้นกว่าเดิม - ขยายช่องทางการสื่อสารไปยังสื่อวิทยุชุมชน หรือสื่ออื่น เพื่อให้เข้าถึงคนจำนวนมากกว่านี้ - ทำหน้าที่สื่อที่ดีโดยการรับฟังความคิดเห็นที่ตรงกันข้ามให้มากขึ้น เพื่อสร้างการยอมรับและความน่าเชื่อถือในกลุ่มผู้ใช้

1. ประเด็นการพัฒนาการและโครงสร้างของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

จากบทสัมภาษณ์เมื่อสรุปเป็นประเด็นโดยละเอียดจะพบว่าในการก่อกำเนิดของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเกิดจากความตั้งใจของ สมเกียรติ ตั้งนโม, เว็บบอร์ดที่ต้องการจะทำอนุสรณ์ทางความรู้ที่มีชีวิตให้แก่ นิธิ เอียวศรีวงศ์ โดยรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับบริบททางสังคมและการเมืองที่อยู่นอกเหนือความรู้ที่มีสอนกันตามปกติในรั้วมหาวิทยาลัยทั่วไป ซึ่งความรู้ตามหลักสูตรที่สอนกันถูกมองว่าเป็นเพียงความรู้เพื่อใช้ประกอบอาชีพ มิได้สอนให้เรียนรู้ถึงปัญหาที่ต้องประสบพบเจอรอบตัวในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้องค์ความรู้หรือแนวคิดต่างๆในเว็บไซต์ได้มีการนำเสนอผ่านบทความทางวิชาการ อันมีลักษณะเด่นตรงที่นอกเหนือจากบทความทั่วไปที่เขียนขึ้นโดยนักวิชาการของ ม.เที่ยงคืนหรือผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆแล้ว บางบทความเป็นบทความต่างประเทศที่หาอ่านได้ยากหรือจำเป็นต้องซื้อหนังสือที่มีราคาแพงเกินกำลังความสามารถของผู้ที่สนใจจึงทำให้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้รับความนิยมจากกลุ่มบุคคลทั่วไปในฐานะที่เป็นแหล่งอ้างอิงทางความรู้ที่หาได้ยากในโลกไซเบอร์แห่งนี้ นอกเหนือจากนี้ภายในเว็บไซต์ยังมีกระดานแสดงความคิดเห็น (webboard) ซึ่งเว็บมาสเตอร์อ้างว่าได้แรงบันดาลใจจากแนวคิดของ Jurgen Habermas ที่เว็บมาสเตอร์หวังให้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นสังคมประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ มีการถกเถียงถึงปัญหาเพื่อนำไปสู่ฉันทามติ โดยวัตถุประสงค์ของการทำเว็บไซต์นอกจากที่ต้องการสร้างเป็นอนุสรณ์ของนิธิ เอียวศรีวงศ์ แล้วยังเป็นการต่อยอดขยายช่องทางสื่อสารของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไปสู่ผู้สนใจทั่วไปในมุมมองขั้นอีกด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากการให้สัมภาษณ์ของ สมเกียรติ ตั้งนโม เว็บบอร์ดของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนดังนี้

“เว็บไซต์นี้เกิดขึ้นมาเพื่ออาจารย์นิธิ เอียวศรีวงศ์ช่วงที่อาจารย์อายุ 60 ปี ประเด็นสำคัญคือเป็นอนุสรณ์ที่มีชีวิตและมีชีพจร โดยลักษณะของเว็บไซต์ที่เป็นลักษณะสื่อเลือกข้างได้เกิดขึ้นมาเรื่อยๆ เนื่องจากว่ามหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่ได้เป็นองค์กรที่มีสถาบันที่แน่นอนหรือทำเพื่อวัตถุประสงค์ที่เป็นอื่น เว็บไซต์จึงไม่ได้มีปรัชญาอะไรตั้งแต่ต้น แต่ว่าพัฒนาการของเว็บไซต์เกิดอยู่ตลอดเวลา ซึ่งผมเชื่อในแนวคิดของ Jurgen Habermas ในเรื่องระบอบประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือเราเรียกว่า “Deliberative Democracy” Habermas ได้เสนอว่าสังคมประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือมันจะต้องมี Public Sphere คือมีพื้นที่สาธารณะ และพื้นที่แบบนี้เราจะสามารถพูดคุยกันแบบสองต่อสองหรือกลุ่มต่อ

กลุ่ม หรือคนที่มีความเห็นขัดแย้งในพื้นที่ที่มีสันติภาพเรียกว่าเป็นพื้นที่ส่วนกลางที่มีสันติภาพ และหลังจากที่ถกเถียงแล้วจะต้องเกิด consensus หรือฉันทามติเกิดขึ้น มันเป็นเรื่องสำคัญคือถ้าใน Cyber Space คือเมื่อใดก็ตามที่เราจะมาพูดกันอย่างจริงจังแล้วคุณมีเหตุผลที่ดี เราฟัง เราเปลี่ยนใจได้เราก็เปลี่ยนและในขณะที่คุยกันเรื่องของ Attitude หรือทัศนคติก็เป็นสิ่งสำคัญมากคือคุณต้องมองว่าทั้งฝ่ายไม่เห็นด้วยกับฝ่ายที่เห็นด้วยก็ล้วนหวังจะทำประโยชน์ให้สังคมต่อประชาสังคมของเรา”

(สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2550)

2. ประเด็นการคัดเลือกบทความลงเว็บไซต์

โดยลักษณะสำคัญของการคัดเลือกบทความนำมาลงในเว็บไซต์ ทางเว็บมาสเตอร์ได้มองถึงหลักของความแปลกใหม่ มีความสร้างสรรค์และต้องไม่เป็นแนวคิดหรือความรู้ที่สามารถพบเจอได้ทั่วไป ซึ่งในการคัดเลือกนั้นเว็บมาสเตอร์จะเป็นผู้ทำการคัดสรรแต่เพียงผู้เดียวเนื่องจากเว็บไซต์นี้จัดการดูแลโดยบุคคลเพียงคนเดียวคือ สมเกียรติ ตั้งนโม ในการคัดเลือกยังได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยของความยาวของบทความด้วย เนื่องจากว่าต้นทุนของเว็บไซต์ส่วนใหญ่แล้วเกิดจาก “แรง” ของเว็บมาสเตอร์ เพื่อไม่เป็นการเสียเวลาในการทำเว็บไซต์ในแต่ละวัน การส่งบทความหากมีความสั้นเกินไปอาจจะยังไม่ได้รับการพิจารณาลงในเว็บไซต์ ทั้งนี้นอกเหนือจากบทความแล้วในเว็บไซต์ยังประกอบไปด้วยการถอดเทปบทสนทนาเชิงวิชาการที่มีการจัดขึ้นเป็นประจำในชุมชนท้องถิ่นและต่างประเทศ ซึ่งมักเป็นการประชุมที่ประกอบไปด้วยกลุ่มผู้นำชุมชน, กลุ่ม NGO หรือกลุ่มบุคคลที่ให้ความสนใจต่อหัวข้อปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมหรือชุมชน

“1. Novelty ต้องแปลกกว่าคนอื่น เช่นประเด็นที่คนรู้อยู่แล้วอย่าพูดถึง ยกตัวอย่างเช่น ระบบราชการไทยเป็นระบบที่ไม่ดี อันนี้ใครๆก็รู้ซึ่งไม่ถูกพิจารณาไม่ลงในเว็บแน่นอน ถ้าคุณบอกมาว่าระบบราชการไทยเป็นระบบที่ดีอย่างที่คุณคิดไม่ถึง อย่างนี้ผมอยากรู้ น่าสนใจเพราะผมเคยรู้แต่เรื่องที่ไม่ดี ผมอยากฟังว่ามันดีอย่างไร

2. **Invention** ประเด็นที่มีการคิดค้นใหม่ๆ คือประเด็นที่ใช้การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์เรื่องที่คุณรู้อยู่แล้ว ซึ่งอาจจะมีหลักการอันหนึ่งแต่ประยุกต์ใช้ในบริบทอยู่ คุณอธิบายเรื่องนี้ได้อย่างไร คุณสังเคราะห์เรื่องนั้นได้อย่างไร ซึ่งตรงนี้น่าสนใจ

3. **Creation** คล้าย Novelty คือมีอะไรใหม่ที่เป็นข้อเสนอในเชิงสร้างสรรค์จริงๆ บทความจะผ่านการพิจารณาจากผมนคนเดียวเท่านั้น โดยผมจะมีเกณฑ์ในการคัดเลือกอย่างนี้ ผมจะดูบทความที่ต่างจากที่เคยอ่านกันโดยทั่วไป

ลำดับต่อมาคือความยาวของบทความ เนื่องด้วยในแต่ละหน้า Web Page มีการลงทุน ฉะนั้นบทความที่สั้นกว่า 10 หน้ากระดาษก็จะถูกเอาไปต่อกับบทความอื่นรวมกันให้ครบ 10 หรือ 15 หน้าขึ้นไปเพราะว่าค่าใช้จ่ายของเว็บไซต์เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินแต่เป็นแรง ดังนั้นถ้าเขียนมาสั้นไปไม่ได้เด็ดขาดผมไม่ลงทุนให้คุณ แต่หากประเด็นน่าสนใจผมจะเก็บไว้ก่อนแล้วไปหาประเด็นอื่นๆ ที่มันเป็นหมวดหมู่ (category) เดียวกันแล้วใส่ลงไป ผมต้องทำงาน 4-5 ชั่วโมง ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือค่าใช้จ่ายที่เป็นแรงผมทั้งหมด ดังนั้นผมจะบอกให้มันง่ายก็คือทุกหน้ามีค่าใช้จ่าย คือ “แรง” ผมและผมก็จะไม่เกรงใจในการคิดทิ้งด้วย ต่อให้เป็นเพื่อนถ้าเขียนออกมาแล้วมันไม่ดีผมก็ทิ้งไปเลยไม่เสียดายด้วย”

(สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2550)

3. ประเด็นการทำความเข้าใจเนื้อหาข้อมูลเชิงวิชาการที่ปรากฏบนเว็บไซต์

จากที่กล่าวมาข้างต้น แม้จะเห็นว่าวัตถุประสงค์และพัฒนาการของเว็บไซต์มีความน่าสนใจ แต่ปัญหาที่ผู้วิจัยได้ตรวจพบจากการสัมภาษณ์นั้นคือ เนื่องด้วยบทความที่ปรากฏอยู่ในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนส่วนใหญ่เป็นบทความที่มีเนื้อหาเชิงวิชาการ ทำให้ผู้อ่านส่วนใหญ่ที่มีฐานความรู้ไม่เพียงพอเกิดปัญหาในเรื่องของการสร้างความเข้าใจ ทั้งนี้ยังรวมถึงความสามารถในการแปลบทความต่างประเทศของเว็บมาสเตอร์อีกด้วยที่ถูกมองว่ามีความผิดพลาดอยู่บ่อยครั้ง ด้วยสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้จำนวนคนที่เข้ามาอ่านบทความหรือเว็บไซต์นั้นเป็นเพียงวงแคบ กล่าวคือต้องเป็นบุคคลที่มีฐานความรู้ความเข้าใจในศัพท์เทคนิคบางคำ ซึ่งกลุ่มคนดังกล่าวหนีไม่พ้นกลุ่มนักวิชาการ คณาจารย์หรือผู้ที่มีความสนใจอย่างแท้จริงเท่านั้น ทั้งนี้จากบทสัมภาษณ์จะเห็นด้วยว่าบางครั้งการที่

มีนักศึกษาเข้ามาศึกษาหาข้อมูลจากเว็บไซต์นั้นก็เป็นเพียงความต้องการนำข้อมูลดังกล่าวไปทำรายงานหรือประกอบการศึกษาโดยปราศจากความสนใจอย่างจริงจังเสียด้วยซ้ำ นอกเหนือจากนี้ยังพบว่าปัญหาความสามารถในการเข้าถึงระบบก็เป็นอีกอุปสรรคสำคัญที่ทำให้จำนวนคนเข้าใช้มีน้อย ซึ่งประกอบไปด้วยหลายปัจจัยคือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ผู้สนใจต้องมีความพร้อมในการเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ต กล่าวคือต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์ ค่าใช้จ่ายเวลาอินเทอร์เน็ตและพื้นที่ที่ระบบสาธารณูปโภคเข้าถึง (โทรศัพท์และไฟฟ้า) ซึ่งพื้นที่ของประเทศไทยยังมีความเจริญส่วนใหญ่เป็นลักษณะกระจุกตัวไม่ทั่วถึง รวมถึงปัจจัยทางด้านความรู้ความสามารถในการใช้สื่อคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าปัญหาการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจในประเทศยังไม่สามารถตอบสนองประชาชนในยุคการสื่อสารไร้พรมแดนได้

“ผมไม่ได้ตั้งใจวิจารณ์อาจารย์สมเกียรติเพราะเป็นเรื่องที่มีหลายคนวิจารณ์เอาไว้แล้วว่าบทความที่อาจารย์แปลนั้นแปลแบบไม่แตกฉาน แล้วบริบทบางอย่างก็อ่านเข้าใจยากแต่บางทีหลายคนก็คิดว่าการที่อาจารย์แปลให้อ่านเข้าใจยากนั้นอาจเป็นการจงใจให้มีการค้นหาความหมายเพื่อเติมเอง แต่หลายคนก็ยังเชื่อว่าทางผู้แปลยังไม่แตกฉานทำให้เกิดความรู้สึกว่าอ่านเข้าใจยากอยู่ แต่สิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับการอ่านบทความของเว็บไซต์คือคุณต้องมีความรู้ในระดับที่สูงพอสมควร”

(อรรถพล สาคุ่ม, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2550)

“ต้องมีพื้นฐานความรู้ที่ต้องใช้ประกอบการอ่านบทความในเว็บไซต์อยู่พอสมควร อย่างตัวผมเองยังรู้สึกว่าบทความบางอันจะอ้างอิงถึงองค์ความรู้ที่มันก้าวไกลเกินความรู้ของผม เมื่อระดับผมแค่เรียนจบมหาลัยยังรู้สึกว่าอ่านยาก ดังนั้นคงไม่ต้องพูดถึงพวกคนทั่วไป จึงเป็นไปไม่ได้ที่คนทั่วไปจะเข้าใจได้อย่างถ่องแท้”

(ศุภวุฒิ บุญมหาธนากร, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2550)

“เนื้อหาในเว็บไซต์ค่อนข้างหนักและอ่านยากสำหรับคนทั่วไป ตรงนี้ผมพูดถึงในส่วนของบทความอย่างเดียวว่ามันไม่ได้อ่านเข้าใจง่าย ๆ มันไม่ใช่เว็บไซต์ที่ทำขึ้นสำหรับคนทั่วไปจริงๆ ยิ่งพวกชาวบ้านชาวระดับรากหญ้าต่างๆไม่ต้อง

คิดถึง คนกลุ่มนั้นส่วนใหญ่คุณก็เห็นว่าน่าจะอ่านพวกหนังสือพิมพ์อย่างไทยรัฐมากกว่า อินเทอร์เน็ตผมว่ายังเป็นเรื่องไกลตัวเกินไปสำหรับบางคน”

(ธร ปีติดีล, สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2550)

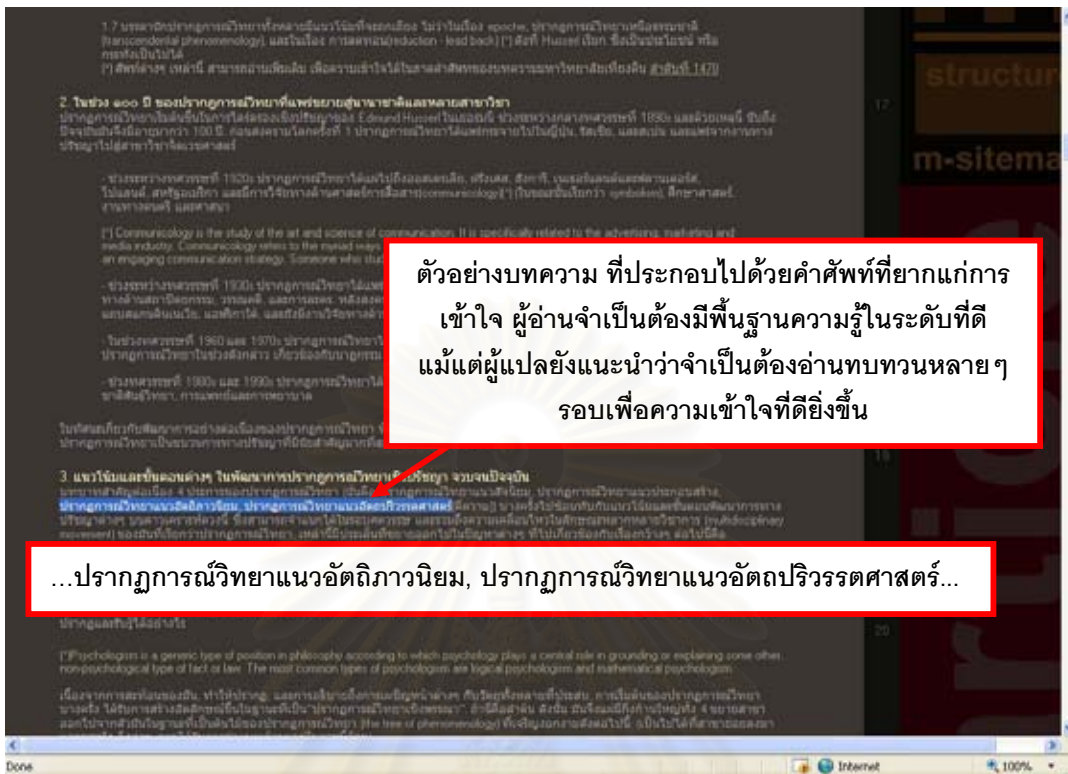
“คนที่ไม่รู้ศัพท์คำว่า “วาทกรรม” คุณอ่านงานบางชิ้นไม่รู้เรื่อง คุณไม่รู้คำว่า “อรรถประโยชน์เกื้อกูล” คุณก็อ่านไม่รู้เรื่อง จะเห็นว่าการอ่านหนังสือไม่ใช่เรื่องของ การรับ (passive) การอ่านหนังสือเป็นเรื่องของการที่คุณจะต้องเอาชนะ บางสิ่งบางอย่าง และคุณจะต้องมีฐานทุนอยู่ในตัวเองพอสมควร สิ่งนี้คือข้อแก้ตัวแรก ต่อมางานส่วนใหญ่ที่เป็นการแปลเป็นงานทางวิชาการหรือทางปรัชญา ถือเป็นข้อแก้ตัวที่สองหรือข้อสารภาพว่าเรื่องบางเรื่องที่ผมแปลค่อนข้างซ้ำ และก้าวไปไกลกว่าที่ผมสนใจซึ่งมีโอกาสแปลผิด ซึ่งมีโอกาสที่จะไม่เข้าใจ ศัพท์เทคนิค (technical term) บางอย่างอาจทำให้เข้าใจผิด แต่ภายหลังข้อผิดพลาดดังกล่าวค่อนข้างจะถูกแก้ไขเยอะ เพราะผมจะปรึกษาเพื่อนที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านนั้นๆพอสมควร ฉะนั้นถ้าจะพูดว่างานแปลที่อยู่ในเว็บของเรา ช่วงแรกนั้นข้อผิดพลาดนั้นมีอยู่จริงและเราไม่เอาออกด้วย คือผมต้องการจะทำให้ไซเบอร์สเปซ (cyber space) เป็นแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ คุณสามารถมองเห็นข้อผิดพลาดของเราเหมือนกับสิ่งพิมพ์ ถ้าผมเคยพิมพ์ผิดมันก็คือพิมพ์ผิด ผมเคยเขียนไว้ในคำนำเล่มหนึ่งในจำนวนหนังสือสามสิบกว่าเล่มนั้นว่าผมเป็นคนหาน้ำดิบ ถ้าคุณกินดิบๆคุณก็กระหายได้แต่ถ้าคุณต้มคุณกินน้ำต้มสุกก็ย่อมดีกว่าและถ้าผมกรองแล้วคุณกรองอีกที่ยิ่งดีใหญ่ ดังนั้นวัตถุประสงค์งานแปลของผมก็คือการพยายามหาในสิ่งที่สังคมไทยไม่มีหรือกระหาย ซึ่งตรงนั้นผมยอมรับว่ามีฝีมือไม่ดี ผมเป็นนักขุดดินส่วนคุณจะเจอแร่หรือเปล่า คุณต้องตระกูดินตระกูดินอีกทีเพื่อให้ได้แร่ขึ้นมา จริงๆมันมีข้อดีคือผมเป็นผู้บุกเบิกผมไปในที่ดินที่รกร้างแล้วผมก็ขุดขึ้นมา คุณก็ไปจัดการเอาน้ำจืด คุณอาจจะเจอแร่ซึ่งตรงนี้เป็นแนวความคิดที่มาจากแรงบันดาลใจอันหนึ่งที่ผมยังประทับใจอยู่ คือมหาตมะ คานธี เมื่อครั้งท่านไปที่มหาวิทยาลัยพุนาแล้วถามอาจารย์ในมหาวิทยาลัยว่า ทำไมเด็กอินเดียจึงคิดวิเคราะห์ไม่ได้เท่ากับเด็กอังกฤษ อาจารย์บอกว่าเพราะเด็กของเราต้องใช้เวลาในการเรียนเขียน รวมถึงรู้เรื่องของไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษนานถึง 2-3 ปีกว่าที่จะรู้ภาษาอังกฤษอย่างคล่องแคล่ว แต่เด็ก

อังกฤษเกิดมาพร้อมกับภาษาน้ำนมจึงไม่มีอุปสรรคที่จะต่อยอดความคิดจากตัวบทที่เป็นภาษาอังกฤษอยู่แล้ว ซึ่งผมเองก็อยากให้คนไทยคิดด้วยภาษาน้ำนมของตนเอง ฉะนั้นผมจึงทำหน้าที่ขุดค้นที่ ตรงนี้ผมถามว่าผมขุดให้แล้วมันดีขึ้นไหมผมเองไม่รู้แต่คิดว่าผมยอมเสียเวลาดีกว่า ผมเสียเวลาวันละหกชั่วโมงสำหรับการแปล 2-3 หน้า แต่ผมประหยัดเวลาของคนที่จะอ่านต่อจากผมเป็นหมื่นคน ถ้าผมไม่คิดจะทำคนบางคนที่ไม่มีพรสวรรค์เรื่องของภาษานั้นก็แยแน่นอนบางคนมีศักยภาพที่จะพัฒนาเรื่องภาษาอันนี้ก็เป็นเรื่องที่ดีไป ผมแค่ทำหน้าที่ให้กับคนที่ไม่มีพรสวรรค์นี้ดีกว่า”

(สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2550)

“ในฐานะของผู้ใช้ผมมองว่าเขาทำได้ดีมากในเรื่องของการให้ความรู้พิจารณาลึกลงไปในระดับของบทความที่เอามาใส่เขาก็ทำได้ดี เพราะว่ามันมีทั้งเนื้อหาในเรื่องของสังคม, เศรษฐกิจ, การเมือง, วัฒนธรรมและก็มีด้านสื่อด้วยซึ่งตรงนี้ได้ดีจริง แต่ถ้าในระดับความพอใจของความยากความง่ายในการอ่านให้เข้าใจผมค้นพบว่ามันยังน่าพอใจในระดับปานกลางมาก เพราะว่าจริงๆแล้วบทความส่วนใหญ่เป็นการแปล และ/หรือการถอดเทป และ/หรือเอามาจากบทความ, คอลัมน์หนังสือพิมพ์ มี 3 ประเภท ถอดเทปหมายถึงสนทนาวงการวิชาการซึ่งไม่น่าจะมีปัญหา เอามาจากคอลัมน์หนังสือพิมพ์อื่นๆก็ไม่น่าจะมีปัญหา แต่ว่าส่วนที่เป็นการแปลค่อนข้างยากสำหรับความเข้าใจของผู้อ่านทั่วไป เพราะว่าอาจจะเป็นตัวเรื่องสั้นวน ด้วยเรื่องของการหยิบชิ้นงานใดชิ้นงานหนึ่งซึ่งยากต่อการเข้าใจอยู่แล้ว แล้วก็มาแปลภาษาไทยซึ่งมันอาจจะถอดความไม่สมบูรณ์ แต่ผมไม่ได้หมายถึงว่าผู้ถอดมีความสามารถในการแปลในการใช้ภาษาไม่ดีถึงแม้ว่าที่กล่าวมานั้นจะมีส่วนก็ตามแต่ ผมว่าวิธีการคัดเลือกบทความบางอันที่เป็นปัญหาคือบทความบางอันมันมีความยาก เราไม่ต้องถึงขนาดพูดว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่เข้ามาอ่านอย่างน้อยก็เป็นระดับปริญญาโท แต่ถ้าปรับปรุงภาษาให้มันง่ายขึ้นและใช้วิธีการในการคัดเลือกบทความที่เข้าใจง่าย มันจะช่วยให้ได้มาก โดยสรุปผมพอใจในสองถึงสามด้านก็คือความหลากหลายของเนื้อหา, ความรวดเร็วสม่ำเสมอ, การเป็นเวทีพื้นที่ทางวิชาการ ผมค่อนข้างพอใจมาก”

(ธาม เชื้อสถาปนศิริ, สัมภาษณ์, 18 กันยายน 2550)

รูปที่ 10 แสดงตัวอย่างบทความที่ประกอบไปด้วยคำศัพท์ที่ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ในระดับสูง

4. ลักษณะของผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนและเหตุผลในการเข้าเว็บไซต์

“รู้จักเว็บไซต์นี้ตอนที่ทำวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของอินเทอร์เน็ตในการเสริมสร้างประชาธิปไตยซึ่งได้ทุนวิจัยมาจากศูนย์สื่อและสารสนเทศแห่งเอเชียให้ทำวิจัยเรื่องนี้ โดยจะดูว่าอินเทอร์เน็ตมีบทบาทอย่างไร เข้ามาดูในเว็บไซต์แล้วพบว่า มีรูปแบบต่างๆของการเสริมสร้างประชาธิปไตยทางอินเทอร์เน็ตอยู่รูปแบบหนึ่งเรียกว่า Public Administration ซึ่งมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเข้ากลุ่มนี้ คือเป็นกลุ่มหนึ่งในการเสริมสร้างประชาธิปไตยที่ให้ความรู้กับสาธารณะ ซึ่งต้องยอมรับว่าไม่ได้เข้าบ่อยแต่จะเข้าบ่อยช่วงที่มีการรัฐประหารหรือช่วงที่มีประเด็นสำคัญต่างๆถึงจะเข้าไปดู แต่ถ้าเป็นช่วงเวลาปกติก็จะไม่ค่อยได้เข้าเท่าไร จริงๆแล้วในเว็บไซต์นี้มีบทความที่น่าสนใจมากมายที่อาจารย์สมเกียรติ ตั้งนโมเป็นผู้แปล

บางครั้งก็ได้นำมาใช้สอนเด็ก ทั้งนี้ยังมีพวกบทความจากการสัมมนาที่พลาดไม่ได้ไปร่วมฟังก็จะเข้าไปหาอ่าน สรุปแล้วเว็บไซต์นี้.เที่ยงคืนเป็นเว็บที่รวบรวมแนวความคิด ที่รวมของผู้รู้ ผู้ที่วิพากษ์วิจารณ์ทางสังคม ซึ่งก็ได้ติดตามตลอด...

...ซึ่งคนที่เข้ามาดูอาจจะมีหรือไม่มีความรู้ก็ได้ อาจเป็นฝ่ายตรงข้ามเข้ามาตรวจสอบว่ามีอะไรเกิดขึ้นในเว็บไซต์บ้าง มีการความคิดเห็นอย่างไรบ้าง คือรู้เขารู้เราหรืออาจจะเป็นฝ่ายเดียวกันก็เข้ามาอ่านเพื่อต่อยอดถึงสิ่งที่ตัวเองเชื่อ แต่ภาพรวมแล้วคนที่เข้ามาดูคงไม่ใช่กลุ่มคนที่ใหญ่อะไรมาก”

(พิรงรอง รามสูต ทัศนะทัศน์, สัมภาษณ์, 21 สิงหาคม 2550)

“ปกติเข้ามาดูเฉยๆว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้างในเว็บไซต์นี้ เพราะว่าเห็นอาจารย์นิติพูดถึงเว็บไซต์นี้บ่อย ตอนแรกตั้งใจจะเข้าไปดูเฉยๆแต่เห็นว่าเห็นมีบทความวิชาการและมีของหลายๆท่านที่ติดตามผลงานมาจากข้างนอกอยู่แล้วก็เลยเข้าไปดูเรื่อยๆ แต่ไม่ถึงกับบ่อย ซึ่งความถี่อาจจะเดือนหนึ่งเข้าสัก 2-3 ครั้งแล้วแต่เวลาว่าง และส่วนมากก็จะเข้ามาดูบทความวิชาการมากกว่า ซึ่งบทความที่น่าสนใจก็จะเข้าไปดูนานหน่อยเพราะบทความที่สนใจบางครั้งมันยาวก็เลยอยากอ่านให้จบในที่เดียว แต่จริงๆแล้วก็ไม่แน่ว่าจะสามารถอ่านให้จบในที่เดียว โดยมากถ้าพรินท์ (print out) ได้ ก็จะพิมพ์ออกมาเก็บไว้อ่านคราวหลังเพราะเนื้อหาที่ยาวและอ่านยาก...

...อย่างน้อยคนที่เข้ามาคงต้องเป็นคนที่มีความรู้ จบมหาวิทยาลัยหรือถ้าเป็นคนที่ยังไม่จบก็ต้องเป็นคนที่อ่านหนังสือมามากประมาณหนึ่ง เพราะอย่างตัววาสนาเองทราบเรื่องมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมาจากการอ่านงานของ อ.นิติ และฟังที่ อ.นิติพูดอยู่บ่อยครั้ง คนที่เข้ามาดูเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนคงจะต้องเป็นคนที่ได้อ่านงานของ อ.นิติ ซึ่งก็คงจะไม่ใช่คนที่ไม่ใส่ใจอะไรเลยแน่ๆแต่คงต้องคนที่มีความรู้ประมาณหนึ่ง”

(วาสนา วงศ์สุวรรณ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2550)

“ผมคิดว่าเว็บไซต์ม.เที่ยงคืนเป็นสื่อแบบชนชั้นกลางถึงสูงอันรวมถึงนักวิชาการ คือชนชั้นกลางถึงคนชั้นสูงมักจะเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตได้ง่ายจึงคิดว่าเป็นเว็บไซต์ที่ได้สร้างมาเพื่อคนทุกกลุ่ม ตัวเว็บฯมีพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และจะมีพวกเครือข่ายพวก NGO บ้างที่เข้าใช้ จริงๆแล้วตัวเว็บไซต์เองเป็นตัวทำให้เกิดข้อจำกัด เพราะอย่างเว็บไซต์ประชาไทที่ทำอยู่ชาวบ้านธรรมดาทั่วไปไม่ได้เข้ามาอ่าน เนื่องจากส่วนใหญ่น่าจะเห็นว่าการอ่านพวกหนังสือพิมพ์อย่างไทยรัฐน่าจะเป็นทางเลือกที่สะดวกกว่า อีกทั้งคนเหล่านี้บางที่ไม่รู้จักด้วยซ้ำว่าเว็บไซต์ม.เที่ยงคืนคืออะไร เว็บไซต์นี้จึงเป็นกลุ่มเฉพาะไปครับ”

(อรรถพล สาตุ้ม, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2550)

“เรียกได้ว่าเกือบทุกครั้งที่เข้าใช้อินเทอร์เน็ตจะต้องเข้าไปดูอะไรสักอย่างในม.เที่ยงคืน โดยผมรู้จักเว็บไซต์นี้จากการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตแล้วก็มาเจอบทความที่ต้องการในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ซึ่งหลักๆของการเข้าเว็บไซต์นี้คือเข้าไปหาบทความเพื่อใช้ประกอบการเรียนและสิ่งที่ตัวเองสนใจนอกเหนือจากเรื่องเรียน โดยส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับสังคมและศิลปะ...”

...ดูเหมือนว่าคนที่เข้ามาคงจะต้องเป็นคนที่มีความรู้พอประมาณ อาจจะต้องระดับมหาวิทยาลัยขึ้นไป คือสื่ออย่างม.เที่ยงคืนอาจดูเหมือนเป็นสื่อสาธารณะแต่ในความเป็นจริงมันไม่ได้เข้าถึงคนทุกระดับ”

(ศุภวุฒิ บุญมหาธนากร, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2550)

“ผมรู้จักกับอาจารย์สมเกียรติที่เป็นเว็บมาสเตอร์ และท่านก็ได้แนะนำเว็บฯนี้ให้รู้จัก ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเข้าไปหาบทความของคนที่เราสนใจอ่านแต่ผมเข้าไม่บ่อยมาก ส่วนมากชอบไปฟังเวลาที่ทางม.เที่ยงคืนมีจัดสัมมนามากกว่า...”

...เว็บฯนี้เปิดขึ้นมาเพื่อชนชั้นกลางถึงสูง รวมถึงนักวิชาการที่มีปัญหาอ่านหนังสือ ผมรู้สึกว่ามันมีความขัดแย้งในตัวเองอยู่ คือคนของเว็บไซต์ม.เที่ยงคืนคงต้องการสื่อหรือเสนอความรู้ให้กระจายไปสู่คนกลุ่มใหญ่ แต่ในความเป็นจริงกลับเป็นว่ามีเพียงคนกลุ่มเล็กๆที่สนใจเนื้อหาหรือบทความในเว็บนี้เท่านั้น ซึ่งนั่นก็คือ

กลุ่มคนมีความรู้ อีกอย่างตัวบุคคลน่าจะเป็นจุดสำคัญที่ทำให้เว็บไซต์มีอิทธิพล ด้วย พูดง่าย ๆ ว่าถ้าเว็บนี้ไม่มีอาจารย์นิธิ ก็ไม่มีอะไรน่าสนใจ โดยส่วนตัวผมเป็นคนทำสื่อ ผมรู้สึกว่ามีสื่อใดที่น่าเชื่อถือที่สุด ก็คงยืนยันว่าเว็บที่อยู่ได้ทุกวันนี้ เพราะว่ามีอาจารย์นิธิอยู่ครับ”

(อรุณ ภูริทัต, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2550)

“ตอนนั้นกำลังหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนแล้วเพื่อนของผมได้แนะนำเว็บไซต์ม.เที่ยงคืนให้ เขาว่ามีบทความน่าสนใจเยอะซึ่งก็ไม่ผิดหวัง ในเว็บไซต์มีบทความที่น่าสนใจอยู่มากมายทำให้เข้ามาดูจนถึงทุกวันนี้แต่ก็ไม่ได้เข้าบ่อยมาก ซึ่งคงต้องแล้วแต่เวลาว่างที่มี โดยส่วนใหญ่จะเป็นการหาบทความที่สนใจมาอ่านครับ มีเวลาเยอะก็อ่านในเว็บฯ มีเวลาน้อยก็ copy มา save ไว้อ่านทีหลัง ซึ่งในความคิดเห็นของผมมองว่าเว็บนี้เป็นเว็บหนึ่งที่มีประโยชน์มาก แต่ถ้าถามว่าเป็นสื่อที่เป็นประโยชน์ต่อคนทั่วไปหรือไม่ ตรงนี้คงต้องตอบว่าไม่ เราต้องมองก่อนว่าคนที่เข้ามาใช้เป็นคนกลุ่มประเภทไหน ซึ่งผมมองว่าคงไม่ใช่ทุกคนทั่วไป ไม่ใช่เด็ก ไม่ใช่วัยรุ่น หรือผู้ใหญ่บางคนด้วยซ้ำ คนที่เข้าส่วนใหญ่ก็น่าจะเป็นพวกนักวิชาการ อาจารย์ NGO สื่อ หรืออย่างดีก็มีนักศึกษาบ้าง คือเนื้อหาส่วนใหญ่ในเว็บไซต์มันค่อนข้างหนักและอ่านยากสำหรับคนทั่วไป ตรงนี้ผมพูดถึงในส่วนของการบทความอย่างเดียวคือมันไม่ได้อ่านเข้าใจง่ายๆ มันไม่ใช่เว็บฯสำหรับคนทั่วไปจริงๆ ยิ่งพวกชาวบ้านชาวนาระดับรากหญ้าต่างๆไม่ต้องคิดเลย คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่คุณก็เห็นว่าน่าจะอ่านพวกไทยรัฐมากกว่า อินเทอร์เน็ตผมว่าบางครั้งยังไกลเกินไปสำหรับบางคน คือคนทั่วไปอย่างเด็กหรือเยาวชนคุณว่าเขาจะเข้าไปใช้หรือ เอาแค่พวกเด็กระดับมหาลัยก็ได้ว่าสนใจเข้ามาดูไหม ผมว่าน้อยเป็นส่วนน้อยมาก นอกเสียจากว่าจะต้องหาข้อมูลเพื่อไปทำรายงานหรือวิจัย อย่างดีก็คงมีบ้างที่สนใจจริงๆก็คงมีอยู่ และถ้าถามว่าม.เที่ยงคืนเป็นสื่อที่มีนัยยะอะไรแอบแฝงในการนำเสนอหรือไม่ ผมว่าเว็บไซต์นี้เป็นเว็บไซต์ที่บริสุทธิ์ไม่นำเสนออะไร ผมว่าเป็นแค่เว็บไซต์ที่ให้ความรู้กับคนกลุ่มหนึ่ง เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแวดวงวิชาการเท่านั้น”

(ธร ปิตติล, สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2550)

“ผมรู้จักเว็บไซต์นี้มานานมาก โดยผมรู้จักคนที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก่อนในครั้งแรกซึ่งก็คือกลุ่มนักวิชาการของม.เที่ยงใหม่ คืออาจารย์สมเกียรติ แต่จริงๆแล้วรู้จักอาจารย์ครั้งแรกผ่านทางงานเขียนซึ่งก็อาจพูดได้อีกแบบว่ารู้จักผ่านทางงานของอ.นิธิ เอียวศรีวงศ์ด้วย คือได้มีโอกาสอ่านงานของอาจารย์นิธิผ่านหน้าหนังสือพิมพ์มติชน พ็อคเก็ตบุ๊ก แล้วหลังจากนั้นได้ลอง search หาข้อมูลบทความย้อนหลังของ อ.นิธิ ก็บังเอิญไปเจอบทความของท่านที่เว็บไซต์นี้เข้า นั่นคือครั้งแรกที่รู้ว่าเว็บไซต์นี้เป็นที่รวบรวมงานทางวิชาการเอาไว้...

...โดยเหตุผลที่เข้าของผมคือต้องการอ่านบทความวิชาการครับ อันดับแรกเป็นการอ่านเป็นเพื่อการเสริมความรู้ อันที่สองเพื่อใช้ในการทำงาน อย่างอื่นก็คือต้องการดูความเคลื่อนไหวทางวิชาการทั่วไป หมายถึงว่าตอนนี้เขาสนใจประเด็นเรื่องไหน ตอนนี้สังคมแวดวงทางวิชาการหรือสังคมทั่วไปกำลังให้ความสนใจกับอะไรกัน ผมก็ไม่ได้ดูเป็นประจำแต่จะเข้าไปดูเมื่อมีความจำเป็นที่จะค้นคว้าหาข้อมูลทางวิชาการแล้วผมไม่รู้จะหาที่ไหนอย่างนี้ผมจะเข้าไปค้นที่ ม.เที่ยงคืนเป็นอันดับแรก...

...ซึ่งพูดได้ว่าตัวเว็บไซต์จริงๆมันมีประโยชน์ต่อประชาชนทั่วไปแน่นอน แต่ว่าการที่ประชาชนทั่วไปจะเข้าไปใช้ประโยชน์มันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะว่ามันเป็นเนื้อหาที่เป็นวิชาการมากๆ เพราะฉะนั้นมันก็เลยไปจำกัดคนที่เข้ามาใช้ว่าต้องมีความรู้ทางวิชาการระดับหนึ่ง สำหรับตัวผมเห็นว่าเว็บนี้มีประโยชน์แน่นอน มันมีเนื้อหาบางบทความที่ายหมายถึงอ่านแล้วเข้าใจง่ายก็มี ส่วนที่ยากระดับสูงมาก ระดับต้องเรียนปริญญาเอกก็มีเหมือนกัน มันมีความหลากหลายในตัว อีกอย่างคือเวลาเราพูดว่าอยากให้มีสื่อทางเลือกแสดงว่าสื่อกระแสหลักมันทำหน้าที่ไม่ดีใช่ไหมครับเราเลยต้องมีสื่อทางเลือก มันเหมือนกับว่าพอสิ่งนี้ไม่ดีเราก็นี่ไปดูอีกช่องทางหนึ่ง แต่เราต้องยอมรับว่าประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละเก้าสิบกว่ายังเสพย์สื่อกระแสหลักอยู่แล้วสื่อทีวีมีอิทธิพลมาก แต่ลึกๆผมยอมรับเสมอว่าการเปลี่ยนแปลงต่างๆเกิดขึ้นจากคนกลุ่มเล็ก คนกลุ่มเล็กนี่เองที่เขาไปเสพย์สื่อทางเลือกแล้วรู้ในสิ่งที่สื่อกระแสหลักไม่เสนอ เพราะฉะนั้นถ้าถามผมว่าเห็นด้วยไหมที่มีสื่อทางเลือก ผมเห็นด้วย แต่ขณะเดียวกันในฐานะที่ผมทำงานเกี่ยวกับ

การวิจัยสื่อผมก็อยากเห็นพัฒนาการของสื่อทางเลือก ทั้งนี้เราก็ไม่ได้ปฏิเสธสื่อกระแสหลัก เราก็อยากเห็นการพัฒนาของสื่อกระแสหลักเหมือนกันว่าจากแต่ๆจะมีการปรับปรุงที่ดีขึ้นใหม่ เพราะฉะนั้นการที่ไปทำเว็บไซต์ ม.เที่ยงคืนหรือโครงการอื่นที่ไปทำสื่อทางเลือกผมเห็นด้วยและสนับสนุนมาก แต่มันก็จะดีด้วยเหมือนกันถ้าเกิดว่าเขานำข้อมูลของสื่อทางเลือกมาคละ คาน คัด จ้างต่อต้านสื่อกระแสหลัก โดยนิสยคนไทยส่วนใหญ่ไม่ได้ชอบเสพย์สื่อทางเลือก ยิ่งคนต่างจังหวัดยิ่งแล้วใหญ่คนส่วนใหญ่ยังชอบสื่อกระแสหลักอยู่ คนที่เสพย์สื่อทางเลือกก็คือชนชั้นกลางหรือคนเมืองในต่างจังหวัดเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นมันก็เข้าทฤษฎีที่ว่าทุกๆการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเกิดขึ้นจากชนชั้นกลาง”

(ถาม เชื้อสถาปนศิริ, สัมภาษณ์, 18 กันยายน 2550)

5. ประเด็นการทำหน้าที่สื่อประชาสังคมในการเสริมพลังความรู้ รวมถึงส่งเสริม จูงใจให้เกิดความเคลื่อนไหวในภาคประชาชน

ในประเด็นเรื่องของการเสริมพลัง ความน่าเชื่อถือและการจูงใจของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่าข้อมูลที่ปรากฏส่วนใหญ่ใช้หลักของเหตุและผล จึงสามารถสร้างความเชื่อถือได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งหากขยายความจะพบว่าในความน่าเชื่อถือเนื้อหาในเว็บไซต์ สร้างประโยชน์ให้กับผู้เข้าใช้ได้แค่ระดับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือเสริมสร้างมุมมองปัญหาให้กว้างขึ้นเท่านั้น กล่าวคือด้วยลักษณะของบุคคลที่เข้าดูเว็บไซต์ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนที่มีความรู้ การใช้วิจารณญาณในการเลือกที่จะเชื่อจึงเป็นไปตามพื้นฐานความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคล การจูงใจสามารถเกิดขึ้นได้หากเนื้อหาที่แสดงมีตรรกะ มีเหตุผลที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนทัศนคติของผู้อ่าน ซึ่งในบทสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่าการจูงใจอาจเกิดขึ้นได้จากความนับถือในตัวบุคคลอย่างนิธิ เอียวศรีวงศ์ เนื่องจากเว็บไซต์นี้ก่อกำเนิดจากกลุ่มนักวิชาการ คณาจารย์ที่ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับนิธิ ดังนั้นผู้ให้สัมภาษณ์หลายๆท่านจึงมองว่าส่วนหนึ่งที่เว็บไซต์ได้รับความนิยมและความเชื่อถือน่าจะมาจากความชื่นชอบแนวคิดและ/หรือเป็นลูกศิษย์ของนิธิมาก่อน ทั้งนี้หลายๆทัศนะได้ชี้ให้เห็นด้วยว่าด้วยความที่เว็บไซต์นี้ดำเนินงานโดยกลุ่มคนที่มีความสนิทชิดเชื้อกับนิธิจึงเป็นไปได้ว่าเนื้อหาหรือแนวคิดต่างๆ มัก จะมีลักษณะส่งเสริมหรือเห็นด้วยกับแนวความคิดของกลุ่ม ทำให้บางครั้งเนื้อหาขาดความน่าสนใจและดูไม่มีความเป็นกลางเนื่องจากขาดความคิดเห็นที่ตรงกันข้าม แม้ว่าลักษณะของสื่อ

ทางเลือกไม่จำเป็นต้องอิงความเป็นกลาง แต่การนำเสนอข้อมูลด้านเดียวก็ทำให้เว็บไซต์ขาดความหลากหลายทางแนวคิดไปโดยสิ้นเชิงโดยจะเห็นได้จากการสัมภาษณ์ดังนี้

“รู้สึกว่าการหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก็มีแฟนประจำของตัวเองกลุ่มหนึ่ง เหมือนเข้าไปในห้องราชดำเนินของพันทิพ แล้วคุณก็เห็นว่าคนในพันทิพคิดยังไงกันบ้าง คุณก็เข้าไปดูมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ซึ่งยอมรับว่าส่วนมากคนที่เข้าไปแสดงความความคิดเห็นในเว็บก็ต้องเป็นคนที่มีความรู้เป็นนักวิชาการมากกว่าคนที่แสดงความความคิดเห็นในห้องราชดำเนินโดยทั่วไป แต่ว่ามันก็เป็นแค่ความคิดเห็นของคนเพียงกลุ่มหนึ่ง ถ้าอ่านเรื่องการเมืองก็อาจจะมองได้ว่าเป็นการเช็ค (check) เสียงของนักวิชาการกลุ่มหนึ่ง ถ้าถามว่าทำให้เข้าใจในเรื่องการเมืองมากขึ้นไหมคงตอบได้ว่าคงไม่แต่จะทำให้เข้าใจว่าคนกลุ่มนี้มองเรื่องการเมืองอย่างไรมากกว่า...

....และถ้าถามว่าการเข้ามาอ่านเป็นเพราะส่วนใหญ่เชื่อถือในแนวคิดของอาจารย์นิธิหรือไม่นั้นคงบอกไม่ได้ว่าเชื่อถือหรือเปล่า แต่รู้สึกว่าอาจารย์เป็นคนที่มีความคิดเห็นที่น่าสนใจและเมื่อได้อ่านงานของอาจารย์เลยพบว่าค่อนข้างให้แง่คิดที่ทำให้มองเรื่องต่างๆในแง่มุมที่กว้างมากขึ้น ก็เลยรู้สึกว่าถ้ามีอีกพื้นที่หนึ่งที่ทำให้คนเข้าไปเขียน ไปแสดงความความคิดเห็น คนที่เข้าร่วมงานก็คงรู้สึกว่าเป็นพื้นที่ๆทำให้ได้มุมมอง ทำให้มองเกี่ยวกับเรื่องการเมืองหรือสังคมได้กว้างมากขึ้นมากกว่าที่จะมองว่าความจริงแล้วการเมืองมันต้องเป็นไปตามความคิดเห็นที่ปรากฏในนั้น เพราะจริงๆแล้วการเมืองเป็นยังไงคนเราควรจะต้องมีวิจรณ์ญาณคิดเองมากกว่าใครจะตัดสิน และบางครั้งก็มีเหมือนกันที่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดหลายๆข้อที่ปรากฏในเว็บไซต์ ซึ่งบางบทความก็แสดงความความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการเมืองแบบชัดเจนมากโดยที่ไม่มีเหตุผลสนับสนุนที่มากพอ แต่เวลานี้ก็รู้สึกว่าเว็บไซต์นี้ก็เหมือนกับสถานที่ที่มีบทความให้อ่านทั่วไป เป็นธรรมดาทั่วไปที่มันจะมีทั้งบทความที่ดีและบทความที่ไม่ดี ฉะนั้นเวลาอ่านก็จะรู้สึกว่าบทความนี้มีการให้หลักของเหตุและผลในการแสดงความความคิดเห็นใหม่ หรือเป็นแค่ข้อความที่ไม่ค่อยน่าเชื่อถือ หรือว่ามีแต่ความคิดเห็นแต่ไม่มีหลักฐานสนับสนุนอะไรอย่างนี้ก็จะมีส่วนเหมือนกัน...

...ในเรื่องของการจูงใจส่วนตัวคิดว่ามีน้อยมาก เพราะรู้ว่าคนที่จะตามเข้าไปอ่านก็คือคนที่เป็นแฟนของคนที่อยู่โนม.เที่ยงคืนอยู่แล้ว กล่าวคือมีจุดยืนใกล้เคียงกันกับคนของม.เที่ยงคืนอยู่แล้ว ดังนั้นก็ยอมหมายถึงว่าอีกส่วนว่าไงก็ว่าตามกัน ถ้าคุณรู้จักภาพยนตร์สารคดี (documentary) ของไมเคิล มัวร์ ฟาเรนไฮน์ 911 ที่สร้างขึ้นมาเพื่อด่าจอร์จ บุช คนก็ออกมาบอกกันว่าถ้าเรื่องนี้ออกมาตอนปีเลือกตั้งบุชจะต้องมีปัญหาแน่ๆแต่ปรากฏว่าก็ไม่มีผลอะไรเพราะคนที่ไปดูเรื่องนี้ก็คือคนที่ไม่ชอบบุชอยู่แล้ว คนที่ชอบบุชก็จะไม่ไปดูดังนั้นก็เลยรู้สึกวาม.เที่ยงคืนก็เป็นอย่างนี้เหมือนกัน ด้วยความรู้ที่อยู่แล้วว่ากลุ่มคนของ ม.เที่ยงคืนเป็นใครดังนั้นคนที่ไม่เห็นด้วยหรือคนที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกับคนเหล่านี้ก็จะไม่เข้าไปอ่าน ส่วนคนที่เข้าไปอ่านส่วนใหญ่ก็เห็นด้วยอยู่แล้ว เพราะว่าความคิดเห็นก็น่าจะเป็นไปในแนวทางเดียวกันอยู่แล้วหรือไม่ก็อาจจะเห็นดีเห็นงามขึ้นไปใหญ่ จึงคิดว่าประเด็นนี้ไม่มีผลเท่าไร”

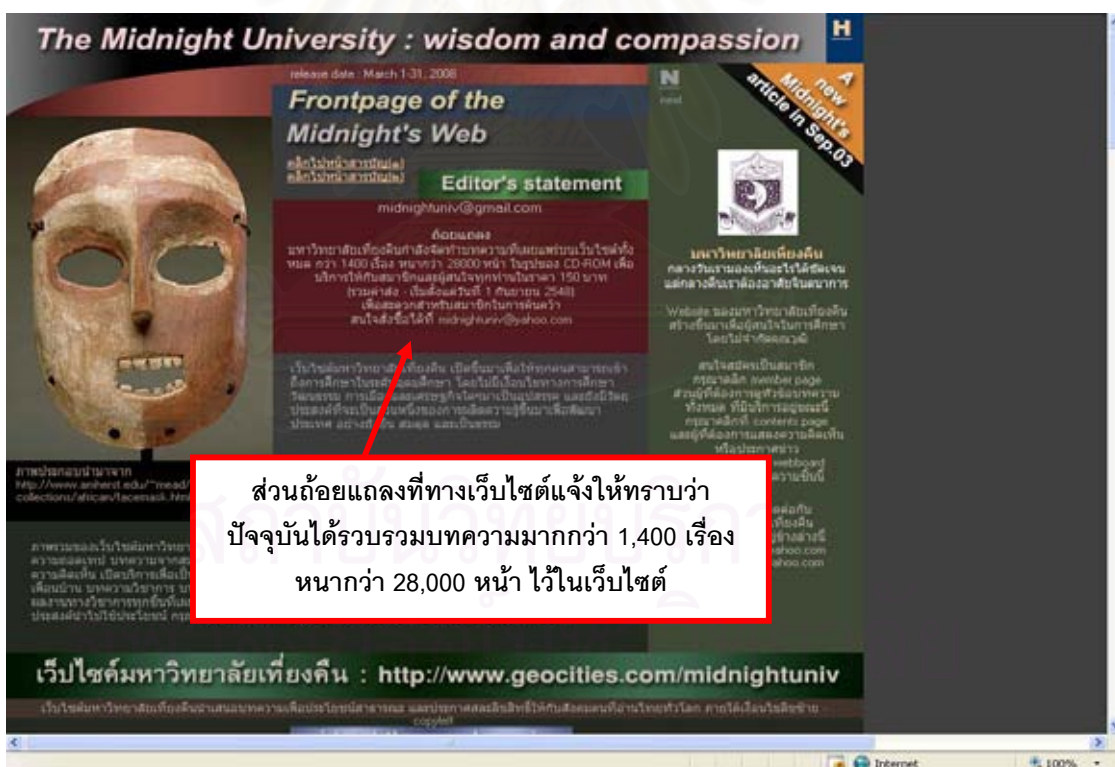
(วาสนา วงศ์สุวรรณ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2550)

“มันมีลักษณะเฉพาะทางสูง (technical) ชื่อเว็บไซต์ชี้ให้เห็นอยู่แล้วว่าเป็นมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เป็นระดับมหาวิทยาลัยไม่ใช่ระดับประถมเพราะฉะนั้นเนื้อหาต่างๆย่อมมีความซับซ้อน มีต้นตอ มีความสลับซับซ้อนทางความคิดของศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับศัพท์เฉพาะ (technical term) ที่ต้องใช้ ทั้งนี้ยังมีเรื่องของสังคมวิทยา มนุษยวิทยา รัฐศาสตร์ ฯลฯ ก็เป็นการให้ความรู้ทางวิชาการแก่ประชาชนซึ่งประชาชนก็ต้องเป็นกลุ่มที่เข้าถึงได้ด้วย อย่างม.เที่ยงคืนก็มีกิจกรรมมากมายที่ให้คนมีส่วนร่วมกันจริงๆ ไม่ใช่แค่โลกเสมือนแต่เป็นโลกของความ เป็นจริงซึ่งถ้าเป็นแฟนที่เหนียวแน่น ความคิดเห็นก็คงเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

...และหากพูดถึงประเด็นว่าเว็บไซต์สามารถจูงใจคนที่เข้ามาอ่านว่าได้หรือไม่ ต้องบอกก่อนว่าถ้าพูดถึงผลกระทบของสื่อ (media effect) ตามทฤษฎีจะพบว่าต้องเป็นการเปิดรับสื่ออย่างต่อเนื่องซ้ำๆบ่อยครั้งและต้องมีปัจจัยแวดล้อมที่มันเกี่ยวพันกันด้วย ฉะนั้นคงยากที่คนที่เข้ามาเปิดดูม.เที่ยงคืนแล้วสามารถเปลี่ยนความคิดจากระบบหนึ่งมายังระบบหนึ่งได้ มันคงยากแต่ถ้าถามว่ามีลักษณะของการตอกย้ำหรือไม่ ก็คงเป็นลักษณะอย่างนี้มากกว่าหรืออาจเป็น

กลุ่มคนที่ยังตัดสินใจไม่ได้และมีความโน้มเอียงอยู่บ้าง จนมาได้ข้อมูลที่เป็นลักษณะวิชาการ ข้อมูลที่มีการวิเคราะห์ที่เป็นระบบก็อาจเกิดการยอมรับด้วยเหตุผลหรืออาจเกิดจากหลายๆประการก็เป็นได้ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเองก็ไม่ใช่สื่อสารมวลชน แต่เป็นแค่สื่อทางเลือกที่คงไม่สามารถบอกได้ว่าจะมีความเป็นกลาง เพราะความเป็นกลางหรือความไม่เข้าข้างฝ่ายใดนั้นมันเป็นเกณฑ์ของสื่อสารมวลชน เพราะสื่อสารมวลชนสามารถเข้าถึงคนในมุมกว้างได้มาก ถูกลมองได้ว่าเป็นที่มาของข้อมูลข่าวสารที่เป็นความคิดกระแสหลักๆ ดังนั้นก็ถูกมวลชนคาดหวังว่าจะไม่เข้าใครออกใคร แต่ว่าถ้าเป็นทางเลือกจากสื่อกระแสหลัก ซึ่งใครจะเข้าฝ่ายไหน มีจุดคิดจุดยืนอย่างไร เป็นสิ่งที่กระทำได้”

(พิรงรอง รามสูต ทัศนะนันท์, สัมภาษณ์, 21 สิงหาคม 2550)

รูปที่ 11 แสดงส่วนถ้อยแถลงของเว็บไซต์

“บางทีมันมีส่วนช่วยได้ นอกเหนือจากที่มีพื้นที่ให้ความรู้กับประชาชนทาง อินเทอร์เน็ตแล้วก็ยังมีการสร้างโอกาสเข้าไปพบผู้คนเข้าพบพวกกลุ่มประท้วง บ้าง ซึ่งทางมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก็ได้เอาจุดนี้ไปบอกกล่าวคนพวกนั้นด้วยว่ามี เว็บไซต์ที่ให้แสดงความคิดเห็นอยู่ คือมันสามารถไปกระตุ้นให้เข้ามาดูบทความ หรือมาถกเถียงในประเด็นต่างๆ ซึ่งจริงๆ แล้วมันเกี่ยวข้องกับเครือข่ายหรือ Network ของเขาด้วยที่บางทีพวก NGO ก็เข้ามาร่วมสนทนา มีการเชิญพวก ประชาชนชาวบ้านมาพูดออกเว็บไซต์ พูดเกี่ยวกับความคิดทางเลือกหรือความรู้ ชาวบ้านต่างๆ เหล่านี้ ส่วนตัวผมเห็นว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนทำ ประโยชน์นี้ให้กับประชาชนพอสมควร เพราะเรารู้ว่าเว็บไซต์ทางเลือกมีไม่เยอะ คนอาจไม่รู้ว่าจะสื่อกระแสหลักกำลังเสนอความจริงอยู่หรือเปล่า สื่อทางเลือกอย่าง ม.เที่ยงคืนก็เป็นทางเลือกที่ดีให้แก่สังคม บางทีคนที่อ่านหนังสือพิมพ์อาจไม่รู้ จริงๆ ก็ได้ว่าประชาชนที่มาประท้วงเขามีปัญหาหนักหนาอย่างไร หนังสือพิมพ์ ไม่ได้นำเสนอแง่มุมดังกล่าวอย่างเด่นชัด เช่นกรณีของเขื่อนปากมูลเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก็ได้ไปพูดคุยปัญหาและรวบรวมมาตีแผ่ในเว็บ ซึ่งบางทีมัน ทำให้เราได้รู้ว่าชาวบ้านมีความคิดอย่างไรต่อปัญหาที่เกิดขึ้น มีความลำบากอย่างไร ทางแก้ควรเป็นแบบไหนถึงดีที่สุดสำหรับคนในพื้นที่...

...หากถามว่ามันมีส่วนภูมิใจหรือไม่ ตอบได้ว่ามีผลเพราะว่าคนเขียน บทความหรือเว็บมาสเตอร์เองก็เป็นอาจารย์ และคนที่เข้าดูก็มีลูกศิษย์ของเขา คือเขาอาจจะชี้แนะลูกศิษย์ได้ แน่แน่นอนว่าเว็บม.เที่ยงคืนเป็นสื่อเลือกข้างอยู่แล้ว สำหรับสื่อทางเลือกส่วนใหญ่อย่างประชาไทก็เลือกข้าง แต่ว่าส่วนตัวไม่เห็นด้วย กับการเลือกข้าง อยากให้สื่อเป็นกลางมากกว่าแต่การเป็นสื่อทางเลือกมันก็ต้อง มีการเลือกข้างเพราะมันเป็นทางเลือกอย่างหนึ่งที่ชัดเจน แม้จะเปิดให้เห็นว่า สร้างความชอบธรรมที่ดูเป็นกลางอย่างไร จริงๆ มันเป็นไปได้ที่จะเป็นกลาง และผมว่ามันไม่ผิดที่เขาจะชักจูงคนอย่างเช่นในกรณีของร่างรัฐธรรมนูญเป็นต้น”

(อรรถพล สาดุ้ม, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2550)

“ผมว่าเว็บม.เที่ยงคืนนำเสนอมุมมองทางความคิดได้แตกต่าง หมายถึงว่า มันเป็นทางเลือกมากกว่าความคิดเห็นที่เป็นวิชาการหรือที่มันเป็นกระแสหลัก คือ

ไม่สามารถหาอ่านได้ตามนิตยสารอื่นหรือหนังสืออื่น เพราะอย่างนั้นมันช่วยให้เห็นภาพอีกด้านจริงๆ เขาเด่นจริงเรื่องให้ข้อมูลอีกด้านหนึ่ง เมื่อเราอ่านอีกด้านหนึ่งเราก็จะเข้าใจ ส่วนเรื่องที่ผมจะตัดลีนยึดฝ่ายใดเป็นอีกเรื่องหนึ่งแต่ที่แน่ๆผมได้ประโยชน์จากเนื้อหาที่มากขึ้น เพราะฉะนั้นความเข้าใจเกิดขึ้นมาก ยังมีข้อมูลให้ผมอ่านมากผมก็เกิดความเข้าใจมากขึ้น ส่วนเรื่องการวินิจฉัยว่าจะเลือกฝ่ายไหนถือเป็นอีกเรื่องหนึ่งของการใช้เหตุผลมาหักล้างกัน...

...จริงๆผมพูดอย่างตรงไปตรงมาที่ผมเป็นแฟนของอ. นิธิ แต่ตัวผมเองก็เข้าข้างพันธมิตร ผมไม่ได้เข้าข้างคุณสนธิ ลิ้มทองกุล ผมไม่ได้เห็นด้วยกับสิ่งที่เขาทำ ตอนที่ผมรู้ว่าคุณสนธิ กับ อ. นิธิยืนกันคนละข้างแล้วผมรู้แค่นั้นเป็นความขัดแย้งส่วนบุคคล ผมอาจจะเข้าใจบทความของอ. นิธิได้ไม่ทั้งหมดแต่ผมรู้สึกว่าการที่ผมเป็นแฟนของอ. นิธิก็ไม่ได้หมายความว่าผมต้องเห็นดีเห็นด้วยกับสิ่งที่ อ. นิธิ หรืออาจารย์ท่านอื่นๆเขียน คิด พูด หรือที่แสดงออกมา ผมก็ต้องใช้วิจารณญาณของผมอีกที ซึ่งจริงๆอ. นิธิเองก็มีอิทธิพลกับผมมากไม่ว่าแนวคิดเรื่องวัฒนธรรม สังคม การเมืองซึ่งผมเห็นด้วยเพราะฉะนั้นความนับถือในตัวบุคคลนี้มีแน่นอน แต่ผมจะแยกออกจากเหตุผลทางด้านวิชาการหรือว่าสภาพความเป็นจริงเพราะว่าจริงๆแล้วเว็บไซต์ม.เที่ยงคืนและนักวิชาการของม.เที่ยงคืนจะต้องเจอปัญหาเกี่ยวกับแนวคิดที่ว่า ความเป็นนักวิชาการกับนักแก้ปัญหาสังคมที่บางครั้งมันสวนทางกัน ผมไม่ได้บอกว่าเว็บไซต์ม.เที่ยงคืนเสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาที่เป็นไปไม่ได้ จะบอกว่าเหตุผลทางวิชาการต่างๆสามารถนำมาแก้ไขปัญหาต่างๆได้แต่ต้องนำมาใช้อย่างนั้นจริงๆ ทางองค์กรภาคสังคมอื่นๆเขามีความอดทนที่ไม่เหมือนกัน ม.เที่ยงคืนจุดเด่นคือให้แง่คิดทางวิชาการเขาไม่ได้ออกมาเคลื่อนไหวทางสังคม ตรงนี้ไม่พูดถึงช่วงรับไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ตอนนั้นม.เที่ยงคืนออกมาเคลื่อนไหวเยอะมาก แต่โดยปัจจุบันแล้วเขาไม่เด่นทางด้านเคลื่อนไหวทางสังคม เขาเสริมความรู้ให้กับประชาชน แต่ในขณะที่องค์กรทางสังคมอื่นเขาไม่สนใจงานทางวิชาการเท่าไร เพราะฉะนั้นเขาก็เน้นที่จะเคลื่อนไหวให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากกว่า โดยเร็ว โดยเฉียบพลัน เพราะฉะนั้นบางครั้งที่ผมอยู่ในฐานะนักวิชาการผมก็จะใช้เหตุผลทางวิชาการในช่วงนั้นๆ แต่ในขณะที่บางคนมีพลังในการผลักดันผลักดันเปลี่ยนตรงนั้นได้เขาอาจรอไม่ไหว ผมก็ไม่ได้

บอกว่าผมเห็นด้วยกับการรัฐประหาร จริงๆจะบอกว่าไม่มีใครคิดเรื่องจะรับ หรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ สมมุติผมบอกว่าผมรับร่างฯ แต่ไม่ได้แสดงว่าผมไม่เห็น ด้วยกับข้อเท็จจริงที่นักวิชาการ ม.เที่ยงคืนชี้ให้เห็นข้อจำกัดของรัฐธรรมนูญชุดนี้ เพียงแต่ผมซึ่งนำหน้าคุณแล้วว่าเมื่อรับไปแล้วไปแก้ตามที่ม.เที่ยงคืนเสนอ แต่ฝั่ง ของม.เที่ยงคืนกลับมีจุดยืนที่เข้มแข็งว่าไม่รับ ความแตกต่างมันมีเล็กน้อยมากแต่ ต้องเข้าใจว่าผมในฐานะผู้อ่านเข้าไปอ่านแค่ต้องการความรู้เท่านั้น แต่ว่าการ นำไปใช้เพื่อตัดสินใจทางการเมืองผมถือเป็นอีกเรื่องหนึ่ง...

...อีกอย่างเขาเด่นทางด้านงานวิชาการ ความถนัดของนักวิชาการคือการคิด เขียน แปล ให้ความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ แต่ว่าเขาจะไม่ค่อยโดดเด่นในด้าน เป็นนักเคลื่อนไหวทางสังคม ผมว่ามันเป็น function ของนักวิชาการเองที่ทำให้ เขาจำเป็นต้องอยู่แบบเงียบๆหรือว่าอยู่บน “หอคอย” ผมก็อยู่บนหอคอยผมไม่ ถนัดที่จะลงไปเดินไปรวมพลัง จริงๆแล้วความเคลื่อนไหวทางวิชาการและทาง สังคมควรจะเดินไปด้วยกัน ที่นี้จะบอกว่าเว็บไซต์ม.เที่ยงคืนไม่สนับสนุนการ เคลื่อนไหวภาคประชาชนก็คงจะบอกอย่างนั้นไม่ได้ เขาสนับสนุนแต่สนับสนุน โดยการให้ความรู้ เขาต้องติดตั้งความรู้ก่อนหรือที่เรียกว่า empower ซึ่งมันใช้ เวลาและใช้เวลามากด้วย สิ่งสำคัญคือต้องการผู้รับสารที่มีจิตใจที่รอกการปลูกฝัง การสอน การเรียนรู้ ในขณะที่เดียวกันก็มีนักเคลื่อนไหวทางสังคมอีกพวกหนึ่งที่ไม่ รอกการสอน การปลูกฝัง แต่อยากเปลี่ยนแปลง พวกนี้ใจร้อนมันเลยบอกไม่ได้ว่า เขาทำ function นี้หรือเปล่า ถ้าบอกว่าเขาทำ function มาเพื่อเสริมความรู้ ให้ความรู้กับประชาชนเว็บไซต์ม.เที่ยงคืนทำได้ดีมาก...

...และผมรู้แค่ว่า ม.เที่ยงคืนจัดวงเวทีสัมมนาทางวิชาการบ่อยมากในมหาลัย เชียงใหม่หรือไม่ว่าจะในต่างประเทศ ไม่ใช่แค่อ.นิธิแต่ผมรวมถึงอาจารย์คนอื่น ๆ ด้วย ผมคิดว่านั่นคือการทำ function แบบลงมาจาก “หอคอย” แล้ว เขาทำได้ดี แต่ว่ามันเป็นปัญหาอย่างหนึ่งคือ มันเป็นนิสัยของ NGO หรือนักเคลื่อนไหวภาค ประชาสังคมของเราเองที่อาจจะยังไม่เคยชินกับระบบการขับเคลื่อนด้วยความรู้ ในเรื่องประเด็นทางการเมืองของเราไม่ได้ขับเคลื่อนด้วยความรู้เท่าไร คือบางที เราไปประท้วง เราไม่ได้มีความรู้เรื่องนั้นๆเลยด้วยซ้ำ เหมือนที่ว่าพวกมากลากไป

ก็ได้ ถ้าให้ผมมองว่าองค์กรใดที่จะมีประโยชน์ องค์กรนั้นต้องเป็นม.เทียงค์ ถ้าไม่มี.เทียงค์ผมก็ว่าแย่ ถึงแม้ว่าทางเว็บไซต์จะมีจุดยืนที่ชัดไปไม่ตรงกับผมแต่ผมก็ว่าดีแล้วที่มีเว็บไซต์นี้...

...และเนื่องจากบทความชิ้นหนึ่งที่เขียนออกมานั้น มันมีร้อยคนพันคนอ่าน เพราะฉะนั้นการที่จะชักจูงหรือชักนำความคิดของใครได้นั้น เป็นเรื่องของบุคคลนั้นมีความแข็งแรงทางด้านความเชื่ออะไรสักอย่าง จะบอกว่าเป็นเรื่องพลังของสารที่จะสามารถชักจูงใครได้หรือเปล่าด้วยซึ่งขึ้นอยู่กับผู้รับสารด้วยว่ามีจิตใจอ่อนแอหรือเปล่า แต่สิ่งที่ผมเชื่อและเด่นชัดคือข้อมูลที่เขาเขียนค่อนข้างรอบคอบครบถ้วนและเป็นเหตุเป็นผลไม่ใช่คำนำหวัชชฌาแบบไม่มีเหตุมีผล ประเด็นเรื่องการขึ้น่าผมเชื่อว่าเหตุผลทางวิชาการมันไม่สามารถเปลี่ยนใจคนได้ทั้งหมด เพราะอย่างผมเองก็ต้องมีปัจจัยทางด้านสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อแต่เดิม หรือฐานคิดทางการเมืองแบบหนึ่งอยู่แล้ว ผมอาจเป็นพวกนิยมความรุนแรง เช่นผมขอให้ทหารเข้ามาปฏิบัติ ผมไม่ยอมที่จะอดทนรอแบบนักวิชาการทั่วไปที่เชื่อมั่นในพลังประชาชน เพราะสิ่งเหล่านี้มันเป็นประสบการณ์เป็นโลกทัศน์ของแต่ละคน ที่อ่านบทความและมีไม่เท่ากัน แต่อย่างหนึ่งที่ผมบอกได้ว่าข้อมูลที่เขาให้ผ่านบทความเป็นข้อมูลที่ดีมีเหตุผลครบถ้วนเห็นสองด้าน และคนที่เข้ามาอ่านส่วนใหญ่เป็นปัญญาชน เวลาผมผมพูดถึงปัญญาชนผมไม่ได้หมายถึงพวกคนที่เรียนหรือมีการศึกษาสูงๆ แต่ผมหมายถึงพวกที่มีความรู้ มีความคิด ถึงแม้เขาจะจบป.4แต่เขาก็เป็นปราชญ์ได้ คนพวกนี้เขามีความแข็งแรงทางด้านความคิดเหตุผลอยู่แล้วเพราะฉะนั้นการที่จะไปชักจูงใครได้ผมว่ามันไม่ค่อยมีผล ถึงแม้ว่าบทความนี้จะถูกบล็อก (block) โดยกระทรวง ICT หรืออะไรก็ตาม ผมไม่รู้ว่าเขาตั้งใจจะให้มันมีผลทางการเมืองหรือไม่ แต่การบล็อกเว็บไซต์ม.เทียงค์ ผมว่ามันไม่มีผลเปลี่ยนความคิดทางการเมืองมากขนาดนั้น เพราะตัวเขาก็ดูไม่ตั้งใจ แม้จะอ่านดูแล้วเห็นว่ามันมีการต่อต้านคมช. จะบอกว่ามันไม่มีพลังมากขนาดนั้น เพราะคนที่เข้ามาอ่านเขามีพลังในการใช้วิจารณญาณแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าสารไม่มีพลัง และเว็บไซต์ม.เทียงค์ที่ดังได้ทุกวันนี้เพราะเขาเด่นทางด้านวิชาการ ข้อมูล บทความทางวิชาการ เขาก็เด่นดังในแวดวงวิชาการ นักวิชาการ นักศึกษา แต่เขาดังในหมู่คนทั่วไปหรือในหมู่คนที่ไม่เคยอ่านก็เพราะว่าเขาถูก

บล็อดค่างหาก เนื่องจากเขามีวาระซ่อนเร้น (hidden agenda) ทางการเมืองแล้ว เขาออกมาที่มีแสงสปอร์ตไลท์ส่องสว่าง และแน่นอนคนที่ออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองก็คือนักวิชาการนั้น เพราะฉะนั้นความดังคือเกิดจากเนื้อหาที่เขาเขียนและนักวิชาการที่ออกมาเคลื่อนไหว แต่ว่าต้องบอกก่อนว่าการออกมาเคลื่อนไหวแล้วดังนี้ไม่ถือว่าผิด คือผมหมายความว่ากระทรวงไอซีทีไปบล็อกเขาอย่างนี้ไม่ถูกเพราะผมเห็นว่ายิ่งไปปิด ก็ยิ่งทำให้ดังยิ่งขึ้นซึ่งไม่รู้ว่าจะทางกระทรวงคิดยังไง”

(ธาม เชื้อสถาปนศิริ, สัมภาษณ์, 18 กันยายน 2550)

“เว็บไซต์นี้ไม่ได้เป็นมิตรกับรัฐบาลชุดไหนเลย เพราะเว็บฯเรามีจุดยืนโดยสนับสนุนพลังภาคประชาชน โดยเสริมพลังความรู้ให้คนธรรมดาทั่วไป (empower ordinary people) มันมีความต่างกัน เราไม่เพียงให้ความรู้อย่างกว้างๆแต่เราสนับสนุนส่งเสริมให้เขาเพิ่มอำนาจให้กับตัวเอง คุณไม่เคยรู้ว่าคุณมีสิทธิ์ต่อสู้กับกระทรวงใหญ่ๆได้ เราก็ทำให้ดูเป็นตัวอย่างและเราก็ลงทุกอย่างที่เราต่อสู้มา กับ ICT ว่าเราเริ่มต้นดำเนินการเป็นขั้นตอนอย่างไร ซึ่งองค์การต่างๆสามารถเอาไปเป็นตัวบทและสังเคราะห์ไปใช้ได้ มีเหตุการณ์ใดที่เราเคลื่อนไหวกับภาคประชาชนนอกจากเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมทางการเมือง (political activities) ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเรายังทำเป็นตัวอย่างในกรณีต่างๆแบบนี้...

...มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเองก็มีกิจกรรมหลายอย่าง เช่นมีชั้นเรียน (class) เรียนแบบขั้นกายภาพ โดยวัตถุประสงค์ของชั้นเรียน คืออยากทำลายการพูด การสอนโดยคนเดียว (monolog) ที่ซึ่ง monolog คือการที่อาจารย์พูดคาบหนึ่ง 45-50 นาที พูดไป 45 นาที แล้วมาถามเด็กทีหลังว่ามีใครอยากจะทำอะไรทั้งที่จริงอาจารย์ก็ได้พูดไปหมดแล้ว ซึ่งมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่ทำแบบนี้แต่เราจะเชิญคนมาพูด 15-20 นาทีในประเด็นที่คุณอยากเสนอ จากนั้นในชั้นเรียนอีก 2 ชั่วโมงจะเป็นการถกเถียงกันแล้วทำชั่วโมงก็ไม่สรุปให้คุณไปคิดเอาเอง คุณต้องเรียนรู้กันเอง แต่เมื่อไรที่ต้องการฉันทามติเพื่อเคลื่อนไหวทางการเมือง ต้องมีประเด็น ไม่ใช่มาเถียงกันอีก เราพูดในพื้นที่สาธารณะกันเสร็จออกมาเป็นคนละ

เรื่องแล้วมันจะมีพลังได้ไง เวลาคุณต้องการให้มีพลังผลักดันประเด็นทางการเมืองที่มันแหลมคมหรือแรงพอ ต้องแยกแยะระหว่างการอภิปรายทางการเมือง (deliberative) กับความเป็นประชาธิปไตย (democracy) มีพื้นที่สาธารณะในการถกเถียง เสร็จแล้วต้องมีฉันทามติ (consensus) ต้องมีประเด็นทางการเมืองที่จะผลักดัน ห้องเรียนจะไม่มีการครอบงำ (monolog) เถียงกันไปถ้าฝ่ายคุณชนะผมเห็นด้วย ฉะนั้นเอาประเด็นของคุณเป็นประเด็นนำชั้นเรียน Monolog ไม่ได้ หลังจากนั้นเป็นการถกเถียงแล้วไม่มีสรุป ฉะนั้นคนอ่านก็ต้องเอาไปคัดกรองและคิดเองไม่ต้องเชื่อมหาวิทยาลัยเพียงคีน...

...ผมเชื่อว่าตัวละครในสังคมไทยในการผลักดันทางการเมืองมีเยอะมาก สมัยก่อนมีพระมหากษัตริย์ มีกองทัพ ข้าราชการระดับสูง คนมีอำนาจสูงสุดคือพระมหากษัตริย์ แต่หลังจากปี 40 เป็นต้นมาตัวละครแค่นี้ไม่พออธิบาย เพราะมีพรรคการเมืองที่มีนโยบายแบบทักษิณ มีตัวละครแบบนักวิชาการที่ออกมาแล้วสังคมค่อนข้างตอบรับ มีพระบางรูป นักธุรกิจที่ทำให้คนฟัง เห็นได้ว่ามีตัวละครที่ผลักดันทางการเมืองเยอะเราจึงไม่ผูกขาดว่าเราถูก เราอยากให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อให้ทุกฝ่ายมีสิทธิที่จะแบ่งปันความคิดลงในพื้นที่สันติภาพนี้ เราคิดอย่างซับซ้อนในแง่เศรษฐศาสตร์ – การเมือง, สังคม – การเมือง อะไรก็แล้วแต่ต้องถูกคิดโดยรวมทั้งหมด รวมทั้งประเด็นการรับมือกับโลกาภิวัตน์ จริงๆคือว่าตัวละครกับบริบทที่ซับซ้อนของตัวบทต่างๆที่ผลักดันมีเยอะมาก ฉะนั้นเวลามองเราต้องมองแบบนี้แล้วต้องหาข้อสรุป มิฉะนั้นก็จะวนเวียนและไม่มีข้อสรุป...

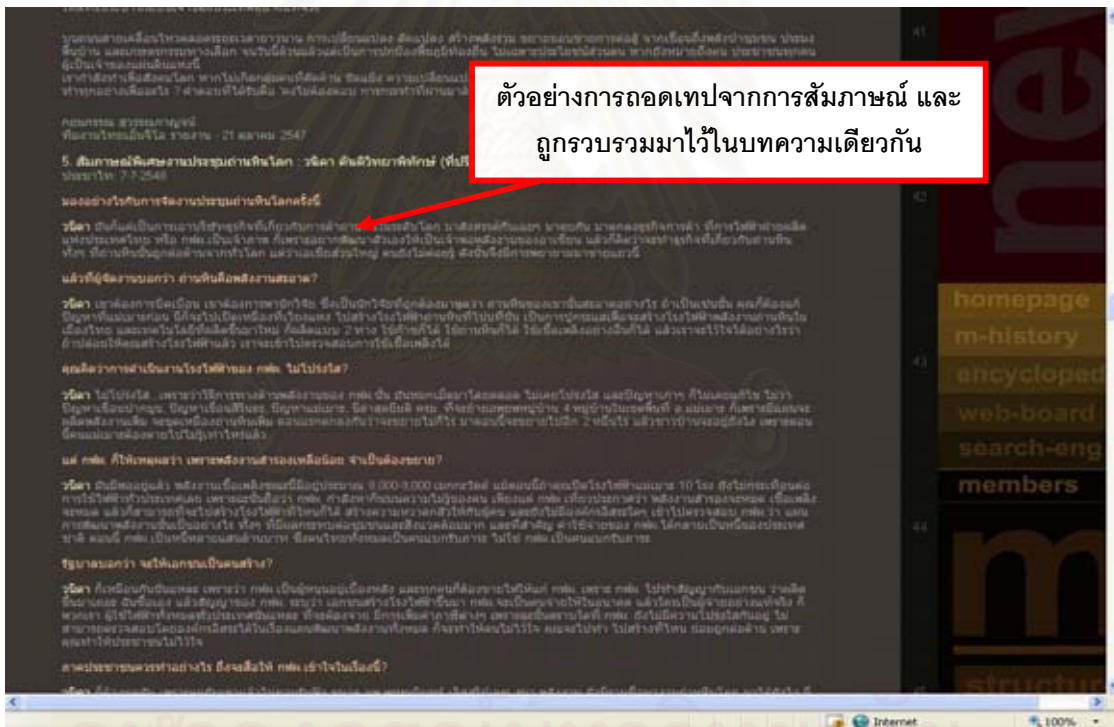
...ซึ่งผมขออธิบายทฤษฎีที่เรียกว่า Tipping Point ก่อน เขาบอกว่าความคิดในการเปลี่ยนแปลงสังคมนั้นเริ่มจากคน 1-3 % ก่อน หลังจากนั้นมันถูกขยายให้กับคน 6-12 % รับรู้ โดยคุณต้องพึ่งพนักงานขาย (salesman) ในกรณีที่เอาความคิดของคุณไปขายให้กับสังคม salesman คนนี้จะทำให้ขยายไป 70% แล้วมันจะหยุดแค่นั้น แค่ 70% อีก 30% จะเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ไม่มีปัญหา โดยคนที่เป็นผู้รับ (passive) ที่ได้รับความคิดจากการขาย กลุ่มใหญ่นั้นจะตอบปัญหาคุณได้ไหม อย่างอ้างว่าเป็นสังคมไทย สังคมใหญ่ๆก็เป็นแบบนี้ คนที่ passive มีมากกว่าคนที่ active เป็นธรรมชาติมนุษย์ นักวิชาการในปัจจุบันมี

บทบาทแทนพระสงฆ์ไปนานแล้ว โดยปัจจุบันพระนั้นไม่น่าเชื่อถือที่สุดในสายตาของคนชั้นกลาง เช่นการให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ไม่มีใครฟังหรือฟังพอคุณเริ่มอ้าปากคนเขาก็เข้าใจแล้วว่า你不รู้เรื่องการตรัสรู้ การรู้แจ้ง (enlightenment) ไม่เข้าใจความเชื่อทางศาสนา (religion) เช่นพวกมุสลิมอิสลามไม่ได้ข้ามพันแบบตะวันตกแต่สังคมไทยนั้นข้ามพันแบบไม่รู้ตัวเพราะเป็นอาณานิคมทางปัญญา พระไม่ใช่เป็นตัวแทนภูมิปัญญาของสังคมไทย ฉะนั้นเวลาพระไปประท้วงจึงไม่มีใครฟังอีกต่อไป เพราะความน่าเชื่อถือของความรู้ไปอยู่ที่นักวิชาการ พระยังจะไปอดอาหารแบบคานธีอีกโดยที่ไม่รู้ว่าการอดอาหารแบบอหิงสานั้นต้องใช้คนที่เป็คนบุคคลสำคัญ ถ้าไม่ใช่คนสำคัญเขาก็ปล่อยให้ตายทั้งนั้น ไม่ใช่พระที่ไม่มีใครรู้จัก 5 รูป แม้แต่คุณจำลองที่อดข้าวกับคุณฉลาดยังต้องกระโดดมาจากเส้นนั้นเองเพราะสังคมไม่วางใจในตัวคุณจำลอง...

...ในเรื่องของการตื่นตัวทางการเมือง ถ้าสังเกตจากเหตุการณ์เมื่อวันที่ 19 กันยายน 50 ผมคิดว่าประชาชนตื่นตัวทางสังคมสูงมากไม่ใช่เกิดจากการชักชวนของนักการเมือง จริงๆคือว่าเป็นพวกชายขอบที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากรัฐบาลทักษิณ การที่คนเกาะกลุ่มขนาดนี้มันเป็นพลังแฝง เช่นนักการเมืองยังมีอิทธิพลอันนี้อธิบายได้ อันที่สองคือละเว้นการอธิบายเรื่องผลประโยชน์เชิงนโยบายที่ทักษิณทำให้กับประชาชน เช่นสามสิบบาทรักษาทุกโรค, หมู่บ้านละล้าน, โครงการพักชำระหนี้ ฯลฯ คนเหล่านี้ได้รับประโยชน์ คนภาคใต้ก็ได้แต่โดยสรุปภาคใต้ได้น้อยที่สุด โดยเฉพาะนโยบายการปราบปรามภาคใต้แบบรุนแรง (กรณีตากใบหรือกรือเซะ) ภาคใต้เป็นเรื่องของประชาธิปไตย ผิดพลาดจากนโยบายทักษิณหลายครั้ง กระแสเปรมในจังหวัดสงขลา เรื่องของสสร.และรัฐบาลชั่วคราวในการลงประชามติ แต่ถ้าในอีสานหรือเหนือ ประชาธิปไตยไม่มีอิทธิพล ต้องไทยรักไทยมีอิทธิพล ทำให้คนจนมีศักดิ์ศรี มีผลประโยชน์เท่าชนชั้นกลาง (นโยบาย 30 บาทฯ) ซึ่งในช่วงทักษิณโครงสร้างของระบอบประชาธิปไตยที่แบ่งปัน 3 ส่วน (ตุลาการ, บริหาร, นิติบัญญัติ) มันสับสน ทักษิณไปแทรกแซงศาล, นิติบัญญัติ ทำให้ไม่คานอำนาจกัน ทีนี้เมื่อโค่นทักษิณลงก็ไม่ได้ทำให้ทั้ง 3 ส่วนกลับเข้าที่เพราะเอาฝ่ายตุลาการมาตั้งเป็นองค์กรอิสระ เห็นได้ว่าไม่ได้แก้ปัญหามาจริงจากการร่างรัฐธรรมนูญปี 50 แต่ต้องแก้โดยให้ทั้งสามส่วนกลับ

ทันที ดังนั้นจะลดความรุนแรงของ 10.7 ล้านเสียงกับ 14 ล้านเสียงได้อย่างไร ก็
 โดยวิธีการที่มีตุลาการที่เป็นกลาง คือ A กับ B ทะเลาะกันก็หลังฟัง C ไม่ใช่ A+
 ฉะนั้นรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผมถือว่าไม่ดี มีส่วนทำให้สังคมแตกแน่นอน ดังนั้นต้อง
 กลับเข้าสู่โครงสร้างประชาธิปไตยที่ดุลอำนาจกันก่อน ต้องแก้ 2 ครั้ง ดีกว่าครั้ง
 เดียว เวทีสนามหลวงก็เดือนติดต่อกันจนถึงการปฏิบัติเกิดการแข่งและชำระ
 ทักษิณโดยคนบนเวทีสนามหลวง แล้วจุดนี้ทำให้น่าเชื่อถือไหม? ทำไมไม่ใช่คน
 กลางชำระ ดังนั้นต้องหาใครที่ยืนรับฟังทั้งสองฝ่ายมาตัดสิน”

(สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2550)

รูปที่ 12 แสดงตัวอย่างบทความที่รวบรวมการถอดเทปสัมภาษณ์

6. ประเด็นความเป็นกลาง

เมื่อมองประเด็นในเรื่องของความเป็นกลาง ผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าด้วยรูปแบบของสื่อที่มีลักษณะเป็นสื่อทางเลือก ความเป็นกลางจึงไม่จำเป็นต้องมีเพียงแต่สิ่งสำคัญที่ต้องการเน้นย้ำคือเรื่องของความหลากหลายทางเนื้อหาที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการให้เว็บไซต์มีทั้งข้อมูลส่วนที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยปรากฏเพื่อให้ผู้ใช้สามารถเลือกพิจารณาและเลือกตริตรองหาเหตุผลต่างๆด้วยตัวเองดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“โดยส่วนตัวไม่เคยเชื่อเรื่องสื่อเป็นกลาง คิดว่าสื่อกระแสหลักก็มีการนำเสนอ มุมมองในแบบหนึ่งอยู่แล้วซึ่งก็ไม่ใช่เป็นกลางด้วย ที่เราเห็นๆกันก็คือสื่อมักจะนำเสนอข่าวบวกกับความคิดความรู้สึกส่วนตัว ในบางครั้งไม่มีเหตุมีผลที่เพียงพอซึ่งในสายตาเรามันดูไม่น่าเชื่อถือและสื่อทางเลือกอย่างม.เที่ยงคืนก็เหมือนกันไม่จำเป็นต้องเป็นกลาง เพียงแต่ควรจะนำเสนอในสิ่งที่มีเหตุมีผลมารับรองความคิดนี่ก็คือสิ่งที่สื่อกระแสหลักกับสื่อทางเลือกแตกต่างกัน สื่อทางเลือกอย่างม.เที่ยงคืนมีการนำเสนอประเด็นที่น่าสนใจและมีหลัก มีเกณฑ์ในการนำเสนออย่างมีเหตุมีผล ส่วนตัวดูว่าเว็บฯม.เที่ยงคืนน่าเชื่อถือมากกว่า อย่างเรื่องรับไม่รับร่างฯทางเว็บฯมีการแสดงจุดยืนว่าไม่รับอันนี้ไม่แปลกอะไร เพราะทางเว็บไซต์เองก็มีเหตุผลแจ่มแจ้งว่าทำไมถึงไม่รับ ก็มีการสนับสนุนส่งเสริมให้คนที่เข้ามาอ่านร่วมมือร่วมใจกันลงคะแนนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ แต่มันก็ขึ้นอยู่กับคนที่เข้ามาดูด้วยว่าจะคล้อยตามเหตุผลที่เขาให้ไว้หรือไม่ ถ้าเปรียบเทียบเหตุผลตามที่ในเว็บฯแจ่มแจ้งแล้วพบว่าเหตุผลดีที่สนับสนุนให้ไม่รับ คนๆนั้นก็อาจลงคะแนนไม่รับก็เป็นได้ แล้วคนที่เข้าไปดูในเว็บไซต์นี้ส่วนใหญ่ก็เป็นคนมีความรู้ ไม่ใช่คนที่เชื่ออะไรง่าย ๆ ดังนั้นการได้เข้าไปรับข้อมูลแบบหนึ่งมา ก็ต้องเอามาชั่งก่อน เป็นต้น”

(กรองทอง สุคประเสริฐ, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2550)

“มันพูดยากครับเรื่องความเป็นกลาง บางประเด็นก็น่าจะชี้แจงแต่บางประเด็นก็น่าจะคงความเป็นกลาง จะบอกว่าเดี๋ยวนี้ความเป็นกลางมันหายาก ผมก็ไม่ได้เชื่อในเรื่องความเป็นกลางอยู่แล้ว ตรงนี้มันขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของ

แต่ละคน ซึ่งผมเชื่อว่าคนที่เข้ามาอ่านเว็บไซต์ม.เที่ยงคืนส่วนใหญ่มีวิจารณญาณที่ดี ไม่น่าจะถูกงมงายโดยไม่มีเหตุผลรองรับ”

(ศุภวุฒิ บุญมหาธนากร, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2550)

“เกี่ยวกับทฤษฎีเรื่องความเป็นกลาง เวลาเราพูดกันจริงๆมันเรื่องใหญ่ หนังสือพิมพ์เดี๋ยวนี้มี advocacy journalism (สื่อเลือกข้าง) adversary journalism (สื่อที่เป็นปรปักษ์) เช่นเนชั่น (Nation) บอกว่าเราเลือกข้างความถูกต้อง เป็นกลาง อาจะยกกรณีของ PTV ตั้งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์ทางการเมือง คือผมกำลังจะบอกว่าวัตถุประสงค์ทางการเมืองที่ต้องการสนับสนุนข้างใดกับแนวคิดความเป็นกลางมันคนละเรื่องกัน การที่คุณมีวาระซ่อนเร้น (hidden agenda) กับการที่คุณมีความเป็นกลางมันคนละเรื่องกัน มันถูกต้องที่คุณอาจจะบอกว่าม.เที่ยงคืนมีวาระซ่อนเร้นเหมือนกัน แต่ว่าคุณสามารถเสนอเนื้อหาที่คุณต้องการลงให้มีความเป็นกลางได้ หากคุณต้องการจะทำมันก็จะเกิดความยุติธรรมขึ้น แต่ปัจจุบันเมื่อมี hidden agenda เกิดขึ้นมันก็นำไปสู่การนำเสนอเนื้อหาต่างๆที่ไม่มีความเป็นกลาง ที่นี้ก็มีพูดกันอีกว่าอันนี้ไม่ใช่สื่อแท้ อันนี้ไม่ใช่สื่อเทียม อย่างกรณี PTV ก็เคยโดนกล่าวหาว่าเป็นสื่อเทียม คืออย่างไรก็แล้วแต่ การเลือกข้างมีได้แต่ปัญหาที่มันมีอยู่ก็คือเราไปเชื่อว่าความเป็นกลางมันมีอยู่จริง แต่จริงๆแล้วมันเป็นเรื่องไม่จริงเลย เราไม่เคยเป็นกลาง เพราะฉะนั้นก็ต้องแก้ไขจุดนี้ โดยคุณบอกมาเลยว่าไม่มีความเป็นกลาง บอกกันมาเลยว่าคุณอยู่ข้างไหน ไม่ต้องมาโต้เถียงเพราะเราไม่เชื่อในความเป็นกลาง ที่ยังเป็นปัญหาอยู่เพราะแค่เรายังเชื่อว่ายังมีความเป็นกลางกันอยู่ มันมีแต่เราไม่เคยทำมันได้ เราไปเลือกข้างจะดีกว่าอย่างทีอเมริกาเขาไม่เชื่อ เขามีเสรีในการเลือกข้างกัน เช่นวอชิงตันโพสต์ (Washington Post) เลือกข้างหนึ่ง นิวยอร์ก ไทม์ (New York state time) ก็เลือกข้างหนึ่ง คนหนึ่งอยู่เดโมแครต (Democrat) อีกคนอยู่รีพับลิกัน (Republican) อย่างนี้เป็นต้น”

(ธาม เชื้อสถาปนศิริ, สัมภาษณ์, 18 กันยายน 2550)

“วาสนาเองไม่คิดว่าเว็บม.เที่ยงคืนเป็นสื่อที่มีความเป็นกลางอยู่แล้ว คิดว่าเว็บไซต์นี้เป็นสถานที่ที่ให้คนเข้ามาแสดงความคิดเห็น แต่ว่ากลุ่มของคนที่สร้าง

เว็บฯขึ้นมาหรือขาประจำที่นี้ก็มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน มันก็ไม่ผิดที่จะ
 คำจะมีพื้นที่ไว้แสดงความคิดเห็น แต่ถ้าทางเว็บฯบอกว่าเป็นกลางก็คงจะไม่ได้
 เพราะว่ามันเป็นความบังเอิญที่เราทำงานด้วยกัน เป็นเพื่อนร่วมงานด้วยกันที่
 สนทนกันจนทำเว็บไซต์ด้วยกัน ก็คงต้องมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน แล้วเมื่อ
 ทำออกมาก็เลยมีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันหมด ซึ่งคนที่เข้าไปอ่านก็
 ควรที่จะรู้ว่ามันไม่ได้เป็นสื่อที่มีความเป็นกลาง มันเป็นสื่อที่มีไว้แสดงความคิดเห็น
 ของคนกลุ่มหนึ่ง อย่างเรื่องของร่างรัฐธรรมนูญ ตรงนี้ไม่รู้ว่าหากมีคนที่ไม่
 เห็นด้วย และส่งบทความไปที่เว็บฯ ทางเว็บฯจะมีการตรวจสอบ (censor) หรือไม่
 ซึ่งส่วนตัวคิดว่าต้องมี เพราะหากเป็นเรื่องหยาบค้าย ว่าเสียๆหายๆโดยไม่มีหลักฐาน
 รองรับ อันนี้ต้อง censor และทางเว็บมีหลักในการคัดเลือกบทความลง
 อย่างไร ตรงนี้อยากฝากไปถามทางเว็บมาสเตอร์เหมือนกัน ส่วนตัวคิดว่าหาก
 เป็นกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับแนวทางของเว็บนี้นั้น อาจจะเปล่าประโยชน์ที่จะส่ง
 บทความไป เพราะคนส่วนใหญ่ที่เป็นขาประจำของเว็บน่าจะมีแนวทางเดียวกับ
 คนในเว็บอยู่แล้ว ซึ่งถ้าเป็นอย่างนี้จริงๆ ทางเว็บน่าที่จะมีการแก้ไขปัญหาดังนี้
 เพราะถ้าเป็นการนำเสนอเฉพาะประเด็นที่มีลักษณะไปในทางเดียวกันเหมือนกัน
 หมดก็จะเป็นการเสนอความข้างเดียว จริงๆถ้ามันจะให้มีความค่าทางวิชาการ
 มากกว่านี้ก็ควรที่จะมีความคิดเห็นไม่เหมือนกันหลายๆฝ่ายมาโต้แย้งกัน ซึ่งตรง
 นี้จะเป็นการปรับปรุงให้เว็บมันน่าสนใจมากขึ้น แต่ไม่รู้ว่าจริงๆแล้วเว็บไซต์เป็น
 อย่างนี้หรือเปล่า วงการวิชาการเราใจกว้างกันขนาดนี้หรือเปล่า”

(วาสนา วงศ์สุวรรณ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2550)

7. ประเด็นข้อได้เปรียบเสียเปรียบเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อกระแสหลัก

จากที่กล่าวเมื่อกลับมามองในประเด็นของความได้เปรียบเสียเปรียบของสื่อใหม่อย่าง
 อินเทอร์เน็ตกับสื่อกระแสหลักอย่างโทรทัศน์, วิทยุหรือหนังสือพิมพ์แล้วจะพบว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัย
 เพียงคืนมีข้อได้เปรียบเด่นชัดในเรื่องของทุนที่ไม่ต้องใช้มาก ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในลักษณะ
 ของ "แรง" ทำให้สื่อปราศจากการกีดกันจากกลุ่มนายทุนและมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่
 ต้องมีข้อผูกโยงกับนายทุนสื่อ ประการต่อมาคือสื่อใหม่ยังช่วยพึ่งพิงหลายช่องทางพรมแดนและเวลา
 เพราะหากผู้ใช้มีความสามารถในการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตได้ก็สามารถเข้าเว็บไซต์ได้ไม่ว่าจะเป็นที่

ไหน เวลาใด และความได้เปรียบอีกประการหนึ่งคือพื้นที่ของข้อมูลที่มีขนาดมหาศาลสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาได้ตลอดเวลา เมื่อเปรียบเทียบแล้วจะเห็นว่าในสื่อกระแสหลักจะถูกควบคุมด้วยปัจจัยทางด้านทุน ด้วยการลงทุนที่สูงทำให้สื่อต้องพึ่งพิงปัจจัยจากกลุ่มนายทุนสื่อจึงเป็นผลให้สื่อส่วนใหญ่ขาดอิสรภาพทางการนำเสนอข้อมูล แต่อย่างไรก็ตามข้อดีที่ยังเป็นปัญหาสำหรับสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ตคือ ด้วยประชาชนของประเทศไม่ได้มีความสามารถในการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตทุกคน ทำให้การสื่อสารของเว็บไซต์ยังไม่สามารถขยายไปยังมูกว้างได้ อีกทั้งประชาชนส่วนใหญ่ยังเลือกที่จะเสพย์สื่อกระแสหลักเพราะเข้าถึงง่ายและมีราคาไม่แพง ทั้งนี้ยังรวมถึงความสนใจของคนส่วนใหญ่ด้วยที่ยังนิยมเสพย์ข้อมูลเนื้อหาที่เน้นไปในทางบันเทิงมากกว่าความรู้เชิงวิชาการ ซึ่งการที่บุคคลๆหนึ่ง จะเข้าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ ต้องเป็นผู้ใช้ที่มีลักษณะที่เรียกว่า active user กล่าวคือมีความตั้งใจจริงหรือมีจุดประสงค์บางอย่างที่ต้องเข้าใช้ และเมื่อมองย้อนไปยังประเด็นที่กล่าวถึงกลุ่มคนเข้าใช้มีจำนวนที่น้อยแล้ว จะพบว่าความถี่ของการเข้าเว็บไซต์ไม่ได้มีสูง โดยเหตุผลที่ผู้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ได้ให้ไว้คือจะเข้าดูต่อเมื่อต้องการค้นคว้าหาความรู้เสริม, มีเวลาว่างหรือมีสถานการณ์บางอย่างเกิดขึ้นที่บ้านเมืองและต้องการเข้ามาดูความคิดเห็นต่างๆต่อสถานการณ์นั้นๆในเว็บไซต์ดังกล่าว คำสัมภาษณ์ต่อไปนี้เป็น

“ต้องยอมรับว่าสื่อกระแสหลักก็คือทีวีที่ได้รับความนิยมกว่า อย่างไรก็ตาม เว็บไซต์ก็เป็นแค่สื่อทางเลือกที่ความนิยมยังต่างกันอยู่ คนทั่วไปอย่างชาวบ้านชอบที่จะดูทีวีมากกว่า ดูสิ่งบันเทิงมากกว่าดูข่าวสารบ้านเมืองที่ต้องขบคิด ยิ่งเป็นคอมพิวเตอร์ชาวบ้านคงไม่ได้สนใจ หรือถ้าเป็นเด็กก็คงเล่นแต่เกมส์ ดังนั้นเว็บไซต์จะมีประโยชน์กับเฉพาะคนที่สนใจมันจริงๆเท่านั้น”

(อรุณ ภูริทัต, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2550)

“ว่าสนว่าสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีปัญหาอย่างหนึ่งคือมันไม่เหมือนกับพวกวิทยุ โทรทัศน์ เมื่อเราเห็นคนที่เข้าไปโพสต์ข้อความเราจะงงว่าเขาคือใคร เพราะเขาคงจะไม่ใส่ชื่อจริงในบางครั้งหรือทุกครั้ง หรือไม่ก็ใส่ชื่อจริง บางที่ใช้เป็นนามปากกาที่เขาใช้ประจำเราก็รู้ว่าคือใคร แต่ปัญหาของคนที่เข้าไปตั้งกระทู้เหมือนพวกเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ที่มีคนเข้าไปแสดงความคิดเห็นได้ ว่าสนารู้สึกว่าสื่ออินเทอร์เน็ตบางที่ได้กลายเป็นสถานที่ที่คนเราเข้าไปแสดงความคิดเห็นได้โดยไม่ต้องแสดงความรับผิดชอบคำพูดตัวเอง ไม่ต้องรับผิดชอบต่อความคิด

ตัวเอง ไม่ต้องใส่ชื่อจริงหรือไม่ต้องใส่ชื่อเลยด้วยซ้ำ ตรงนี้จะทำให้เกิดปัญหาคือ จะชอบมีพวกเข้าไปสร้างกระแสเยอะ ซึ่งมหาวิทยาลัยที่เที่ยงคืนเองก็เจอปัญหา อย่างนี้ว่าคนเข้าไปแสดงความเห็น (comment) ในกระทู้แล้วไปสร้างความ บั่นป่วนมาก บางครั้งหยาบคายมาก อีกทั้งยังมีพวกเมลขยะ (junk mail) หรือ พวกกระทู้เสนองานซึ่งคงจะต้องแก้ไขปัญหากันไปด้วยการพัฒนาเทคโนโลยี หรือการมีเว็บมาสเตอร์เพิ่มมากขึ้นจะดีกว่า เป็นความจริงอยู่ที่ตรงนี้เป็นพื้นฐาน สาธารณะที่ใครก็ได้มีอินเทอร์เน็ตสามารถเข้าไปแสดงความเห็นได้แต่คง จะต้องปรับปรุงเรื่องความรับผิดชอบในการแสดงความคิดเห็นของตัวเองให้มากขึ้นกว่านี้”

(วาสนา วงศ์สุวรรณ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2550)

“ม.เที่ยงคืนได้เปรียบข้อแรกคือในเรื่องของความสามารถในการแสดงความคิดเห็นที่รวดเร็ว ตอบกระทู้ได้เลย ก็เหมือนกับสื่อทางอินเทอร์เน็ตทั่วไปที่มีความ ได้เปรียบตรงนี้ เราไม่ชอบอะไร มีความเห็นอย่างไรก็แสดงความคิดเห็นตอบเข้าไปที่หน้านั้นได้เลย ถ้าให้ยกตัวอย่างเปรียบเทียบอย่างเว็บประชาไทที่มีทั้งหมด ของเว็บบอร์ด ข้อมูล มีคลิปวิดีโอ มีวิทยุชุมชนออนไลน์ อันนี้ ม.เที่ยงคืนน่าจะมีการพัฒนาอย่างนี้ด้วยก็ดี ข้อดีอีกด้านก็คือ ม.เที่ยงคืนมันมีปฏิสัมพันธ์ด้วย คือ บางทีข้อมูลที่ปรากฏบนเว็บไซต์มันเป็นข้อมูลจากการที่ ม.เที่ยงคืนมีจัดสัมมนา กับประชาชน กับชาวบ้าน แล้วนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ ซึ่งมันเป็นข้อมูลเฉพาะ เป็นข้อมูลในแง่ทางเลือกมากกว่าที่จะไปปะปนในสื่อสาธารณะ แน่นอนมันไม่เหมือนข้อมูลจากพวก มติชน ไทยรัฐ หรือผู้จัดการ ที่อาจนำข้อมูลมาจากนักคิด นักวิชาการทั่วไป แต่ของ ม.เที่ยงคืนมันถือเป็นแนวคิดที่อาจแหวกแนว แต่มันก็ มาจากประชาชนที่เข้าไปร่วมการสนทนาโดยแท้จริง”

(อรรคพล สาตุ้ม, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2550)

“ตามทฤษฎีที่ชี้ชัดอยู่แล้วเรื่องการเข้าถึง การปฏิสัมพันธ์ การไม่ต้องออกชื่อจริง ความเป็นนิรนาม ความยืดหยุ่นในเรื่องของเวลา สถานที่ แต่ข้อเสียเปรียบก็มีเยอะเช่นกัน ขนาดตัวเลขที่สมมุติขึ้นมาแล้วว่าคนไทยใช้อินเทอร์เน็ตแปดล้านกว่าคน แต่ต้องกลับไปดูข้อมูลด้วยว่าอ้างอิงอย่างไร เพราะโดยปกติจากการวิจัย

เราจะพบคำถามว่า “ท่านเคยใช้อินเทอร์เน็ตเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาหรือไม่” ซึ่งถ้าบอกว่าใช่ก็ถือเป็นผู้ใช้ทันที ไม่ได้หมายความว่า เป็นผู้ใช้งานจริงๆ (active user) เราต้องตรวจสอบลึกลงไปอีกว่าจริงๆ แล้วกลุ่มคนที่เข้ามาเป็นพวกใช้นาน ใช้น้อย หรือเข้าใช้เวลาแค่ชั่วครู่กับเว็บไซต์ หรือเป็นพวกผู้ใช้แบบจริงๆ จังๆ หรือเข้ามาใช้เล่นๆ เพราะฉะนั้นเท่าที่ดูจากระบบของการบริโภคสื่อ หรือการใช้สื่อของคนไทยซึ่งค่อนข้างจะเอนเอียงไปในทางเรื่องของบันเทิง เรื่องเบาสมอง เรื่องที่ชุมชนสนใจมากกว่า คือช่วงแรกม.เที่ยงคืนก็ถือเป็นปรากฏการณ์แบบใหม่ แต่ปัจจุบันก็ไม่ว่ายังมีแพลนที่ติดตามเหนียวแน่นขนาดไหน กลุ่มที่ติดตามใหม่ๆ มีเพิ่มขึ้นแค่ไหนไม่แน่ใจ”

(พิรงรอง รามสูต ทัศนะ, สัมภาษณ์, 21 สิงหาคม 2550)

“อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่คุณไม่จำเป็นต้องใช้ทุนเยอะนั่นคือข้อได้เปรียบ ยิ่งเดี๋ยวนี้มีอินเทอร์เน็ต 2.0 แล้วคือผู้ใช้เป็นผู้ผลิตเนื้อหาเอง (user create content) ม.เที่ยงคืนอาจจะเป็นคนกลุ่มเล็กๆ เป็นนักวิชาการที่ผลิตเนื้อหาเอง แล้วกระจายไปสู่หมวกกว้าง คือพูดง่าย ๆ ว่าเป็นการกระจายงานวิชาการไปสู่สังคม มันเป็นเรื่องที่ดีมากๆ เพราะฉะนั้นข้อได้เปรียบของเขาคือเขาใช้ทุนน้อย เขาไม่ต้องทำงานภายใต้ข้อจำกัดของเวลาและพื้นที่ เขาไม่ต้องสนใจด้วยซ้ำว่าผู้อ่านของเขาคือใครไม่ต้องมีกฎหมายมาคุ้มครอง จริงอยู่ที่ตอนนี้มีพรบ. คุ้มครองเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ซึ่งตรงนั้นจะไปคุกคามเขาโดยตรง ที่นี้ต้องดูก่อนว่า พรบ. นั้นผิดหรือไม่ ทั้งนี้เป็นที่เข้าใจกันอยู่ว่า พรบ. ฉบับนี้ไม่ได้ตั้งขึ้นมาเพื่อปิดเว็บไซต์ของม.เที่ยงคืนแต่มันสามารถบังคับใช้ได้กับทุกเว็บไซต์ เพราะฉะนั้นเราก็ต้องมีการรวมตัวกันเป็นสมาคมหรือองค์กรผู้ใช้เว็บไซต์ และก็บอกว่ากฎหมายนั้นมันเป็นเส้นทางในการตรวจสอบ (censorship) ข้อได้เปรียบอื่นๆ ที่เห็นก็คือเนื่องจากมัน timeless (ไร้กาลเวลา) สิ่งเดียวที่จะทำให้ถูกตรวจสอบก็คือตรง ISP server แต่ข้อได้เปรียบอีกอย่างคือมันทำงาน เข้าถึงทุกคนไม่จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่รัฐมาตรวจสอบเนื้อหาคือหมายถึงว่ามันไม่ถูกผูกโยงด้วยทุน คือเอาทุนมาแทรกแซงเว็บไซต์ไม่ได้ แต่ถ้าเป็นสื่อกระแสหลักนั้นยังสามารถใช้ทั้งอำนาจรัฐและอำนาจทุน (state power & capital power) แต่ถ้าเป็นอินเทอร์เน็ตคุณใช้ได้แค่อำนาจของรัฐ (state power) ไม่มีผู้สนับสนุน (sponsor) คุณก็อยู่ได้ แต่ไม่ได้

หมายความว่าไม่มีการใช้ทุน คือมีการใช้แต่เป็นระดับที่รับได้ไม่ยากลำบากอัน นั้นคือข้อได้เปรียบ ส่วนข้อเสียเปรียบคือมันจำกัดตัวผู้ใช้ ผู้ใช้ต้องมีความรู้ ทางด้านเทคโนโลยี ผู้ใช้ต้องมีความสนใจ เพราะคนที่จะใช้อินเทอร์เน็ตจะต้องมี คอมพิวเตอร์ ต้องมีโทรศัพท์ นอกจากนั้นแล้วเขาต้องมีชั่วโมงอินเทอร์เน็ตที่ สามารถจ่ายได้ นอกจากนั้นเขาต้องมีความสนใจโดยตรงที่จะเข้าไปเว็บไซต์นั้นๆ นะ มันไม่ได้เหมือนกับว่ากลับบ้านไปแล้วเปิดทีวีช่องไหนก็ได้ เปิดเป็นเพื่อน ซึ่ง การเข้าเว็บไซต์จะต้องเป็นผู้ใช้ที่มีความเป็น active receiver จริงๆถึงจะเข้าไปดู ดั้งนั้นมันตรงนี่คือข้อด้อย แต่ในขณะเดียวกันมันก็เป็นข้อเด่นตรงที่คนสนใจ เว็บไซต์นี้จริงๆแล้วจะเข้ามาอ่าน สรุปง่าย ๆ คือข้อเสียของสื่ออย่างอินเทอร์เน็ตคือ ข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยี แต่ถ้าเราสามารถพูดได้ว่าขณะนี้ปัจจุบันประชากร ประมาณ 95 % สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ปัญหาที่ตกไปเลยทันที”

(ถาม เชื้อสถาปนศิริ, สัมภาษณ์, 18 กันยายน 2550)

“ผมคิดว่าเราได้เปรียบข้อแรกคือเรามีพื้นที่เยอะสำหรับบทความ ซึ่งสื่อเก่า อย่างหนังสือพิมพ์คงไม่มีปัญญาทำได้แน่ เพราะค่าโฆษณาหน้าหนึ่งก็ราคาเป็น ล้าน คุณลงบทความยาวหน่อยคุณสูญเสียผู้สนับสนุน (sponsor) ไปเศษหนึ่ง ส่วนสามหรือเศษหนึ่งส่วนสี่ซึ่งตรงนี้มันเป็นรายได้ ฉะนั้นบทความที่คุณส่งมา บางทีส่งมาทั้งเล่มผมก็ทยอยลงให้ บางทีหนังสือของเขาเพิ่งออกแต่เขายังอุตสาห์ ส่งมาให้ผมลง คือใครมีทรัพย์สินพอก็ไปซื้อหนังสืออ่านแต่ถ้าใครไม่มีก็มาหาอ่านได้ ในเว็บไซต์นี้.เพียงคืนนี้ แล้วยังมีหน่วยงานสิทธิมนุษยชนสากลที่เขารู้ว่าเว็บนี้มี นักวิชาการเข้ามาเยอะ เขาก็ส่งบทความที่แปลเป็นไทยเข้ามาเสนอ เช่นรายงาน ประจำปีที่มีความยาวเป็นร้อยหน้า ผมก็จะค่อยๆแก้ไข (edit) เว้นวรรค สร้าง หัวข้อให้ใหม่ เพื่อสะดวกในการตรวจหาหัวข้อประเด็นสำคัญให้ ซึ่งบทความ เหล่านี้เขาจะเก็บเป็นรายงานประจำปีทั่วโลก ที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนอะไรก็ แล้วแต่ ถ้ามีเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทย เขาก็จะแปลแล้วก็ลงเว็บของเขา แต่เขาก็ จะโยงมายังเว็บของเราด้วย เพราะเว็บของเขาอาจไม่มีใครรู้จักเท่าเว็บของเรา อันนี้ก็เป็นประโยชน์ เพราะนักวิชาการ, นักศึกษา จะได้ใช้ คนที่ถูกละเมิด สิทธิมนุษยชน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นองค์กรที่ถูกละเมิดได้ใช้ประโยชน์

- ข้อได้เปรียบ
1. เราสามารถลดบทบาทความให้สาระที่ดี ที่มีขนาดยาวได้อย่างสมบูรณ์
 2. ไม่มีค่าใช้จ่าย, สามารถทำเชิงอรรถเพิ่ม
 3. สื่อกระแสหลักมีแรงกดดันจากผู้สนับสนุน (sponsor), นายทุนสื่อ (คนลงโฆษณา) เพื่อนวงการสื่อด้วยกัน, กลุ่มลูกค้า (ถ้าไม่พอใจจะมีการเขียนถึง บรรณาธิการ)

จริงๆคือภายใต้สื่อกระแสหลักจะมีแรงกดดันตัวที่บอกไปแล้วแต่ของเราจะไม่มีสิ่งกดดันเหล่านี้ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเปิดโอกาสให้ผมทำเต็มที่เนื่องจากเชื่อในการตัดสินใจของผม ไม่เคยห้าม มีแต่แนะนำ เช่นต้องลงเรื่องนี้เพราะดีสำหรับสังคม ไม่เคยบอกให้เอาอะไรออก ณ วันนี้ผมยังนึกไม่ออกว่ามีใครกดดันผม ยกเว้น ICT ICT ใช้เด็กในการพิจารณาปิดเว็บฯ เช่นเว็บฯลามก หรือเว็บฯอะไรก็ตามที่รู้สึกเขาเองว่าไม่ดี ซึ่งในการฟ้องศาลจะพิจารณาถึงข้อหาการจัดการนอกสั่ง อันหมายถึงหน่วยงานคุณปิดผมหรือเปล่า หรือว่าปิดกันเองโดยทีมงานที่อยู่ในห้อง censor ของ ICT สิ่งเหล่านี้ก็คือการจัดการนอกสั่ง ผิดกฎหมาย ซึ่งถ้ามีการจัดการนอกสั่งนั้น หน่วยงานนั้นต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ดังนั้นเมื่อมีการฟ้องเสร็จ ผมจึงมีการส่งจดหมายไปให้ ISP โดยปลัดกระทรวง ซึ่งต้องลงชื่อให้ไปปล่อย ISP ทุกอันที่มาบล็อคผมทั้งๆที่คุณไม่ได้สั่ง แต่คุณต้องรับผิดชอบต่อลูกน้องของคุณจัดงานนอกสั่งและคุณไม่ดูแล ฉะนั้นผมจึงได้รับจดหมายที่ไปปล่อยในเว็บฯของผม ที่ปลัด ICT ส่งถึง ISP 17 หรือ 19 แห่งทุกฉบับ ซึ่งศาลต้องส่งเรื่องให้ผมว่าทำได้แล้ว ซึ่งจะเห็นว่าศัตรูและแรงกดดันของเราจริงๆแล้วก็มี ก็คือคนไม่เข้าท่าเหล่านี้ อยู่ในกระทรวงหรือหน่วยงานอื่นๆ และคอยทำหน้าที่บล็อคเว็บไซต์อย่างไม่มีวิจรรย์ญาณ”

(สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2550)

8. ประเด็นเรื่องของการตรวจสอบ (censor) และวิธีแก้ปัญหาในการแสดงความคิดเห็นใน เว็บบอร์ด

สิ่งที่เป็นประเด็นปัญหาอีกด้านที่ผู้วิจัยพบคือผู้ให้สัมภาษณ์หลายๆท่านกังวลในรูปแบบของการตรวจสอบ (censor) และการแก้ไขปัญหาคำแสดงความคิดเห็นที่มีลักษณะหมิ่นพระบรมเดชานุภาพของเว็บมาสเตอร์ที่ทำให้เว็บไซต์ขาดความน่าสนใจไปมาก ในช่วงปี พ.ศ.2549 เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ถูกรัฐบาลสั่งปิดเว็บไซต์ผ่าน ISP (Internet Service Provider) ไปถึงสามครั้งเนื่องด้วยภาครัฐได้รับแจ้งและตรวจสอบเจอบางกระทู้ของเว็บไซต์มีการแสดงความคิดเห็นที่ส่อไปในทางหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ทางเว็บมาสเตอร์จึงจำเป็นต้องมีมาตรการบางอย่างเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากการใช้หลัก CRASH Theory ที่เว็บมาสเตอร์ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการลบข้อความอยู่แล้ว กล่าวคือในการแสดงความคิดเห็นในกระดานเว็บบอร์ดทุกครั้งจากเดิมที่เคยสามารถแสดงความคิดเห็นในกระดานนั้นๆได้ ทางเว็บมาสเตอร์ก็ได้เปลี่ยนให้ผู้ที่ต้องการแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นนั้นๆตั้งกระทู้ขึ้นมาใหม่เพื่อความสะดวกของเว็บมาสเตอร์ในการตรวจสอบข้อมูลและทำการลบได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวยังช่วยให้เว็บมาสเตอร์ควบคุมปริมาณพวกรั่วรั่วของกระทู้ย่อยต่างๆหรือกระทู้ที่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ไม่เหมาะสมได้ ซึ่งจากความเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์และข้อคิดเห็นของสมาชิกในเว็บไซต์หลายท่านมองว่าวิธีแก้ปัญหาดังกล่าวสร้างความลำบากและขาดอิสระในการแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างมาก โดยในเรื่องต้องลงชื่อหรืออีเมลเพื่อแสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้แสดงความคิดเห็นยังเป็นเรื่องที่น่ารำคาญ เนื่องจากหลายๆกระทู้มักปรากฏข้อคิดเห็นที่ปราศจากการรับผิดชอบ ซึ่งส่วนใหญ่มีลักษณะหยาบคายหรือหมิ่น พระบรมเดชานุภาพอันเป็นสิ่งไม่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในเว็บบอร์ดนี้ แต่ประเด็นที่ต้องแสดงความคิดเห็นโดยการสร้างกระทู้ขึ้นมาใหม่เป็นสิ่งที่สร้างความลำบากและขาดความต่อเนื่อง โดยผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านแนะนำว่าจะเพิ่มจำนวนเว็บมาสเตอร์ในการตรวจสอบเว็บบอร์ดแทนที่จะแก้ไขปัญหาลักษณะนี้ จึงเป็นผลให้ปัจจุบันเว็บไซต์ได้รับความสนใจน้อยลง ซึ่งจุดนี้แม้แต่เว็บมาสเตอร์ก็ยังออกมายอมรับว่าเว็บบอร์ดมีความเคลื่อนไหวน้อยลงเป็นอย่างมาก ทำให้ต้องเป็นผู้หาข่าวหรือประเด็นมาตั้งไว้ในส่วนของเว็บบอร์ดเอง อีกทั้งการลบความคิดเห็นบางข้อความที่ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนสงสัยว่าเว็บมาสเตอร์มีความเป็นกลางหรือใจกว้างพอที่จะรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างหรือไม่เพราะหลายครั้งมีเสียงสะท้อนให้เห็นว่าการแสดงข้อความที่มีลักษณะตรงข้ามกับแนวคิดของกลุ่มมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนั้นถูกลบออกจากกระดานแสดงความคิดเห็นดังกล่าวคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ถ้าพูดกันตรงๆว่าแทบไม่มีเวลาไปดูแลเว็บบอร์ดเลยเมื่อผมทำงานเสร็จเรียบร้อยในแต่ละคืนคือผมไม่เริ่มทำงานตั้งแต่ตีสองจนถึงตีห้า พอผมจัดหน้าเว็บเสร็จผมถึงจะมาดูที่เว็บบอร์ดแล้วถ้ามันมีอะไรไม่ดีมันก็ต้องอยู่กับตรงนั้นไปหลายชั่วโมง แล้วพูดกันจริงๆก็ไม่ค่อยมีเวลาดูเท่าไรหรอกหรือถ้าพูดแบบไม่เกรงใจคือ ดูเหมือนเว็บนี้มีเสริภาพแต่จริงๆแล้วมันคือความไม่ใส่ใจของผู้ดูแลต่างหาก ดังนั้นเว็บๆเราก็จึงมีเสริภาพ ด้านต่อมาถ้าผมจะเซ็นเซอร์ ผมจะใช้หลัก CRASH Theory อันนี้มีพัฒนาขึ้นมาภายหลัง

C – Class	คือประเด็นที่ดูหมิ่นในเรื่องของชนชั้น
R – Raze	คือประเด็นที่ดูหมิ่นในเรื่องของเชื้อชาติ
A – Age	คือประเด็นที่ดูหมิ่นในเรื่องของอายุ เช่นเอาคนแก่มาล้อเลียน หรือเด็กด้อยโอกาสมาล้อเล่น
S – Sex or Gender	คือประเด็นที่ดูหมิ่นในเรื่องของเพศสภาวะ หรือพูดถึงแล้วทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในเพศสภาวะ
H – Handicap	คือประเด็นที่ดูหมิ่นในเรื่องของความด้อยโอกาส เช่นเอาคนแคะมาล้อ คนพิการมาล้อ เป็นต้น

จริงๆก็คือถ้าขัดต่อทฤษฎี CRASH แล้วผมเซ็นเซอร์แน่นอน เอาสิ่งต่างๆมาล้อเล่นโดยไม่เคารพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มันจะก่อความรุนแรงโดยเริ่มจากตัวอักษรแบบนี้และมันจะฝังเป็นสำนึก มันน่ากลัวตรงที่คุณเหยียดคนอื่นโดยที่คุณไม่รู้ตัวเลย เพราะมันฝังเป็นนิสัยแล้ว ฉะนั้นถ้ามันผิดหลักเรื่อง CRASH ผมตัดแน่นอน จะบอกว่าผมไม่เซ็นเซอร์อย่างนั้นหรือ ขอโทษผมไม่ใช่สุภาพชนขนาดนั้นเพราะในอนาคตผมถือว่ามันเป็นเรื่องเลวร้าย อันต่อมามันเคยมีคนเขียนคำหยาบที่หมายถึงอวัยวะเพศชายซึ่งผมก็จะลบมันแต่คนที่เขียนเขาเข้ามาแย้งว่า “ลบทำไม” ตรงนี้ผมไม่มีสิทธิ์ลบเพราะว่าคำดังกล่าวนั้นเป็นคำไม่สุภาพสำหรับพวกชนชั้นกลางตัดจริต แล้วเขาก็เขียนมาเป็นวิชาการเลย มันทำให้ผมลบไม่ได้เพราะมันมีเหตุผล และปรากฏว่าคำแบบนี้เวลาเราคุยกันในสังคมผู้ชายมันหยาบแต่มันตลก แต่เมื่อไรก็ตามที่มีจารีต จารีตที่เป็นของคนชั้นกลาง คนชั้นสูงที่เป็น

สุภาพชน คำเหล่านี้จะถูกเซ็นเซอร์ออกไปจากสารบบซึ่งทำให้คำเหล่านี้มันหายไป อย่างคำหยาบคาย (slang) ต่างๆพวกอนุรักษนิยม (conservative) บอกว่ามันเป็นคำที่ไม่สุภาพ จริงๆมันเป็นพจนานุกรมของคุณแต่ไม่ใช่ของสังคมนี้ สังคมมันมีพลวัตรของมันอยู่ คุณไปคิดมากอยู่ทำไม คุณจะให้ภาษามันตายหรือมันเป็นไปตามธรรมชาติของมัน ถ้ามันไม่นิยมมันก็หายไปเอง ถ้ามันนิยมอยู่มันก็ยังอยู่ อย่าไปเดียดร้อนมาก อย่าไปอนุรักษ (conservative) มาก ฉะนั้นจริงๆก็คือว่าสิ่งต่างๆเหล่านี้จะต้องระวัง แต่ส่วนใหญ่ผมจะปล่อยยกเว้นกรณีเดียวคือกรณีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ นอกจากจะผิดกฎหมายแล้วเราอาจถูกขังและเป็นอันตรายได้ คือเว็บไซต์ของเราถูกปิดไปสามครั้งแล้วเพราะคนอื่นที่นั่น เมื่อมีคนต้องการทำลายเขาจะมาแสดงความคิดเห็นซ่อนในกระทู้ใดกระทู้หนึ่งแล้วลากไปวางไว้ในเว็บที่ได้รับความนิยมและก็โยนกลับเข้ามาว่าเอามาจากเว็บไซต์นี้. เที่ยงคืนแล้วก็หัวเราะกัน ตอนที่ผมไปศาลผมถามว่าผมหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตรงไหน คุณชี้ได้ไหม ถ้าคุณชี้ได้ผมเองก็ได้แจ้งไว้แล้วที่หน้าโฮมเพจ (homepage) ถ้าคุณเข้าไปดูจะเห็นว่ามันเขียนไว้ประมาณว่าถ้าพบข้อความใดที่มีการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ หมิ่นบุคคล หรืออะไรก็ตามแต่ต้องแจ้งให้เราทราบโดยด่วน ถ้าคุณอ่านเจออีกข้อคือเราไม่อาจที่จะไปปรับผิดชอบแทนคนอื่นได้ ซึ่งมันเป็นทางออกที่กฎหมายไม่ยอมรับหรอกแต่เรามีสำนักอย่างนั้นจริงๆ ถ้าผมอ่านเจอผมก็ต้องเอาออกแน่นอนอยู่แล้ว...

...และก็เจอปัญหาอีกอย่างคือ เนื่องจากทุกหัวข้อที่ขึ้นใหม่ต้องไปร้องใส่ปรากฏว่าปัจจุบันไม่ค่อยมีคนโพสต์อีกเลย ทุกวันนี้ที่กระดานข่าวมันเคลื่อนไหวส่วนใหญ่ก็เพราะผมเอง ผมทำเอง ผมไปเอาบทความ เอาข่าวจากประชาไทหรือจากที่อื่นมาแปะไว้ คนโพสต์กันน้อยลงผมจึงต้องทำให้มันดูมีการเคลื่อนไหวแต่ก็มีอาจารย์บางคนที่ใช้ช่องทางนี้เวลาต้องการส่งบทความ เขาไม่ส่งถึงผมโดยตรง เขาเข้ามาโพสต์ที่เว็บบอร์ดเลยแล้วผมก็ไปตามเก็บจากตรงนั้นมารวมไว้คือบางคนเขาไม่ส่งจดหมายมาหาเว็บมาสเตอร์ก็จะใช้วิธีนี้เพราะเขาไม่แน่ใจว่าจะถูกตัดออกแต่ถ้าโยนมาที่กระดานข่าวเลยได้ลงแน่ๆ เขาก็ใช้ช่องทางนี้ในการโยน เช่นอาจารย์สิทธิพรเขียนเรื่องอยู่เรื่องหนึ่งเขียนดีมากแต่เขียนทีละ 5 หน้า ผมก็จะเก็บของเขาเอาไว้พอครบค่อยลงในส่วนของบทความ คือมีหลายคนเขียน

บทความดีมากๆแต่เขาไม่ต้องการให้บทความของเขาถูกเซ็นเซอร์โดยผม เพราะผมตรวจสอบทุกบทความ คุณภักดีก็เหมือนกันแรกๆเขาก็ไม่กล้าส่งถึงผม โดยตรงก็มาโพสต์ลงในเว็บบอร์ดนี้ ผมก็ต้องไปตามเก็บมา”

(สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 24 สิงหาคม 2550)

“ในเว็บตอนนี้การแสดงความคิดเห็นใดๆต้องตั้งเป็นกระทู้ใหม่ เนื่องจากเห็นอาจารย์แจ้งไว้ในเว็บว่าตอนนี้มีพวกเมล์ขยะเข้ามาเยอะ และในแต่ละกระทู้จะมีพวกขายของ link เว็บขลามกหรือพวกใช้คำหยาบคายโพสต์เป็น comment (การแสดงความคิดเห็น) เข้ามา เขาก็เลยอยากให้เป็นแบบตั้งกระทู้ใหม่แทนจะได้สะดวกในการลบ สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาพอสมควรเพราะมันขาดความต่อเนื่องจริงๆแล้วทางเว็บไซต์น่าจะหาเว็บมาสเตอร์เพิ่มเพราะว่าเวลาทำอย่างนี้ก็เหมือนแสดงความคิดเห็นได้ไม่เต็มที่ ถ้าเผื่อเป็นพวกเว็บไซต์ของพวกหนังสือพิมพ์ที่เวลาคนเขียนไม่เห็นด้วย คนอ่านมีความคิดเห็นไม่ตรงกันก็มีการโพสต์คัดค้านกัน กระทู้เข้าไปค้านกัน แต่ก็เข้าใจว่าบางครั้งจะมีพวกโพสต์แบบป่วน แบบหยาบคาย แต่ตรงนี้น่าจะแก้ไขได้ด้วยการเพิ่มเว็บมาสเตอร์เข้ามาลบหรือตัดออกไป ไม่น่าจะเป็นการห้ามไม่ให้ใช้แสดงความคิดเห็นในกระทู้นั้น...”

...ซึ่งวาสนาเองคิดว่าสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีปัญหาอย่างหนึ่งคือเป็นสื่อไม่เหมือนกับพวกวิทยุ โทรทัศน์ คนที่เข้าไปโศบบทความเราจะงงว่าเขาคือใคร เพราะเขาคงจะไม่ใส่ชื่อจริงไซ้หรือเปล่า หรือไม่ก็ชื่อจริงก็จะใช้เป็นพวกนามปากกาที่เค้าใช้ประจำเราก็รู้ว่าคือใคร แต่ปัญหาของคนที่เข้าไปตั้งกระทู้เหมือนพวกเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ที่มีคนเข้าไปแสดงความคิดเห็นได้วาสนารู้สึกว่าสื่ออินเทอร์เน็ตบางทีมันกลายเป็นสถานที่ที่คนเราเข้าไปแสดงความคิดเห็นได้ โดยไม่ต้องแสดงความรับผิดชอบคำพูดตัวเอง ไม่ต้องรับผิดชอบต่อความคิดเห็นตัวเอง ไม่ต้องใส่ชื่อจริง ไม่ต้องใส่ชื่อเลยด้วยซ้ำ ตรงนี้มันก็จะเกิดปัญหาคือจะชอบมีพวกเข้าไปป่วนเยอะ ซึ่งมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเองก็เจอปัญหาอย่างนี้ว่าคนเข้าไปแสดงความคิดเห็นในกระทู้แล้วป่วนมาก แล้วหยาบคายมาก แล้วเมล์ขยะ (junk mail) หรือพวกเสนองานซึ่งคงจะต้องแก้ไขกันไปด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีหรือการมีเว็บมาสเตอร์เพิ่มมากขึ้นก็ว่ากันไป จริงอยู่ที่ตรงนี้เป็น

พื้นที่สาธารณะที่ใครก็ได้ที่มีอินเทอร์เน็ตสามารถเข้าไปแสดงความคิดเห็นได้ ซึ่งก็ดีแต่คงจะต้องปรับปรุงเรื่องความรับผิดชอบในการแสดงความคิดเห็นของตัวเองให้มากขึ้นกว่านี้”

(วาสนา วงศ์สุวรรณ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2550)

“ในเรื่องที่ช่วงนี้มีพวกกระทู้ขยะเยอะมาก ซึ่งอาจารย์เค้าต้องพยายามตามลบ แล้วที่นี้กระทู้มันมีเยอะมากบางทีพวกโพสโฆษณาหรือโจมตีมันแฝงเข้าไปกระทู้เก่าๆที่อาจารย์ไม่รู้ แล้วก็ลิงค์ (link) โยงไปโพสที่เว็บไซต์อื่นแล้วบอกว่ามาจากเว็บม.เที่ยงคืน อันนี้ก็สร้างปัญหาให้กับอาจารย์พอสมควร อาจารย์เลยต้องขอว่าในการแสดงความคิดเห็นแต่ละครั้งให้ขึ้นเป็นกระทู้ใหม่เพื่อสะดวกต่อการลบ หากพบว่าเป็นพวกกระทู้ขยะต่างๆ และอีกเรื่องคือระบบ Log in ก็มีปัญหาคือคุยกับอาจารย์ในเรื่องความรับผิดชอบกับเสรีภาพในสื่อ ซึ่งอาจารย์มักจะบอกเสมอว่าสื่อจะต้องมีเสรีภาพ แต่ว่าในบอร์ดม.เที่ยงคืนกลับต้องจำกัดเสรีภาพโดยต้องแสดงความคิดเห็นโดยเป็นสมาชิกเพราะว่าอย่างที่บอกว่ามีพวกกระทู้ขยะ และพวกโพสตีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ซึ่งในเรื่องของการ Log in เป็นการจำกัดสิทธิเบื้องต้น เป็นการเซ็นเซอร์ในแง่ทฤษฎีที่ว่าในการแสดงความคิดเห็นทางเว็บต้องการให้มีการเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของผู้โพส คุณต้องใช้ชื่อจริง โดยทางเว็บจะสามารถรู้ได้โดยทันทีว่าคุณเป็นใคร มาจากไหน ซึ่งแต่ก่อนใครจะโพสก็ได้ โจรแต่ IP ซึ่งมันก็อิสระกว่ามาก และอีกเรื่องของการเซ็นเซอร์คือความเห็นของคุณสมศักดิ์ที่ผมเข้าไปดูในเว็บฯ “ฟ้าเดียวกัน” เขาก็มีบ่นๆตำหนิ. นิธิบ้างว่าความเห็นของเขากลับไม่ปรากฏบนเว็บฯของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ซึ่งอันนี้คงต้องถามอ.สมเกียรติดู ว่ามีการหลักการในการเซ็นเซอร์ข้อความอย่างไร ในประเด็นนี้เป็นเพราะมีชื่อของอ.นิธิปรากฏอยู่หรือไม่ หรือมีอะไรมากกว่านั้นถึงไม่สามารถนำมาลงบนเว็บไซต์ได้ แต่ที่แน่ๆคือข้อความที่มีลักษณะหมิ่นพระบรมเดชานุภาพนั้นคงต้องโดน ลบออกโดยทันที”

(อรรถพล สาตุ้ม, สัมภาษณ์, 22 สิงหาคม 2550)

9. ประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบของเว็บไซต์

โดยผู้ให้สัมภาษณ์หลายท่านยังได้เสนอแนะถึงข้อควรปรับปรุงเว็บไซต์ด้วยว่าอยากให้เว็บมาสเตอร์มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเว็บไซต์ที่ปัจจุบันก็ยังคงใช้งานยาก เนื่องจากรูปภาพต่างๆที่ปรากฏไม่สร้างความเป็นมิตรกับผู้ใช้เท่าไรนัก ปัญหาเรื่องของสีพื้นของเว็บไซต์ที่เป็นสีทึบและตัวอักษรที่ใช้มีขนาดเล็กดูกลมกลืนกับสีพื้นเกินไปทำให้อ่านยากและต้องใช้สมาธิสูง ทั้งนี้ยังรวมถึงปัญหาเครื่องมือ (function) ของการใช้งานที่ไม่ค่อยเป็นระเบียบและยากแก่การค้นหาข้อมูลอีกด้วย แต่สิ่งเหล่านี้ดูเหมือนจะเป็นปัญหาที่คงอยู่ต่อไป เนื่องจากเว็บมาสเตอร์มองว่ารูปแบบของเว็บไซต์นี้ไม่ได้ต้องการทำตามชอบของบุคคลอื่น แต่รูปแบบต่างๆเป็นไปตามความชอบและรสนิยมของเว็บมาสเตอร์แต่เพียงผู้เดียว อย่างไรก็ตามสิ่งที่ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่อยากให้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนคำนึงถึงนอกจากนี้คือ เปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นที่ตรงกันข้ามเพื่อให้เกิดความหลากหลายทางความคิดให้สมกับสื่อที่ทำเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้หากเป็นไปได้ผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านเสนอให้มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนพิจารณาถึงการขยายช่องทางของสื่อไปยังรูปแบบอื่นบ้าง เช่นเคเบิลชุมชนหรือวิทยุชุมชน นอกเหนือจากทางอินเทอร์เน็ตซึ่งยังถูกมองว่าเป็นมุมแคบเกินไปสำหรับประชาชน

“คิดว่าไม่ผิดที่เว็บไซต์จะมีจุดยืนทางการเมืองอย่างหนึ่งและต้องการแสดงความคิดเห็นอย่างนั้นแบบเสมอต้นเสมอปลาย แต่เราว่าควรที่จะเปิดโอกาสหรือหาความคิดเห็นฝ่ายตรงข้ามมานำเสนอบ้างเพราะฉะนั้นมันก็เหมือนว่าคุณที่มาอ่านอาจจะรู้สึกว่ามันไม่เป็นความจริง คือสิ่งเหล่านี้จะทำให้เว็บไซต์มีความน่าสนมากขึ้น น่าเชื่อถือมากขึ้นด้วย และก็ควรมีการแก้ไขตัวอักษร (font) สักนิดก็ดี เพราะพื้นหลังมืดมาก ควรเห็นใจสักนิดว่าคนที่เข้าไปอ่านไม่น่าจะใช้พวกวัยรุ่นส่วนมากน่าจะเป็นวัยผู้ใหญ่แล้ว สายตาไม่ค่อยจะดี อ่านแล้วรู้สึกปวดตา”

(วาสนา วงศ์สุวรรณ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2550)

“น่าจะเปลี่ยนตัวอักษร หรือมีการจัดรูปแบบ (lay out) จริงๆก็ไม่ได้อ่านยากนักแต่ว่าเว็บไซต์น่าจะมียูเอไอที่ให้อ่านง่ายมากกว่านี้ อีกอย่างคือรูปแบบที่เห็นดูไม่ค่อยเป็นมิตรกับผู้อ่านเท่าไร คิดว่าเว็บฯพันธู์ทิพย์ยังคงเป็นมิตรมากกว่า อาจเป็นเพราะว่าคนออกแบบเว็บของม.เที่ยงคืนคงจะต้องการความน่า

เกรงขามมากกว่า แต่จริงๆตามความรู้สึกเมื่อเห็นหน้าเว็บแล้วให้ความรู้สึกใช้ยากไม่ค่อยสบายตา”

(พิรงรอง รามสูต รัตนันทน, สัมภาษณ์, 21 สิงหาคม 2550)

“น่าจะเป็นเรื่องของความเคลื่อนไหว อย่างประชาไทมีเรื่องใหม่ๆประเด็นใหม่ๆตลอดมีความหลากหลายเยอะ แต่ม.เทียวก็น่าจะมีประเด็นใหม่ๆซ้ำซึ่งก็เข้าใจเพราะอ.สมเกียรติทำคนเดียวอาจจะลำบากในการปรับปรุง อย่างหลายคนก็บอกว่ารูปแบบเว็บไซต์ดูน่ากลัวแต่ส่วนตัวว่ามันดูมีเอกลักษณ์ไม่ต้องเปลี่ยนก็ได้ เพราะไม่ได้สนใจตรงนี้เท่าไร และอย่างไรในเรื่องบทความแม้จะแปลเข้าใจยากแต่ก็ยังเป็นที่สนใจมากเพราะงานแปลบ้านเราน้อยมากแล้วคนที่ทำเพื่อการกุศลอย่างอาจารย์จะมีกี่คน ซึ่งตรงนี้ก็ถือว่ามียุทธศาสตร์มากและเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เว็บไซต์มีชื่อเสียงได้เหมือนกัน”

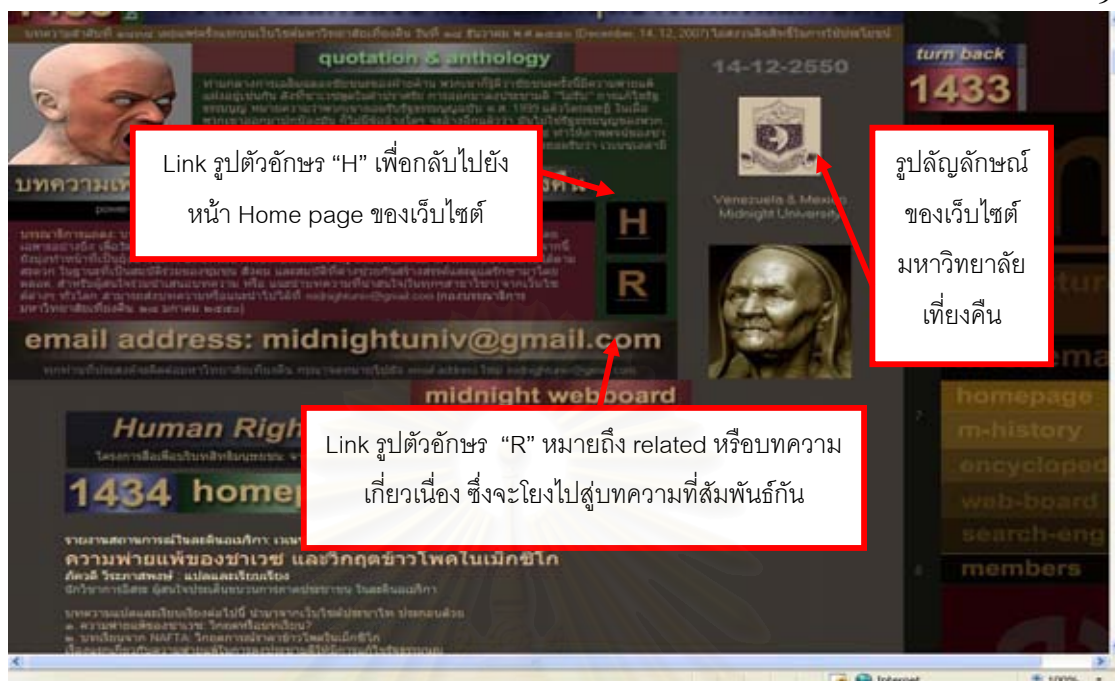
(กรรทอง สุดประเสริฐ, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2550)

“ทางเว็บมาสเตอร์น่าจะจัดระเบียบหมวดหมู่ของบทความให้ดีกว่านี้ เพราะปัจจุบันเท่าที่เข้าไปดูมัน ดูลำบาก ดูยาก”

(ศุภวุฒิ บุญมหาธนากร, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2550)

“ควรจะมีการวิพากษ์วิจารณ์ได้แย่งมากกว่านี้จะดีกว่านำเสนออยู่ฝ่ายเดียวคือทุกคนที่โพสต์เข้าไปเราจะรู้ได้อย่างไรว่าข้อมูลทุกอย่างมันเป็นจริงเพราะคนที่เข้าไปโพสต์ส่วนใหญ่ก็เป็นแฟนขาประจำ คนที่ไม่ค่อยเห็นด้วยก็มีบ้างแต่บางทีกลุ่มคนเหล่านั้นก็คงไม่อยากเสียเวลาไปแสดงความคิดเห็นที่แย่งกับทางเว็บไซต์”

(อรุณ ภูริทัต, สัมภาษณ์, 23 สิงหาคม 2550)

รูปที่ 13 แสดงสัญลักษณ์ที่เชื่อมโยงไปสู่หน้าหลักของเว็บไซต์, บทความ และสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

“ผมว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่ทำให้วิชาการมีความใกล้ชิดกับประชาชน คือการที่เขาคิด เขาพูด เขาเขียนแล้วเอามาลงเว็บไซต์ถือเป็นเรื่องดี เว็บไซต์นี้เป็นเรื่องของคนที่เข้าใจเข้าถึงเทคโนโลยีก็จะเข้ามาใช้ได้ถึงแม้เราจะบอกว่ามันเฉพาะอินเทอร์เน็ตคือคนที่ใช้ก็เป็นแค่คนกรุงเทพฯ คนในเมืองต่างจังหวัด คนต่างจังหวัดยังน้อยอยู่ ถ้าจะบอกว่าคุณเป็นแค่สื่อทางเลือกก็ใช่แต่คุณเป็นสื่อทางเลือกแบบช่องทาง (channel) คืออินเทอร์เน็ต ผมจะบอกว่าแม้เป็นสื่อทางเลือกแต่ยังเป็นทางเลือกแค่ของคนชั้นกลางตรงนี้ก็ยังไม่เข้าถึงรากหญ้า อย่างกระนั้นเลยหากเว็บไซต์ม.เที่ยงคืนจะมีทางเลือกอื่นให้คนหลากหลายชนชั้นเข้ามาเสพย์จะดีกว่านี้ไหม คือเรากำลังพูดถึงผู้รับสารที่มีโอกาสได้รับสารหลากหลายช่องทาง เพราะอินเทอร์เน็ตนี้ก็ยังเป็นอะไรที่เกินตัวของชนรากหญ้าจะดีกว่าไหมถ้าม.เที่ยงคืนอาจจะมีรายการโทรทัศน์ คือมีการใช้สื่อกระแสหลักเพื่อให้เข้าถึงได้มากขึ้น...

...ผมคิดว่าเดี๋ยวนี้เราน่าจะมีโทรทัศน์สาธารณะที่ไม่จำกัดว่าต้องมีโฆษณา มีทุนในการผลิตสูง คลื่นวิทยุชุมชนเราก็มี ผมไม่รู้ว่าจะเว็บไซต์มี.เที่ยงคืนมีคลื่นวิทยุชุมชนด้วยหรือเปล่า? อย่างเว็บไซต์มี.เที่ยงคืนสามารถสร้างทางเลือกใหม่ให้คนเข้าถึงด้วยการไปใช้สื่ออื่นๆ ไปใช้หนังสือพิมพ์กำแพง ใช้โบชัวร์ เขาต้องใช้ทุนมหาศาล แต่เขาสามารถขอทุนจากมูลนิธิต่างๆได้ และเขาสามารถใช้คลื่นวิทยุชุมชน ใช้อินเทอร์เน็ตซึ่งเขามีอยู่แล้ว เขาสามารถใช้เคเบิลทีวีท้องถิ่นได้ เขาสื่อความคิดผ่านสื่อกระแสหลักอย่างหนังสือพิมพ์มติชนอยู่แล้วใช่ไหมครับ คือคอลัมน์ของอ.นิธิ ซึ่งเป็นตัวหลักของ ม.เที่ยงคืนเลย อาจารย์ท่านอื่นๆ ก็สามารถสื่อความคิดผ่านหนังสือพิมพ์อื่นได้เช่นกัน เพราะฉะนั้นเวลาจะพูดถึงสื่อทางเลือกต้องไม่ใช่พูดถึงเรื่องช่องทาง (channel) เท่านั้น แต่มันต้องมีการสร้างทางเลือกให้แก่ผู้รับ (receiver) ใหม่ด้วย...

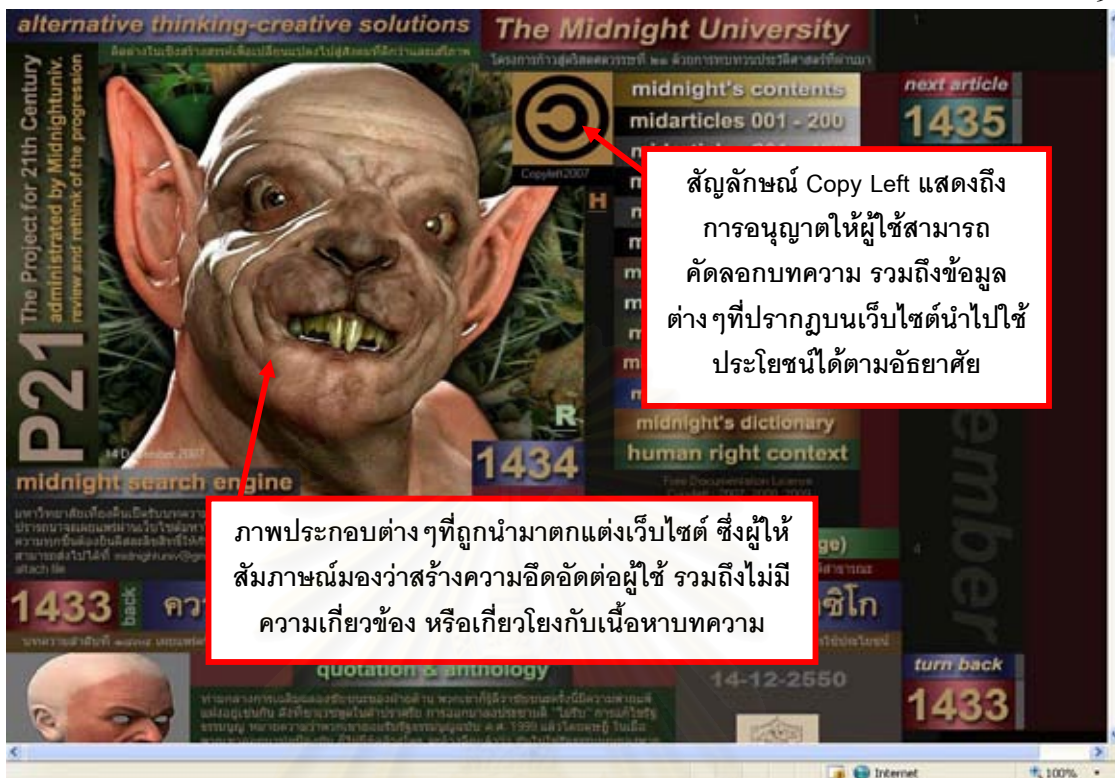
...เรื่องดีไซน์ (design) ผมไม่ค่อยมีความเห็นเท่าไรเพราะมันเป็นเรื่องของความชอบ แต่ว่าถ้าพูดถึงเรื่องของคนใช้ว่าใช้งานหรือมีปัญหาอะไรอย่างนี้ก็ตอบได้หนึ่งอย่างเรื่องการเรียงหน้าเว็บสารบัญเรื่อง แบบที่เป็นอยู่มันมีทั้งดีและไม่ดี ที่ดีคือดูจริงจังมากๆ แต่คุณต้องมาหาอีกทีว่าเรื่องที่คุณอยากทราบอยู่ตรงไหน ปัญหาเรื่องการหายากทำให้กลายเป็นข้อด้อยด้วย ซึ่งตรงนี้น่าจะมีเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูล (search function) ให้หาข้อมูลที่เรากำลังต้องการได้เลยมันจะรวดเร็วมากกว่า ผมไม่แน่ใจเลยว่าเขามีส่วนนี้หรือยังรู้แต่ว่าผมยังต้องใช้แบบกด Ctrl + F เพื่อใส่คำสำคัญ (key word) เพื่อหาไปที่ละนิดๆ ดังนั้นที่สำคัญเลยก็คือความยากในการสืบค้นนี้เป็นเรื่องที่ต้องปรับปรุง ส่วนเรื่องเว็บบอร์ดหรือเรื่องอื่นๆ คงไม่สะดวก เนื่องจากผมเป็นคนไม่ค่อยใช้เว็บบอร์ดและในขณะที่ผมให้สัมภาษณ์อยู่ผมก็เปิดดูเว็บมี.เที่ยงคืนซึ่งขณะนี้ถูกปิดชั่วคราวอยู่ อันนี้คงไม่ใช่ถูกบล็อกแต่น่าจะเกิดจากทางเว็บไซต์เองมากกว่า แต่ที่นี้ถ้าจะพูดทั่วไปคนที่เข้ามาคงไม่ค่อยสนใจเรื่องรูปแบบเว็บไซต์ เพราะว่าเขามีความตั้งใจอย่างแรงกล้ามากที่จะเข้ามาอ่าน ที่นี้ข้อเสนอแนะเล็กๆน้อยๆที่จะทำให้ดึงดูดผู้อ่านได้มากขึ้นก็น่าจะเป็นการปรับหน้าตาเว็บไซต์ให้ดูเป็นมิตร เป็นมิตรในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าเปลี่ยนแปลงเป็นสีชมพูหรือว่าสีหวาน แต่หมายความว่าเป็นการจัดข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีเมนูซ้าย-ขวาแบ่งแยกชัดเจน มีระบบ navigator คือทำให้ผู้อ่านไม่รู้สึกล

สันสนว่าตอนนี้อยู่ที่หน้าที่ไหน อยู่ตรงช่วงไหน จริงๆตรงนั้นนอกเรื่องนิดหนึ่งว่า
 ผมเคยเป็นผู้ใช้ที่ติดต่อโดยตรงไปยังอ.สมเกียรติเพื่อซื้อแผ่น CD-Rom ด้วย
 เพราะว่าการนั่งอ่านข้อความเนื้อหาที่มีปริมาณมหาศาลบนจอคอมพิวเตอร์เนี่ย
 มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้แน่นอน เพราะฉะนั้นผมต้องขอซื้อแผ่นซีดีที่เขาขายซึ่ง
 ผมก็ซื้อไว้นานแล้วและผมก็แจกจ่ายไปยังผู้อื่นอีกด้วย เพราะคิดว่ามันเป็น
 ประโยชน์อย่างมาก ราคามันไม่ใช่เรื่องทุนเลยคุณจะเห็นว่าเว็บไซต์นี้เขาไม่ได้มุ่ง
 หาทุนเลยแค่ต้องการมีทุนจากการขายซีดีนิดหน่อยมาเป็นค่าใช้จ่ายเล็กๆน้อยๆที่
 มันเกิดขึ้นกับการทำเว็บไซต์นี้ ดังนั้นทันทีที่ผมได้แผ่นมาผมก็ไรท์ (write)
 แผ่นข้อมูลนี้ให้อาจารย์ ให้เพื่อนที่สนใจ ซึ่งผมถือว่าเป็นการช่วย ช่วยเว็บไซต์
 ด้วยเพราะเขาเองก็น่าที่จะต้องการให้ข้อมูลของเว็บไซต์เขากระจายไปไกลมาก
 ที่สุดและแน่นอนผมไรท์ให้ฟรีๆด้วย และผมว่าสำหรับเว็บไซต์ที่เชิงคืนเขาอาจจะ
 เป็นคุณครูที่ดี แต่มันก็จะมีครูอีกประเภทหนึ่งที่น่านักเรียนไปเดินขบวนคือมีทั้งครู
 ที่สอนอย่างเดียวกับครูที่พาออกไปทำกิจกรรม ไม่ใช่หมายความว่าบรรณารักษ์ที่
 ห้องสมุดไม่ใช่คนทำประชาสังคมแล้วไม่ต้องสนใจอะไร ครูที่ประจำอยู่ห้องกับครู
 ที่พานักเรียนออกทัศนศึกษานอกห้องก็เป็นนักประชาสังคมได้ทั้งนั้น เพราะฉะนั้น
 function ที่โดดเด่นของม.เที่ยงคืนคือการเป็นคุณครูที่ให้ความรู้กับประชาชน การ
 ที่เขาจัดสัมมนาเรื่อยๆประจําันถือว่าเขาได้ทำหน้าที่ที่ดีแล้ว ส่วนที่ว่าเขาจะไป
 พัฒนาโดยการทำหน้าที่ลงไปเคลื่อนไหวอย่างจริงจัง เป็นนักเคลื่อนไหวภาค
 ประชาสังคมโดยที่ไม่ได้มีพื้นฐานความรู้ (knowledge base) แต่ว่าเป็นการ
 เคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน (movement base) ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ถ้าถามว่าเรื่อง
 ของพื้นฐานความรู้เนี่ยทำได้ดีมาก ผมก็กล้าพูดว่าไม่มี NGO คนไหนไม่รู้จัก
 ม.เที่ยงคืน เหมือนเว็บข่าวประชาไทผมว่าม.เที่ยงคืนสามารถเป็นห้องสมุดของ
 NGO ได้เลยด้วยซ้ำ ถ้าเกิดอยากจะหานิยามผมว่าม.เที่ยงคืนเปรียบกับห้องสมุด
 แต่ว่าสิ่งที่ผมกังวลก็คือความคิดเห็นทางการเมืองนะครับ คือต้องยอมรับว่า
 ตอนนี้เขาเอียงจริงๆ เอียงด้วยบทความที่เขาคัดมาลงแต่ไม่ได้หมายความว่า
 บทความเขาไม่ฟ้องข้อเท็จจริง แต่มันเริ่มไม่หลากหลายทางการเมืองแล้ว เช่น
 บทความของอ.ไชยยงค์ที่เขียนเยาะแยะเลยลงในสื่อหนังสือพิมพ์หรืออะไรก็ตาม
 แต่มันจะดีมากเลยถ้าบทความของ อ.ไชยยงค์ซึ่งเป็นความคิดเห็นตรงกันข้าม
 สามารถนำมาลงในเว็บไซต์ม.เที่ยงคืนได้ นั่นหมายความว่าม.เที่ยงคืนใจกว้าง

มากเลยเป็นกลางที่สุด อาจารย์บางคนไม่เห็นด้วยบางคนเห็นด้วยซึ่งมันมี
 ความคิดที่หลากหลายและขัดแย้งกัน ตรงนี้ถ้าม.เที่ยงคืนสามารถทำได้จะเป็น
 ประโยชน์มากๆเลย คือมันได้ประโยชน์กันผู้อ่านมากๆและเกิดความเป็นกลาง
 อย่างแท้จริง ถ้าเขาคิดว่าเขาอยากให้ประโยชน์กับผู้อ่านจริงๆเขาต้องเลือก เขา
 ต้องทำพื้นที่ตรงนี้ให้เป็นพื้นที่สาธารณะจริงๆ แต่ที่พูดมาไม่ได้หมายความว่า
 ตอนนั้นเขาผิด เขามีสิทธิที่จะเลือกข้างแบบนี้เพียงแต่ถ้าเป็นไปได้ก็อยากให้มัน
 เกิดความสมดุลมากกว่า ถึงเขาจะประกาศว่าใครมีบทบาททางวิชาการ
 สามารถมาแชร์กันได้ แต่การจะได้ลงในเว็บไซต์หรือไม่มันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ถ้า
 พิจารณาชื่อนักวิชาการที่อยู่ในบทความ (หมายถึงชื่อผู้แต่ง) เราก็จะเห็นว่าไม่มี
 คน ในที่นี้ผมไม่ได้พูดว่ามันมีจำนวนน้อยกว่าสิบแต่มันอาจจะมีสัก 30 คน ถ้า 30
 คนนี้เรามองออกนอกเว็บไซต์ เราก็จะเห็นว่า 30 คนนี้จะมีจุดเชื่อมต่อของความ
 เป็น ม.เชียงใหม่ ของความเป็นมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหรือถ้าไม่ใช่สองอันที่กล่าว
 นี้ก็เป็นนักวิชาการที่มีความเห็นทางด้านการเมืองแบบเดียวกัน ไม่ว่าจะอยู่
 ม.ธรรมศาสตร์ ม.จุฬาก็ตาม เพราะฉะนั้นก็จะเรียกว่าเป็นแฟนประจำมากกว่า
 คือเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจุดเริ่มต้นช่วงแรกๆงานของ อ.นิธิยะะมากใน
 เว็บไซต์ ซึ่งมันก็เป็นสิ่งดึงดูดคนอื่นให้เข้ามา”

(ถาม เชื้อสถาปนศิริ, สัมภาษณ์, 18 กันยายน 2550)

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัญลักษณ์ Copy Left แสดงถึงการอนุญาตให้ผู้ใช้สามารถคัดลอกบทความ รวมถึงข้อมูลต่างๆที่ปรากฏบนเว็บไซต์นำไปใช้ประโยชน์ได้ตามอัธยาศัย

ภาพประกอบต่างๆที่ถูกนำมาตกแต่งเว็บไซต์ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าสร้างความอึดอัดต่อผู้ใช้ รวมถึงไม่มีความเกี่ยวข้อง หรือเกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทความ

รูปที่ 14 แสดงรูปภาพประกอบเว็บไซต์ซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาบทความ

สรุปรูปแบบเนื้อหาในกระดานข่าว

จากการสังเกตการนำเสนอเนื้อหาในส่วนของกระดานแสดงความคิดเห็นสามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ตารางสังเกตลักษณะเนื้อหากระทู้บนกระดานเว็บบอร์ด

ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาในส่วนของกระดานเว็บบอร์ด	
การเข้าถึง และภาพรวมของกระดานข่าว	สมาชิกและบุคคลทั่วไปสามารถร่วมเสนอประเด็นในกระดานเว็บบอร์ด โดยภาพรวมลักษณะของเนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองและสังคม, ประชาสัมพันธ์การประชุมหรือการจัดสัมมนา, ข่าว/คอลัมน์/บทความ คัดลอกจากสื่ออื่นหรือผู้ใช้เป็นผู้

	เสนอเอง รวมถึงประกาศต่างๆจากเว็บมาสเตอร์เป็นต้น ทั้งนี้ด้วยสื่อที่ใช้เป็นสื่ออินเทอร์เน็ตส่งผลให้เกิดข้อจำกัดกลุ่มคนเข้าใช้ โดยผู้ใช้ต้องมีความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดี
ความเท่าเทียมและเสรีภาพในการแสดงออก	ผู้ใช้งานสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นได้ แต่เนื่องจากเว็บมาสเตอร์กำหนดให้จำเป็นต้องตั้งกระทู้ใหม่ทุกครั้งที่ต้องการแสดงความคิดเห็นสร้างความไม่สะดวกต่อผู้ใช้ทำให้ปัจจุบันการแสดงออกถึงความสนใจประเด็นเป็นเพียงแค่การเข้าไปอ่านกระทู้ใหม่ๆ
การมีส่วนร่วม	กระทู้สามารถอ่านได้อย่างเดียวจึงไม่มีลักษณะของการวิพากษ์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นเกิดขึ้น
การใช้เหตุผล	เนื้อหาที่ปรากฏเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองหรือสังคม พบว่ามีลักษณะของการให้เหตุผลสนับสนุนข้อเรียกร้องหรือความคิดเห็นส่วนที่ไม่ปรากฏการใช้เหตุผลเป็นประเด็นข่าว หรือบทความที่คัดลอกมาจากสื่ออื่น รวมถึงกระทู้โฆษณาและประชาสัมพันธ์
การหาข้อสรุป	ลักษณะของกระทู้สามารถเข้าอ่านได้เพียงอย่างเดียว จึงไม่ปรากฏข้อคิดเห็นหรือข้อถกเถียงอันนำไปสู่ข้อสรุปได้
การระดมความช่วยเหลือ ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา	เนื้อหาบางกระทู้มีลักษณะของการขอความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา แต่ไม่สามารถทำการศึกษาค้นคว้าได้ว่าความช่วยเหลือเกิดขึ้นจริงหรือไม่เนื่องจากกระทู้สามารถอ่านได้อย่างเดียว มีปรากฏเพียงบางกระทู้ที่เว็บมาสเตอร์นำเสียงสนับสนุนของผู้ใช้ซึ่งเกิดจากการติดต่อทางช่องทางอื่นมาลงไว้ อันแสดงให้เห็นถึงการเสริมพลังให้เกิดความเคลื่อนไหวในภาคประชาชน
ข้อสังเกตอื่นๆ	ด้วยปัญหาของการแสดงความคิดเห็นที่ต้องตั้งเป็นกระทู้ใหม่ น่าจะเป็นผลให้ผู้ใช้ให้ความสนใจแค่การอ่านกระทู้ แต่ไม่สนใจที่จะแสดงความคิดเห็นต่อกรณีปัญหาที่แสดงไว้ในแต่ละกระทู้

จากตารางจะเห็นได้ว่า วิธีการในการแสดงความคิดเห็นในส่วนของกระดานเว็บบอร์ดสร้างความไม่สะดวกให้แก่ผู้ใช้ในการแสดงออกทางความคิด อันเป็นผลให้ส่วนนี้ขาดความน่าสนใจไป

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนกระทู้บนกระดานเว็บบอร์ดตามช่วงเวลาสังเกตการณ์

จำนวนกระทู้บนกระดานเว็บบอร์ดตามช่วงเวลาสังเกตการณ์		
	ปี พ.ศ. 2549	ปี พ.ศ. 2550
สิงหาคม	279	136
กันยายน	836	187
ตุลาคม	4	214

จากตารางจำนวนกระทู้ที่แสดงบนกระดานเว็บบอร์ดใน 2 ช่วงเวลาสังเกตการณ์จะพบว่าการใช้งานของผู้ใช้ลดน้อยลงไปมาก เดือนที่มีการใช้งานมากที่สุดคือเดือนกันยายน พ.ศ. 2549 เป็นช่วงเวลาเดียวกันกับการเกิดเหตุการณ์รัฐประหาร ผู้ใช้ให้ความสนใจแสดงความคิดเห็นเป็นจำนวนมาก แต่ต่อมาในเดือนตุลาคมด้วยปัญหาผู้ให้บริการพื้นที่ (www.thaiis.com) ได้ปรับปรุง server ทำให้ข้อมูลบนกระดานเว็บบอร์ดสูญหายไปเกือบทั้งหมด โดยเหลือปรากฏเพียงแค่ 4 กระทู้

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนประเด็นที่มีการถกเถียงแสดงความคิดเห็น

จำนวนประเด็นที่มีการถกเถียงแสดงความคิดเห็น		
	ปี พ.ศ. 2549	ปี พ.ศ. 2550
สิงหาคม	8	0
กันยายน	9	0
ตุลาคม	1	0

จากตารางจะพบว่าประเด็นการถกเถียงแสดงความคิดเห็น ยังปรากฏอยู่ในช่วงแรกของการปรับรูปแบบการแสดงความคิดเห็น โดยในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2549 พบ 8 ประเด็น เป็นประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการแสดงความคิดเห็นและประเด็นเกี่ยวกับแนวคิดทางการเมือง ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2549 พบ 9 ประเด็น เกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองในขณะนั้น (รัฐประหาร) ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2549 พบเพียง 1 ประเด็นเกี่ยวกับการเข้าใช้งานกระดานเว็บบอร์ดไม่ได้ และข้อมูลในเว็บไซต์สูญหายซึ่งชี้แจงโดยเว็บมาสเตอร์ ทั้งนี้เมื่อสังเกตในช่วงเวลาอีก 1 ปีถัดมากระดานเว็บบอร์ดกลายเป็น

สภาพเป็นพื้นที่แสดงความคิดเห็น เสนอบทความ จุดประเด็นเรียกร้องความร่วมมือ แต่ไม่ปรากฏถึงการแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นดังกล่าว อันแสดงถึงความสนใจของผู้ใช้ในการแสดงความคิดเห็นบนกระดานเว็บบอร์ดลดน้อยลง

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในบางกระทู้ที่มีลักษณะขอความร่วมมือหรือรณรงค์จะพบว่าเว็บมาสเตอร์ได้นำข้อความเสียงสนุนที่ได้รับจากอีเมล (e-mail) ของเว็บไซต์และจากเว็บไซต์เพื่อนบ้านมาโพสต์ลงในกระทู้นั้นๆ ดังตัวอย่างนี้

รูปที่ 15 ตัวอย่างกระทู้ที่มีลักษณะขอความร่วมมือหรือรณรงค์ ที่เป็นผลการเรียกร้องของเว็บไซต์

ร่วมลงชื่อเพื่อสนับสนุนเสรีภาพและ คัดค้านการคุกคามทางวิชาการต่อ อ.บุญส่ง

+++++

สำหรับผู้สนใจลงชื่อสนับสนุนการต่อสู้เพื่อเสรีภาพทางวิชาการ สามารถส่งรายชื่อมาได้ที่

http://www.petitiononline.com/mod_perl/signed.cgi?4bs2007&1

หรือ ส่งจดหมายไปที่

midnightuniv@gmail.com

+++++

เรียน อ.บุญส่ง ที่เคารพ

ผมไม่รู้จักอาจารย์โดยส่วนตัวแต่ก็ไม่เป็นไร เพียงแต่อยากจะทำให้กำลังใจอาจารย์และอยากให้พวกเรายื่นหยัดในเสรีภาพทางวิชาการเพราะมีฉะนั้น สังคมไทยจะเหลืออะไรในการสร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญา ผมไม่ทราบว่าจะช่วยอาจารย์ได้อย่างไรบ้าง หากจะมีการร่วมลงชื่อใด ๆ เพื่อสนับสนุนอาจารย์ผมขอร่วมสนับสนุนอาจารย์ด้วยความยินดีครับ

สุชาติ เศรษฐมาลินี

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่

ข้อความนี้ถึงอาจารย์สมเกียรติ ตั้งนโม แห่งมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เพื่อท่านจะได้คิดหาทางช่วยกันอีกแรงนะครับ

+++++

- ผมขอร่วมลงชื่อด้วย เพื่อสนับสนุนเสรีภาพ และต่อสู้กับการคุกคามทางวิชาการ
สมเกียรติ ตั้งนโม

+++++

ขอเชิญชวนเพื่อนนักวิชาการ นักศึกษา สื่อมวลชนและประชาชน ส่งข้อความให้กำลังใจ อ.บุญส่งและร่วมลงชื่อ
ได้ที่ midnightuniv@gmail.com

ผมขอลงให้กำลังใจและให้การสนับสนุนอาจารย์ด้วย

+++++

- ปกป้อง เลาวัดณศิริ สภาเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาแห่งเอเชีย (ฟอร์รัม-เอเชีย)

+++++

- ขอร่วมลงชื่อเพื่อให้กำลังใจอาจารย์บุญส่งด้วยค่ะ

อัจฉริยา สายศิลป์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภูมิภาคศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ขอให้กำลังใจอาจารย์และขอสนับสนุนการปกป้อง "เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการ" ของอาจารย์
และนักวิชาการทุกท่านที่แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ประเด็นทางสังคม และถือได้ว่าการกระทำของ
อาจารย์เป็นสิ่งที่ถือได้ว่าเป็นการแสดงความคิดเห็น "ในระบอบประชาธิปไตย" ที่ทุกคนมีสิทธิในการแสดงออกจึง
ขอร่วมลงชื่อสนับสนุนครับ

นาย อภิศักดิ์ สุขเกษม [นักศึกษาปี 4 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
กรรมการบริหารกลางสหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.)]

+++++

ร่วมลงชื่อคัดค้าน การคุกคามเสรีภาพทางวิชาการ กรณีอ.บุญส่ง คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร คม
ลักษณ์ ไชยยะ (นักศึกษาระดับโท มานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร). ขอร่วมลงชื่อด้วยคนครับ
กรณี อ.บุญส่ง ถ้ามีอะไรให้ช่วยก็บอกนะครับ นายจ๊กเรศ อธิรัตน์ (อาจารย์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี).

+++++

สวัสดิ์ศรีรับอาจารย์ ผมชื่อ ภัทธดนัย จงเกื้อ เป็น กกบ.และ โฆษก สนนท.ปี 50 โดยส่วนตัวผมไม่รู้จักอาจารย์
หรอกครับ แต่ก็พอรู้เรื่องของอาจารย์มาบ้างและรู้สึกชื่นชม และขอบคุณอาจารย์มากๆ ที่ยังคงสอนนักศึกษา
อย่างนี้ไม่ว่าอาจารย์จะโดนแกล้งยังไง ก็เป็นกำลังใจให้อาจารย์ทำสิ่งที่ตั้งงามต่อไปนะครับสักวันหนึ่งความดีจะต้อง
ปรากฏเหมือนที่ผมและเพื่อนๆ เห็นในความดีของอาจารย์ในวันนี้สักวันหนึ่ง พวกอภิสิทธิ์ชนจะวอดวาย
ล้มละลายและจะไม่มีที่ยืนอยู่ในสังคมที่เป็นธรรมอย่างแน่นอนครับ

+++++

นายอุเชนทร์ เชียงเสน นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

+++++

กอกแก้ว วงศ์พันธุ์ ผู้สื่อข่าวอิสระ (Kokaew Wongphan: Tasala District, Nakhon Sri Thammarat 80160,

Thailand)

+++++

ขอร่วมลงรายชื่อค่ะ รศ.ดร อุบลรัตน์ ศิริยวศักดิ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

+++++

ดิฉันนางสาวจิตนารถ พิชัยยา นักศึกษาชั้นปีที่ 4
ภาควิชาเอก ภาษาไทย ภาควิชาโท ทัศนศิลป์
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
รหัสนักศึกษา 0547043

ดิฉันทราบข่าวเรื่องนี้จากเว็บไซต์ของ ประชาไท ขอให้กำลังใจอาจารย์ และเห็นด้วยกับการกระทำของอาจารย์ที่ไม่ยอมส่งข้อสอบให้ด้วยเหตุผลที่ว่าเป็นสิทธิของนักศึกษาในการตอบคำถาม เป็นสิทธิเสรีภาพในการเรียนการสอนในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

นางสาวจิตนารถ พิชัยยา

จากตัวอย่างข้างต้นจะแสดงให้เห็นว่าแม้เว็บไซต์จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการแสดงความคิดเห็นไปจากเดิม แต่เมื่อมีประเด็นที่น่าสนใจผู้ใช้สามารถแสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมต่อปัญหาได้โดยการสนับสนุนหรือแสดงความคิดเห็นไปยังช่องทางอื่นของเว็บไซต์ได้ ทำให้เกิดการระดมเสียงสนับสนุนแม้เว็บไซต์อื่น อย่างเช่นเว็บไซต์ประชาไทจะมีส่วนสำคัญอีกด้านในการเรียกร้องอันนำมาซึ่งเสียงสนับสนุนนี้ ก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีส่วนทำหน้าที่ในการเสริมพลังอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวทางสังคมได้

รูปที่ 16 ตัวอย่างกระทู้แจ้งข่าวการเปลี่ยนแปลงวิธีแสดงความคิดเห็นจากเว็บมาสเตอร์

Re: จะตอบ reply ในกระทู้ยังไง กรุณาแนะนำด้วยคะ ขอบคุณคะ

ระบบเว็บบอร์ดใหม่นี้ ได้ปิดการตอบกระทู้ภายใน เนื่องจากเป็นสาเหตุให้เว็บบอร์ดเก่าถูกปิดลง เพราะมีผู้ซ่อนข้อความหมิ่นประมาทภายในกระทู้ ทำให้ผู้ดูแลระบบและผู้ให้บริการกระดานข่าวฟรี มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นจำเลยร่วมในความผิดทางกฎหมาย นอกจากนี้ยังมีการแทรก ad โฆษณาเป็นจำนวนมาก ซึ่งยากแก่การดูแลเมื่อจำนวนกระทู้เพิ่มเป็นหมื่นกระทู้

แต่อย่างไรก็ตาม สมาชิกสามารถตอบกระทู้ได้โดยการขึ้นหัวข้อใหม่ได้ตลอดเวลา

ผู้ดูแลระบบฯ

รูปที่ 17 ตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็นแบบใหม่

โพสต์ซ้ำ (ดูคำชี้แจงในกระทู้) สาเหตุที่กระดานข่าว ม.เที่ยงคืนถูกปิด

ขออภัยที่โพสต์ซ้ำ เนื่องจากในการโพสต์ครั้งแรก ผมเขียนข้อความในย่อหน้าสุดท้ายว่า "เช่นเรื่อง ไม่ให้มีการโต้ตอบในกระทู้เดียวกัน ซึ่งทำให้ผมต้องแยกข้อความมาโพสต์ต่อเป็น 2 กระทู้เช่นนี้ เพราะโพสต์ครั้งเดียวไม่พอจะต่อในกระทู้เดียวกันไม่ได้ ซึ่งเท่ากับจำกัดการอภิปราย" เพราะก่อนหน้านี้เมื่อผมพยายามโพสต์ ถูกบอร์ด "ตีกลับ" ว่า "ข้อความยาวเกินไป" ผมจึงเขียนไว้เช่นนั้น เพื่อสำหรับการโพสต์แบ่งเป็น 2 ครั้ง แต่เมื่อลองโพสต์อีกครั้ง (โดยลืมนำได้เขียนข้อความนั้นลงไป) ทำให้มีข้อความดังกล่าว ซึ่งอาจทำให้งงหรือเข้าใจผิดได้

ที่ผมโพสต์ซ้ำ และยกเรื่องนี้ขึ้นมา ก็เพื่อแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างว่า การจำกัดการโพสต์เพียงครั้งเดียวในแต่ละกระทู้สร้างความยุ่งยากในการอภิปรายเพิ่มเติม หรือแก้ไขสิ่งที่โพสต์ไปอย่างไร้รูปแบบ เรื่องนี้ ผมสงสัยว่าจะเกี่ยวกับการเข้าใจประเด็นเรื่อง "สาเหตุ" และ "วิธีแก้" อยู่ ผมเองยังเห็นว่า "สาเหตุ" จริงๆ ไม่ใช่อย่างที่ อ.สมเกียรติ ย้ำ ดั่งนั้นวิธีแก้จริงๆ ผมกลับเห็นว่าควรสร้างระบบที่สามารถมี accountability สำหรับตัวคนโพสต์เฉพาะตัวได้ (เช่นกรณีต้องชี้ชื่อจริง)

สาเหตุที่กระดานข่าว ม.เที่ยงคืนถูกปิด : ว่าด้วยคำชี้แจงของสมเกียรติ ตั้งนโม

ในคำชี้แจง ของ อ.สมเกียรติ ตั้งนโม ได้อ้าง "จดหมายจากนักวิชาการในต่างประเทศ" ซึ่งมีข้อความตอนหนึ่งดังนี้

.....
I heard that the midnight webboard was closed because it was bombarded by the rude royalists and thoughtless anti-royalists. I really hope it doesn't bring trouble to you more than mere annoyance.

.....
ใน "จดหมายตอบ" ของ อ.สมเกียรติ ซึ่ง อ.สมเกียรติเองคัดมาให้ดู ได้พูดเสริม-สนับสนุน ความเห็นของ "นักวิชาการในต่างประเทศ" ดังกล่าว ว่า

.....
ครั้งที่สาม คือครั้งนี้ที่กระทำอย่างชัดเจนมาก ว่ามีการพาดพิงเบื้องสูง

1. สาเหตุคือ มีการ post กระทู้หมิ่นสถาบันฯ และใช้คำไม่สุภาพจริง
2. ก่อนหน้านั้นมีการแจ้งเข้ามาใน email ม.เที่ยงคืน ให้ลบบางกระทู้ที่เข้าข่ายทิ้งไป
3. ผมเองเข้าใจว่า คงมี royalist บางรายแจ้งไปที่ผู้ให้บริการโดยตรงด้วย ซึ่งอ่อนไหวและเปราะบางมาก

ปัจจุบัน มีฝ่ายตรงข้ามสถาบันฯ และนิยมสถาบันฯ อาศัยกระดานข่าวสาธารณะต่างๆ post ข้อความหมิ่นประมาทเป็นประจำ ซึ่งส่วนใหญ่ปราศจากข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ไม่เป็นงานทางวิชาการ เรียกว่าง่าย ๆ ว่าเข้ามาตะโกนด่าคนฟรี โดยอาศัยบ้านของคนอื่นเป็นพื้นฐานปาลูกจาระ ที่สำคัญคือข้อความพวกนี้ซ่อนอยู่ในกระทู้ที่มีอยู่แล้วกระจ่ายไปทั่ว ซึ่งยากแก่การตรวจพบ ดังนั้นจึงทำให้กระดานข่าว ม.เที่ยงคืน ประสบกับชะตากรรมดังกล่าว

.....

และต่อด้วยการแสดงความเห็นด้วย กับความเห็นในเชิง "ทางแก้" ที่ "นักวิชาการในต่างประเทศ" เสนอ ดังนี้

.....

ประเด็นที่อาจารย์เสนอมาน่ารับฟังมาก ...

Teach them some lessons as a condition for re-opening the webboard (if there is no trouble). Tell them the importance of care, concern to the larger interests and the civility to others. Without these, the webboard is nothing more than trash talks.

.....

(เข้าใจว่า motto ใหม่ของ กระดานข่าว without reason, webboard is nothing more than trash อ.สมเกียรติ คงดัดแปลงมาจาก ประโยคสุดท้ายในจดหมายจาก "นักวิชาการในต่างประเทศ" นี้เอง)

ผมเห็นว่า เกี่ยวกับส่วนแรก คือ "สาเหตุที่ทำให้กระดานข่าวถูกปิด" ทั้ง "นักวิชาการในต่างประเทศ"

และอ.สมเกียรติพูดถูกเพียงครั้งเดียวหรือ อาจจะเพียง 1 ใน 4 (สี่ยวเดียว) เท่านั้น

ก่อนอื่นให้ผมบอกแต่ต้นเลยว่าผมเองไม่เห็นด้วยกับข้อความที่มีลักษณะเชิง "ด่าเจ้า" ที่มีการโพสต์ในกระดานข่าวในระยะก่อนถูกปิด ผมได้บอกหลายคนเป็นส่วนตัวว่าผมไม่ชอบ ที่สำคัญที่สุดก็คือมีลักษณะ "แรง" แต่ไม่ค่อยมีเนื้อหาอะไร และมีโอกาสที่จะทำให้เป็นข้ออ้างในการถูกเล่นงานได้ ทำให้การ "วิจารณ์" ที่มีคุณภาพกว่าพลอยเดือดร้อนไปด้วย

อย่างไรก็ตามที่ผมกล่าวว่าผมเห็นว่าทั้ง "นักวิชาการฯ" และ อ.สมเกียรติ พูดถูกเพียงครั้งเดียว เรื่องสาเหตุที่กระดานข่าวถูกปิด ที่ว่า webboard was closed because it was bombarded by the rude royalists and thoughtless anti-royalists. ก็เพราะ นี่เป็น "ข้ออ้างว่าเป็นสาเหตุให้ต้องปิดเว็บไซต์" มากกว่าจะเป็น "สาเหตุ" จริงๆ สาเหตุจริงๆ คือเพราะประเทศไทยมีกฎหมายบังคับที่มีลักษณะครอบจักรวาลเกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์อยู่ และมีการใช้อำนาจบังคับแบบครอบจักรวาลในเรื่องนี้อยู่ ผมไม่ขออธิบายมากเพราะทั้ง "นักวิชาการฯ" และ อ.สมเกียรติทราบดี แต่ที่ผมยื่นกรานที่ต้องยกประเด็นนี้ขึ้นมาเพราะผมเห็นว่าในฐานะ "กระดานข่าวชุมชนทางวิชาการ" ควรจะต้องพูดประเด็นนี้ให้ clear ที่สุด ถ้าประเทศไทยไม่มีกฎหมายและการใช้อำนาจ (ซึ่งหลายกรณีก็ไม่ใช่มีกฎหมาย) บังคับในลักษณะดังกล่าว ต่อให้มีการโพสต์ข้อความแบบ "rude" หรือ "thoughtless" เกี่ยวกับเรื่องนี้ ก็ไม่เป็นปัญหาให้เป็น "ข้ออ้าง" สำหรับปิดกระดานข่าวได้

จากประเด็นนี้ นำไปสู่อีกประเด็นหนึ่งซึ่งสำคัญที่ควรชี้ให้เห็นเช่นกัน คืออันที่จริงการโพสต์ข้อความของ "rude royalists" ไม่เคย และไม่มีทางทำให้เกิดการปิดกระดานข่าวได้เลย พุดง่าย ๆ คือไม่ว่า จะ "rude" อย่างไร ขอให้มึลักษณะเป็น royalist จะมีใครที่เหมายสั่งปิด? หรือพูดอีกอย่างคือ "ข้ออ้าง" สำหรับการสั่งปิด ใช้ เฉพาะกับพวกที่ถูกล่าว anti-royalists เท่านั้น (นี่คือที่ผมว่า "ถูกเพียงสี่ยวเดียว")

เกี่ยวกับเรื่อง "ทางแก้" ผมไม่แน่ใจว่า ที่กำลังใช้อยู่ (เช่นเรื่อง ไม่ให้มีการโต้ตอบในกระทู้เดียวกัน ซึ่งเท่ากับจำกัดการอภิปราย) จะเป็นการ "สอนบทเรียน..." (teach them some lesson...[on] civility to others) อย่างไร .. อันที่จริง ผมไม่แน่ใจว่า ปัญหาเรื่อง civility to others และ "บทเรียน" อื่นๆที่กล่าวถึง จะใช่ประเด็น เกี่ยวกับการปิด หรือ รักษากระดานข่าวด้วยซ้ำ (relevancy) โปรดอย่าเข้าใจผิด โดยทั่วไปผมเองเห็นด้วยเต็มที่เกี่ยวกับเรื่อง "กำจัดขยะ" ทางกระดานข่าว ข้อความประเภทไม่ใช่เหตุผล ในลักษณะเอาแต่ต่างๆ (มีแต่คำด่า ไม่มีเนื้อหาอย่างอื่น) ฯลฯ การโพสต์แบบซ้ำๆ ("ตัดแปะ" ซ้ำๆ) อันที่จริงในระยะหลังผมออกจะเห็นด้วยในประเด็นเรื่องการหาทางบังคับให้ใช้ชื่อจริง นามสกุลจริงทั้งหมด เพื่อให้มี accountability ต่อการกระทำของตน อย่างน้อยๆก็ในแง่ให้ทุกคนได้รู้ว่า คนที่พูด-โพสต์ในลักษณะขยะคือใคร แต่ประเด็นของผมในที่นี้ คือเรื่องนี้ ไม่เกี่ยวกับประเด็นเรื่องปิดกระดานข่าวในกรณีหลังสุดนี้แต่อย่างใด

ปล. สุดท้าย ขอเสนออย่างจริงจังว่ากรุณาทำให้พื้นที่กระดานข่าวเป็นสีขาว หรือสีเทา แบบเดียวกับกระดานข่าวเก่าได้หรือไม่ เพื่อเห็นแก่สายตาคนอ่าน และเพื่อเอื้อแก่การแสดงความคิดเห็นต่างๆ

สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล

รูปที่ 18 แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีประเด็นเกี่ยวกับประชาสังคม

ประเทศไทยได้ดำเนินการปกป้องสุขภาพของประชาชน

« เมื่อ: พฤษภาคม 09, 2007, 05:16:10 AM »

26 เมษายน 2550

ส่งถึง Mr. Carl E. Gulbrandsen

ผู้อำนวยการบริหาร

มูลนิธิส่งเสริมการวิจัยของสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยวิสคอนซิน

1330 ตีควาล์ฟ

610 ถนนวอลนัท

เมดิสัน WI 533726

เรียน Mr. Gulbrandsen,

ในนามของนักศึกษา มหาวิทยาลัยวิสคอนซิล เมดิสันจำนวนมากที่มีความหวังโยอย่างยิ่ง เราขอเรียกร้องให้มูลนิธิส่งเสริมการวิจัยของสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยวิสคอนซิล (WARF) เรียกร้องต่อบริษัท Abbott ยุติการกระทำที่ไร้สติต่อผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูงที่มหาวิทยาลัยของเราคิดค้นขึ้น

เป็นที่ตระหนักดีว่า เมื่อไม่นานมานี้ ประเทศไทยได้ดำเนินการปกป้องสุขภาพของประชาชนโดยปฏิบัติตามความตกลงการค้าที่เกี่ยวข้องทรัพย์สินทางปัญญา (TRIPS) ขององค์การการค้าโลกเพื่อที่จะดำเนินการใช้สิทธิต่อยาที่มีสิทธิบัตรกับยาช่วยชีวิตในประเทศไทยประกอบด้วย Aluvia ซึ่งเป็นยาต้านไวรัส HIV/AIDS ที่สำคัญ [1]

ทันทีหลังการตัดสินใจดังกล่าว บริษัท Abbott Laboratories ซึ่งเป็นผู้ผลิต Aluvia ได้ประกาศที่จะไม่นำผลิตภัณฑ์ยาใหม่ดังกล่าววางตลาดในประเทศไทย บริษัทยังได้ดำเนินการเพิกถอนยาที่กำลังอยู่ในระหว่างขึ้นทะเบียนยาในประเทศไทย ภายใต้แรงกดดันของนานาชาติ บริษัท Abbott ได้เสนอที่จะลดราคา Aluvia ลงแต่ปฏิเสธที่จะนำยาดังกล่าวเข้าสู่การขึ้นทะเบียนใหม่โดยมีข้อแม้ว่ารัฐบาลไทยจะต้องหยุดการดำเนินการใช้สิทธิต่อยาที่ติดสิทธิบัตร ดังนั้นองค์การหมอไร้พรมแดนและองค์กรสิทธิมนุษยชนต่างๆจึงประณามบริษัท Abbott ที่ใช้กลยุทธ์ทางการเมืองดังกล่าวเพื่อขัดขวางการเข้าถึงยาของประชาชน

ประเทศพัฒนาแล้วได้มีการใช้สิทธิต่อยาที่มีสิทธิบัตรเป็นปกติ [2] แต่ประเทศกำลังพัฒนาต่างกังวลที่จะใช้สิทธิอันชอบธรรมดังกล่าวเนื่องจากกลัวการตอบโต้จากบริษัทยาเจ้าของผลิตภัณฑ์ ถ้าบริษัท Abbott ประสบความสำเร็จก็เท่ากับเป็นการส่งสัญญาณให้รัฐบาลต่างๆที่กำลังดำเนินการใช้สิทธิต่อข้อผิดพลาดภายใต้ TRIPS ต้องเผชิญรายจ่ายจากแรงกดดันมหาศาลนี้ ไม่เพียงชีวิตของคนไข้ในประเทศไทยเท่านั้นที่กำลังเผชิญกับชะตากรรมดังกล่าว แต่ไปรวมถึงประชากรทั่วโลกด้วย

หลังจากที่ท่านและเราได้มีการพบปะพูดคุยกันเมื่อเร็วๆนี้ เราขอยืนยันว่า การค้นพบทางการแพทย์ที่ทรงคุณค่าของเมดิสันได้ถูกใช้เป็นอาวุธทางการเมืองในการแสดงปฏิบัติการของบริษัท Abbott เราได้แนบจดหมายของบริษัท Abbott ที่ได้มีถึงรัฐบาลไทยที่ขอถอนการขึ้นทะเบียนยาหลายรูปแบบของ Zemplar แหล่งข้อมูลจากประเทศไทยยืนยันว่า การเพิกถอนการขึ้นทะเบียนยาดังกล่าว มีผลในทางปฏิบัติแล้ว

เราเชื่อว่าการแสดงออกนี้เป็นโอกาสสำคัญของมูลนิธิ ที่จะแสดงความเป็นผู้นำต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยตระหนักรับผิดชอบต่อสังคมในคำกล่าวยืนยันเกี่ยวกับหลักการใช้สิทธิต่อผลประโยชน์ของสาธารณะซึ่งเผยแพร่เมื่อเดือนที่ผ่านมา เอกสารของทางมูลนิธิส่งเสริมการวิจัยของสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยวิสคอนซิล (WARF) ได้ระบุว่า

“มหาวิทยาลัยมีความตระหนักอย่างยิ่งต่อความรับผิดชอบทางสังคม...เรามีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนา

ความรู้ในหลายด้าน รวมทั้งนำผลการคิดค้นที่ได้รับไปสู่ประโยชน์ของสาธารณะ ในบรรดาการดำเนินการต่างๆ ในสาขาต่างๆ การคิดค้นในทางการแพทย์ถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญยิ่งกว่าสาขาอื่นๆ

ในโลกนี้ประชากรนับล้านกำลังทุกข์ทรมานและล้มตายจากโรคที่ป้องกันและรักษาได้ ความล้มเหลวที่จะป้องกันและรักษาโรคอาจมีมาจากหลายสาเหตุ เรามีความรับผิดชอบที่จะบรรเทาความทุกข์ยากดังกล่าว ยังรวมถึงการแสวงหาหนทางที่จะแบ่งปันผลการคิดค้นที่เราไปสู่สังคมในราคาที่ผู้คนซื้อหาได้และอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์ต่อคนจนคนยากลำบากในโลก”

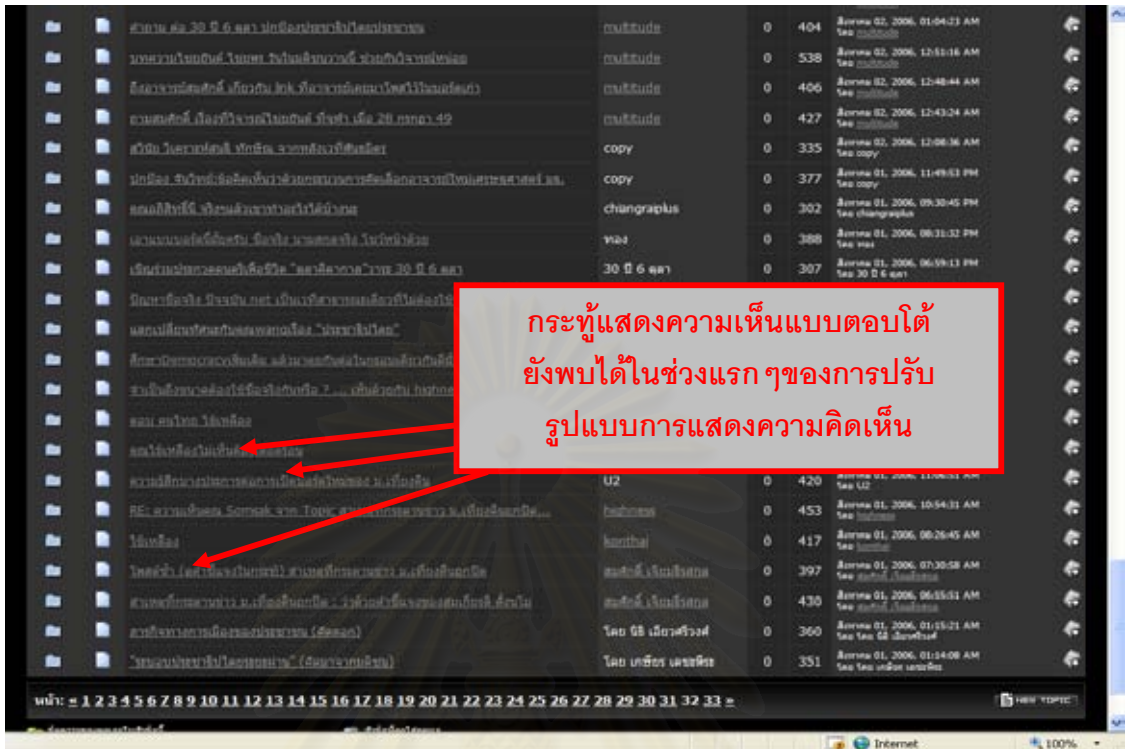
ตามคำประกาศหลักการดังกล่าวเราเห็นว่า WARF จะต้องเรียกร้องอย่างเปิดเผยต่อบริษัท Abbott ให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนยา Zemplar คืนกลับในประเทศไทยโดยเร่งด่วน ในวันที่ 27 เมษายน ผู้ป่วย แพทย์ และผู้เกี่ยวข้องทั่วโลก จะร่วมกันเรียกร้องต่อบริษัท Abbott รวมทั้งผู้ถือหุ้นของบริษัท Abbott ผู้นำจากชุมชน ผู้ป่วยในประเทศไทย จะได้ใช้โอกาสนี้เรียกร้องโดยตรงต่อผู้บริหารระดับสูงของบริษัท Abbott ที่จะไม่ใช่โอกาสกระทำทางการเมืองเพื่อประโยชน์ทางการค้าและไม่ใช้ผู้ป่วยเป็นตัวประกันทางการเมือง เราขอเรียกร้องให้ WARF ผู้เป็นเจ้าของสิทธิบัตรของหนึ่งในยาเหล่านั้นแสดงตัวตนและเสี่ยงเรียกร้องถามหาความเป็นธรรมให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา

บทบาทสำคัญของมหาวิทยาลัยจะต้องเรียกร้องการนำยาที่ได้พัฒนาขึ้นไปสู่ประชากรโลกอย่างเป็นทางการ ในปี 2001 มหาวิทยาลัยเยลประสบความสำเร็จในการชักชวน บริษัท Bristol-Myers Squibb ยอมให้มีการผลิตยาชื่อ สามีญ Stavudine ที่เป็นยารักษาโรคเอดส์ ที่ถูกค้นคว้าขึ้นโดยมหาวิทยาลัยเยล การกระทำดังกล่าวเป็นครั้งแรกที่ทำให้เกิดการคลี่คลายปัญหาโดยผู้ถือสิทธิบัตรยาต้านโรคเอดส์ และถือเป็นโอกาสสำคัญในการบรรเทาปัญหาในความพยายามที่นำการรักษาไปยังผู้ป่วย เราขอให้เปิดช่องอย่างแบ่งปันเพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของประชากรนับล้านที่กำลังเจ็บป่วย ทนทุกข์ทรมาน ในประเทศกำลังพัฒนา และขณะเดียวกันก็เป็นเวลาที่มหาวิทยาลัยจะได้แสดงบทบาทของตน

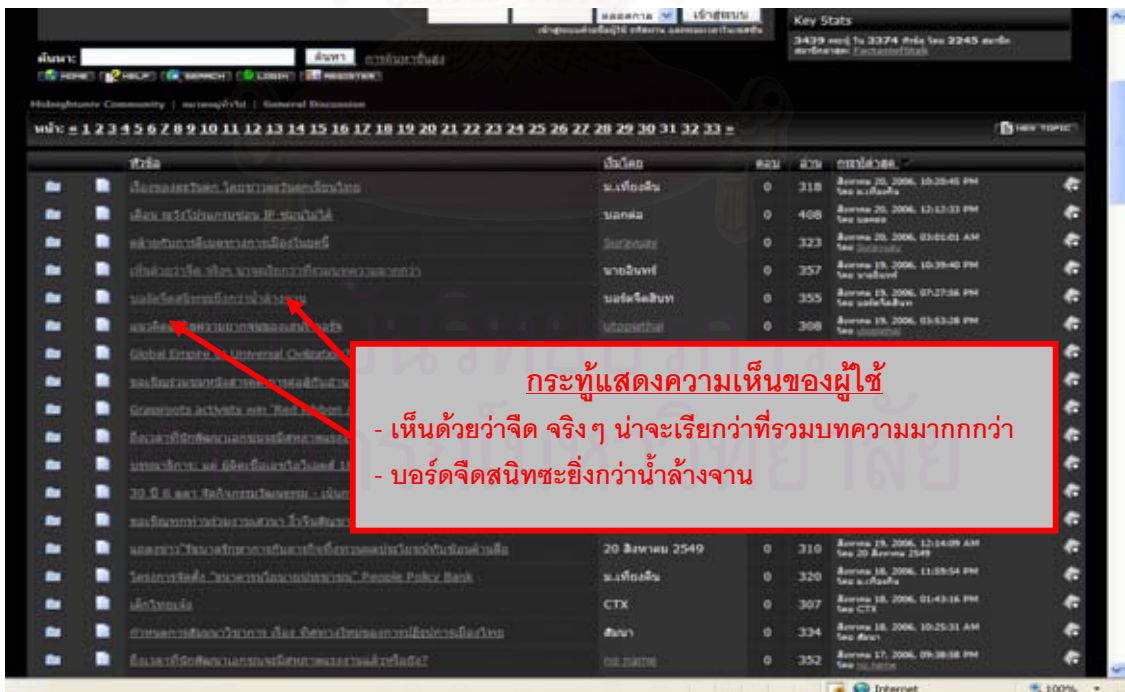
เราคาดหวังที่จะเห็นการแสดงผลของท่านก่อนวันที่ 4 พฤษภาคม และเราพร้อมที่จะหารือในประเด็นดังกล่าวแม้ก่อนถึงวันกำหนด

ขอแสดงความนับถือ

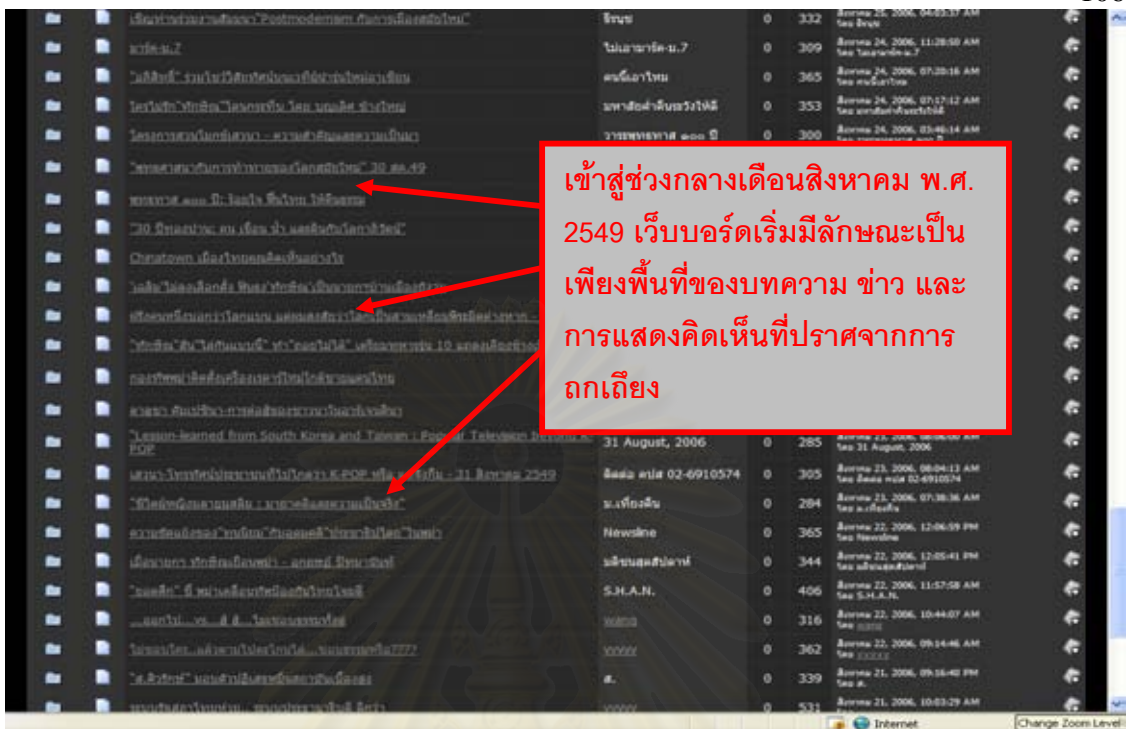
นักศึกษาวิศคอลลิน

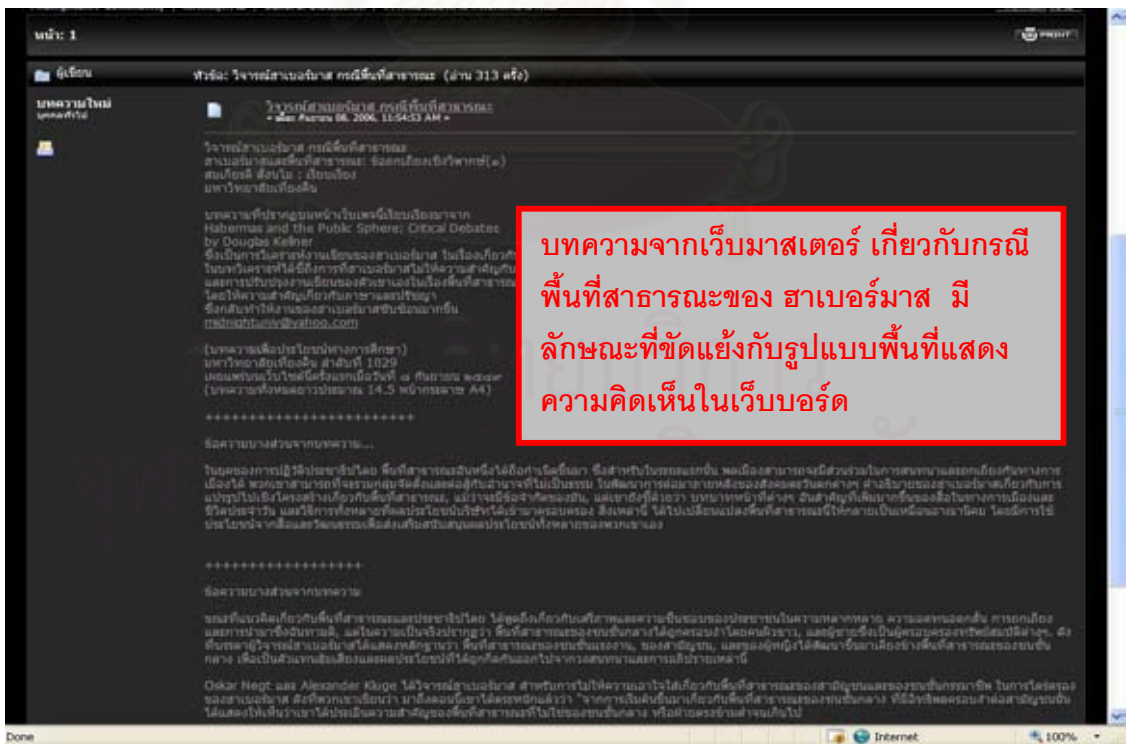
รูปที่ 19 แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก

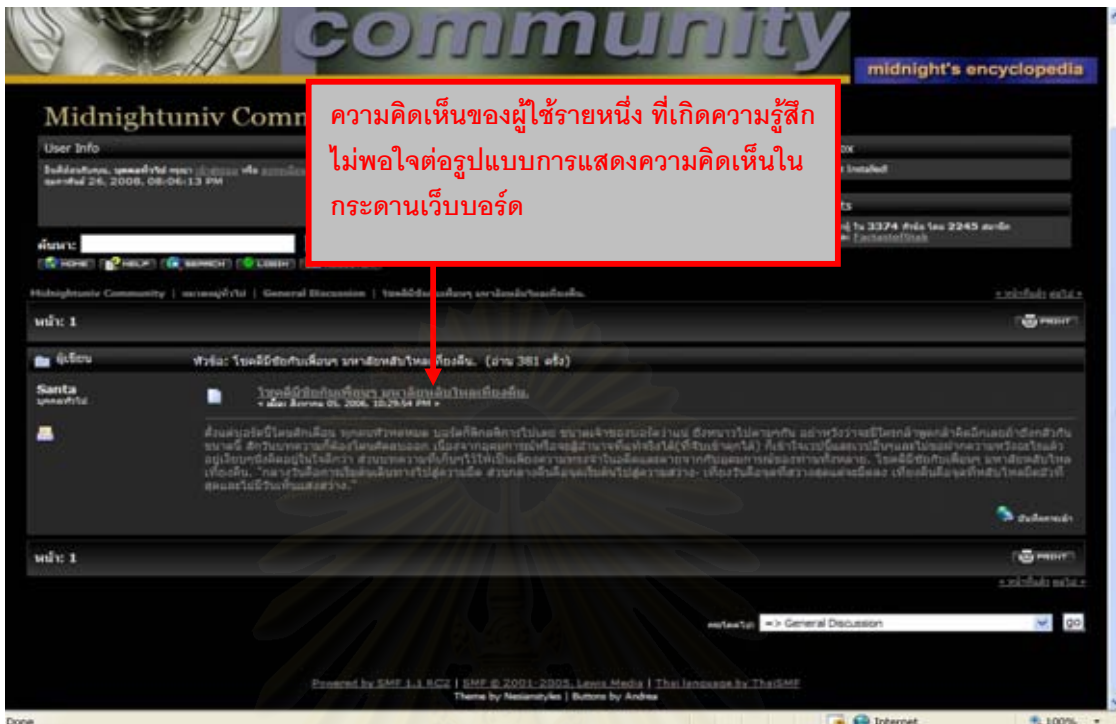
รูปที่ 19.1 แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก

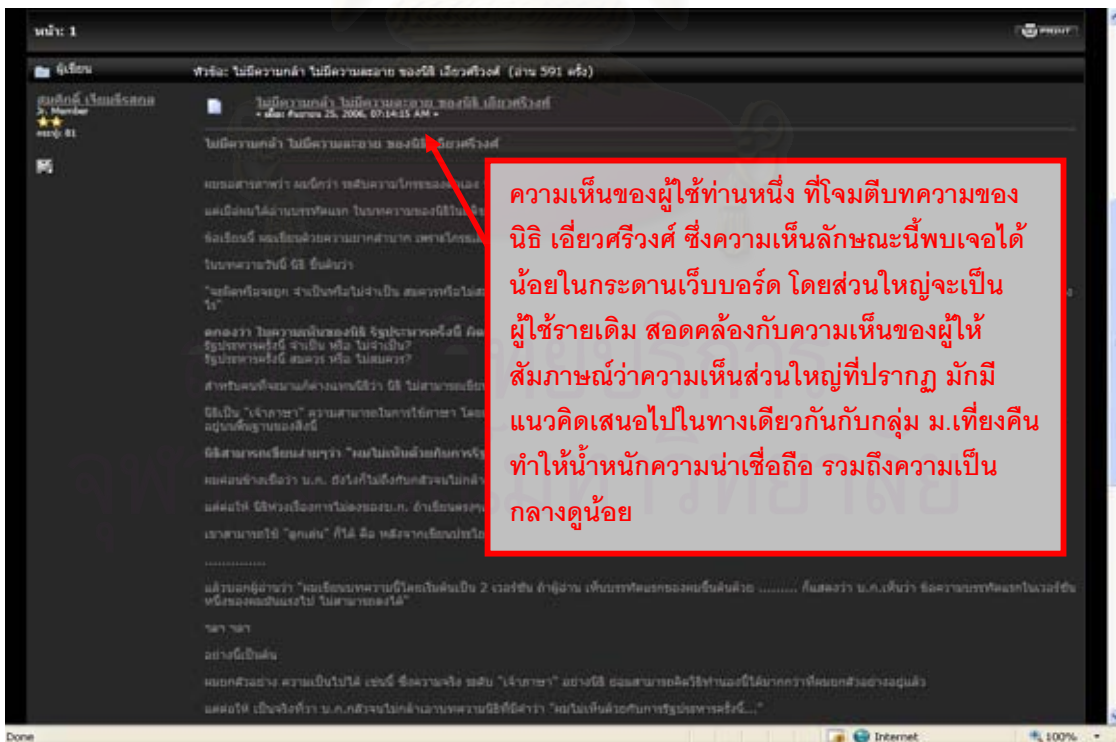
รูปที่ 19.2 แสดงตัวอย่างหน้ากระดาษเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก

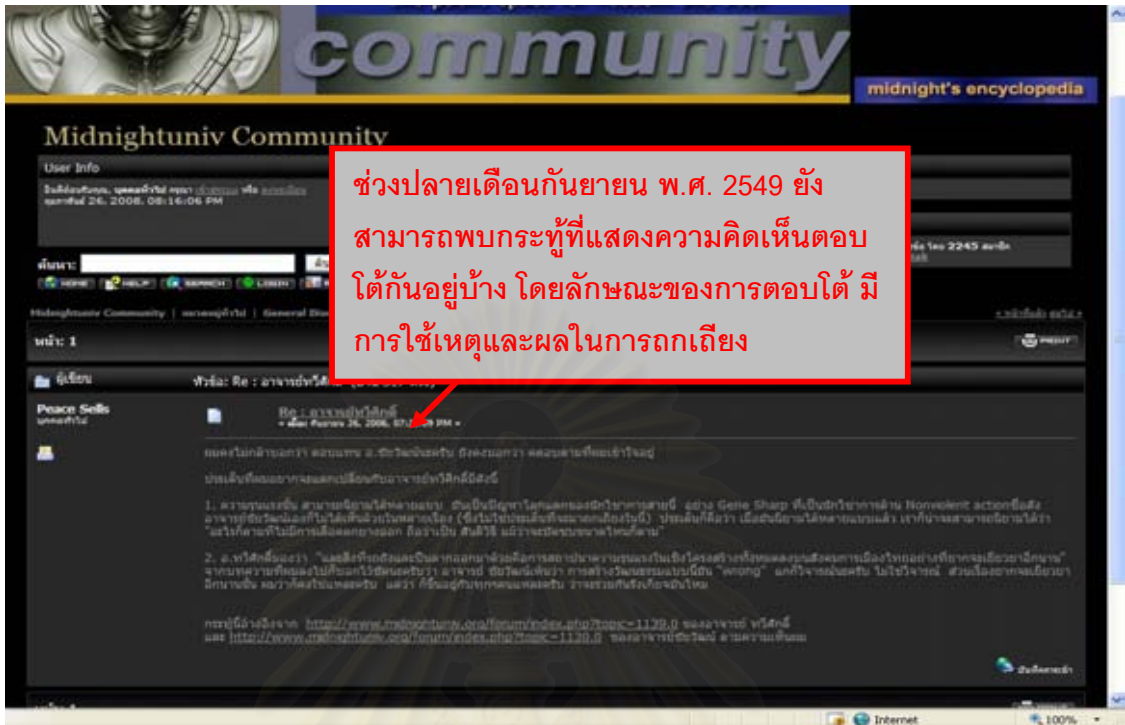
รูปที่ 19.3 แสดงตัวอย่างหน้ากระดาษเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก

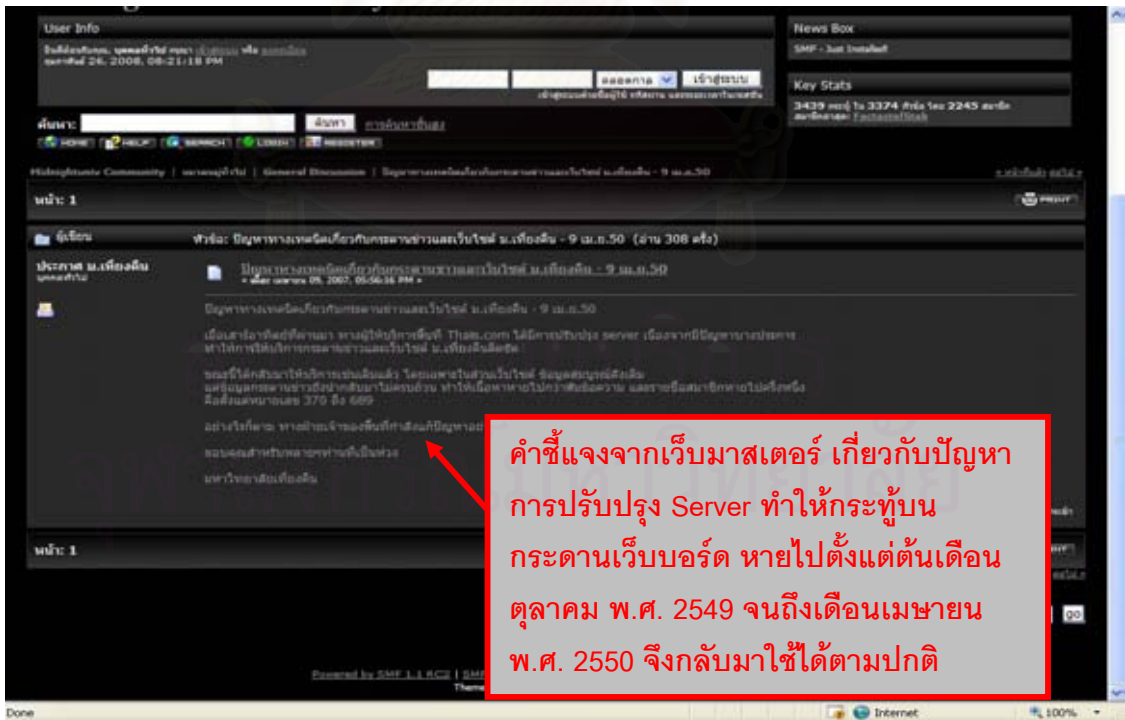
รูปที่ 19.4 แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก

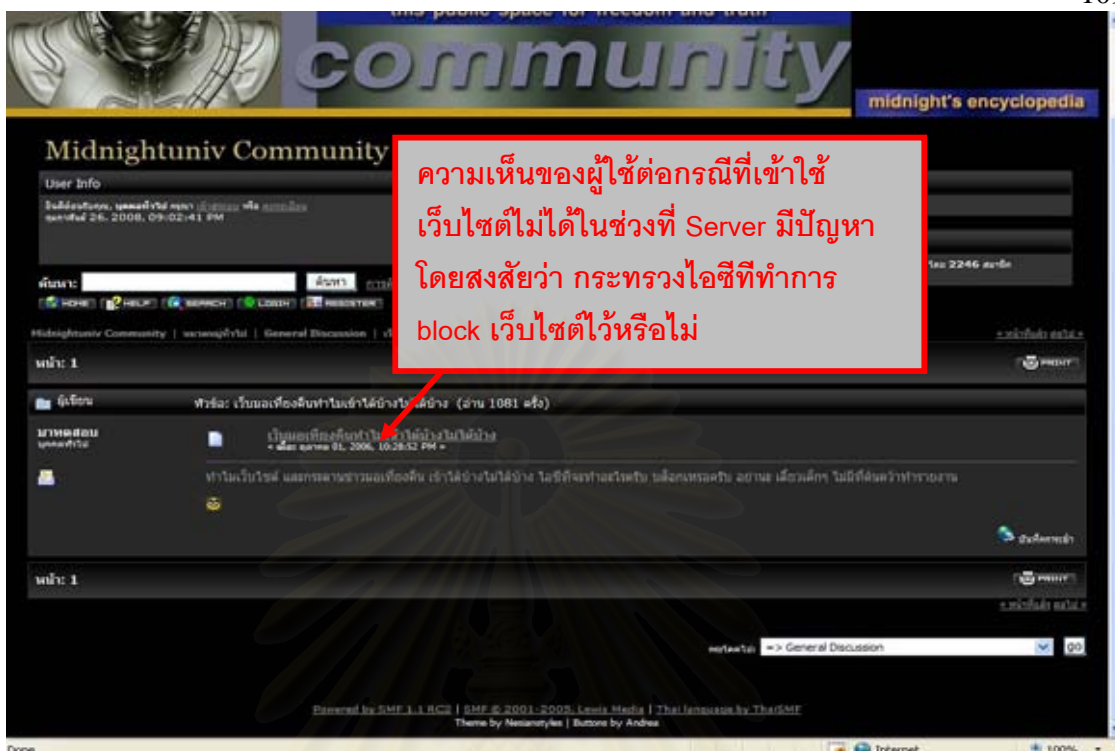
รูปที่ 19.5 แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก

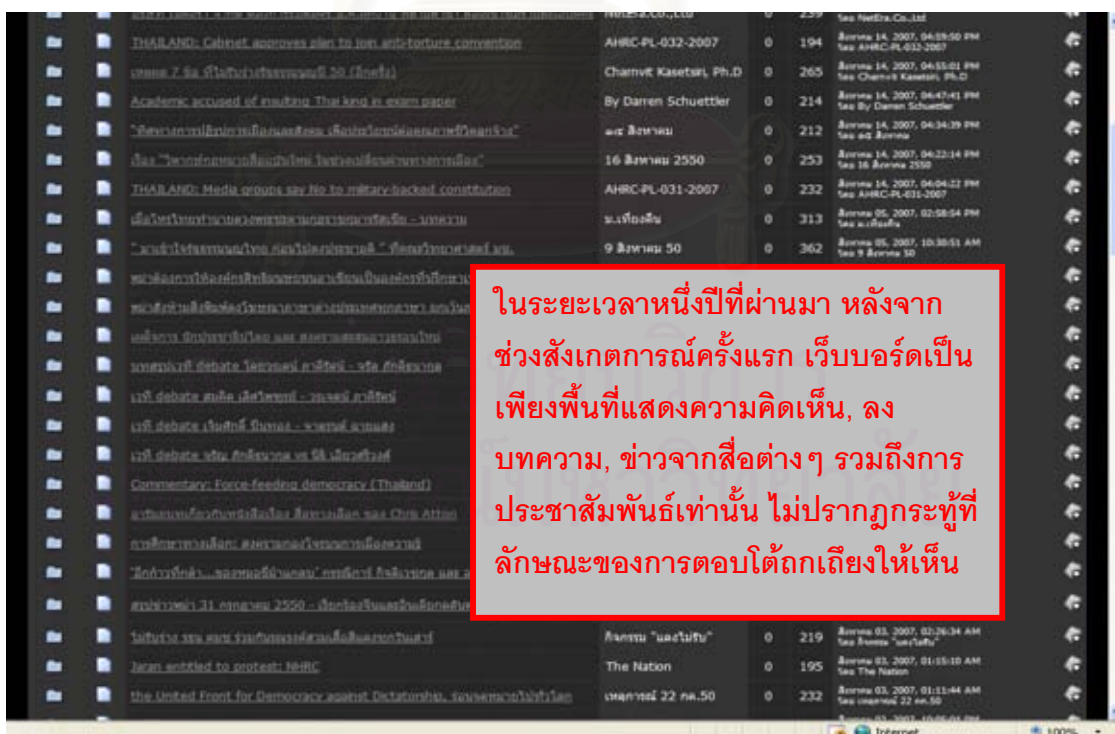
รูปที่ 19.6 แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก

รูปที่ 19.7 แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงแรก

รูปที่ 20 แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงที่สอง

รูปที่ 20.1 แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงที่สอง

รูปที่ 20.2 แสดงตัวอย่างหน้ากระดานเว็บบอร์ดจากการสังเกตการณ์ช่วงที่สอง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ในฐานะสื่อประชาสังคม” ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลมาตอบปัญหาวิจัยดังนี้

1. เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีลักษณะของสื่อประชาสังคมหรือไม่ อย่างไร
2. เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีการเสริมพลังผู้ใช้งานอย่างไร
3. คุณสมบัติของสื่อใหม่ประการใดบ้างที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยนำมาใช้
4. บทบาทหน้าที่ของเว็บมาสเตอร์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะเป็นนายประตู่ข่าวสาร
5. ผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับอย่างไร
6. ลักษณะชุมชนออนไลน์ของผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นอย่างไร
7. มีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการแสวงหาความรู้จากสื่อประชาสังคมอย่างไร เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหรือไม่

สรุปผลการวิจัย

จากบทสัมภาษณ์ในบทที่ 4 จะพบว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นเว็บไซต์หนึ่งที่ได้รับ ความสนใจจากแวดวงวิชาการ นักศึกษาหรือบุคคลทั่วไป โดยปัจจัยหลักมาจากบทความทางวิชาการ ที่หลากหลาย เปิดมุมมองใหม่ เสริมความรู้ให้กับผู้ที่สนใจ โดยเว็บไซต์นี้ได้ก่อกำเนิดมาจากความ ตั้งใจของเว็บมาสเตอร์ (สมเกียรติ ตั้งนโม) ที่ต้องการจะทำอนุสรณ์ชีวิตที่มีความเคลื่อนไหวให้กับ นิธิ เอียวศรีวงศ์ภายหลังที่มีการก่อตั้งมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ซึ่งภายในเว็บไซต์นี้อุดมไปด้วยการแสดงผล ทรรศนะหรือแนวคิดผ่านทางบทความจากผู้เขียนที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการ อาจารย์หรือ บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นนั้นๆ ทั้งนี้ในเว็บไซต์ยังมีพื้นที่สาธารณะให้ผู้ใช้ได้เข้าไปจุด ประเด็นและแสดงความคิดเห็นได้ในส่วนของเว็บบอร์ด โดยสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แสดงตารางสรุปรูปแบบเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

	เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
โครงสร้างเว็บไซต์	มีรูปแบบเนื้อหาหลักขณะเป็นบทความทางวิชาการ และเนื้อหาจากการจัดสัมมนาของม.เที่ยงคืน, ข่าว, แกลงการณ และเว็บบอร์ดสำหรับแสดงความคิดเห็น โดยระบบการจัดการกระทำโดยเว็บมาสเตอร์เพียงผู้เดียว
บทบาท	เป็นเสมือนคลังความรู้ ที่สนับสนุนพลังภาคประชาชน (empower) ด้วยการเสนอแนวคิดและองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆผ่านทางบทความจากผู้เขียนในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้ใช้แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆได้ในส่วนของเว็บบอร์ด
ลักษณะของสื่อประชาสังคม	มีการจุดประเด็นปัญหา, มีการวิเคราะห์ และวิพากษ์อย่างมีเหตุมีผล, เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมโดยสามารถส่งบทความหรือแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานเว็บบอร์ด, ให้ความรู้ เสริมพลังให้เกิดจิตสาธารณะ และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา
ลักษณะของพื้นที่สาธารณะ	เปิดโอกาสให้เสนอบทความ และแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานเว็บบอร์ดอย่างมีเหตุผล ทั้งนี้ในส่วนของเว็บบอร์ดได้ให้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นแบบมีข้อจำกัดโดยปราศจากข้อสรุป

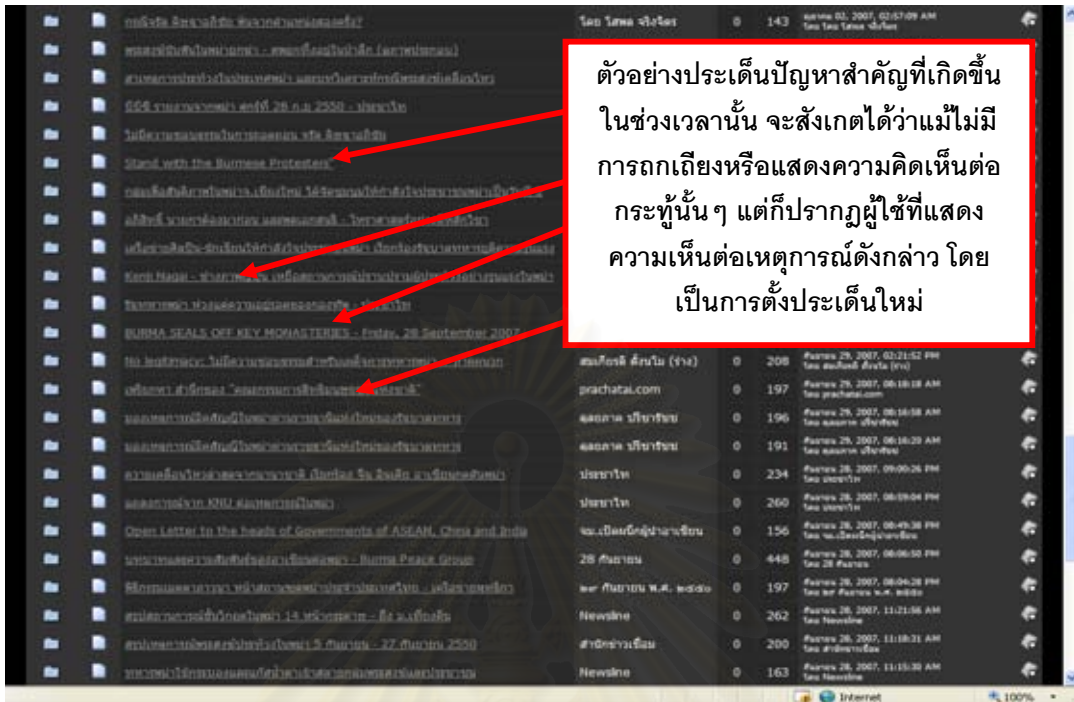
ตารางที่ 9 แสดงตารางสรุปการทำหน้าที่สื่อประชาสังคม

ลักษณะของสื่อประชาสังคม	เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
จุดประเด็น	มี
วิเคราะห์ประเด็นปัญหา	มี
วิพากษ์อย่างมีเหตุผล	มี
เปิดโอกาสการมีส่วนร่วม	แบบมีเงื่อนไข
สร้างจิตสาธารณะ	มีการส่งเสริม แต่ตรวจสอบยากถึงผลที่จะเกิด
แนวทางการแก้ไขปัญหา	มี

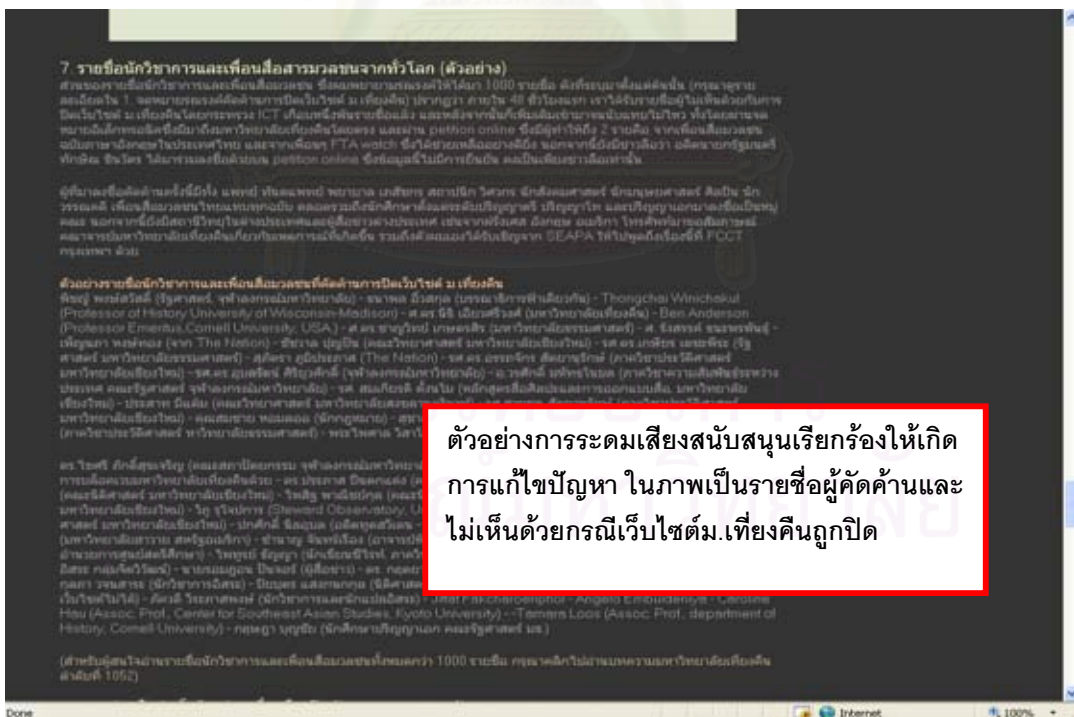
จากการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์สรุปเป็นตารางที่ 7 พบว่าเว็บไซต์ได้ทำหน้าที่ในการจุดประเด็น วิเคราะห์ปัญหา รวมถึงวิพากษ์อย่างมีเหตุผล แต่ในส่วนของ การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วม

ยังเป็นแบบมีเงื่อนไข ดังที่กล่าวว่าบทความหรือความคิดเห็นต่างๆล้วนต้องผ่านการพิจารณาจากเว็บมาสเตอร์ทั้งหมดเสียก่อน หากบทความหรือความคิดเห็นดังกล่าวไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาของเว็บมาสเตอร์จะถูกลบออกไปจากเว็บไซต์ในทันทีที่ตรวจสอบเจอ ทั้งนี้ในส่วนของการสร้างจิตสาธารณะ จะเห็นว่าเนื่องด้วยกระดานแสดงความคิดเห็นปัจจุบันมีสภาพที่ผู้ใช้สามารถอ่านเนื้อหาหรือประเด็นได้อย่างเดียว การแสดงความคิดเห็นถูกจำกัดให้ตั้งเป็นกระทู้ใหม่ทุกครั้ง สร้างความรู้สึกไม่ต่อเนื่องแก่ผู้ใช้ทำให้ความนิยมใช้งานในส่วนกระดานเว็บบอร์ดลดน้อยลง จึงเป็นเรื่องตรวจสอบยากว่าเว็บไซต์สามารถเสริมพลังผู้ใช้งานให้เกิดจิตสาธารณะหรือการนำไปสู่การเคลื่อนไหวทางสังคมอย่างไร ทั้งนี้แม้จะไม่เกิดข้อถกเถียงหรือตอบโต้กันระหว่างผู้ใช้แต่เราสามารถสังเกตได้ว่าประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมาหากเป็นประเด็นหรือเหตุการณ์ที่ได้รับความสนใจจากคนทั่วไปในขณะนั้นจะมีประเด็นลักษณะเดียวกันถูกตั้งเป็นกระทู้ขึ้นมา อาจกล่าวได้ว่าอย่างน้อยเว็บไซต์มีส่วนทำหน้าที่ในการจุดประเด็นปัญหา อันทำให้ผู้ใช้เกิดความสนใจในประเด็นนั้นๆโดยการร่วมแสดงความคิดเห็นเป็นกระทู้ใหม่ ขณะเดียวกันในบทความบางบทความที่เป็นลักษณะของการถอดเทปการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มม.เทียงคีนและกลุ่มบุคคลทั่วไปหรือแถลงการณ์เรียกร้องระดมเสียงสนับสนุนก็แสดงให้เห็นถึงการทำหน้าที่สื่อประชาสังคมในการเสริมพลังผู้ใช้ให้เกิดจิตสาธารณะเช่นกัน อย่างไรก็ตามแม้ผู้ใช้จะเกิดความสนใจต่อประเด็นปัญหาดังกล่าวก็ไม่อาจทราบได้ว่าผลจากการแสดงความคิดเห็นต่างๆที่ปรากฏนั้นผู้ใช้ได้นำไปใช้ให้เกิดความเคลื่อนไหวในภาคสังคมหรือไม่อย่างไรดังรูปตัวอย่างที่ 21 - 23

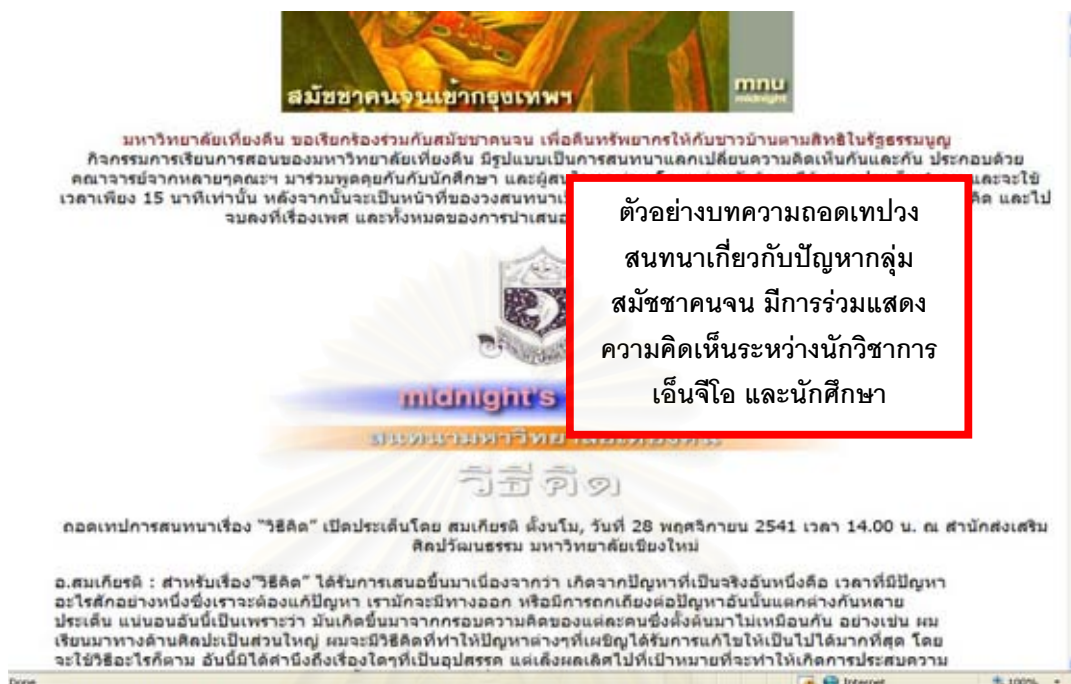
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 21 ตัวอย่างกระทู้ที่มีการเปิดประเด็นเนื้อหาคล้ายคลึงกัน

รูปที่ 22 ตัวอย่างแสดงการเรียกร้องของเว็บไซต์ให้เกิดการแก้ไขปัญหา

รูปที่ 23 ตัวอย่างการถอดเทปวงสนทนาแสดงความคิดเห็น
แสดงการสร้างเสริมจิตสาธารณะ

ตารางที่ 10 แสดงตารางสรุปการทำหน้าที่พื้นที่สาธารณะบนกระดานเว็บบอร์ด

ลักษณะของพื้นที่สาธารณะ	เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
การเข้าถึง	ไม่ทั่วถึง
ความเท่าเทียมและเสรีภาพในการแสดงออก	ไม่พอเพียง
การมีส่วนร่วม	พบเห็นน้อย นอกจากเกิดเหตุการณ์ สำคัญทางการเมือง
การใช้เหตุผล	มี
การให้ข้อสรุป	ไม่มี

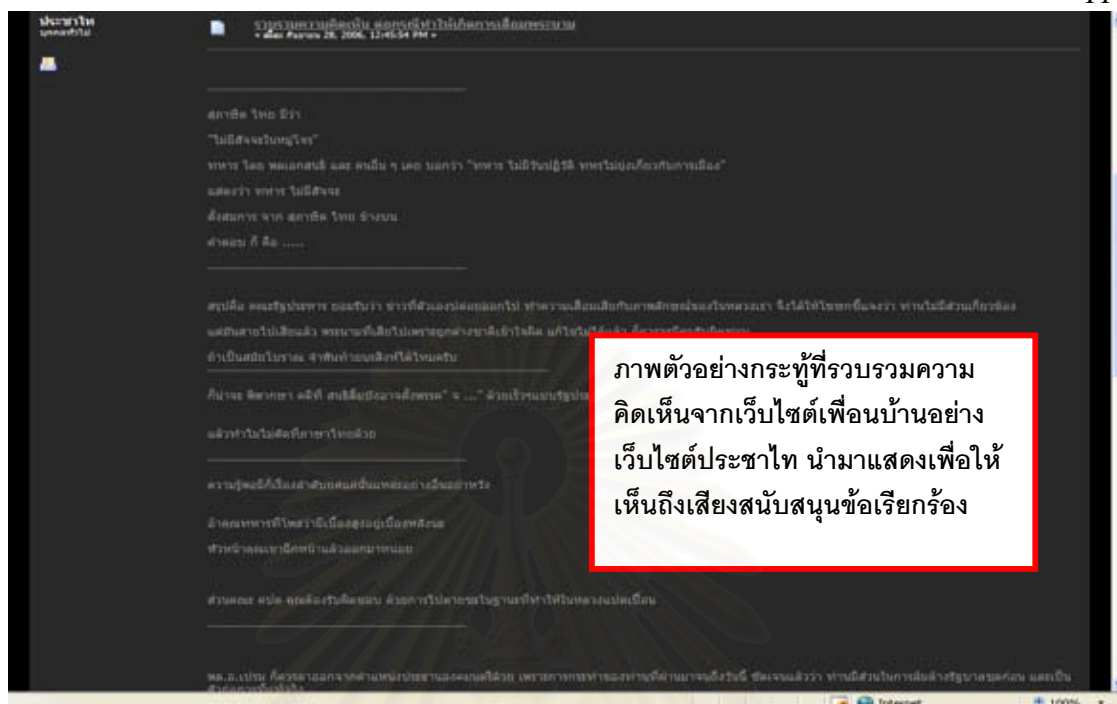
ในการทำหน้าที่พื้นที่สาธารณะของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนพบว่าการเข้าถึงน้อยเนื่องจากด้วยเนื้อหาที่เน้นหนักไปในทางวิชาการ คนส่วนใหญ่จึงไม่ค่อยให้ความสนใจ กลุ่มที่สนใจจึงเป็นเพียงกลุ่มปัญญาชน นักวิชาการ คณาจารย์หรือกลุ่มบุคคลทั่วไปบางกลุ่ม อีกทั้งปัญหาพื้น

ฐานความรู้ในการใช้งานคอมพิวเตอร์รวมถึงสื่ออินเทอร์เน็ตที่ทำให้คนส่วนใหญ่ยังเข้าไม่ถึง ส่วนความเท่าเทียมและเสรีภาพในการแสดงออกของผู้ใช้ยังมีไม่พอเพียง ดังที่กล่าวว่าการแสดงความคิดเห็นต่างๆล้วนต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานของเว็บมาสเตอร์ การแสดงความคิดเห็นที่ถูกครอบงำโดยคนเพียงคนเดียวไม่อาจเรียกได้ว่ามีเสรีภาพในการแสดงออก เช่นเดียวกับการมีส่วนร่วมยังพบเห็นได้น้อยในเว็บไซต์ส่วนใหญ่เป็นการร่วมแสดงความคิดเห็นต่อข้อเรียกร้องบางประการหรือเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญๆดังตัวอย่างในรูปที่ 24 – 25 ส่วนประเด็นในเรื่องของการใช้เหตุผลพบว่าในข้อเรียกร้องหรือความคิดเห็นต่างๆมักแสดงถึงหลักเหตุและผลกำกับ แต่การแสดงความคิดเห็นต่างๆที่เกิดขึ้นปราศจากข้อสรุป

แสดงความคิดเห็น 12/11/2549 เรื่อง "เรื่อง..."	แสดงความคิดเห็น	0	750	พฤษภาคม 21, 2006, 06:08:20 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	แสดงความคิดเห็น	0	975	พฤษภาคม 21, 2006, 06:08:20 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	ประชาชน	0	347	พฤษภาคม 21, 2006, 05:13:06 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	ประชาชนภาคเหนือ	0	321	พฤษภาคม 21, 2006, 05:09:04 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	www	1	433	พฤษภาคม 21, 2006, 04:57:05 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	thainsider.com	0	308	พฤษภาคม 21, 2006, 04:02:50 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	จากในสตูดิโอ	0	286	พฤษภาคม 21, 2006, 03:58:23 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	จากอินเตอร์	0	324	พฤษภาคม 21, 2006, 03:04:05 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	กรุงเทพธุรกิจออนไลน์	0	259	พฤษภาคม 21, 2006, 03:47:23 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	เนชั่นนิวส์	0	259	พฤษภาคม 21, 2006, 03:09:41 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	เขียนเรื่องจากไทยรัฐ	0	274	พฤษภาคม 21, 2006, 03:09:41 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	เครือข่าย 19 ไทย	0	420	พฤษภาคม 21, 2006, 03:11:40 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	กรุงเทพธุรกิจ	0	299	พฤษภาคม 21, 2006, 12:40:45 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	radio	0	302	พฤษภาคม 21, 2006, 12:33:22 AM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	radio	0	329	พฤษภาคม 20, 2006, 11:57:02 PM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	TRUTH	0	354	พฤษภาคม 20, 2006, 11:04:33 PM
แสดงความคิดเห็น เรื่อง "เรื่อง..."	thainsider.com	0	428	พฤษภาคม 20, 2006, 09:34:50 PM

ช่วงเวลาเหตุการณ์สำคัญอย่างการ
เกิดรัฐประหารที่ผู้ใช้ต่างเปิดประเด็น
แสดงความคิดเห็นส่วนตัว หรือ
นำเสนอข่าวสารจากสื่ออื่น

รูปที่ 24 ตัวอย่างแสดงช่วงเวลาเหตุการณ์รัฐประหารที่
ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นบนกระดานเว็บบอร์ด

รูปที่ 25 ตัวอย่างแสดงกระทู้รวบรวมความคิดเห็นจากเว็บไซต์อื่น

จากข้างต้นและเนื้อหาบทสัมภาษณ์ในบทที่ 4 ผู้วิจัยพบว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีรูปแบบการพัฒนาการมาจากความตั้งใจของกลุ่มนักวิชาการและอาจารย์กลุ่มหนึ่งที่ต้องการถ่ายทอดแนวความคิดหรือองค์ความรู้ในรูปแบบที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยที่สอนกันโดยทั่วไป ทั้งนี้แนวคิดดังกล่าวเห็นว่ามีมหาวิทยาลัยต่างๆ มุ่งสอนในสิ่งที่อยู่ในกรอบในระบบมากเกินไป เสมือนเป็นแหล่งฝึกฝนวิชาชีพมากกว่าจะฝึกให้เรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นรอบตัว โดยในการนำเสนอบทความต่างๆ ที่อยู่ในเว็บ จะผ่านการพิจารณาคัดเลือกจากเว็บมาสเตอร์ก่อน ทั้งนี้ในส่วนขอบทความยังได้รวบรวมบทความจากต่างประเทศที่ทางเว็บมาสเตอร์คัดเลือกมาแปลลงเว็บไซต์อีกมากมาย

ในส่วนของปัญหาที่ผู้ใช้งานมักพบคือปัญหาการแปลบทความผิดพลาด อ่านเข้าใจยาก ซึ่งยังรวมถึงปัญหาบทความของผู้เสนอบางรายไม่ได้รับการพิจารณาลงในเว็บไซต์ เนื่องจากไม่ผ่านความเห็นชอบจากเว็บมาสเตอร์ โดยเว็บมาสเตอร์ได้อ้างถึงการใช้หลักเกณฑ์ความแปลก (novelty) , ความใหม่ (invention) , ความคิดสร้างสรรค์ (creation) ประกอบการพิจารณา ทำให้มีข้อกังขาสำหรับผู้อ่านบทความหลายท่านถึงมาตรฐานหรือเกณฑ์การคัดเลือกบทความของเว็บมาสเตอร์ เพราะจากบทสัมภาษณ์ผู้ใช้งานมองว่าแนวคิดส่วนใหญ่ที่ปรากฏอยู่ในบทความมักจะเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับ

นักวิชาการหรืออาจารย์ผู้สนับสนุนมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมากกว่า ส่วนความเห็นที่แตกต่างมักไม่ค่อยปรากฏเท่าไรนัก

ในส่วนของกระดานแสดงความคิดเห็นหรือเว็บบอร์ดทางเว็บมาสเตอร์กล่าวว่า เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนประสบปัญหาการถูกปิดเว็บไซต์ถึง 3 ครั้ง เนื่องจากในบางกระทู้มีการกล่าวพาดพิง จาบจ้วงถึงสถาบันกษัตริย์ คือมีการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพจึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนระบบการแสดงความคิดเห็นใหม่ โดยจากเดิมที่เปิดให้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีในแต่ละกระทู้ได้เปลี่ยนเป็นให้อ่านกระทู้ได้อย่างเดียวและหากใครประสงค์จะแสดงความคิดเห็นหรือตอบโต้กระทู้ให้ทำการตั้งเป็นกระทู้ใหม่เพื่อความสะดวกของเว็บมาสเตอร์ในการตรวจสอบ วิธีการแก้ไขปัญหานี้สามารถอำนวยความสะดวกแก่เว็บมาสเตอร์ในการลดปัญหากระทู้ขยะ, กระทู้ที่มี link เชื่อมไปยังเว็บไซต์ไม่เหมาะสมและกระทู้ขายของ ทั้งนี้ข้อความดังกล่าวจะไม่สามารถไปแฝงตัวอยู่ในกระทู้เก่าๆ ที่ยากต่อการค้นหา นอกจากนี้เว็บมาสเตอร์กล่าวว่าได้ใช้หลักของ CRASH Theory ช่วยในการตรวจสอบกระทู้ กล่าวคือ

C – Class	คือประเด็นที่ดูหมิ่นในเรื่องของชนชั้น
R – Raze	คือประเด็นที่ดูหมิ่นในเรื่องของเชื้อชาติ
A – Age	คือประเด็นที่ดูหมิ่นในเรื่องของอายุ เช่นเอาคนชรามาล้อเลียน หรือเด็กด้อยโอกาสมาล้อเล่น
S – Sex or Gender	คือประเด็นที่ดูหมิ่นในเรื่องของเพศภาวะ หรือพูดถึงแล้วทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในเพศภาวะ
H – Handicap	คือประเด็นที่ดูหมิ่นในเรื่องของความด้อยโอกาส เช่นเอาคนแคระมาล้อ คนพิการมาล้อ เป็นต้น

จากการสังเกตการณ์ในกระดานเว็บบอร์ดผู้ใช้ หรือสมาชิกหลายท่านไม่ค่อยพอใจต่อการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น เนื่องจากสร้างความลำบากในการใช้งานรวมถึงการแสดงทัศนคติต่างๆบางครั้งเป็นเพียงแนวคิดที่ต้องการเสนอหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ไม่ได้มีเจตนาจะสร้างความปั่นป่วนหรือแตกแยกให้เกิดขึ้นจึงทำให้ความน่าสนใจของเว็บไซต์ในส่วนของเว็บบอร์ดลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งภายหลังในส่วนของกระดานแสดงความคิดเห็นมีความเคลื่อนไหวที่น้อยลง ส่งผลให้ทางเว็บมาสเตอร์ต้องเป็นผู้หาข่าวหรือประเด็นมาใส่เพิ่มเติมเองอยู่บ่อยครั้ง ทางผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านได้เสนอ

ความเห็นว่าคุณน่าที่จะมีผู้ดูแลจัดการหรือเว็บมาสเตอร์เพิ่มเติมมากขึ้นนอกเหนือจากสมเกียรติคนเดียว เพราะเห็นว่าลำพังคนเดียวคงไม่สามารถแก้ไขและป้องกันปัญหาทั้งหมดได้ แม้จะเป็นที่เข้าใจว่าในแง่ความเป็นอุดมคติของการเป็นพื้นที่สาธารณะที่ต้องมีการวิพากษ์อย่างมีเหตุมีผล และอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบ คงเป็นเรื่องยากยิ่งในวัฒนธรรมเว็บบอร์ดของสังคมไทยที่จะเกิดขึ้นซึ่งประเด็นปัญหาดังกล่าวก็เกิดกับทุกๆ เว็บไซต์ที่เปิดพื้นที่ให้แสดงความคิดเห็น แต่ด้วยวิธีการแก้ปัญหาของเว็บมาสเตอร์ทำให้เว็บบอร์ดของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ณ ปัจจุบันมีสภาพเป็นเพียงพื้นที่ที่ไม่ได้มีเสรีภาพอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตามจากบทสัมภาษณ์จะเห็นว่า ผู้เข้าใช้เว็บไซต์ทั้งหมดจะให้ความสำคัญกับส่วนของบทความมากที่สุด ดังที่กล่าวแต่ต้นถึงบทความในเว็บไซต์นี้มีเนื้อหาที่หลากหลาย ซึ่งผู้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มักจะกล่าวกันว่าเวลาต้องการจะหาบทความดีๆ อ่าน สามารถมาเริ่มต้นหาอ่านได้ในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เพราะมีประโยชน์สำหรับคนที่ต้องการหาเพิ่มเติมความรู้, ใช้ข้อมูลไปประกอบการศึกษา, งานที่ทำอยู่ และช่วยเปิดโลกทัศน์ หรือมุมมองความคิดใหม่ๆ อีกทั้งบทความบางชนิดเป็นบทความที่หาอ่านได้ยากยิ่งในเมืองไทยจึงถือว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นแหล่งความรู้สำคัญอีกแหล่งของโลกไซเบอร์ แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าส่วนของเว็บบอร์ดกลับไม่ค่อยเป็นที่น่าสนใจโดยผู้ที่ให้สัมภาษณ์กล่าวว่าการเข้าเว็บไซต์นี้ก็มุ่งหวังเพียงต้องการความรู้ ความเข้าใจเพื่อเติม มิได้สนใจที่จะแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆเท่าใดนัก หากจะเปิดเข้าใช้ก็เป็นเพียงความสนใจแค่ช่วงเวลาดังกล่าวในเว็บบอร์ดมีการกล่าวถึงประเด็นทางการเมือง หรือประเด็นทางสังคมอะไรบ้าง ซึ่งเป็นความสนใจเพียงระยะสั้นๆ

กล่าวโดยสรุปได้ว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนับว่ามีลักษณะของความเป็นสื่อประชาสังคมเพียงส่วนหนึ่ง นั่นคือสามารถเสริมสร้างความรู้ให้กับผู้ที่สนใจด้วยบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องสังคมและการเมือง หากแต่พิจารณาด้านการเป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายและด้านการมีบทบาทในการหาข้อยุติปัญหาหรือหาทางออกให้กับสังคมนั้น ผู้วิจัยพบจากการสัมภาษณ์ว่าเว็บไซต์นี้ยังไม่สามารถที่จะแสดงบทบาทในส่วนนี้ได้เท่าที่ควร ส่วนหนึ่งผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่าเว็บไซต์นี้ให้ความรู้และเปิดมุมมองที่กว้างขึ้นจริง แต่ผู้อ่านส่วนใหญ่มีวิจรรย์ญาณและมุมมองปัญหาในส่วนของตนเองอยู่แล้ว ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่จะเห็นด้วยกับจุดยืน, ความคิดเห็นหรือข้อเรียกร้องของทางเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนทุกเรื่อง อีกทั้งการเป็นสื่อประชาสังคมได้ส่วนหนึ่งต้องสามารถสร้างรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมระหว่างสื่อและผู้รับสื่อ แต่หากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยง

คืนไม่สามารถสร้างให้ผู้รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของเว็บไซต์ หรือรู้สึกว่าเป็นเว็บไซต์ที่ต้องเข้าดูทุกครั้งที่ใช้อินเทอร์เน็ตเช่นนี้คงไม่สามารถกล่าวได้ว่าเป็นชุมชนออนไลน์ที่เข้มแข็งและเป็นกลุ่มประชาสังคมได้อย่างแท้จริง เพราะนัยหนึ่งของประชาสังคมย่อมหมายถึงกลุ่มคนที่รวมตัวกัน สนใจในเรื่องๆเดียวกัน มีการปฏิสัมพันธ์ดังสังคมหนึ่ง ไม่ใช่คนไม่ก็คน แม้เว็บมาสเตอร์จะกล่าวว่าเว็บไซต์มีพลวัตมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นตลอดเวลา แต่เมื่อจุดเริ่มต้นเป็นการสร้างโดยมีเป้าหมายเพื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีจุดยืนทางความคิดที่ชัดเจนและไม่มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ทัศนะไว้ นั่น เว็บไซต์ก็คงไม่สามารถสร้างความสนใจหรือสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกับผู้ใช้ได้หากไม่มีการเปิดกว้าง ดังนั้นเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเพียงคืนก็คงไม่ต่างกับแหล่งความรู้ทั่วไปหรือเป็นเพียงห้องสมุดที่มีศักยภาพเป็นเพียงแหล่งอ้างอิงทางข้อมูล หรือหากมองอีกแง่เว็บไซต์จึงเป็นเพียงแค่อสถานที่แสดงความคิด จุดยืนหรือความสนใจของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแค่นั้น มิใช่เป็นเพื่อสังคมหรือคนหมู่มาก

อภิปรายผล

ด้วยรูปแบบของสื่อกระแสหลักที่พึ่งพาอำนาจและค่านึงถึงผลประโยชน์มากเกินไป การนำเสนอส่วนใหญ่จึงเป็นไปตามความพอใจของนายทุนหรือในแง่ของธุรกิจมากกว่าสื่อเพื่อสาธารณะ หากมองในมุมมองของเศรษฐศาสตร์การเมืองวิพากษ์ สื่อกระแสหลักจะมีเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นแค่มุ่งนำเสนอให้ผู้อ่านเป็นเพียงผู้ดูเหตุการณ์มากกว่าจะเป็นผู้มีส่วนร่วมในปัญหา สื่อส่วนใหญ่จะใช้บุคคลที่มีชื่อเสียงในข่าวเพื่อสร้างความสนใจเพื่อให้ข่าวขายได้ บางครั้งสื่อยังร่วมมือกับผู้มีอำนาจในการบิดเบือนหรือเสนอความจริงไม่ครบทุกด้าน ด้วยหน้าที่ของสื่อควรจะต้องอยู่ข้างประชาชนแต่กลับมอมเมาประชาชนด้วยข่าวฆาตกรรม, ข่าวบันเทิงหรือเรื่องอิทธิทธิปาฏิหารย์ โดยละเลยการนำเสนอข่าวหรือประเด็นที่เป็นปัญหารอบตัวประชาชนอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการเกิดสื่อทางเลือกที่เป็นสื่อประชาสังคม โดยตั้งแต่ในอดีตสื่อประชาสังคมมักจะปรากฏให้เห็นอยู่เสมอในรูปแบบวารสารเฉพาะกลุ่มแต่ด้วยปัญหาทางต้นทุนและการเข้าถึง ทำให้สื่อไม่สามารถสื่อสารกับคนในสังคมแบบวงกว้างได้ ต่างจากในปัจจุบันที่สื่ออินเทอร์เน็ตถือเป็นสื่อใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากด้วยต้นทุนที่ใช้น้อยกว่าสื่อกระแสหลักอีกทั้งยังสามารถสื่อสารกับผู้คนในสังคมได้เป็นวงกว้าง เว็บไซต์อย่างมหาวิทยาลัยเพียงคืนนั้นมีโครงสร้างที่แตกต่างไปจากสื่อกระแสหลัก มีการใช้ปัจจัยทางด้านทุนในการจัดการบริหารที่ค่อนข้างน้อย รวมถึงนำเสนอข่าวสารแนวคิดที่มีประโยชน์ผ่านบทความในเว็บไซต์และมีพื้นที่ให้สามารถแสดงความคิดเห็นได้ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อสรุปจากบทสัมภาษณ์จะเห็น

ว่าเว็บไซต์ยังไม่สามารถเผยแพร่สาระต่างๆนี้ไปยังสังคมมุกกว้างได้ในระดับที่ตีเท่าไรนัก ด้วยปัญหาการเป็นเว็บไซต์ที่เน้นความเป็นวิชาการสูง มีลักษณะการใช้ภาษาที่ยากแก่ความเข้าใจส่งผลให้เกิดการจำกัดกลุ่มคนที่เข้าใช้ ทั้งนี้ยังรวมถึงข้อจำกัดบางประการที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการเสนอความคิดเห็นอันหมิ่นเหม่ต่อราชวงศ์ ทำให้เกิดความไม่สะดวกต่อผู้ใช้ในการแสดงความคิดเห็นในสวนกระดานเว็บบอร์ด ส่งผลให้สื่ออย่างเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนถูกลดความน่าสนใจลงไป แต่กระนั้นก็ตามเว็บไซต์ยังคงคุณค่าในฐานะแหล่งข้อมูลอีกแห่งหนึ่งสำหรับกลุ่มคนที่สนใจแสวงหาความรู้ จากการสังเกตของผู้วิจัยเมื่อพิจารณาผ่านแนวความคิดของ Shaffer.J. (หน้าที่ 20) ผู้อำนวยการของพิวเซนเตอร์ ,งานข่าวเพื่อประชาสังคม (Pew Center for Civic Journalism) ที่มองว่างานข่าวประชาสังคมจะเกิดขึ้นได้ หากมีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมให้ห้องข่าวให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางเสนอข่าว ประเด็นหรือเหตุการณ์ต่างๆและเปิดกว้างให้สมาชิกในชุมชนร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นนั้นๆ จะเห็นได้ว่าด้วยวิธีการแก้ปัญหาในส่วนของเว็บบอร์ดที่หากสมาชิกต้องการแสดงความคิดเห็นให้ตั้งกระทู้ใหม่นั้นได้ทำให้เว็บบอร์ดกลายเป็นเพียงกระดานข่าวที่เสนอประเด็นแล้วมีผู้เข้าอ่านแต่ไม่มีผู้ตอบหรือแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นนั้นๆ จึงถือว่าเว็บไซต์ไม่สามารถทำหน้าที่ของสื่อประชาสังคมได้อย่างสมบูรณ์ แม้แต่ประเด็นในเรื่องการใช้ภาษาที่มีความยากต่อความเข้าใจของผู้ใช้ยังพบว่าเป็นอุปสรรคสำคัญในการเป็นสื่อประชาสังคมได้ พิจารณาประกอบกับคุณลักษณะของสื่อประชาสังคมว่าสื่อต้องมีการเสนอข่าวแบบวิเคราะห์ถึงรากเหง้าปัญหา, มีบทบาทในการสร้าง จิตสาธารณะแก่ประชาชน, ต้องเป็นผู้ริเริ่มจุดประเด็นพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมอภิปรายประเด็นปัญหาที่เกิดในสังคม และต้องเป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการแก้ปัญหา ซึ่งเห็นว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนทำหน้าที่ในการนำเสนอบทความ เสนอข่าวสาร รวมถึงประเด็นต่างๆแต่การวิธีการจัดการเว็บไซต์กลับเป็นตัวสร้างปัญหาให้ความเป็นประชาสังคมไม่เกิดเท่าที่ควร เพราะเว็บไซต์ไม่สามารถทำหน้าที่เป็นสื่อกลางประสานความร่วมมือให้เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกได้

ในส่วนของบทบาทผู้เฝ้าประตูข่าวสารจะพบว่า เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีผู้ทำหน้าที่ในการคัดเลือกคัดกรองบทความ, แสวงหาข่าวสารหรือจัดการกับข้อมูลโดยบุคคลเพียงคนเดียวคือ สมเกียรติ ตั้งนโม, เว็บมาสเตอร์ แบบจำลองของไวท์ (หน้าที่ 22) ช่วยอธิบายให้เห็นบทบาทเว็บมาสเตอร์ว่า บทความหรือข้อความใดๆก็ตามล้วนต้องผ่านการพิจารณาจากเว็บมาสเตอร์และเว็บมาสเตอร์จะทำหน้าที่คัดเลือกบทความเพื่อเผยแพร่ในเว็บไซต์ไปยังผู้รับสารอีกทีหนึ่ง ส่วนบทความที่ถูกโยนทิ้งนั้นหมายถึงไม่ผ่านเกณฑ์ที่เว็บมาสเตอร์เป็นผู้กำหนดขึ้น หรือบางครั้งบทความที่ได้รับ

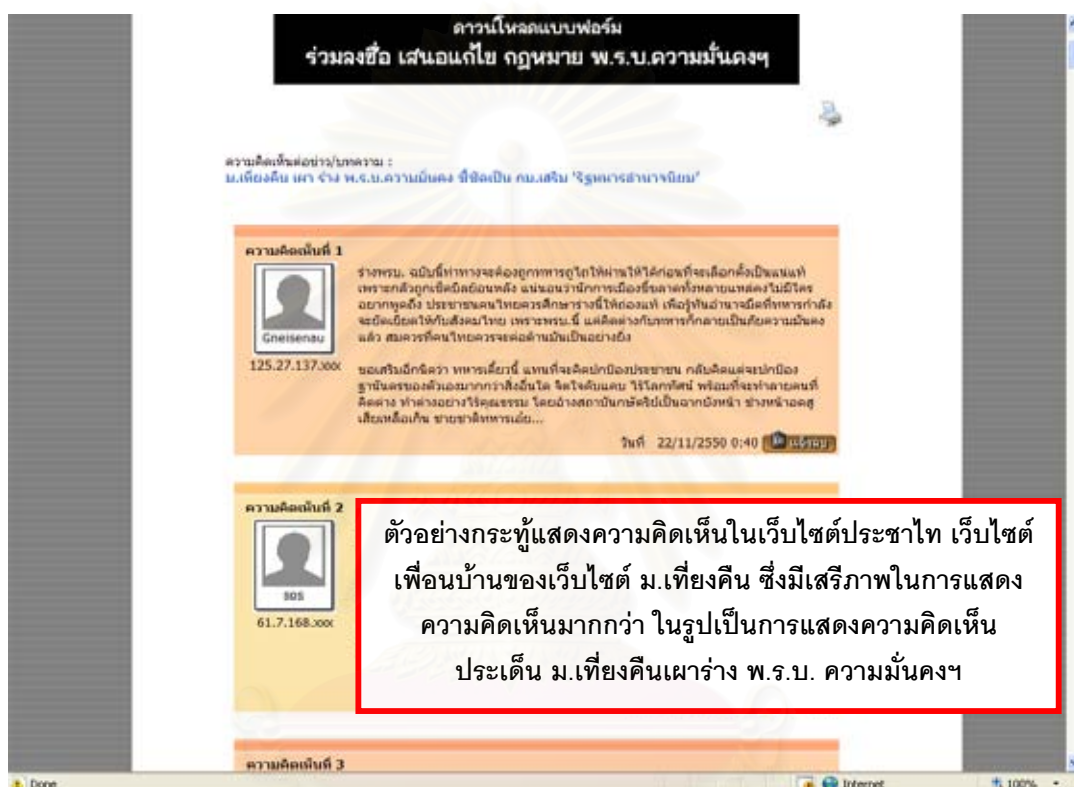
คัดเลือกจะผ่านกระบวนการผลิตหรือตกแต่งให้เหมาะสมกับเวลา เนื้อที่หรือลักษณะของสื่ออีกครั้ง ก่อนส่งไปยังผู้รับสาร ในส่วนของเว็บบอร์ดก็เช่นกันแม้ผู้ใช้จะสามารถตั้งกระทู้เพื่อแสดงความคิดเห็น ได้ตลอดเวลา แต่สุดท้ายการคงอยู่ของทุกความเห็นล้วนต้องผ่านการพิจารณาจากเว็บมาสเตอร์อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งบทบาทผู้เฝ้าประตูข่าวสารของเว็บมาสเตอร์นั้นจะเห็นว่าสวนทางกับพัฒนาการของการ สื่อสารที่รวดเร็วอย่างรวดเร็วยังสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามทัศนะของ Kawamoto (1998) ที่มองว่าหน้าที่ โดยทั่วไปของนักหนังสือพิมพ์ (ในที่นี้คือเว็บมาสเตอร์) ที่อาจต้องปรับตัวจากการเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ คัดเลือกและตัดสินใจ (allocation) ไปเป็นเพียงที่ปรึกษา (consultation) โดยลักษณะของการเป็นที่ ปรึกษาจะควบคุมบทบาทและหน้าที่เฉพาะในส่วนของการสนับสนุนให้มี การแผ่ขยาย การสร้าง และ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ใช้เท่านั้น ทั้งนี้ในโลกของอินเทอร์เน็ตที่ทุกคนสามารถจะเป็น ผู้ผลิตเนื้อหา (content provider) หรือผู้พิมพ์ (publisher) บทบาทของนักหนังสือพิมพ์ในการเป็นผู้เฝ้า ประตูข่าวสารก็จะลบล้างหายไปเรื่อยๆจากกระบวนการดังกล่าว เช่นเดียวกับแนวคิดของ Boczkowski (2000) ที่มองว่าบทบาทของบรรณาธิการ (เว็บมาสเตอร์) จะปรับเปลี่ยนไปสู่ลักษณะ ใหม่ที่เรียกว่า “เปิดประตู” gate-opening โดยจะทำงานเกี่ยวข้องกับการดัดแปลงและจัดรูปแบบ เนื้อหาให้เหมาะสมกับสื่อที่นำเสนอเท่านั้น แต่ไม่มีบทบาทในการคัดเลือกเนื้อหาขึ้นนำเสนอบน หนังสือพิมพ์ออนไลน์ จากที่กล่าวมาเมื่อนำไปวิเคราะห์กับทศวรรษเว็บมาสเตอร์จะเห็นว่าแม้ วิวัฒนาการการสื่อสารจะมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบในตัวเองอย่างไร แต่ลักษณะของเว็บ มาสเตอร์เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนยังคงความเป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสารในรูปแบบเก่าอยู่ดี

และเมื่อพิจารณาถึงแนวคิดเว็บ 2.0 จะพบว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนยังไม่ถือว่าเป็น เว็บไซต์ที่มีคุณลักษณะของเว็บ 2.0 หรือรูปแบบของสังคมออนไลน์สมัยใหม่ เนื่องจากรูปแบบการ จัดการทุกอย่างยังคงถูกควบคุมโดยเว็บมาสเตอร์แต่เพียงผู้เดียว คำนึงกับหลักของการจัดการที่ควร จะเปลี่ยนให้ผู้ใช้สามารถเข้ามาจัดการเนื้อหาบนหน้าเว็บได้ และสามารถแบ่งปันเนื้อหาที่ผ่านการจัดการ ให้กับกลุ่มคนในโลกออนไลน์ ซึ่งหากพูดถึงเรื่องสังคมประชาธิปไตยออนไลน์ในยุคของเว็บ 2.0 ซึ่ง หลักๆแล้วมีแนวโน้มว่า ผู้ใช้ควรจะมีส่วนในการกำหนดทิศทางของเนื้อหา มีพื้นที่ในการแสดงออกและ ความเป็นตัวตนอันเป็นจุดเด่นของอินเทอร์เน็ตมาตั้งแต่ต้น ดังเช่นเว็บไซต์ Wikipedia, Youtube หรือ แม้แต่ BitTorrent ที่เว็บมาสเตอร์ทำหน้าที่แค่เพียงให้บริการพื้นที่และอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ แต่ที่ ผ่านมาเรื่องของการแสดงออกหรือการสื่อสารสองทางบนโลกออนไลน์ถูกกำหนดทิศทางจากเว็บ มาสเตอร์ และมีแนวโน้มไปในทิศทางที่ผู้ใช้ไม่ได้สนใจเลยก็เป็นไปได้ ซึ่งยังถูกมองว่ายังไม่มีแนวคิด แบบสังคมประชาธิปไตยอย่างแท้จริง มองดูแล้วเหมือนการบังคับในเชิงเนื้อหาต่อผู้เข้าเว็บไซต์ถือเป็น

ปัจจัยเสี่ยงต่ออนาคตของเว็บไซต์ หากเว็บมาสเตอร์ต้องการรักษาเว็บไซต์ให้คงอยู่ การศึกษาแนวคิดเว็บ 2.0 ก็เป็นอีกประเด็นที่เว็บมาสเตอร์ควรคำนึงถึง แม้ว่าในทางปฏิบัติสังคมมนุษย์ยังมีแนวคิดและความเชื่อถืออยู่ในสิ่งที่เรียกว่า “ผู้นำทางความคิด” แต่ในฐานะปัจเจกชนคนมีความรู้ย่อมแสวงหาพื้นที่ที่ให้อิสระทางความคิดอยู่ดี

ส่วนที่เป็นปัญหาของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนที่พบชัดเจนคือส่วนของเว็บบอร์ด หรือกระดานแสดงความคิดเห็น ซึ่งถ้านำเอาแนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะพิจารณาผ่านผลการสัมภาษณ์อภิปราย จะเห็นว่าทางเว็บไซค์ยังไม่สามารถทำได้ดี โดยประเด็นสำคัญมาจากเว็บไซค์มีรูปแบบการตรวจสอบ (censor) ที่ขัดขวางหลักการเสนอความคิดเห็นอย่างเสรีภาพ รวมถึงสร้างความลำบากให้กับผู้ใช้งาน เนื่องจากรูปแบบของวิธีการในการป้องกันปัญหาเกิดในเว็บบอร์ดทางเว็บมาสเตอร์ได้ทำการปิดระบบการโต้ตอบภายในกระดานนั้นๆ โดยหากผู้ใช้ต้องการแสดงความคิดเห็นต่อกระทู้ใด ต้องตั้งเป็นกระทู้ใหม่ขึ้นมาเท่านั้น เนื่องจากมีผู้มาแสดงความคิดเห็นแบบหยาบคาย, ตั้ง link เชื่อมโยงไปเว็บไซค์ไม่เหมาะสม, หมิ่นพระบรมเดชานุภาพ รวมถึงโฆษณาชวนอยู่ตามกระทู้ต่างๆอยู่บ่อยครั้งสร้างความลำบากให้แก่เว็บมาสเตอร์ต้องติดตามตรวจสอบ ลบหรือแก้ไข การปิดระบบและให้มาตั้งกระทู้ใหม่ดังกล่าวจะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่เว็บมาสเตอร์ในการลบง่ายขึ้นจริง โดยไม่ต้องเข้าไปหาและลบในแต่ละกระทู้ แต่วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวกลับส่งผลกระทบต่อผู้ใช้ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เสนอว่าน่าที่จะมีการเพิ่มเว็บมาสเตอร์ หรือเพิ่มเครื่องมือช่วยในการตรวจสอบแทน อีกทั้งการแสดงความคิดเห็นโดยต้องตั้งเป็นกระทู้ใหม่เสมือนเป็นการผลักระยะความยากลำบากมายังผู้ใช้งาน และผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านยังสงสัยว่าในกรณีที่มีผู้ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของกลุ่มมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เว็บมาสเตอร์มีการเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจริงหรือไม่ เพราะบางครั้งข้อความที่ส่งไปกลับถูกลบออกจากกระดานทั้งๆที่ไม่ได้ใช้ภาษาหยาบคาย แต่แค่มีความคิดเห็นที่แตกต่าง ซึ่งปัญหาต่างๆดังกล่าวทำให้เว็บไซค์ถูกมองว่าไม่มีเสรีภาพทางการแสดงความคิดเห็นจริงจากการสังเกตกระดานเว็บบอร์ดและการสัมภาษณ์เว็บมาสเตอร์ ทำให้ทราบว่าช่วงหลังๆนี้ความเคลื่อนไหวในเว็บบอร์ดค่อนข้างที่จะช้าลงกว่าเดิมมาก เพราะความลำบากในการแสดงความคิดเห็นทำให้ผู้ใช้งานเริ่มไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าไรนัก ส่งผลให้เว็บมาสเตอร์ต้องเป็นผู้หาประเด็นหรือข่าวสารมาเพิ่มเติมในส่วนของตัวเอง ปัญหานี้ทำให้เห็นว่าเรื่องของการแสดงความคิดเห็นในเว็บไซค์นั้นคงจะเป็นแค่บรรทัดฐานในอุดมคติ จริงอยู่ว่าการสื่อสารแบบเปิดจะนำไปสู่สังคมที่เสรีและเป็นประชาธิปไตยได้อย่างแท้จริง แต่ปัญหาของการขาดความรับผิดชอบในการแสดงความคิดเห็นของผู้ใช้งานบางคน, ทัศนคติและการแก้ปัญหของเว็บมาสเตอร์กลับส่งผลให้การสื่อสารแบบเปิดกว้างไม่

สามารถเกิดขึ้นได้จริง โดยในเรื่องของการเข้าถึง หรือความเสมอภาคเป็นส่วนที่ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มองว่ามีไม่เพียงพอ ทั้งนี้ยังรวมถึงแนวคิดที่ไม่หลากหลายในการแสดงความคิดเห็นที่ดูเหมือนถูกครอบงำโดยกลุ่มคนหรือโดยเว็บมาสเตอร์เองทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์รู้สึกถึงความเท่าเทียมไม่เกิดขึ้น และทำให้ขาดความน่าสนใจไป

**รูปที่ 26 แสดงความคิดเห็นของผู้ใช้งานในเว็บไซต์อื่น ๆ
ซึ่งมีเสรีภาพในการแสดงออกมากกว่าเว็บไต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน**

ในส่วนของแนวคิดการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์นั้น นับว่ามีข้อได้เปรียบอยู่เมื่อเปรียบเทียบกับเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในฐานะสื่อทางเลือกกับสื่อกระแสหลักอย่างโทรทัศน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ เมื่อพิจารณาบทสัมภาษณ์ตามทัศนะของ Sara Bentivegng (2002) จะเห็นว่าเว็บไซต์ได้เปรียบทางด้านต้นทุนที่ใช้น้อย (convenient costs) ลดปัญหาในเรื่องของทุนที่อย่างสื่อกระแสหลักไม่สามารถทำได้ ดังที่สมเกียรติ ตั้งนโม, เว็บมาสเตอร์ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่าทุนของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของ “แรง” ซึ่งก็คือตัวเว็บมาสเตอร์คนเดียวที่ทำหน้าที่จัดการทุกอย่างเกี่ยวกับเว็บไซต์ คัดเลือกบทความลง หรือลบข้อมูลออก ดังนั้นโอกาสที่จะถูกแทรกแซง

โดยรัฐหรืออำนาจทุนต่างๆจึงมีน้อยมาก ที่สำคัญพื้นที่ของอินเทอร์เน็ตขนาดมหาดมายังเชื่อมอานวยต่อการเก็บบทความที่มากขึ้นทุกวันของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ต่อมาคือเรื่องของความเร็วในการสื่อสาร (speed of communication) การแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารที่ทำได้รวดเร็วขึ้นเมื่อเทียบกับสื่อรูปแบบเดิม การส่งสารในอินเทอร์เน็ตสามารถแพร่กระจายไปยังกลุ่มคนต่างๆ ที่ต้องการได้ทุกกลุ่มอีกด้วย และอีกประการคือการไร้พรมแดน (absence of boundaries) ซึ่งการหายไปของข้อจำกัดด้านพรมแดนไม่เพียงแต่ทำให้การกระจายข้อมูลข่าวสารที่เป็นที่สนใจไปถึงยังทุกคนได้เท่านั้นในเวลาเดียวกันยังรวมไปถึงข้อคิดเห็น ประสบการณ์ ข้อเสนอจากกลุ่มผู้สนใจทุกกลุ่มให้แลกเปลี่ยนกันได้ทั่วโลกอีกด้วย แต่เป็นที่น่าเสียดายที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยไม่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารได้อย่างแท้จริง ด้วยปัญหาของกระดานเว็บบอร์ดที่เว็บมาสเตอร์ได้ทำการแก้ไขวิธีแสดงความคิดเห็น เมื่อผู้วิจัยได้ทำการสังเกตการณ์กระดานเว็บบอร์ดในช่วงเวลาปัจจุบันปรากฏว่า เว็บบอร์ดกลายเป็นเพียงกระดานประชาสัมพันธ์, กระดานข่าว หรือเป็นพื้นที่ใช้ความคิดเห็น ให้ผู้ที่สนใจเข้ามาอ่าน การปฏิสัมพันธ์จึงเกิดขึ้นได้แค่ระดับของผู้ที่สนใจจะลงบทความได้ติดต่อกับเว็บมาสเตอร์เพื่อส่งบทความของตนไปให้พิจารณาเท่านั้น หรือการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอาจเป็นเพียงแค่ระหว่างคนสองคน ไม่ได้ผ่านกระดานแสดงความคิดเห็นอันเป็นพื้นที่สาธารณะที่ทางเว็บไซต์จัดขึ้น ซึ่งเห็นได้จากบทสัมภาษณ์เว็บมาสเตอร์ที่กล่าวถึงขั้นตอนการติดต่อขอลงบทความหรือแลกเปลี่ยนทัศนะกัน

ในส่วนของเรื่องการเสริมพลัง (empowerment) ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นแหล่งความรู้ที่ดี มีประโยชน์ ครอบคลุมบริบทการเมืองและสังคม อันเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถได้ยากในสื่อปัจจุบัน ด้วยแนวคิดที่มีความแปลกใหม่ที่น่าสนใจเป็นการเสริมสร้างความรู้ให้กับผู้ที่เข้ามาอ่านได้ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเองก็มีการจัดสัมมนาพบปะกลุ่มคนในชุมชนเพื่อถกเถียงในประเด็นที่เป็นปัญหาสังคมหรือชุมชน โดยมีการนำปราชญ์ชาวบ้าน นักวิชาการ หรือกลุ่มเอ็นจีโอมาร่วมเสวนา ถือว่าเป็นการเสริมสร้างพลังให้กับประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นปัญหาต่างๆได้ดียิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวช่วยให้เกิดการกระตุ้นและเชื่อมประสานให้ประชาชนเกิดความตื่นตัว มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนตนเอง เป็นการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของชุมชนในการรวมกลุ่มพลังเพื่อสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน เป็นระบบคุณค่าของสังคมทำให้ประชาชนหรือองค์กรชุมชนสามารถรวมตัวกันทำงานเป็นทีม มีความสามัคคี เป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็ง สามารถระดมทรัพยากร เสริมการพัฒนาชุมชน สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตได้ ทั้งนี้เป็นที่น่าเสียดายว่าสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นแค่ในชุมชนจริง หรือในพื้นที่ใกล้แหล่งพักพิงของกลุ่มม.เที่ยงคืน แต่

กลับไม่เกิดขึ้นบนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนซึ่งเป็นชุมชนเสมือน การเสริมพลังของเว็บไซต์เกิดเพียงในรูปแบบของบทความที่ให้ความรู้ที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลที่ได้ไปในการเสริมความรู้ ใช้ประกอบการศึกษา, การทำงาน รวมถึงเผื่อแบ่งปันความรู้ไปให้ผู้อื่นเท่านั้น การระดมความคิดเห็นของกลุ่มสมาชิกในเว็บไซต์ปัจจุบันเป็นเรื่องยากที่จะเกิดขึ้น ด้วยปัญหาเว็บเบราว์เซอร์กลายเป็นเพียงกระดานข่าวไม่สามารถแสดงความคิดเห็นในแต่ละกระทู้ทำให้สมาชิกขาดความสนใจในส่วนนี้ไป โดยส่วนใหญ่มุ่งไปให้ความสำคัญกับบทความเสียมากกว่า ทั้งนี้สามารถสังเกตได้จากผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสนใจกับกระดานแสดงความคิดเห็นเท่าไรนัก แต่อย่างไรก็ตามในบางกระทู้ที่มีลักษณะเรียกร้องหรือรณรงค์ก็ปรากฏข้อความเสียงสนับสนุน อันเกิดจากการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มในช่องทางอื่นนอกเหนือจากกระดานเว็บเบราว์เซอร์ ในที่นี้เว็บมาสเตอร์เป็นผู้นำข้อความต่างๆมาเพิ่มใส่ไว้ในกระทู้เพื่อแสดงให้เห็นถึงเสียงที่สนับสนุนข้อเรียกร้องดังกล่าวว่ามีมากมาย แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการระดมเสียงสนับสนุนดังกล่าวไม่อาจทราบได้ว่ามีผลอย่างไรในวงกว้าง ซึ่งหากเว็บไซต์สามารถนำเสนอผลจากการเรียกร้องว่ามีลักษณะออกมาในรูปแบบใด จะเป็นการสร้างความชัดเจนในการทำหน้าที่สื่อประชาสังคมมากยิ่งขึ้น

ในเรื่องของการจัดกิจกรรมที่ดีเมื่อมองตามทัศนะของเวทินี สตะเวทิน (2542, ศึกษาเรื่องการสื่อสารในการจัดการประชาคมบางลำพู) มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเองก็มีนัดจัดประชุมสัมมนาในชุมชนเพื่อให้ผู้ที่สนใจได้เข้ารับฟัง พูดคุย แลกเปลี่ยนทัศนคติระหว่างกันได้เต็มที่ ทำให้เกิดการพัฒนาความรู้และหาหนทางแก้ปัญหาในชุมชนได้ แต่ปัญหาที่มีก็คือ ในการจัดทุกครั้งเป็นการจัดในพื้นที่แหล่งเดิมๆ ไม่มีลักษณะของการเดินสายไปยังที่ต่างๆ ทำให้สมาชิกบางคนที่อยู่ห่างไกลไม่สามารถเข้าร่วมได้ ทั้งนี้ผลของการจัดกิจกรรมเกิดเฉพาะในหมู่ชุมชนนั้นหาได้เกิดการเสริมพลังในสังคมออนไลน์ไม่ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกและผู้สนใจไม่ได้มีเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังขาดโอกาสในการประชาสัมพันธ์องค์กรอย่างมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไป ทำให้เป็นที่รู้จักกันในหมู่มหาชน

จากแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้รับสารนำมาวิเคราะห์กับทฤษฎีได้ว่า ด้วยเนื้อหาทางวิชาการที่เข้มข้นจะเป็นตัวกำหนดกลุ่มคนที่เข้ามาใช้เว็บไซต์ ซึ่งต้องเป็นกลุ่มคนมีความรู้ที่ดีในระดับหนึ่งจึงจะสามารถอ่านเข้าใจบทความต่างๆ ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าบทความที่ใช้ภาษาธรรมดาไม่มีแต่เนื่องจากบทความส่วนใหญ่ใช้ภาษาที่ค่อนข้างยากต่อความเข้าใจ ผู้รับสารจึงจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้ที่สูงพอสมควร อีกทั้งปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจก็เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเข้าถึงเว็บไซต์นั่นคือผู้รับสารต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความรู้ทางเทคโนโลยี มีค่าใช้จ่ายสำหรับ

อะไรไปจากโรงเรียนฝึกลูกจ้างมากกว่าที่จะเป็นมหาวิทยาลัยที่ควรจะมีผลิต
คนให้รู้จักกับความรู้เพื่อไปพัฒนาชีวิต สังคมและบุคคลให้มีความสุข ดังนั้น
มหาวิทยาลัยเพียงคืนจึงมุ่งกระทำในสิ่งที่แตกต่างไปจากมหาวิทยาลัย
กลางวัน...”

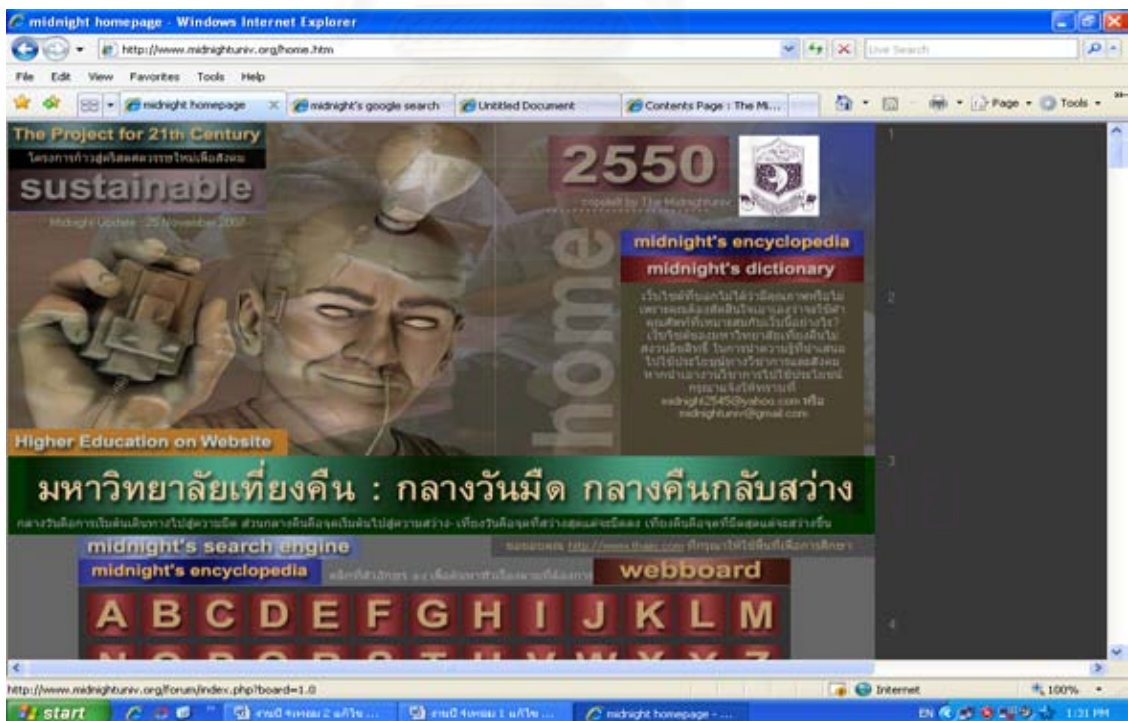
ซึ่งตามความคิดของ Amy Jo Kim การทราบวัตถุประสงค์จะทำให้เป้าหมายในการออกแบบ
ชัดเจน ดึงดูดใจผู้ชมและจะทำให้เว็บไซต์ในแต่ละส่วนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ส่วนด้านการแสดงความเป็นตัวตนแท้จริงของสมาชิก (Profiles: getting to know your members) เป็นสิ่งที่ทางเว็บมาสเตอร์และผู้ใช้บางท่านอยากให้เกิดขึ้นเพื่อเป็นการแสดงความ
รับผิดชอบต่อการแสดงความคิดเห็น เพราะเมื่อเวลาเกิดปัญหาทางเว็บมาสเตอร์จะสามารถใช้ข้อมูล
ของสมาชิกดังกล่าวในการติดตามได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการแสดงความเป็นตัวตนก็เป็นปัญหาสำคัญหนึ่งที่ยัง
ถกเถียงกันอยู่เนื่องจากมีคนบางกลุ่มไม่เห็นด้วยกับแนวคิดนี้ โดยให้ความเห็นว่าเป็นการรุกรอน
สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นซึ่งมองว่าไม่จำเป็นต้องแสดงตัวก็ได้ บางครั้งการแสดงความคิดเห็น
บางเรื่องแม้จะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม แต่ผู้เสนอความเห็นก็ต้องการให้คนอื่นในทราบถึง
มุมมองปัญหาอีกด้านเท่านั้น ดังความคิดของรัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์ (2542, ศึกษาเรื่องมณฑล
สาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์) ที่ว่าพบว่าลักษณะในมณฑลสาธารณะของการ
สื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์นั้นเป็นมณฑลสาธารณะจำลอง (Pseudo-public sphere) ความ
คิดเห็นที่เกิดขึ้นไม่อาจหาข้อสรุปเป็นสาธารณมติได้ เป็นเพียงช่องทางให้ผู้ใช้งานเพื่อตอบสนองความ
ต้องการส่วนตัวแต่การแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน
สังคมได้อย่างเสรีเท่านั้น ดังนั้นการไม่แสดงตัวตนจึงเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาตามมาถึงผู้ที่
แสดงความคิดเห็นได้

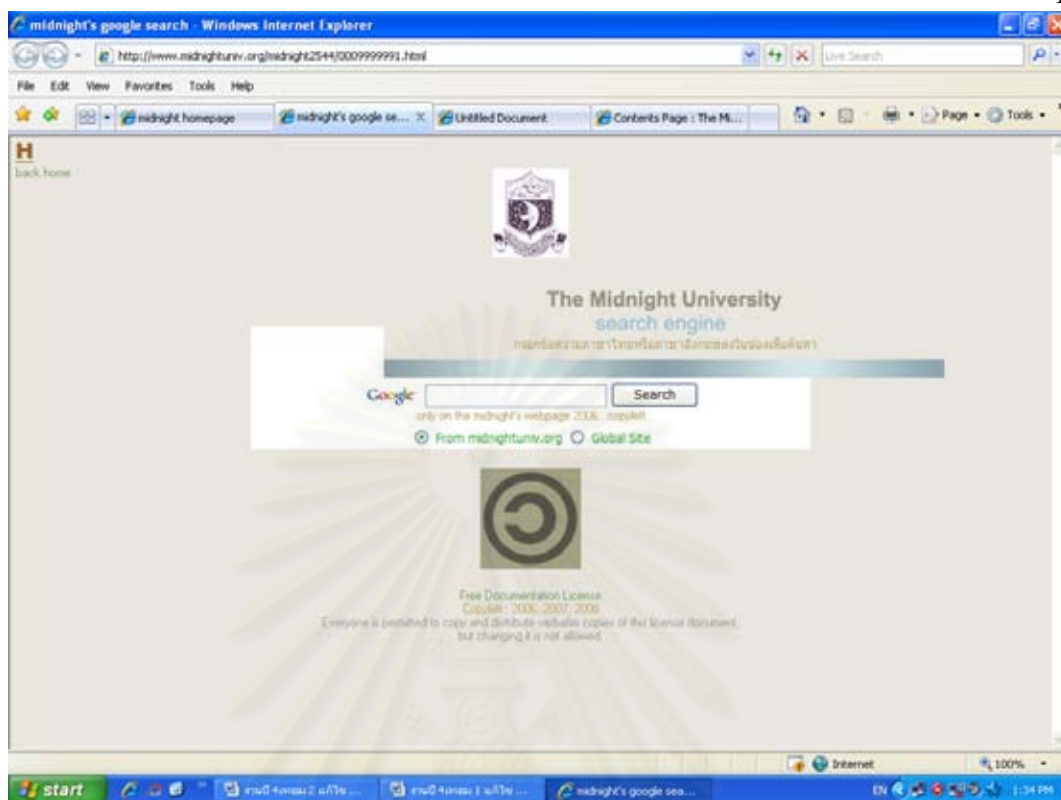
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 27 แสดงหน้าประวัติความเป็นมาของเว็บไซต์

รูปที่ 28 แสดงรูปแบบเว็บไซต์ที่ดูอิมคริม

รูปที่ 29 แสดงภาพหน้าต่าง Search engine ที่ถูกซ่อนไว้

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าทั้งแนวคิดของสื่อประชาสัมพันธ์และพื้นที่สาธารณะนั้น ต่างก็กล่าวถึงเรื่องของการหาทางออกและสำคัญที่สุดของการมีสื่อประชาสัมพันธ์และพื้นที่สาธารณะ แต่เมื่อพิจารณาในบริบทของความเป็นจริงของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ของสังคมไทย ผู้วิจัยพบว่าไม่สามารถกระทำได้เลย เพราะรูปแบบและธรรมเนียมของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ไม่สามารถนำไปสู่การตัดสินใจหรือสรุปได้ว่าใครถูกใครผิด ทางออกจะเป็นเช่นไร ไม่เหมือนกับการประชุมที่สามารถมีการออกเสียงในที่ประชุม ทำให้บางครั้งปัญหาที่เป็นเพียงเรื่องที่ชวนให้ถกเถียงหรืออภิปรายเท่านั้น โดยไปไม่ถึงขั้นการก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวทางสังคมได้ และเป็นที่น่าเสียดายที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีโอกาสดำเนินนโยบายจากสื่อสมัยใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต แต่ไม่สามารถสร้างพื้นที่เสรีในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ อันทำให้รูปแบบของเว็บไซต์กลายเป็นเพียงแค่แหล่งข้อมูลความรู้เท่านั้น

นอกจากนี้ข้อจำกัดในเรื่องการแพร่กระจายของเทคโนโลยีก็ยังคงมีอยู่มาก หากพิจารณาตามแนวคิดเรื่องของความเท่าเทียมกันในพื้นที่สาธารณะ จะพบว่าสื่อใหม่อย่างสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นยังไม่สามารถเข้าถึงคนได้ทุกชนชั้น จำกัดเฉพาะอยู่ในแวดวงชนชั้นกลางที่มีการศึกษาและมีฐานะในระดับหนึ่ง เพราะถึงอย่างไรแม้ว่าอัตราการเจริญเติบโตของผู้ที่มีใช้อินเทอร์เน็ตจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นตามสถิติ แต่การมีคอมพิวเตอร์ใช้ยังคงมีไม่มากเท่ากับการมีโทรศัพท์นี้ได้ รวมทั้งสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นยังต้องอาศัยเรื่องของไฟฟ้า สายโทรศัพท์หรือระบบสาธารณูปโภคนั่นเอง

จากบทสรุปที่ผ่านมาหากพยายามหาทางคาดเดาถึงอนาคตของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เราอาจพูดได้ว่าความคงอยู่ของเว็บไซต์ขึ้นอยู่กับความน่าสนใจของผู้ใช้ต่อบทความที่หาอ่านได้ยาก รวมถึงบทความที่สะท้อนแนวคิดของกลุ่มคนในมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเท่านั้น เมื่อพิจารณาย้อนไปจะพบว่าแท้จริงแล้วจุดกำเนิดของเว็บไซต์มาจากความเคารพเชื่อถือในตัว นิธิ เอียวศรีวงศ์ ความสนใจจากผู้ใช้ต่างๆก็เกิดจากการติดตามผลงานนิธิอยู่มากเช่นกัน ดังนั้นหากผู้ใช้หมดความเชื่อถือหรือเว็บไซต์ปราศจากนิธิ เอียวศรีวงศ์ไป คงเป็นเรื่องยากที่เว็บไซต์จะคงอยู่รอดได้ ปัจจัยสำคัญอีกด้านนั้นขึ้นอยู่กับเว็บมาสเตอร์, สมเกียรติ ตั้งนโมด้วย เนื่องจากเป็นผู้ดูแลแต่เพียงผู้เดียวหากวันหนึ่งเว็บมาสเตอร์หมดศักยภาพในการดำเนินการแล้วใครจะเป็นผู้ดำเนินการต่อ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่ออนาคตของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอุปสรรคสำคัญที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเผชิญอยู่ คือปัญหาในเรื่องของเนื้อหาบทความส่วนใหญ่ที่เป็นเชิงวิชาการและอ่านเข้าใจยากทำให้จำกัดกลุ่มคนเข้าใช้, รูปแบบเว็บไซต์ที่ยึดตามความพอใจของเว็บมาสเตอร์ สร้างความอึดอัดและยากลำบากให้กับผู้ใช้, วิธีการที่กำหนดไว้สำหรับการแสดงความคิดเห็นในส่วนของเว็บบอร์ด ซึ่งรวมถึงสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นที่ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ยังสงสัยว่าเว็บมาสเตอร์ยึดหลักความเป็นสื่อกลางอย่างแท้จริงหรือไม่ อีกทั้งรูปแบบของสื่ออินเทอร์เน็ตในยุคปัจจุบันได้แปรเปลี่ยนไปสู่ยุคของเว็บ 2.0 ที่ผู้ใช้มีอำนาจในการผลิตเนื้อหาเองหากเว็บมาสเตอร์ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนยังคงยึดถือหลักของผู้เฝ้าประตูข่าวสารอันทำหน้าที่เป็นผู้คัดเลือก คัดกรอง ข้อมูลเอง ย่อมมีความเป็นไปได้ที่เว็บไซต์อาจประสบปัญหาไม่ได้รับความสนใจจากผู้ใช้ต่อไป และต้องปิดตัวเองลงไปในที่สุด

อย่างไรก็ตามแม้สื่อทางเลือกอย่างเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจะยังไม่อาจทำหน้าที่ในฐานะสื่อประชาสังคมได้อย่างเต็มที่ แต่วันนี้ก็นับว่าเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีความน่าสนใจเพียงพอ อย่างน้อยก็ถือเป็นแหล่งการศึกษาที่สามารถให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบริบททางสังคมและการเมือง

รวมถึงความรู้ทั่วไปนอกเหนือจากสื่อกระแสหลักที่ยังมอมเมาประชาชนด้วยเนื้อหาส่วนใหญ่ที่ยังเน้นเรื่องความบันเทิงอย่างทุกวันนี้ อีกทั้งงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการแสดงความคิดเห็นจากผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเพียงคืนเพียงกลุ่มเล็กๆ ความเห็นต่างๆที่เกิดขึ้นไม่สามารถแทนความเห็นของผู้ใช้ทั้งหมดได้ เพียงแต่อุปสรรคที่พบและข้อเสนอแนะดังกล่าวอาจเป็นแนวทางช่วยให้มองเห็นหาทางแก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆของสื่อประชาสังคมได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาถึงแนวทางในการขยายตัวของสื่อประชาสังคมไปยังสังคมมุ่มกว้าง
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงการเปลี่ยนแปลงต่อไปในอนาคตของเว็บไซต์ประเด็นการแสดงความคิดเห็นด้วยการตั้งกระทู้ใหม่ของเว็บมาสเตอร์ว่าส่งผลถึงความสนใจของผู้ใช้อย่างไร
3. ควรมีการศึกษาถึงการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ในการเคลื่อนไหวทางสังคม
4. ควรมีการศึกษาถึงความเกี่ยวข้องของสื่อประชาสังคมออนไลน์กับแนวคิดเว็บ 2.0

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากปัญหาการถูกปิดเว็บไซต์ 2-3 ครั้งที่ผ่านมา เว็บมาสเตอร์ได้ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแสดงความคิดเห็นในเว็บบอร์ด เพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจสอบ ซึ่งหากผู้ใช้ประสงค์จะแสดงความคิดเห็นต้องตั้งเป็นกระทู้ใหม่ ส่งผลให้การวิเคราะห์เนื้อหาของกระดานเว็บบอร์ดสามารถทำได้เพียงการสังเกตการณ์ความเคลื่อนไหว และเนื้อหาของกระทู้ต่างๆว่ามีลักษณะใดเท่านั้น การตรวจสอบในประเด็นการให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นรวมถึงการแสดงความสนใจเป็นเรื่องที่ตรวจสอบและวิเคราะห์ได้ยาก แม้ในช่วงระยะเวลาแรกผู้ใช้พยายามปรับตัวโดยการตั้งกระทู้เพื่อถกเถียงแสดงทัศนะของตนตอบโต้ไปมา แต่ความลำบากในการใช้งานและความรู้สึกที่ขาดความต่อเนื่อง ทำให้ผู้ใช้ไม่ได้ให้ความสนใจที่จะแสดงความคิดเห็นในรูปแบบใหม่อีกต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

จามะรี เทียงทอง. วิวัฒนาการของประชาสังคมในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2543

ชาญวิทย์ เจริญกิจชัยชนะ. บทบาทของโฮมเพจ “INTERCAST.LOXINFO” ในช่องทางใหม่ของการสื่อสารมวลชน. นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ชูชัย ศุภวงศ์ และยุวดี คาดการณไกล,บก..ประชาสังคม: ทรรศนะนักคิดในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : มติชน, 2541.

ณรงค์ ชำวิจิตร. Web 2.0. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

ธพล อิวสกุล, บรรณาธิการ.ข่าวที่ไม่เป็นข่าว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2544.

ปาริชาติ สถาปิตานนท์. การสื่อสาร : กลไกสำคัญในการก้าวสู่ประชาสังคมในศตวรรษที่ 21. วารสารนิเทศศาสตร์ ปีที่ 17.

ผาสุด พงษ์ไพจิตร. “ล้อมรัฐ” วิถีสังคมไทย. สรรนิพนธ์ทางวิชาการเนื่องในวาระหนึ่งศตวรรษปรีดี พนมยงค์ ชุดที่ 4. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2544.

พรทิพย์ ศิริชูทรัพย์. การเปิดรับข่าวสารความรู้ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมต่อปัญหาสังคมของกลุ่มผู้ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตบนเว็บไซต์ของ NGO. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

พิทยา ว่องกุล,บรรณาธิการ. ธรรมรัฐ:จุดเปลี่ยนประเทศไทย?.กรุงเทพฯ: โครงการวิถึทรรศน์,
2541.

ภัทรพร จงแจ่ม. บทบาทในกระบวนการประชาสังคมของสื่อหนังสือพิมพ์ตามทัศนะของกลุ่มพัฒนา
เอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2546

มนทกานต์ ศปนียางกูร. พัฒนาการของสื่อประชาสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545

ยุทธนา วรุมปิติกุล. สำนึกพลเมือง: ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาสังคม. กรุงเทพฯ:
มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาสังคม (civic net), 2542.

รัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์. มณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์: กรณีศึกษา
www.pantip.com และ www.sanook.com วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
สื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ศุจิกร ดวงมณี. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่าน World Wide Web ของสื่อมวลชนไทย.
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2539.

สายชล บุรณกิจ. บทบาทของเว็บไซต์ไทยในกระบวนการประสานสังคม. นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการสื่อสารมวลชน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

อนุชาติ พวงสำลี,บรรณาธิการ. พลเมืองไทย ณ จุดเปลี่ยนศตวรรษ. กรุงเทพฯ : สถาบันการเรียนรู้และ
พัฒนาประชาสังคม, 2543.

อเนก เหล่าธรรมทัศน์. การเมืองของพลเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2543.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. สื่อมวลชนในยุคปฏิรูป. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ. 2545.

โสภาส ปัญญา และพิเชษฐ หนองช้าง, บรรณาธิการ. ประชาคมรากหญ้า ขบวนการคนกล้าสร้างบ้าน
วันใหม่ประสบการณ์จริงจากชุมชนเข้มแข็งระดับตำบล 4 ภาค. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่น
พัฒนา, 2542.

ภาษาอังกฤษ

Jim Hall. Online Journalism A Critical Primer. London: Pluto Press, 2001.

Leah A.Lievrouw and Sonia Livingstone. Handbook of New Media Social Shaping and
Consequences of ICTs. London: Sage Publications, 2003.

Michael B. Salwen, Bruce Garrison, Paul D. Driscoll. Online News and the Public. London:
Lawrence Erlbaum Associates, 2005.

Philip N. Howard, Steve Jones. Society Online the Internet in Context. London: Sage
Publications, 2004.

Rosa Tsagarousianov, Damian Tambini and Cathy Bryan. Cyberdemocracy: technology,
cities and civic networks. London: Routledge, 1998.

<http://advisor.anamai.moph.go.th/hph/letter02/emp.html>.

http://elearning.utcc.ac.th/courseonline/gun/board2/aspboard_Question.asp?GID=18

<http://mylaruku.multiply.com/journal/item/16>

<http://mkpayap.payap.ac.th/course/mk210/f8.5.htm>

[http://www.cdswtu.com/index.php?option=content&task=view&id=117&Itemid=34,](http://www.cdswtu.com/index.php?option=content&task=view&id=117&Itemid=34)

<http://www.edu.cmu.ac.th/~soontaree/pdf/learning%20community.pdf>

<http://www.e-san.org/online/pl/pl.pdf>

<http://www.midnightuniv.org>

<http://www.midnightuniv.org/midnight2544/0009999941.html>

<http://www.stou.ac.th/Thai/Schools/Sps/Webboard/Question.asp?GID=7311>

<http://www.thaicivicnet.com/civil%20society.htm>

http://www.thaingo.org/story/book_012.htm

<http://www.thaitopic.com/mag/soc/civilnotsee.htm>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคำถามสำหรับเว็บมาสเตอร์

1. ในกรณีของประเทศไทยท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่วนช่วยส่งเสริมหรือขัดขวางการเคลื่อนไหวภาคประชาชน
2. ความเป็นมา วัตถุประสงค์ อุดมการณ์ของผู้จัดทำเว็บไซต์
3. ลักษณะขององค์กร การกำหนดนโยบายในการจัดทำเว็บไซต์ และการคัดเลือกเนื้อหาที่มีลักษณะใด
4. ในฐานะที่ ม.เที่ยงคืน เป็นสื่ออินเทอร์เน็ต ท่านคิดว่าประโยชน์ที่ได้จากสื่อใหม่ชนิดนี้คืออะไรบ้าง มีข้อดีที่ต่างกับสื่อเก่าอย่างพวก ทีวี หนังสือพิมพ์ หรือวิทยุอย่างไร
5. ทั้งนี้กลุ่มผู้เข้ามาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนประเภทใดบ้าง และจะได้ประโยชน์อะไรจากเว็บไซต์นี้
6. ด้วยเนื้อหาในส่วนของบทความส่วนใหญ่มักเป็นภาษาวិชาการ ซึ่งอาจเข้าใจยากต่อคนทั่วไป ท่านมีวิธีใดบ้างในการขจัดอุปสรรคดังกล่าว หรือว่าผู้ใช้บริการต้องเป็นคนที่มีพื้นฐานการศึกษาที่ตีระดับหนึ่ง
7. กฎ ระเบียบหรือข้อบังคับในเว็บไซต์ในเรื่องการแสดงความคิดเห็นเป็นอย่างไร และมีการเปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในลักษณะใด
8. ท่านคิดว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน มีบทบาท รวมถึงมีส่วนช่วยในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ และสร้างความเคลื่อนไหวในภาคประชาสังคม หรือภาคประชาชนอย่างไร
9. ท่านคิดว่าข้อมูลของท่านที่ปรากฏบนเว็บไซต์ของท่านนั้น มีส่วนในการในชักจูงทางความคิดของผู้คนหรือไม่ ดังกรณีของการรับร่างรัฐธรรมนูญ ดูเหมือนว่าท่านจะมีจุดยืนสนับสนุนให้ประชาชนลงมติไม่รับร่าง

10. พัฒนาการของเว็บไซต์ในอนาคตจะเป็นเช่นไรบ้าง ต้องมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงอะไรอีกหรือไม่ อย่างไร

แนวคำถามสำหรับกลุ่มผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

1. ท่านรู้จักเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้อย่างไร
2. จุดประสงค์ในการเข้าใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนของท่านคืออะไร
3. ท่านใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนบ่อยแค่ไหน แต่ครั้งใช้เวลาานเท่าไร
4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในเรื่องกฎระเบียบในการแสดงความคิดเห็นของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
5. ท่านคิดว่าเว็บไซต์ ม.เที่ยงคืนนั้น เป็นสื่อที่ทำประโยชน์เพื่อประชาชนแท้จริงหรือเป็นสื่อจัดตั้งที่มีจุดประสงค์แอบแฝง เหตุใดจึงคิดเช่นนั้น
6. ท่านพอใจในข้อมูลข่าวสารต่างๆที่อยู่ในเว็บไซต์หรือไม่ ทั้งนี้เมื่อท่านได้เข้าไปใช้บริการของเว็บไซต์ ท่านได้นำข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ไปใช้ประโยชน์ด้านใดบ้าง
7. ท่านคิดว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน มีส่วนช่วยให้ท่านมีความเข้าใจในเรื่องการเมืองหรือบริบทด้านต่างๆ มากขึ้นหรือไม่ อย่างไร
8. ท่านได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือได้แสดงทัศนะของท่านภายในเว็บไซต์ฯ หรือไม่ โดยส่วนใหญ่เป็นประเด็นอะไร

9. ปัจจัยใดของเว็บนี้ ที่มีผลให้ท่านเชื่อถือในข้อมูลข่าวสารต่างๆในเว็บฯ เช่น การจัดรูปแบบเว็บฯ, ภาษาที่ใช้ หรือบุคคลที่นำเสนอบทความ / ประเด็นต่างๆ
10. เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อเดิมๆ เช่นหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ท่านคิดว่าเว็บไซต์เช่นมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน มีส่วนช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในแง่มุมที่แตกต่างหรือไม่อย่างไร มีการใช้ความได้เปรียบของสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างไรบ้าง
11. นอกจากท่านแล้ว คนที่เข้ามาใช้เว็บไซต์นี้ ควรจะมีลักษณะใดบ้าง
12. ในแง่ของการใช้งาน ท่านคิดว่าเว็บไซต์ม.เที่ยงคืน มีจุดใดที่ควรแก้ไขปรับปรุงหรือไม่อย่างไร

รูปที่ 30 ตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็นแบบใหม่

ข้อเรียกร้องต่อผู้รับผิดชอบ board

« เมื่อ: สิงหาคม 04, 2006, 01:59:35 PM »

เรียนผู้รับผิดชอบ board

ผมอยากให้ผู้รับผิดชอบปรับเปลี่ยน function ของ board ให้กลับคืนมาเหมือนเดิม ที่สมาชิก (หรือคนผ่านไป-มา) สามารถโต้ตอบภายในกระทู้เดียวกันกลับคืนมาได้มั๊ยครับ

ในขณะเดียวกัน ดูเหมือนว่าผู้รับผิดชอบ board ยังไม่ได้ตอบคำถามของผมที่ตั้งไว้เมื่อหลายวันก่อนว่า function ใหม่มันสามารถแก้หรือป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ผมว่ามันยังคาใจหลายคนอยู่นะครับ

นอกจากนี้ เท่าที่สังเกตมาหลายวันนับแต่เปิด board ใหม่ ผมว่าสีสันและความเมามันส์ได้ลดน้อยถอยลงกว่าเดิมมากๆ เป็นไปได้ว่า function ของ board มันยุ่งยากเกินไปแถมยังไม่สามารถโต้ตอบกันได้ง่ายเหมือนเดิม ทำให้หลายคน(เทียบจาก board เก่า) หายหน้าหายตาไปเลย

หวังว่าจะรับไว้พิจารณาครับ

SK 1981

รูปที่ 30.1 ตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็นแบบใหม่

โชคดีมีชัยกับเพื่อน ๆ มหาลัยหลับไหลเที่ยงคืน.

« เมื่อ: สิงหาคม 05, 2006, 10:29:54 PM »

ตั้งแต่บอร์ดนี้โดนตักเตือน ทุกคนหัวหดหมด บอร์ดก็พิกลพิการไปเลย ขนาดเจ้าของบอร์ดว่าแน่ ยังหนาวไปตามๆกัน อย่างหวังว่าจะมีใครกล้าพูดกล้าคิดอีกเลยถ้ายังกลัวกันขนาดนี้ สักวันบทความก็ต้องโดนคัดลอกเนื่องจากอุดมการณ์หรือจะสู่อำนาจที่แท้จริงได้(ที่จับเข้าคุกได้) ก็เข้าใจเว็บนี้และเว็บอื่นๆและไม่ขอฝากความหวังอะไรแล้ว อยู่เฉยๆนั่งคิดอยู่ในใจดีกว่า ส่วนบทความที่เก็บๆไว้ให้เป็นเพียงความทรงจำในอดีตและตายจากกับอุดมการณ์ของท่านทั้งหลาย. โชคดีมีชัยกับเพื่อน ๆ มหาลัยหลับไหลเที่ยงคืน. "กลางวันคือการเริ่มต้นเดินทางไปสู่ความมืด ส่วนกลางคืนคือจุดเริ่มต้นไปสู่ความสว่าง- เที่ยงวันคือจุดที่สว่างสุดแต่จะมีดลง เที่ยงคืนคือจุดที่หลับไหลมืดมัวที่สุดและไม่มีวันเห็นแสงสว่าง."

Santa

รูปที่ 30.2 ตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็นแบบใหม่

ปัญหาของบอร์ด ม.เที่ยงคืน

« เมื่อ: สิงหาคม 12, 2006, 01:25:58 AM »

เรียนผู้ดูแลเว็บบอร์ด ม.เที่ยงคืน ด้วยความเคารพ

กติกาของบอร์ดปัจจุบันมันไม่เห็นแก้ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นได้ตรงไหน นอกจากจะสร้างความรำคาญให้กับสมาชิกของบอร์ด จนทำให้หน้าเก่า หลายนๆคน หายไปเลยจริงๆ ฟังก์ชันของบอร์ดใหม่ก็ดีกว่าบอร์ดเก่าอยู่แล้ว ถ้ากลัวว่าข้อความที่มีปัญหา มันจะไปโผล่ที่ความเห็นท้าย หรือในกระทู้ที่ไหลไปอยู่หน้า 4 บอร์ดนี้มันก็ให้เรียงลำดับตามกระทู้ที่มีการตอบล่าสุดได้อยู่แล้ว ไม่เกี่ยวกับว่ากระทู้จะตั้งเมื่อไหร่

ระบบสมาชิกก็บอกได้ว่ากระทู้ไหนที่อ่านไปแล้ว กระทู้ไหนที่มีการอัปเดต (ไม่ว่าจะเคยเข้าไปอ่านแล้วหรือไม่ แต่มันก็มีการเปลี่ยนแปลงแล้ว)

อยากให้อบอร์ดอนุญาตให้มีการตอบโต้ภายในกระทู้เหมือนเดิมครับ เพราะปัญหาที่ อ.สมเกียรติ เคยชี้แจงไปในตอนแรกๆ เกิดจาก

ข้อจำกัดของระบบบอร์ดเดิมทั้งสิ้น

[ajdt]

รูปที่ 30.3 ตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็นแบบใหม่

ไม่เห็นว่าเป็นเว็บบอร์ดมหาวิทยาลัยค่าคีนนี้จะเสียหายตรงไหน???

« เมื่อ: สิงหาคม 12, 2006, 09:00:19 AM »

ดิฉันไม่เห็นว่าเป็นเว็บบอร์ดมหาวิทยาลัยค่าคีนนี้จะเสียหายตรงไหน???

อย่างแรกที่เห็นคือ โฆษณาวินละเป็นลิปๆ หายไปหมด ทำให้บอร์ดสะอาดขึ้น เนื้อหาข่าวสารที่แต่ ละองค์กรเห็นชัดเจนขึ้น หลายคนตัดข่าวและบทความมาฝากน่ารักดี

ส่วนกระทู้วิจารณ์ก็ยังมีให้เห็น แม้ว่าจะน้อยลง และไม่คึกคักเหมือนก่อน

หวังว่าเว็บมาสเตอร์จะพิจารณาเอง... ก็ต้องรอหน่อย

เอาใจช่วย

รูปที่ 30.4 ตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็นแบบใหม่

เห็นด้วยว่าจิต จริงๆ น่าจะเรียกว่าที่รวมบทความมากกว่า

« เมื่อ: สิงหาคม 19, 2006, 10:39:40 PM »

ที่นี้ไม่ใช่เว็บบอร์ดให้แลกเปลี่ยนความเห็น แต่ดูแล้วน่าจะเป็นที่ลงบทความของมหาลัยเที่ยงคืน ใครมีบทความอะไรก็เอามาลงไว้ ไม่เห็นควรที่ทางมหาลัยเที่ยงคืน จะใช้คำว่าที่บอร์ดแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ควรจะเรียกว่า บอร์ดรวมบทความทั่วไป มากกว่า

นายอินทร์

รูปที่ 30.5 ตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็นแบบใหม่

จำเป็นถึงขนาดต้องใช้ชื่อจริงกันหรือ ? ... เห็นด้วยกับ highness ครับ

« เมื่อ: สิงหาคม 01, 2006, 02:01:44 PM »

คือผมไม่เห็นด้วยกับการเสนอให้ต้องใช้ชื่อจริงในการ "เล่น" บนเน็ตเบอร์นะครับ ใครจะใช้ก็ควรเป็นสิทธิและเสรี นะครับ ส่วนความรับผิดชอบแน่นอนว่าต้องมี แต่ควรใช้การควบคุมผ่านระบบการลงทะเบียนเป็นสมาชิก

มากกว่า เช่นอาจต้องลงทะเบียนกันด้วยชื่อจริง นามสกุลจริง ต้องมีอีเมลล์ หรือทุกครั้งที่เราเล่นต้องใส่อีเมลล์ทุกครั้ง เพียงแต่ข้อมูลเหล่านี้ต้องสามารถซ่อนได้ และให้คนที่ดูแลฐานข้อมูลเท่านั้นเป็นผู้ควบคุม อย่างไรก็ตามผมอยากฝากว่า หากใครสามารถช่วยกันคิดเพื่อให้มีการตอบได้ในกระทู้ได้ก็ควรจะเสนอดูนะครับ ช่วยๆ รื้อฟื้นชีวิตโลกไซเบอร์ขะนี้นักขึ้นมาใหม่

ด้วยมิตรภาพเสมือนจริง

OX

รูปที่ 30.6 ตัวอย่างกระทู้ที่มีการถกเถียงกันเรื่องรูปแบบการแสดงความคิดเห็นแบบใหม่

ปัญหาชื่อจริง ปัจจุบัน net เป็นเวทีสาธารณะเดียวที่ไม่ต้องใช้ชื่อจริง ทำให้...

« เมื่อ: สิงหาคม 01, 2006, 05:15:05 PM »

ปัญหาชื่อจริง ปัจจุบัน net เป็นเวทีสาธารณะเดียวที่ไม่ต้องใช้ชื่อจริง ทำให้ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบใดๆต่อสิ่งที่ตัวเองจะเขียนออกมา การใช้ชื่อจริง โดยให้ทุกคนที่อ่านได้รู้ เป็นการแสดงความพร้อมจะรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตัวเองพูดเขียน ซึ่งน่าจะเป็น norm ของสังคมประชาธิปไตยที่ดี

ในส่วนเรื่อง "เสียงภัย" ต่อ "รัฐ" หรือ "ตำรวจ" นั้น ถ้าฝ่ายนั้นต้องการจะเล่นงานจริงๆ ชื่อปลอมก็ไม่มีประโยชน์สามารถเช็คได้ ดังนั้น ในความเป็นจริง ชื่อปลอม จึงเป็นเพียงแต่มีผลต่อคนที่เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนด้วยเท่านั้น

เหตุผลเดียว ที่ไม่ต้องการใช้ชื่อจริงคือความไม่ต้องการจะรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตัวเองพูดเขียน ตั้งแต่ระดับ "อาย" "กลัวเสียหน้า" ฯลฯ แต่นี้เป็นเหตุผลที่เหมาะสมหรือ?

สาเหตุหลักที่ทำให้มี "ขยะ" จำนวนมาก ใน net ก็เพราะเรื่องนี้ เพราะทุกคนที่พูดเขียนรู้ว่า ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตัวเองพูดเขียนไป ถ้าจากการถกเถียงได้แสดงให้เห็นความโง่เขลาของตน ตนก็เพียงแค่เปลี่ยนชื่อปลอมใหม่เท่านั้น ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อการแสดงออกที่โง่เขลาครั้งก่อนเลย

ย้ำอีกครั้งว่าเหตุผลจริงๆที่คนที่ยืนยันปฏิเสธ การใช้ชื่อจริงคือไม่ยอมรับรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตัวเองพูด แต่เป็นเหตุผลที่ดีหรือ โดยเฉพาะในแง่บอร์ดที่เน้นการอภิปรายสังคม-การเมือง

มีเหตุผลที่ดีอื่น (นอกจากเรื่องกลัวรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตัวเองพูด) จริงๆหรือ? ผมคิดว่าไม่มี

สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล

รูปที่ 31 แสดงตัวอย่างกระทู้โฆษณาประชาสัมพันธ์

บริษัท เน็ตอีรา จำกัด ต้องการรับสมัคร น.ศ.ฝึกงาน หลายสาขา ลองเข้ามารายละเอียด

คะ

« เมื่อ: สิงหาคม 14, 2007, 05:13:56 PM »

บริษัท เน็ตอีรา จำกัด (Netera Co.,Ltd) ผู้ให้บริการออกแบบและพัฒนาระบบโปรแกรมต่างๆ ของเว็บไซต์ (Website & Software Development Outsourcing)

มีความสนใจเปิดรับสมัครนักศึกษาฝึกงานทุกสถาบัน เราสนใจว่าคุณ มีความตั้งใจ, อดทน, อยากรเรียนรู้, มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน, มีเป้าหมายในชีวิต, ไม่เป็นหนี้บัตรเครดิต หรือติดการพนัน, ซื่อสัตย์, ไม่ติดยาเสพติด ,ตรงต่อเวลาและไม่ว่าคุณจะเป็นคุณหนูมาจากไหนเราไม่แคร์ หากต้องการความรู้ เข้าฝึกงานกับเรา ค่ะ บรรยากาศทำงานเป็นกันเองกันอย่างพี่น้อง

ถ้าเราเข้ากันได้เรายินดีถ่ายทอดความรู้ให้แบบหมดเปลือก อีกทั้งทางบริษัทยินดีมอบใบรับรองการฝึกงานให้ทุกคนที่ผ่านการฝึกงานร่วมกับเรา และถ้าผู้ใดมีผลงาน และพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เราจะพิจารณาให้ร่วมงานกับเราในทันที ที่จบการศึกษาค่ะ

1.Web Graphic Designer

- ชาย,หญิง
- อายุ 20 ปีขึ้นไป
- บริญญาตรี สาขาใดก็ได้ (ปวส,อนุปริญญาตรี ก็สมัครได้ค่ะ)
- สามารถออกแบบดีไซน์ Website และมีความคิดสร้างสรรค์ เข้าใจในหลักการออกแบบเป็นอย่างดี ด้วยแนวคิดสวย,เร็ว,เบา
- สามารถใช้โปรแกรม Photoshop, Illustrator,Dreamweaver,Flash ได้เป็นอย่างดี
- เข้าใจ CSS 2.0, AJAX , XML, Java Script
- เข้าใจหลักการ SEO
- ภาษาอังกฤษ พอใช้
- ส่งผลงานที่ออนไลน์บนเว็บมาประกอบการพิจารณา Resume (วางไว้ Host Free ที่ไหนก็ได้ แล้วส่งลิงค์มาค่ะ)
- ควรมี NoteBook ใช้งานมาด้วยนะคะ

NetEra.Co.,Ltd

รูปที่ 31.1 แสดงตัวอย่างกระทู้โฆษณาประชาสัมพันธ์

นิตยสารวิภาษา ฉบับล่าสุดจะวางแผงกลาง ก.ย. นี้

« เมื่อ: กันยายน 10, 2007, 08:07:18 PM »

เรียน อาจารย์, พี่น้อง กัลยาณมิตรทุกท่าน

นิตยสารวิภาษา ปีที่ 1 ฉบับที่ 5 ลำดับที่ 5 (16 กันยายน - 31 ตุลาคม 2550)

(80 หน้า, ราคา 60 บาท)

จะวางแผงกลาง ก.ย. นี้ เนื้อหาน่าสนใจมีดังนี้ :

-การเมืองกับความเป็นการเมือง/ไซเวิร์ตน์ เจริญสินโอฟาร์

-เมื่อดอกกรักบาน/ธเนศวร์ เจริญเมือง

-ไฮเด็กเกอร์กับข้อหารับใช้ระบบเผด็จการ (1)/ไชยันต์ ไชยพร

-ฐานะและบทบาททางประวัติศาสตร์ของรัฐธรรมนุญในระบบประชาธิปไตยไทย/ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ

-ศีลธรรมในและนอกกฎหมาย/สมชาย ปรีชาศิลป์กุล

-แตรวิธา และการคืนรงเท้าให้กับฟานก็อก/พิพัฒน์ พสุธารชาติ

-รู้จัก ? เสรีนิยมใหม่? หรือเข้าใจภาคขยายของ ?จักรวรรดินิยม? / เกษม เพ็ญภินันท์

-วิภาษาของ ? อุมมะฮ์? ในบริบทการเมืองระหว่างประเทศ/อนุสรณ์ ชัยอักษรเวช

-เหตุการณ์ 11 กันยายน 2544

กับการสร้างความทรงจำร่วมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์/สุชาติ เศรษฐมาลินี

-ปรัชญาการเมืองคลาสสิก (classical political philosophy)

ได้สั่งสอนและให้อะไรแก่เรา !!!

พร้อมการหาทางออกให้กับปรากฏการณ์สูญนิยม (nihilism) (3)/พิศาล

มุกดาร์ศรี

-ห้องห้องหนึ่งของพวกเขา/ธัสรา มุกดาวิจิตร

-ปฐมบทแห่งโคกนาฏกรรม จากวิญญาณแห่งดนตรี (บทที่ 5)/พีรดิษฐ์ นีทเชอ เขียน

ธวัชชัย ดุลยสุจริต แปลและเรียบเรียง

-คนไร้บ้าน... ณ วันที่จะไม่ไร้ศักดิ์ศรี/อภัยยุทธ์ จันทร์พา

====

ส่วนนี้สำหรับนักเขียน-นักอยากเขียนครับ :

ขอเชิญส่งบทความ สำหรับลงในนิตยสารวิภาษา ลำดับที่ 6,7, ...

กำหนดปิดต้นฉบับวิภาษา ลำดับที่ 6 (1 พ.ย. - 15 ธ.ค. 2550)

คือวันพุธที่ 10 ต.ค. 50 ครับ ขอขอบคุณมากครับ

พจน์ (แทน กอง บก.)

รูปที่ 32 แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีประเด็นเกี่ยวกับประชาสังคม

เอทานอล เพื่อชาติ MTBE เพื่อใคร ?

« เมื่อ: พฤษภาคม 08, 2007, 08:24:16 PM »

การผลิตแก๊สโซฮอล์ ในประเทศไทยเกิดขึ้นจาก แนวพระราชดำรินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปี 2528 โดยที่พระองค์ทรงเล็งเห็นว่า ประเทศไทยอาจประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำมัน และปัญหาหาค่าพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ จึงทรงมีพระราชดำริให้โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา ศึกษาถึงการนำอ้อยมาแปรรูปเป็นแอลกอฮอล์ โดยการนำแอลกอฮอล์ที่ผลิตได้มาผสมกับน้ำมันเบนซิน ผลิตเป็นน้ำมัน "แก๊สโซฮอล์ (GASOHOL)" เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน

วัตถุประสงค์หลักของการดำเนินโครงการ ได้แก่

- 1). เพื่อลดการพึ่งพาและนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ
- 2). เพื่อส่งเสริมความมั่นคงให้แก่เกษตรกร ทั้งด้านเสถียรภาพของราคา และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- 3). เพื่อลดปัญหามลภาวะด้านสิ่งแวดล้อม อันเกิดจากการใช้พลังงานน้ำมันที่มีแหล่งกำเนิดจากฟอสซิล

ต่อมาเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2547 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มีการกำหนดมาตรการเพิ่มเติม เพื่อให้การดำเนินยุทธศาสตร์ส่งเสริมแก๊สโซฮอล์ ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ในกรยกเลิกการใช้สาร MTBE ผสมในน้ำมันเบนซินออกเทน 95 อีก 1 ปี ต่อมา เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาพลังงานของประเทศ โดยให้เร่งใช้พลังงานทดแทนน้ำมัน และกำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 และให้มีการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95 ทั่วประเทศ ในวันที่ 1 มกราคม 2550

เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลใหม่ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้มีมติ เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 ให้มีการเลื่อนกำหนดการยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 95 ออกไป โดยมีมอบหมายให้กระทรวงพลังงานรับไปพิจารณาความเหมาะสมของช่วงเวลาในการยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซินออกเทน 95 โดยให้คำนึงถึงประเด็นหลัก ๆ 3 ข้อ คือ 1) ความเพียงพอของปริมาณเอทานอล 2) แนวทางการกำหนดราคาเอทานอลที่เหมาะสม และ 3) แนวทางลดผลกระทบต่อรถยนต์เก่าที่ไม่สามารถใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ได้

ในเรื่องประเด็นความเพียงพอของปริมาณเอทานอลนั้น รัฐบาลชุดที่แล้วได้มีการสนับสนุนและเร่งรัดให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับพืชพลังงาน ทั้งอ้อย และมันสำปะหลัง ลงทุนและเร่งการก่อสร้างโรงงาน โดยมีการตรวจสอบความคืบหน้าของโครงการเป็นระยะๆ จนกระทั่งปัจจุบันมีผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ทำการผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงทั้งสิ้นจำนวน 45 ราย กำลังผลิตรวมกว่า 11 ล้านลิตร/วัน และได้ผลิตจริงที่กำลังการผลิตกว่า 1 ล้านลิตร/วัน ในขณะที่ปริมาณการใช้เอทานอลผสมกับน้ำมัน เพื่อผลิตเป็นแก๊สโซฮอล์ 95 อยู่ที่ 3.5 – 4 แสนลิตร/วัน เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการใช้กับความสามารถในการผลิต

ของผู้ประกอบการไทย ณ ปัจจุบัน ไม่ต้องพูดถึงประเด็นความเพียงพอของเอทานอล ที่ภาครัฐเป็นห่วง แต่ควร
จะพูดถึงปริมาณสต็อกกว่า 19 ล้านลิตรในประเทศว่าจะมีผลกระทบต่อ ยุทธศาสตร์พลังงานทดแทนของชาติ
อย่างไร นี่ไม่รวมถึงผลกระทบด้านความเชื่อมั่นของนักลงทุน, ผู้ประกอบการ และเกษตรกรผู้เพาะปลูกพืช
พลังงาน ชัดๆ เลย บริษัท ขอนแก่นแอลกอฮอล์ จำกัด และบริษัท ไทยง้วน เอทานอล จำกัด ได้หยุดการผลิต
แล้ว เนื่องจากไม่มีถึงเก็บสต็อก และยังมีโรงงานผลิตเอทานอลรายอื่นๆ หยุดการผลิตตามมาก็อีก ถ้ามอญยาว
ๆ นโยบายที่เด็ดขาดแต่ไม่แน่นอนของภาครัฐ ยังส่งผลกระทบต่อ อัตราการจ้างงาน, ปัญหาหนี้เสียของ
ผู้ประกอบการ, ผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่อาจประเมินค่าได้

ประเด็นถัดมา เรื่องของราคาที่เหมาะสมของเอทานอล ปัจจุบันผู้ผลิตเอทานอล ได้ทำการตกลงกับโรงกลั่น
ผู้ค้าน้ำมันว่าจะใช้ Import Parity เป็นแนวทางการกำหนดราคา เรื่องนี้จึงไม่ใช่ประเด็นที่จะมาถกเถียงกันอีก
ต่อไป ถ้ารัฐบาลใส่ใจและสนับสนุนอุตสาหกรรมเอทานอลอย่างจริงจัง จะเป็นการสร้างประโยชน์ต่อ
ประเทศชาติอย่างมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแก้ปัญหาดุลการค้าระหว่างประเทศ ปัญหาราคาพืชผลทาง
การเกษตรตกต่ำ จนกระทั่งภาครัฐต้องใช้งบประมาณหลายพันล้านบาทต่อปีในการแก้ไขปัญหาและยกระดับ
ราคาสินค้าเกษตร

ตามข้อมูลสำรวจของสมาคมการค้าผู้ผลิตเอทานอลไทย ณ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2550 ผู้ประกอบการที่
ได้รับอนุญาตให้ทำการผลิตเอทานอล มีทั้งสิ้นจำนวน 45 ราย มีกำลังการผลิตรวม 11,035,000 ลิตร/
วัน หรือคิดเป็นมูลค่า ปัจจุบัน ณ.ราคา 18.26 บาท/ลิตร เท่ากับประมาณ 200 ล้านบาท/วัน หรือ
73,000 ล้านบาท/ปี มูลค่าของเอทานอลที่ผลิตในประเทศไทยดังกล่าวสามารถทดแทนมูลค่าการนำเข้า
สาร MTBE ได้โดยตรง ซึ่งนอกจากจะช่วยลดมลภาวะจากสารดังกล่าว ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของ
ประชาชนแล้ว อุตสาหกรรมเอทานอลยังจะช่วยลดปัญหาการขาดดุลการค้าของประเทศได้อย่างมหาศาล และ
ยังช่วยเพิ่มเงินหมุนเวียนภายในประเทศมากขึ้น เนื่องจากวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเอทานอล เป็นผลผลิตทาง
การเกษตรที่ผลิตขึ้นในประเทศไทยของเราเอง

กำลังการผลิต ลิตร/วัน มูลค่า ณ. ราคาปัจจุบัน

ณ.ปัจจุบัน

(27 เมษายน 2550)

(18.62 บาท/ลิตร)

1,055,000 7,200 ล้านบาท/ปี

ผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาต

11,035,000 73,000 ล้านบาท/ปี

ยิ่งกว่านั้นจากปัญหาราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ทั้งมันสำปะหลังและอ้อยซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ
ของประเทศ

1. มันสำปะหลัง ถ้าหากรัฐบาลส่งเสริมอุตสาหกรรมเอทานอลอย่างจริงจัง ก็จะช่วยให้มีปริมาณการใช้หัวมัน

สำปะหลังสดเพิ่มขึ้นในการผลิตเอทานอลประมาณ 7-8 ล้านตันต่อปี จากปริมาณผลผลิตโดยรวมทั้งประเทศ ในปี 2550 ประมาณ 20-22 ล้านตัน หรือมีความต้องการใช้มันสำปะหลังเพิ่มขึ้นประมาณ 1 ใน 3 ของ ปริมาณมันสำปะหลังของประเทศไทย ปริมาณอุปสงค์ของมันสำปะหลังจะเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้กลไกราคาของ พืชพลังงานดังกล่าวทำงาน และภาครัฐก็ไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณหลายพันล้านบาทต่อปี ในการดำเนิน โครงการรับจำนำสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับราคาหัวมันสำปะหลังสด ดังที่เช่นในปี 2549/2550 นี้ ซึ่ง องค์การ คลังสินค้าต้องรับจำนำหัวมันสำปะหลังกว่า 1 ล้านตัน ทั่วประเทศและยังต้องรับภาระในการระบายสินค้าที่ เกิดขึ้นจากโครงการดังกล่าวเหมือนดังในทุกๆ ปีที่ผ่านมา

2. อ้อย อุตสาหกรรมเอทานอลจะเป็นทางเลือกที่ดีต่อเกษตรกร ในการแก้ปัญหากรณีปริมาณอ้อยล้นตลาด และราคาตกต่ำ โดยสามารถนำอ้อยส่วนหนึ่งไปผลิตเอทานอลแทนเหมือนดังเช่นประเทศบราซิล ทำให้ช่วย แก้ปัญหาราคาอ้อยและน้ำตาลได้ ในกรณีที่ราคาน้ำตาลตกต่ำอย่างเช่นในปัจจุบันนี้ ถ้าหากรัฐบาลส่งเสริม อุตสาหกรรมเอทานอลอย่างจริงจัง ก็จะช่วยให้มีปริมาณการใช้กากน้ำตาลเพิ่มขึ้นในการผลิตเอทานอล ประมาณ 2,300 ล้านลิตรต่อปี ทำให้ราคากากน้ำตาลมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นและช่วยพยุงราคาอ้อยให้กับเกษตรกร ได้

อุตสาหกรรมเอทานอลของไทย จึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่เพิ่มให้แก่เกษตรกรผู้เพาะปลูกพืชพลังงาน และ ยังช่วยลดภาระของรัฐในการระบายผลผลิตที่ถูกแปรรูปจากโครงการรับจำนำสินค้าเกษตรดังกล่าว ซึ่งรัฐบาล ควรให้ความใส่ใจ ที่จะผลักดันอุตสาหกรรมดังกล่าวมากขึ้นกว่านี้

การที่ผู้ผลิตเอทานอลออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังให้ทันเหตุการณ์ อย่ามองว่าเป็นเรื่อง ที่รับไม่ได้ เพราะข้อเสนอดังกล่าวไม่ใช่เรื่องผลประโยชน์เฉพาะบุคคล แต่เป็นเรื่องผลประโยชน์โดยรวมของ ประเทศเกษตรกรรมอย่างประเทศไทย ซึ่งมีประชาชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร และมีผู้เกี่ยวข้องกับพืชพลังงาน ทั้งอ้อยและมันสำปะหลังกว่า 10 ล้านครัวเรือน ส่วนการที่ กระทรวงพลังงานออกมาให้เหตุผลอย่างคลุมเคลือ และไม่มีน้ำหนักเพียงพอ ว่าทำไมถึงยังยืนยันการใช้สาร MTBE ผสมในน้ำมันเบนซิน 95 ต่อไปอย่างไม่มี กำหนด ประชาชนควรได้รับข้อมูลทั้ง 2 ด้านและควรมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนาคตของพลังงานทดแทน ที่ ประเทศไทยสามารถผลิตขึ้นได้เอง และผลประโยชน์ที่ชาติต้องเสียไปให้แก่ประเทศผู้ผลิตน้ำมันหลายแสนล้าน บาทต่อปี

เมื่อถึงทางแยกนี้ รัฐบาลคงต้องลงมาดูถึงปัญหาอย่างจริงจังและจริงใจ และพิจารณาเอาเองว่า สมการ พลังงานทดแทนนี้จะเลือกอยู่ข้างใด สิ่งเหล่านี้คงไม่เกินสติปัญญาของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ และความพยายาม ผลักดันให้ประเทศไทยใช้พลังงานทางเลือก เช่นเอทานอล เพื่อทดแทนสาร MTBE คงถึงเวลาที่เราจะนำความ จริงมาพูดกัน ไม่ใช่เอาแต่ทิวิมานะ จนลืมถึงผลประโยชน์ของชาติ ไม่อย่างนั้นบาปจะติดตัวไปตลอดชีวิต

Dr. Will

รูปที่ 33 แสดงตัวอย่างกระทู้ข่าวคัดลอกจากสื่ออื่น

ร่างกฎหมายโทรทัศน์สาธารณะ ฉลุย คืบหน้า กว่าหนึ่งในสาม

« เมื่อ: สิงหาคม 25, 2007, 06:12:12 AM »

ร่างกฎหมายโทรทัศน์สาธารณะ ฉลุย คืบหน้า กว่าหนึ่งในสาม

เปิดเว็บไซต์ พร้อมฟังข้อเสนอแนะจากประชาชน

วันนี้ (10 ส.ค. 50) ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ โฆษกคณะกรรมการวิทยุสภามติพิจารณา ร่างพ.ร.บ.องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ.... เปิดเผยผลการประชุมคณะกรรมการฯ ว่า การพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวมีความคืบหน้าไปมาก วันนี้เป็นการประชุมครั้งที่ 3 โดยพิจารณาเบื้องต้นไปแล้วถึงประมาณหนึ่งในสามของทั้งหมด และได้ลงรายละเอียดเรื่องที่สำคัญมากอีกเรื่องหนึ่งคือ ที่มาของกรรมการนโยบาย ซึ่งแม้จะยังไม่เรียบร้อยสุดท้าย แต่มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันว่า จำนวนกรรมการนโยบาย 9 คน น่าจะมีความเหมาะสมแล้ว แต่ควรมีองค์ประกอบ ให้ครอบคลุมด้านต่างๆ อย่างครบถ้วน

“ สัดส่วนของกรรมการตามร่างฉบับของรัฐบาล ซึ่งมีที่มาจาก ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 2 คน ด้านบริหารจัดการองค์กร 3 คนนั้นได้รับความเห็นชอบแล้ว ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้แทนด้านอื่นๆอีก 4 คนนั้น ที่ประชุมเสนอให้คณะทำงานไปพิจารณาทบทวนให้มียุทธศาสตร์ประกอบที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เพิ่มจากเดิมที่ระดับด้านประชาธิปไตย การศึกษา การพัฒนาชุมชน และการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาส ส่วนที่เสนอเพิ่มเช่น ด้านสังคมและวัฒนธรรม และให้พิจารณาปรับปรุงให้มีจำนวนคณะกรรมการสรรหาให้มากขึ้น จากข้อเสนอเดิม จำนวน 11 คน และขยายรายละเอียดของขั้นตอนการสรรหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น มีข้อเสนอให้ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการนโยบายต้องได้รับเสียงสนับสนุนอย่างน้อย 2 ใน 3 ของกรรมการสรรหา และเปิดโอกาสผู้สนใจสามารถเสนอตัวเองเข้าสู่กระบวนการสรรหาได้ด้วย นอกจากนี้ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอที่ใช้ผู้แทนองค์กรที่นำเชื่อถือเป็นกรรมการสรรหา แทนที่จะใช้ระบบเดิมอย่างการสรรหา กสช. ซึ่งคัดเลือกกันเอง แล้วมีปัญหาตามมามาก”

โฆษกคณะกรรมการฯ กล่าวเพิ่มเติมด้วยว่า การแลกเปลี่ยนความเห็นของกรรมการฯ ซึ่งมีที่หลากหลาย เป็นไปด้วยดี เป็นบรรยากาศที่สร้างสรรค์ และให้แง่มุมมองที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกฎหมายให้สมบูรณ์ขึ้นอย่างมาก นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้เห็นชอบให้เปิดเว็บไซต์ <http://tpbs.pdc.go.th> เพื่อให้รายละเอียดความคืบหน้าของกฎหมาย และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อการพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวด้วย

วันศุกร์ที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2550

รูปที่ 34 แสดงตัวอย่างกระทู้ที่มีประเด็นเกี่ยวกับการเมืองหรือสังคม

เผด็จการ นักประชาธิปไตย และ สงครามสะสมอาวุธรอบใหม่

« เมื่อ: สิงหาคม 04, 2007, 11:38:04 PM »

เผด็จการ นักประชาธิปไตย และ สงครามสะสมอาวุธรอบใหม่

นักข่าวเก่าอย่างผม นั่งอ่านข่าวไทยและข่าวทั่วโลกทุกวัน และไม่ค่อยมีจุดยืนและอคติกับอะไร ก็ทำให้เห็นอะไรอะไรได้ กว้างไกลขึ้นมาก และสิ่งที่เห็น “ชัด” มากๆสิ่งหนึ่ง คือสงครามสะสมอาวุธ รอบใหม่ ได้เกิดขึ้นแล้วบนโลก

ในเอเชีย รอบนี้มันเริ่มที่เกาหลีเหนือ ด้วยการยิงจรวดระยะไกล จน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และ สหรัฐ ต้องรีบซื้อเอา ระบบจรวดทำลายจรวด มาติดตั้ง แต่ก็ไปกระทบเอาจีนเข้า จีนก็เลยหาเครื่องบินรบ “แบบทันสมัยที่สุด” มาใช้ ตามติดมาเลยคือญี่ปุ่น คือขอซื้อเครื่องบิน “ทันสมัยที่สุดของสหรัฐ” ชนิด “ล่องหน” นักวิเคราะห์ทางทหารบอก “ญี่ปุ่นกำลังตื่นจากการ จำกััด ตัวเองทางทหาร อยู่ในกรอบแคบๆ” และกำลังหันมา “มองโลกอีกครั้ง” ส่วน สหรัฐ แรงแสดงอยู่แล้ว ด้วยงบการทหาร สามสี่ เท่าของจีน แต่ “ก็แก่งเท้าหาเสี้ยน” ตลอดเวลา ดันไปฝึกทหารเรือกับอินเดีย ออกสเตอร์เลีย แล้ว กำลังจะกลายเป็น สนธิสัญญาทางทหารเรือระหว่างกัน ก็เลยไปปลุก เอาจีนขึ้นมาทางทหารเรือ ถ้าสูงคือจีนจะสร้างเรือบรรทุกเครื่องบิน ระดับของสหรัฐ สองลำ เป้าหมายคือเป็นมหาอำนาจทางทะเล แข่งกับสหรัฐ เรือดำน้ำจีนสร้างเอง รุ่นใหม่ๆ กำลังมาแรงสุดๆ ยิงจรวดจากใต้น้ำเลย เจียบด้วย ทำเอาสหรัฐ “งง” สหรัฐเก่งว่าขโมย “เทคโนโลยี” มาจากสหรัฐ หน่วยข่าวกรองสหรัฐ ตั้ง “โต๊ะปราบการโจรกรรมจีน” ขึ้นมาเมื่ออาทิตย์ที่แล้วนี่เอง ส่วนไต้หวัน ระแวงระวังตลอดเวลา ตื่นจากหลับทันที วิ่งไปขอซื้ออาวุธจากสหรัฐ เป็นแสนๆล้าน

ในที่สุดก็ลามมา ASEAN ด้วยการประกาศของมาเลเซีย ที่จะซื้อเครื่องบินรบ “ทันสมัยที่สุด” มาเป็นฝูงๆ ส่วนไทย ศึกษาปลดระวาง F-5 ที่เก่าแก่กันอยู่ คาดว่าจะซื้ออะไรที่ต่อสู้กับของมาเล ในเร็วๆนี้ ทางพื้นดิน ไทยลงทุนซื้อรถยนต์เกราะรอบใหม่ โปร่งใสขนาดไหนไม่มีใครทราบ และ ของ “ดีหรือเลว” จริง ตกเถียงกันแหลก ก็เพราะงบบั่นประมาณ ห้าพันล้าน ทำเอามาเลเซียคิดหนัก เพราะรถเกราะพวกนี้ ลงใกล้มาเลหมด ส่วนสิงคโปร์ สะสมอาวุธ “สุดไฮเทค” อย่างต่อเนื่อง

ในตะวันออกกลาง ร้องแรงพอๆกัน อิหร่านและรัสเซีย เตรียมตกลงซื้อขายอาวุธ ประเดิมด้วยเครื่องบินรบ หลังอังกฤษออกมาบอกว่า อาจจะต้องบอนเข้าไป ถล่มโรงงานนิวเคลียร์ของอิหร่าน รัสเซียเอง กลายเป็นมหาอำนาจชั้นสอง พุดชัดเจนนที่สุดสองอาทิตย์ที่แล้ว “วางเป้าหมายกลับไปเทียบเท่าสหรัฐอีกครั้ง” อาวุธจีนและเกาหลีเหนือเข้าอิหร่านอย่างเจียบๆ และเมกาไม่มีท่าทีถอนตัวจากอิรักในปีสองปีข้างหน้า ทำเอาซาอุ ต้องปรับปรุงนโยบาย

ความมั่นคงใหม่ ก็เลยมีแผนซื้ออาวุธจากสหรัฐ สีเสณล้านบาท ในโครงการพัฒนาที่ใหญ่ที่สุดของซาอุ ตั้งแต่ซัดตามบุกคูเวต ทั้งอียิปต์ ทั้งอิสราเอล ทั้ง ปากีสถาน ได้รับบสนับสนุนซื้ออาวุธจากสหรัฐ “เป็นกอบเป็นกำ”

สำหรับนักประชาธิปไตยไทย คงได้แต่นั่งมองตาปริบๆ มันเป็นเรื่องเดิมๆของ Pork and Barrel Politics ที่สลับไปมาระหว่าง การเมืองเรื่องอาหารหรือความอยู่ดีกินดีของประชาชน และการเมืองเรื่อง “กระบอกปืน” หรือความมั่นคง และแน่นอนในไทย เผด็จการกำลัง “ชู” เรื่องความมั่นคง ปัญหา มันคือ “จิ้งหะของ Barrel Politics” ในไทย มันมาประจบเหมาะ หรือเกิดขึ้น ตอน สงครามสะสมอาวุธ กำลังเกิดขึ้น “ทั่วเอเชีย”

คำพูดที่ว่า “สะสมไปสู้กับใคร” ชักจะตกขอบ “ความจริง” ที่ว่า ไทยนั้น หลังย่อยยับทางเศรษฐกิจมา มันเป็นเวลาประมาณ สิบห้าปีแล้ว ที่ไทยซื้ออาวุธใหม่ๆมาใช้ แน่แน่นอนการเสริมเขี้ยวเล็บ “เล็กๆน้อยๆมาตลอด” แต่ว่าซื้อเพื่อให้ทันการพัฒนาของประเทศอื่นใน ASEAN ไม่ได้เกิดขึ้น นานมากแล้ว ในแวดวงประวัติศาสตร์ทางทหารของไทยแล้ว ครั้งสุดท้ายที่ไทยต้อง ตกอยู่ในสภาพ “ไม่พร้อมรบ” ก็ตอนเวียดนามบุกกำพูชามาประกบชาติแดนไทย นั่นคือครั้งแรก และครั้งที่สอง คือตอนสหรัฐแพ้สงครามในเวียดนามแล้วถอนตัวออก ครั้งที่เกิดขึ้น เข้าศึกใหญ่คือ พรรคคอมแห่งประเทศไทย และทหารไทยต้องเบิกเงิน “โดยตรงมาจากเงินกองทุนสำรอง จากธนาคารชาติ” US\$1.5 Billion แล้วซื้อรถถังเล็ก กะจะต้องเอามาใช้ปราบ คอมในไทย ที่ลุกฮือ จุดเล็กๆทั่วไทย ครั้งที่สองไทยต้องวิ่งไปซื้อรถถังมาจากจีน กะเอามา ทำสงคราม “รถถังประจัญบาน” กับเวียดนาม ในภาคอีสาน ครั้งนั้นใช้เงินไปไม่มากนัก แต่ตั้งกองพลยานเพราะระดับ NATO ขึ้นมาได้หลายกองพล

สำหรับไทยตอนนี้แล้ว ภัยด้าน “ความมั่นคง” ที่ใหญ่ที่สุด ในแง่มุมมองทหาร นอกจากอำนาจเก่าและทักษิณ แต่ทางทหารจริงๆ ดูเหมือนจะเป็น “ภัยก่อการร้าย” และ “ภัยเสียดินแดน” แต่ว่าการปรับตัวใหญ่ ระดับ ซื้อรถถังเล็กและใหญ่ แบบในสองครั้งนั้น “อย่างรีบเร่ง” กลับไม่มี นักประชาธิปไตย ซื่อผมก็นับตัวเองว่าอยู่ในกลุ่มนี้อาจจะมองกันว่า “การพัฒนาควบคู่ไปกับการปราบปราม” คงจะแก้ไขปัญหาได้ในที่สุด ฉะนั้น ไม่มีสาเหตุมากนักที่จะต้องออกไปสะสมอาวุธ “มากขึ้นอีกรอบ แบบเร็วๆ” ผมก็มองแบบนี้ เพียงแต่ว่า “ผมมีความกลัว” และมันมาจากการศึกษาเรื่องภัยก่อการร้าย มานานและลึกพอสมควร

“ทหารไทยกำลังตั้งอยู่ในความประมาท” ผมสรุปเอาแบบนี้ จากสองสิ่ง

ประมาทแรกของไทยคือ คือแบบในสหรัฐนั้น มีการลงทุนมากทางความมั่นคง ที่จะทำให้ Soft Target (หรือเป้าหมายที่ถูกป้องกันอ่อนๆ เช่นตามสถานที่ราชการ ห้างร้าน และอื่นๆ) สหรัฐลงทุนมากที่จะทำให้ โจมตีจุดอ่อนพวกนี้ “ยากขึ้น” คือใครไปสหรัฐ จะเห็นเลย ว่า ตามสถานที่ราชการ จะมี “เขื่อนเล็กๆ” ป้องกันไม่ให้ใครสามารถขับรถพุ่งเข้าไปในตึกได้ หรือจะเป็นทางเข้าออกตามตึก แทบทุกแห่งมีระบบตรวจสอบวัตถุต้องสงสัย มองไปรอบเมือง มีระบบกล้อง วิดีโอ เผื่อระวังทั่วไหมดังกล่าว สรุปคือในสหรัฐ เงินมากมายด้านความมั่นคง ถูกส่งเข้า

ไปปกป้อง สถานที่ต่างๆ ด้วยเทคโนโลยี ที่ทันสมัยขึ้นตลอดเวลา แต่สิ่งนี้ ในระดับของสหรัฐ ในสามจังหวัดได้ยังไม่มียุทธศาสตร์ หรือจะเป็นระเบิด เก้าจุด ในทอม “ไม่เคยมีคำถามว่าป้องกันได้ไหม ต้องทำไปถึงป้องกันได้” เช่นสมควรเอา รปภ ของเอกชนในกรุงเทพฯ ที่มีกันราวๆ สามหมื่นคน มาฝึกต่อต้านการก่อการร้าย จริงๆหรือไม่ และลงทุนเสริม เขาด้วยอาวุธเช่น เครื่องมือตรวจจับวัตถุต้องสงสัย ชนิดพกพา

ประมาทที่สองของไทย ตรงนี้เป็นจุดที่ นักประชาธิปไตยบางท่าน และ ผม อาจจะมองหากันไม่ได้นิดหน่อย แต่ปรัชญาพื้นฐานทางความมั่นคงนั้น มีสองส่วนที่ต้องวิ่งคู่ขนานกันไป คือการทูตและการทหาร แน่แน่นอนว่า วัฒนธรรมการเมืองและเศรษฐกิจ มีส่วน แต่โดยพื้นฐานแล้ว มันมี สอง “ป” คือ “ปากและปืน” เท่านั้น นักประชาธิปไตยส่วนมากจะ “ชอบสันติวิธี การเจรจา และเหตุผลสติปัญญา” ผมก็เหมือนท่านที่ชอบแบบนั้น “แต่ในเรื่องความมั่นคงแล้ว มันเสี่ยงมากที่จะให้ประเทศเพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะสนิทกันปานใด รุดหน้าออกไปมากนัก ในด้านความสามารถในการทำสงคราม” นี่เป็นความประมาทที่สองของทหารไทย คือถ้ามองแค่ใกล้ที่สุด คือ มาเลแล้ว ถ้ามีสงครามระหว่างกัน ซึ่งท่านก็จะถามว่าสงครามอะไร ก็อาจจะเป็นสงครามแย่งสามจังหวัดได้ ก็ได้ นะครับ แต่ถ้ารบกันวันนี้ ถ้ามองจาก รถยนต์เกราะวิ่งเร็ว เครื่องบินรบ และความสามารถทางทะเลแล้ว มาเลเป็น ต่อ ไทยอยู่หลายขุมทีเดียว นี่เป็นความประมาทของไทย

ผมเป็นนักประชาธิปไตย และต่อต้านเผด็จการชนิด “หัวชนฝา” เช่นท่านทุกคนที่มีอุดมการณ์ด้านประชาธิปไตย แต่จุดยืนผมด้านความมั่นคงนั้น ก็ต้องขอกล่าวว่า มาจากการเป็น “แฟน” ของนักเขียนและนักคิดด้านความมั่นคง หลายท่าน และก็อ่านทางนี้ และ ศึกษาทางนี้มามาก มากจนพอบอกได้ว่า นโยบายด้านความมั่นคงของ ทหารในยุคเผด็จการนี้ ของ คมช จากมุมมองของฝ่ายความมั่นคงเอง “ยังไม่ได้เรื่อง” กลับมองภัยใหญ่ ว่าคือ อำนาจเก่าและทักษิณ และ บ้านเมือง มีภัยจากการ “ไม่สงบ” ที่มาจากการประท้วง จนต้องเข้าปราบปราม “คือ มองเหมือนภัยของไทยตอนนี้ คือภัยแบบภัย คอมมูนิส” จนกล้าเสนอ พรบ ความมั่นคงใหม่ กะจะมาใช้ ปราบปราม การประท้วงรายวัน เป็นหลัก แต่ความจริงแล้ว ภัยนั้น “ตั้งอยู่ที่อื่น” และ “บัง” กำลังลงทุนไปในอาวุธ ที่ไม่จำเป็น

เช่นรถยนต์เกราะ สีพ่นดำ เพื่อเอาลางภาคใต้ ไว้ชนทหารและตำรวจ ให้ปลอดภัยจากการถูกรบ ระเบิดที่วางไว้ตาม ถนน หรือถูกข่มขู่ ความจริงแล้ว แอฟริกาใต้ สมัยยังแบ่งสีผิว ก็มีปัญหาเหมือนทหารไทยในภาคใต้ตอนนี้ และ เขาแก้ได้ ด้วยรถ ยีเอ็มซี ที่สร้างมาเพื่อป้องกันทหาร จากการที่รถ ถูกลอบวางระเบิด หรือข่มขู่ คือประเทศนั้น ไม่ได้ไปซื้อรถหุ้มเกราะ มาแก้ไขปัญหแบบนี้ในภาคใต้ไทย หรือจะเป็นอาวุธประจำกาย เช่นปืนกล ก็มีข่าวมาว่า จะเอาของที่ทำในอิสราเอล มาใช้ในสามจังหวัดได้ ซึ่งมันไม่เหมาะ ไม่ว่าจะอาวุธนั้นจะดีและถูกอย่างไรก็ตาม หรือ จะเป็นในด้านการต่างประเทศ ที่การอยู่ในกลุ่ม “พันธมิตรกับสหรัฐอเมริกา ระดับ NATO” ที่ทำให้ไทยอยู่สูงมากในบัญชี สงกำลังสนับสนุนและได้อาวุธทันสมัย” ทหารไทยภายใต้เผด็จการ กลับ “กล้าที่จะออกจากบัญชีนี้”

ถ้าจะให้สรุปสักหน่อยตรงนี้ คือ ทหารไทยยุคเผด็จการ “ตั้งอยู่ในความประมาทมาก” มองปัญหาระดับชาติไม่ทะลุ มาตรการผิด และในด้าน ยุทธการ “ใช้และสะสมอาวุธ” แล้ว “ก็กำลังพลาดมาก”

นักประชาธิปไตย ควรมองเรื่องทั้งหมดที่ผมเขียนมาอย่างไร เรา ก็ได้ยินกันมานานแล้วนะครับ ที่นักข่าว เส้นสายของเผด็จการ เอง “ยังออกมาด่าบังเอิญว่า เน้นปราบปรามอำนาจเก่ามากไป จนลืมหาคดี” ผมว่ามันด่าบังเอิญผิดนะครับ ผมว่าน่าจะด่าว่า “ไปปราบปรามทักษิณทำไม เขาเวลาไปแก้ปัญหาภาคใต้ไม่ดีกว่าหรือ” แล้วยิ่งถ้าเราดูเวลาของเขาและการทุ่มกำลังของเขา ก็เห็นได้ชัดเลยว่า 80% เขาเวลาไปปราบทักษิณ แต่ที่เหลืออีกนิดหน่อย ให้สามจังหวัดใต้ ทั้งที่ภัยได้ ทำเอาคนเสียชีวิตแล้วเป็นพันๆคน ในขณะที่ปราบปรามทักษิณยังงี้ ก็แน่นอนว่า “ทำได้ดีที่สุดก็แค่ทรทเป็นฝ่ายค้าน” และภายในปีสองปี หลังประชาธิปไตยกลับคืนมา และมันคงขึ้น “ทุกอย่าง” ที่เผด็จการทำลงไป เช่น เข็น รธน ฉบับ อำมาตย์ ออกมา “ก็จะถูกพลังประชาธิปไตยทำลายจนไม่เหลือซากให้เห็นอีก”

สิ่งเดียวที่ทหารยุคเผด็จการ กำลังทำ และได้ผลเป็นอย่างยิ่ง ก็คือ “การรูดกลับกับโจรใต้” หันมาใช้ไม้แข็งอีกครั้ง “หลังจากนโยบายสมานฉันท์” ไม่เป็นผล ก็เป็นยุทธวิธีเดียวเหมือนกับที่ทหารไทยใช้ในสงครามเวียดนาม จนทหารสหรัฐต้องมาศึกษาจากทหารไทยและนำไปใช้ เพราะเขตทหารไทยคุมในเวียดนามนั้น “สงบ” มาตรการที่เหมือนกันก็คือ แบ่งพื้นที่ออกเป็นโซนๆ และ ทำความสะอาด ทีละโซนไป ปัญหาที่มันคือ นี่มันเป็นนโยบายของทักษิณ มาตั้งแต่แรกในสามจังหวัดใต้แล้ว แต่แค่บอกแบ่งเป็นโซน ทักษิณก็ถูกด่ายับแล้ว แล้วก็ร้องเรียกกันมากว่า ให้สมานฉันท์ จนทักษิณ “รุก” ไม่ได้เลย ได้แต่ “ตั้งรับ” ผมเป็นนักประชาธิปไตย เห็นความจริงว่าในภาวะการณ์ “รุกนั้น” สิทธิมนุษยชน มันดีไม่เท่าในภาวะการณ์ “ตั้งรับ” นั่นมันคือธรรมชาติของสงคราม ปัญหาของผมคือ ผมเป็นนักประชาธิปไตย หวงแหนสิทธิมนุษยชนของผม และเข้าใจว่าคนอื่นก็หวงเหมือนกัน ถ้าเรายอมรับว่า บางครั้งก็ต้อง “มองไปอีกทาง” มันก็สามารถมองไปอีกทาง ครั้งต่อไปได้ และมาตรฐาน จุดยืนมันจะมีไว้ทำไม นักประชาธิปไตยรุ่นพี่ๆผม ที่รู้ลึกกว่าผม คงจะกำลังเตือนผมว่า “ระวังนะทีวุฒิสภา” เผด็จการเขาก็ใช้กำลังปราบปราม มาแล้วนะ ก็มีข้ออ้างมาใช้เหมือนมีข้ออ้างในสามจังหวัดใต้นะ ฉะนั้นผมขอสรุป บทความความยาวอันนี้ ว่า “ถ้าการรูดกลับ การต่อเนื่อง และความสำเร็จ ขึ้นอยู่ด้วย กับการดูด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชน ก็น่าจะทำนะ เช่นเชิญกรรมการสิทธิมนุษยชนเข้าไปมีส่วนร่วม” เหมือน “ปราบ นปค” นะ แทนที่จะ สุดซึ้งกับการใช้กำลัง แล้ว บิดเบือนความจริงด้วยกลไกรัฐ ทั้งหมด “แอบอยู่หลังความจริง” มันน่าจะทำแบบโปร่งใสละ เช่น ขออำนาจศาลก่อน เข้าสลาย นปค เช่นมาตรการที่ใช้ ผ่านความเห็นชอบจากกรรมการสิทธิ และการดำเนินการ สลาย ถูก Monitor จากสื่อตั้งแต่ต้นจนจบ อย่างเสรี และก็ให้สื่อ เสนอออกไปอย่างเสรี

สรุปรวมแล้ว ถ้าให้คะแนนโดยผม นักประชาธิปไตยที่อ่านและศึกษาเรื่องความมั่นคงมามาก ผมให้คะแนน “เผด็จการคมช” เรื่องความมั่นคงของชาติ ว่า “สอบตก”

นักข่าวเก่า

รูปที่ 35 แสดงตัวอย่างกระทู้เรียกร้องขอความร่วมมือ

ร่วมให้กำลังใจสมบัติ บุญงามอนงค์ นักเคลื่อนไหวทางการเมือง ที่เรือนจำคลองเปรม

« เมื่อ: กันยายน 02, 2007, 07:26:51 PM »

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส) และ เครือข่ายเสรีภาพต่อต้านการเซ็นเซอร์ประเทศไทย (FACT) ร่วมให้กำลังใจ คุณสมบัติ บุญงามอนงค์ นักเคลื่อนไหวทางการเมือง นักรณรงค์เพื่อเสรีภาพ เวบมาสเตอร์ และจำเลยกรณีคดีหมิ่นประมาท คมช. ที่เรือนจำคลองเปรม

สืบเนื่องจากกรณีที่ คุณสมบัติ บุญงามอนงค์ ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีหมิ่นประมาททางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 326 และ 328 โดยพลเอกสพรั่ง กัลยาณมิตร และ พลเอกสนธิ บุญรัตกนิน สืบเนื่องจากการ แสดงออกเพื่อวิพากษ์วิจารณ์การรัฐประหาร และ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ ที่ผ่านมา

เมื่อวันศุกร์ที่ 31 สิงหาคม คุณสมบัติ บุญงามอนงค์ ได้ปฏิเสธที่จะได้รับการประกันตัวหลังจากไปรับทราบข้อกล่าวหา และปฏิเสธที่จะพบทนาย ทำให้ปัจจุบันนี้ คุณสมบัติ บุญงามอนงค์ จึงถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำคลองเปรม

ทั้งนี้ คุณสมบัติ ยืนยันจะใช้กรณีการต่อสู้คดีครั้งนี้เป็นการต่อสู้เพื่อเสรีภาพและเป็นเงื่อนไขในการรณรงค์เพื่อ ยกเลิกการประกาศใช้กฎอัยการศึกใน 35 จังหวัด

ในวันพรุ่งนี้ ซึ่ง เครือข่ายองค์กรต่างๆจะเดินทางไปให้กำลังใจคุณสมบัติ บุญงามอนงค์

คปส และ FACT จะเข้าร่วมให้กำลังใจและสนับสนุนการต่อสู้เพื่อสิทธิเสรีภาพดังกล่าว และ ขอเชิญชวนทุกท่าน ไปร่วมให้กำลังใจคุณสมบัติ บุญงามอนงค์

ในวันจันทร์ที่ 3 กันยายน พ.ศ.2550 เวลา 10 นาฬิกา เป็นต้นไป

หลังจากนั้น คปส และ FACT จะมีทำทิวอย่างเป็นทางการในประเด็นนี้ต่อไป

เสรีภาพในการแสดงออก ไม่ใช่ อาชญากรรม !

รูปที่ 36 แสดงตัวอย่างกระทู้แจ้งข่าวจากเว็บมาสเตอร์

สถิติการคลิกอ่านบทความในเว็บไซต์ ม.เที่ยงคืน 5 อันดับ (เดือนสิงหาคม)

« เมื่อ: สิงหาคม 31, 2007, 03:01:47 PM »

สถิติการคลิกอ่านบทความในเว็บไซต์ ม.เที่ยงคืน 5 อันดับ (เดือนสิงหาคม)

1. การลงประชามติคืออะไร, ทำไมเราจึงไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ?

กองบรรณาธิการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.....(จำนวนคนคลิกอ่าน 33,424)

<http://www.midnightuniv.org/midnight2544/0009999628.html>

2. วิเคราะห์ร่างรัฐธรรมนูญปี๕๐: ฉบับขุนนางรัฐประหาร

นิธิ เอียวศรีวงศ์ และ รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ : วิเคราะห์.....(จำนวนคนคลิกอ่าน 16,665)

<http://www.midnightuniv.org/midnight2544/0009999681.html>

3. อินเดีย : จากภูมิทัศน์ฐานและประชากรถึงยุคพระเวท

ดร.ประมวล เพ็งจันทร์ - นักวิชาการอิสระ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.....(จำนวนคนคลิกอ่าน 14,774)

<http://www.midnightuniv.org/midnight2544/0009999976.html>

4. ฮิตเลอร์และมุสโสลินีกับการลงประชามติ: ทหาราชเสียงข้างมาก

สมเกียรติ ตั้งนโม : เรียบเรียง.....(จำนวนคนคลิกอ่าน 14,410)

<http://www.midnightuniv.org/midnight2544/0009999627.html>

5. ประวัติความเป็นมาของเรื่องไปและเปลี่ย

สมเกียรติ ตั้งนโม : แปลและเรียบเรียง.....(จำนวนคนคลิกอ่าน 13,739)

<http://www.midnightuniv.org/finearts2544/newpage2.html>

รายงานโดย กอง บก. ม.เที่ยงคืน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายเจษฎา จนพิทักษ์ชาติ เกิดเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2522 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจ จากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2544 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโทรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2547

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย